

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Kossuth utja.

Írta: Mezei Ernő.

Hosszu betegség után még csak lábadozóban, még mindig távol maradván a parlamenti harcztértől és akadályozva pártvezéri tisztének közvetlen gyakorlatában, ime Kossuth Ferencz is Bécsnek tart, burgbeli kihallgatásra megyen, a magyar király elébe járul. Kiséri őt gróf Apponyi Albert, a függetlenségi párt vezérletében dioszkur társa. Már ez a külső kép is világossá teszi, hogy ez a kihallgatás nagyon fontos, sőt döntő erejű mozzanatot fog jelenteni a helyzet fejlődésében. Ha pedig szem előtt tartjuk a már meglehetősen sorozattá növekedett zarándoklásokat és kihallgatásokat, amelyek a most következőt megelőzték, nem lehet semmi kétségünk, hogy a függetlenségi vezéreknek súlyos követ kell előre gördíteniök, nagy elvi kérdést kell dűlőre vinniök. Régtől tudjuk, hogy az ilyen utaknak mindig felhős a hátterök és nyomukban nehéz, tikkasztó árnyék esik közéletünkre. Valahányszor magyar kormányférfiak ilyen végzetes járatban vannak, a magyar szívek zajlanak a remény és kétség hullámainál. Sikerral, vagy kudarcokkal, pajzsos, pajzson, vagy akár pajzsvesztetten térnek-e közénk, mindez csak a sejtés tárgya. De annyit bizonyosnak érzünk, hogy a nemzet szószólói nem

olyanoknak jönnek vissza, aminőknek odamentek. Ilyenkor a Lajtha az ő Rubikonjuk.

Hogy a függetlenségi vezéreknek, mint a tulajdonképpeni többség képviselőinek ezidő szerint micsoda elvi feladatot kell teljesíteniök, az sem lehet kétséges. A bankönállóságra nézve teljes biztonságba kell hozniök a nemzet törvényes jogát a koronánál. Mellékes kérdés egyelőre, hogy a magyar kormány milyen álláspontot foglal el Ausztria irányában és a bank különválasztását kartelegyezménnyel kapcsolatban gondolja végrehajthatni. „Principiis obsta” — ebben a kérdésben csak ez a szigorú irányadás állhat meg. Nem lehet a kormánynak Ausztriával komoly alkudozást folytatnia, nem lehet az osztrákok részéről becsületes egyezségi hajlandóságra számítani, mielőtt a kétségtelen nemzeti jog minden gyakorlati lehetőségét is világossá nem tette, azaz az alkudozások meghiúsulásának esetében beálló jogi következmények tekintetében a királynak kedvező felfogását nem biztosította.

Hogy csakugyan ilyen kísérlet van most folyamatban, ezt kell következtetnünk a függetlenségi párt tekintélyeinek különleges és sűrű audienciázásából. Nem lehet igaz, hogy a közös uralkodót csak valamelyes presszióra akarják rábírní, amelyet a kartel tervezet

érdekében az osztrák kormányra gyakorolhatna. Ez teljesen kilátástalan vállalkozás volna. Az ily kívánsághoz nincs is jogunk, amellet nagyon jól kitapasztaltuk, hogy a legfelsőbb udvari szférákban is mily kényessé fejlődik az alkotmányos érzék, mihelyt az osztrákok jogából lehet mi ellenünk ürügyet meríteni. Ott a paktum, ott a kiegyezés! Am ha a 67-es kötésben biztosított teljes jogunknak a koronánál szabad az utja, megérhetjük bizony azt is, hogy az osztrákok feluton jönnek élénkbe. Mint ahogy a régi magyar huszár kérte az istentől, nekünk is a koronánál annyi a kívánságunk, ne segítsen bennünket, őket se, csak nézze, jogaink erejével fölfegyverzetten hogyan bánunk el velök.

Nem nézhetjük tehát más szempontból a két függetlenségi vezér utját, nem mérhetjük más mértékkel feladatukat, mint hogy ismét a nemzeti igazság szószólóiként és a nemzeti akarat képviselőiként jelennek meg a király előtt. „Recrudescunt vulnera...” Arról, vajjon helyes és szükséges volt-e éppen a bankkérdésben, mint gyűjtölencsében összefoglalni nagy történelmi ösztöneinknek kisugárzását, nemzeti önrendelkezésünknek még a koalíció eredeti programja szerint is nincs-e ennél fontosabb és természetesebb követelménye: a dolgok mai stádiumában ez teljesen hiábavaló kérdés. Itt vagyunk egy

Nászutások.

Írta: Hevesi József.

(Utánnyomás tilos.)

Mikor a vonat Genovából kireboggott és gyors iramban vágatott Ventimiglia felé, a waggon-restaurán pinczére végigjárta az összes kocsikát és jelentette, hogy a table-d'hôte Albenga állomásánál veszi a kezdetét.

Az utasok, akiknek semmi dolguk sem volt a szakaszukban és különben is türelmetlenül várták, hogy a Rivierát minél előbb megpillanthassák (San-Remo! Bordighera! Mentone! Monte-Carlo! Nizza! Milyen édesen csengő, bűbajos nevek!): már Albengánál siettek be az étkező-kocsiba, hogy helyeiket elfoglalják.

Es bizonyos kíváncsiság is izgatta ezeket az utasokat, akiket többnyire a szórakozás és üdülés gondtalan vágya hajtott e földi paradicsom felé. A kíváncsiság, hogy az étkező-toremben meglássák egymást és esetleg megismerkedjenek egymással. Az egyik óhajta, hogy kedves ismerősre akadjon. A másik meg fél tőle. Különösen pedig a nászutások, akiknek éppenséggel sincs nyükre, hogy mézes idylljüket egy harmadik személy megzavarja.

Albengánál pár perczig áll a vonat és az ebédre jelentkeztet legtöbb utas itt kereste föl az étkező-kocsit, ebben pedig a pinczér által mindenki számára előre kijelölt asztalt.

A véletlen úgy akarta, hogy egy négy személy részére terített asztalhoz két fiatal házaspár jusson.

Mikor helyet foglaltak, elég volt egy-két pillantást váltaniök, hogy tisztában legyenek egymással. A nők pirulva sütötték le szemüket. A férfiak díszerően mosolyogtak.

Semmi kétség, hogy socios habuisse bonorum.

Ezek is mézben utaznak.

Es önkénytelenül valami rokonzás támadt bennük egymás iránt. Hiszen a boldogság kedvesekké, szeretetreméltókká, jókká és nemeslelkűekké teszi az embereket.

Ha boldogok vagyunk, boldogságunk rózsamagjait örömmel szórúók szerte a világba, hadd teremjen mindenütt a boldogság rózsaszerdje.

Apró kis figyelmességek révén könnyen ment az összeismerkedés, a barátkozás, a bizalmaskodás.

Es csakhamar beszélgetni kezdtek.

II.

Angolok voltak. Londonban laktak.

Eleinte az utazásról esett szó. A sok gyönyörű vidékről, műremekekről, az olasz nép kedvességéről, Velenczéről és a lagunákról. Tizianóról és az Assuntáról. A Márkus-térről és a gyönyörű seratákról a Canale Granden. Az egyik kis menyecske el is dudolt egy érzelmes szép barcarolét, mely neki nagyon megtetszett. Azután Verona került szóba: Romeo és Julia sirja, a Piazza delle Erbe, majd Miláno az ő csodálatos dómjával és így mentek végig Felső-Olaszországon a genuai temetőig és Columbus szobraig.

Az asszonyok, akik — mint ez már rendszer szokás — csakhamar bizalmasan összebarátkoztak, megvallották egymásnak, hogy naplót is akartak vezetni a sok látnivalóról, de bizony eddig jóformán semmit sem jegyezhettek még fel, mert hát hiába: a méz! a méz!

Mrs. Solace — így hívták a szökebbiket — most azzal a kérdéssel fordult mrs. Sunbowhoz (aki igazán olyan karesu volt, mint a szívárvány, amit a neve angolul jelent) hogy először jár-e most Itáliában?

— Először! — volt a válasz.

— Akkor nem is ösmeri most meg a szép Olaszországot. Mert a mézesetekben bizony mindent más színben lát az ember, ha ugyan egyáltalában lát egyebet, mint a férjének szerelmesen vágyakozó szemét és azt a kis darab menyországot, melynek ajtaját a férje nyitotta meg előtte.

— Hát ön már járt itt, missis?

Mrs. Solace most zavartan nézett a férjére. Mintha biztatást várt volna tőle, hogy milyen választ adjon erre a kérdésre.

A férj mosolyogva bólintott feléje a fejével.

Mintha biztatni akarta volna:

— Beszélj bátran!

— Igen, már jártam ezen a vidéken.

— Mint leány a szüleiével.

Mrs. Solace most megint elpirult és a férjére nézett.

Ugyanaz a biztató bólintás.

— Nem mint leány...

— Hogyán? — kérdezé csodálkozva mrs. Sunbow. — Nem mint leány?... Hogy értsem ezt? Vagy úgy, öök talán ebben az

lépésnyire az így kitűzött céltól, amely kétségtelenül nemzeti érdekű és semmi más akadály nincs előttünk, mint részben törvényes jogunk lebecsülése saját alkotmányos hatalmaink által, másrészen nemzeti akaratumk és nemzeti erőnk kicsinylése rég összeroppant ellenségek által. És ha hajánál fogva volna is előrántva ez a nemzeti alkalom, ilyen esetben gáncsvetésekén át tovább is kell rántanunk a diadal kapujáig.

A magyar parlamentarizmus képviselőinek, a többség vezéreinek most remegés nélkül, lábukkal a nemzeti közvéleményre támaszkodva, kezököt a törvénykönyvön nyugtatva kell a korona előtt megállaniok. Akik már három év óta vezették a többséget a jámborság, az önmegtagadás és a békés szolgálat útján, akik már három év óta mint ő felsége megbízottai ülnek a kormányban, ők immár bizonyára nem tarthatnak attól, hogy bármilyen öszinte meggyőződésükkel az ősi rebelliség, vagy akár csak a konok ellenzékiesség gyanújába keverednének a korona viselője előtt. Az ő egyéniségöknek és nevöknek ma már az udvari előítéletek rabjai előtt is igaz biztosítékot kell jelenteniök arra, hogy ennek a nemzetnek törvényes joga, alkotmányos akarata teljes megengedezésben van a dinasztikus hűség sugallatával. De éppen azt kell eszökbé juttatniök azoknak, akik elfeledték volna, hogy túl az udvari diszen és méltóságon, mint parlamentáris miniszterek ennek a tiszta nemzeti értelemnek hűségese tolmácsolására vannak kötelezve.

Igen, a királyi megbízatás mellett most a népies megbízatásnak is jogába kell lépnie, mert az előbbi csak a himes virág, amelynek az utóbbi nélkül semmi gyökere. A függetlenségi párt két nagynevű vezérének ott fent is meg kell szüntetniök azt a föltevést, mintha éppen ők az előbbi nagy küzdelmekben

kissé elalélt nemzeti akaratot, azután, hogy paktumos ágyba befektették, a koalíciós kormányzat tömérdek párnái és dunyhái között végkép elaltatni is akarnák, vagy akárcsak tudnák. Kossuth Ferencz is, Apponyi Albert is nagy hatalmat gyakorolnak manap a lelkek fölött és a népszerűség óriási tőkéjével rendelkeznek. De bizonyára ők maguk is csak veszedelemnek tarthatják, ha a bécsi hatalmak szféráiban őket olyan ördögös varázslóknak néznék, akik a magyar közvéleményt olyan alakba gyurhatják, ahogy nekik tetszik, vagy ahogy tőlük kívánják. Amikor ismét előtérbe kell lépniök a nemzeti követelések fórumán, meg is kell értetniök, hogy ez az ő vezéri hivatásuk, az ő szellemi kiválóságuk nem épül más jogcímen, mint a kifejeződött, szilárd nemzeti akarat hű, vagy ihletett kifejezésén. Kossuth Lajos az ő halhatatlan történelmi munkáját szerényen azzal kibébitette le, hogy ő csak a felbuzdult közvélemény szócsové volt. Kossuth Lajosnál ez nem volt egészen igaz, mert a 48 előtti Magyarországon valóban az ő lánglelkének óriási tüzes fuvallata volt az, mi a közvéleményt először életre keltette. Ám Kossuth Ferencz és Apponyi Albert beérhetik a szerényebb és mégis oly hazafias nagysággal, hogy szellemök a nemzeti közszellem szugeszociójából táplálkozik és minden erő eltávozik tőlük, mihelyt a nemzeti lélek szózatát meg nem értik. Így kell állaniok most Bécs előtt a pápa jelszavával: Servus servorum Dei.

Budapest, február 20.

A miniszterelnök pihenése. Wekerle Sándor miniszterelnök ma este 8 órakor két napi tartózkodásra klopodisi birtokára utazott.

Jekelfalussy visszavonul? Politikai körökben ma egész határozottan azt beszélték, hogy Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter már a jövő

irányban utaztak Londonból az esküvő után és most visszafelé tartanak?

De Mrs. Solace tagadólag intett a fejével.

Most megint a másik asszony kezdé:

— Vagy tán... (de itt elakadt) vagy tán ez önnek a második nászutja... szinte hihetetlen volna!

— Pedig ugy van, ez a mi második nászutunk...

Most aztán Sunbow vágott közbe:

— Önök most másodszer vannak nászuton?

Solace ur felelt:

— Ugy van uram. Mi most az én kis feleségemmel hat hét óta másodszer vagyunk nászuton. Önök nem értik, ugy-e? No majd mindjárt elmondom.

III.

A desszertnél tartottak.

Solace ur meghámozott egy narancsot és miután az izes, húsos, piros gyümölcsessel megkínálta a két asszonyt, így kezdé:

— Ugy látom, önök könnyen jutottak el boldogságukhoz. Sunbow urnak — ha nem csalódom — keves küzdelmébe kerülhetett, hogy bájos felesége kezét megnyerhesse, hogy ömagyságát az anyakönyvvezetőhöz kísérje és aztán neki induljon a nászutnak. Nekünk bezzeg nehezebb dolgunk volt, ugy-e, Kate?

A szőke asszony sóhajtott. A férj folytatta:

— Bizony nekünk szembe kellett helyezkednünk a szülők akaratával, mert Kate

szülei éppenséggel nem akartak engem vőül elfogadni. Hiába szeretettük egymást, hiába fenyegettük az öregeket a legrettenetesebb dolgokkal, öngyilkossággal, méreggel, Them-sével, Brownínggel... mind nem használt semmit.

— És szabad tudnom, miért nem nyerte ön meg ömagysága szüleinek tetszését? — kérdezte miss Sunbow.

— Hát ennek sok oka volt. A leglényegesebb, hogy Kate-t a szülei már odajérték egy távoli, de sokkal gazdagabb rokonomnak, akit szintén Solacének hívnak. Ez egy gazdag gyáros, én pedig ügyvéd vagyok.

— Értem, értem — mondá Sunbow ur.

— Sokat szenvedtünk az én kis Katemmel a szülők erőszakossága miatt. De hűséget fogadtunk egymásnak. Megesküdünk, hogy egymást el nem hagyjuk, ha akármi történjék is. És mert igazán szeretettük egymást, bizalommal néztünk a jövőbe. Az igazi szerelem a legeltökéltebb szülei akaratot is megtöri.

— Ugy látszik, meg is törté — szól Sunbow ur.

— Dehogy törté, dehogy törté! Egész ügyvédi hűségemmel kellett esatába küldenem, hogy végre mégis diadalmaskodjunk.

Mrs. Sunbow most már szinte izgatott volt a kíváncsiságtól.

— Hát mit csináltak?

— Tuljártunk az öregek eszén, az azért volt könnyű dolgom, mert az én Kate: igazán szerget engem és mindenben követi tanácsomat. Az öregek ugyanis erőszakosak rá akarták venni, hogy az én Solace Charle

hét első napjaiban elhagyja állását. A hír terjesztői egyenesen azzal adtak nyomtatékot szavainak, hogy közvetlenül a honvédelmi minisztertől hallottak.

Küldöttségek a miniszterelnökél. Darányi Ignác földművelésügyi miniszterénél a cseglédi kisgazdák küldöttsége tiszteleg. A küldöttség a cseglédi kisgazdák által alapítandó tejszövetkezet részére kérte a miniszter támogatását. Darányi a kérelmet igen jóindulatul hallgatta meg s a küldöttség tagjaival hosszan elbeszélgetett. — Az Allami Díjnokok Országos Szövetségének háromszáztagú küldöttsége tiszteleg ma délelőtt Wekerle Sándor miniszterelnökénél. Gróf Batthyány Tivadar országgyűlési képviselő hosszabb beszéd kíséretében átadta a miniszterelnöknek a napidíjak emlékiratát, amelyben számos kíváncságot felsorolják; ezek között a legfőbb a lakásbér rendezése és a legutóbbi fizetésrendezés kedvezőbb módosítása, az előmenetel oly irányú rendezése, hogy öt év helyett három állapítsassék meg; a női díjnokok ugyanolyan fizetése és előléptetése, mint a férfidíjnokoké; a betegsegítés módosítása és rendezése, továbbá az a kérelem, hogy az építendő munkaházakban a napidíjak is lakást kapjanak. Wekerle Sándor miniszterelnök kijelentette, hogy a memorandum tanulmányozása után azon lesz, hogy a kíváncságnak lehetőleg eleget tegyen. Ami a munkaházakban adandó lakásokat illeti, föltétlen ígéretet tett, hogy a kíváncságot teljesíteni fogja. A küldöttség a miniszterelnök választását meglelégedéssel s éljenzéssel fogadta. Ezután Günther Antal igazságügyi miniszterénél tiszteleg a küldöttség. Az igazságügyi díjnokok országos egyesülete nevében Nyhalmy József (Szeged) külön memorandumot nyújtott át, amelyben az igazságügyi díjnokok öt pontba foglalt kérelmét sorolja föl; főleg arra kéri a minisztert, hogy az előléptetés kérését rendezze oly értelemben, hogy ne részesítsék kedvezésben a kiszolgált őrmestereket. Günther Antal igazságügyi miniszter biztató ígéretet tett, amit a küldöttség meglelégedéssel fogadott.

Függetlenségi pártvaesora. A függetlenségi párt szerdán este a Royal-szálló éttermében pártvaesorát tart.

Az oraviczai mandátum. Az oraviczai választókerületben nagy az izgalom. A nemzetiségi vezetők a budapesti szociáldemokrata pártközpontból agitátorokat hívtak le, hogy mellatúik korteskedjenek. A nemzetiségiük különben mindenféle módon terrorizálják a választókat és e célt szolgálják kölcsönök felmondásával az oraviczai és sáskaik pénzintézetek is.

Illésfalvi Papp György, a nemzetiségi párt jelöltje ma Budapesten időzött és a délutáni gyorsvonattal Lukács László, Maniu Gyula és Syciu János képviselők kíséretében a kerületbe utazott,

rokonomhoz menjen feleségül. En rábeszéltem Katét, hogy színezeg egyezzzék bele... Meg is történt az eljegyzés. Képzhetik, hogy én mennyire boldogtalan voltam, noha bizonyos voltam Kate szereimében. De valahányszor a nevét egy más férfi nevével hallottam emlegetni, mindig belenyílt szívémben a fájdalom. Nem sokáig jártak jegybe és már kitűzték a menyegző napját is. Rávettem Katét, hogy kösse ki szüleinél a legegyszerűbb esküvőt. Ne legyen senki sem hivatalos, csak a család legközelebbi tagjai.

A szülők erre ráállottak.

Ujra eljött az esküvő napja.

Már együtt volt a násznép. A völgevény is megjelent már családjával együtt a lakodalmi házban. Lassacskán az indulás ideje is elérkezett, mikor egyszerre csak észre veszik, hogy Kate nincs sehol, hogy a menyasszonyt nem találják. Az egész házat felforgatták: „Kate! Kate! Hol vagy?”... Semmi válasz. A szülők aggódva futkostak szobáról-szobára. Kate nem volt sehol. Azaz dehogyan is nem volt. Az én Katem, mikor a násznép gyülekezni kezdett, egy észrevétlen pillanatban átsont a szobából — már nászutra volt neki állt — lerchant a lépcsőkön és beleugrott egy fogatba, mely a kapu előtt állott és melyben én vártam reá, saját személyemben. A kocsi egyenesen az anyakönyvvezetőhöz ajtott, hol már két tanu várakozott. És az anyakönyvvezető, akinél én már előző nap titokban jártam, mint a család állítólagos megbízottja és bejelentettem, hogy az esküvőt a kitűzött 11 óra helyett féltizenegyszer fogjuk megtartani, gyanútlanul össze-

hol holnap tartja meg programbeszédét. Papp György Ratinu halála óta elnöke a román nemzeti párnak, melynek megalakulása előtt a magyar képviselőháznak három cikluson át tagja volt és mint ilyen a függetlenségi párthoz tartozott.

Büntető expedíció.

Budapest, február 20.

A büntető expedíció eddig ismeretlen fogalom volt a nemzetközi jogban. Anglia szokott félvad afrikai népek ellen ilyen büntető expedíciót vezetni, amikor ürügyet keresett arra, hogy hódító célzatait leplezze, de azok az afrikai és középázsiai népek, kívül állanak a nemzetközi jog védelmén. Kína ellen is volt büntető expedíció a boxerlázadás idején, mikor ismét csak az európai hatalmak kapzsisága ürügyet keresett, hogy a Sárga Tenger partjain gyarmatokat alapíthasson. De hogy civilizált nép ellen, minő a szerb, néhány népgyűlés és néhány sajtótámadás miatt „büntető expedíció” vezetessék, amelyről már előre kimondják, hogy semmi más célja nincs, mint gyilkolás és pusztítás, ez egészen új terv s ha megvalósul, Aehrenthal nevének amugy is kétes dicsőségét fogja hirdetni.

Néhány nap óta ismét nagyon harcziás a kedv Bécsben. A hadsereg nimbuszát, amely az olasz és a csehországi harcsteren nagyon megfakult, újra ki akarják szivcolni, s erre nagyon alkalmas médiumnak látszik Szerbia, amelynek csak papirovan van hadserege s még ez sincs felszerelve úgy, hogy hadat viselhessen. Nem akarjuk Szerbiát védeni, mert a nemzetközi érintkezésben csakugyan példátlan az az időtlenség, amelyet egy idő óta tanusít, s megérdemelné, hogy az orrára koppintsanak. De az ürügy, amelyet Bécsben fel akarunk használni, nagyon rossz. Szerbia fegyverkezést, mondják, s ultimátumot készítenek küldeni Belgrádba, hogy a fegyverkezéssel felhagyjanak. Igazán komikus, hogy éppen azok a bécsi körök, akik a monarchia anyagi erején túl fegyverkeznek, akik a szövetséges Olaszország ellen egész hadsereget toltak a határra, s most egy egészen új hadtestet akarnak szervezni Laibachban, akik sok milliót költöttek az utóbbi években új ágyukra, tarackokra és hadihajókra s évek óta mesterkednek azon, hogy az ujonczjutalék felemelését ki-

adott bennünket. Mint ügyvéd tudtam a módját, miként kell az eskető hivatalnokot félrevezetni és az anyakönyvbe bátran írhatam a nevet „Solace”, mert hiszen én tényleg Solace vagyok. Természetesen a vonatkozó hajottunk ki és mikor Dowerben a hajóra szálltunk, sürgőnyt küldtünk haza a papáéknak, hogy nászutra indultunk és majd Velenczéből bővebb értesítést fogunk küldeni.

— No ez nagyszerű! — szolt lelkesen Sunbowné asszony. — És a szülők belenyugodtak?

— Mikor Velenczébe érkezünk — folytatta Solace — talán három hét múlva, már ott várt reánk az öregek sürgőnye. Kiderült, otthon a valóság, a mi titkos esküvőnk és hogy a házasságunk érvénytelen. Az öregek rimánkodva kértek, jöjjünk vissza azonnal, esküdjünk meg újból és ők most már — Isten neki! — ránk adják szülei áldásukat.

— És aztán!

— Mi azonban kitünően éreztük magunkat szülei áldás nélkül is. Egy kicsit elgőri-czáltunk itt Olaszországban. Azután öt heti távollét után hazautaztunk Londonba, meg esküdtünk újból és aztán, mint illik, újabb nászutra indultunk.

— Milyen kedves ez maguktól — lelkesedett mrs. Sunbow.

— Most tehát másodszor járunk itt — szolt Solacéné asszony. És én most már többet is látok Olaszországból, mint az első uton. Legalább a naplómba most már minden nap bejegyezhetek két-három sort és sok, sok pontot...

csikarják Magyarországtól, egyszerre olyan merényletnek tartják Szerbia állítólagos fegyverkezését, hogy miatta már „büntető expedícióra” is gondolnak.

Hát csakugyan olyan jól megy a dolgunk, hogy már ilyen kalandokra is vállalkozhatunk? Vagy talán néhány Mária-Terézia-rend az, amit okvetlen ki kell osztani, s háborút kell csinálni, csak hogy a heverő rendjelek gazdát kaphassanak? Vagy talán néhány főherceg van, aki okvetlen hadvezéri babérokra vágyik s Albrecht főherceg utóda akar lenni diadalban és dicsőségben? Mert ok sincs a háborúra, jog sincs. Mindaz, amit Bécsben a szerb háboru mellett érvel felhoznak, az a mi polgári felfogásunk szerint helyt nem állhat s az nem érdemli meg, hogy érte egy csepp vér is folyjon s egy korona is kiadassék a nép verejtékes adófilléreiből. Szerbia annyival gyengébb, mint a monarchia, hogy sem fegyverkezése nem lehet reánk aggasztó, sem piszkolódása nem lehet reánk megbélyegző. S valóban senki sem fog bennünket gyávasággal vádolni, ha a kardunkat szépen a hüvelyben hagyjuk, mint ahogy senki sem tart majd bennünket hősöknek, ha Szerbiában vérfürdőt rendezünk, s békés szerb polgárok szalmafedeles gunyhóit felgyújtjuk.

Nincs ennek a készülő háborúnak semmi célja, s reánk nézve még egy győzelem sem járhat sem anyagi, sem erkölcsi eredményvel. A modern kor szelleme tiltakozik az ellen, hogy a „zászló becületéért” háborút viseljünk s csakis gazdasági érdekek azok, amik a háborút igazolhatják. Az utolsó harmincz év minden háboruját gazdasági okok idézték elő, de nálunk most még arról sem lehet szó, mert hisz abban a vámháboruban, melyet három év előtt Szerbiával kezdtünk, mi alig szenvedtünk kárt, míg Szerbia ugyszólván koldusbotra jutott. Az osztrák-magyar-szerb kereskedelmi szerződés már megkötött, azt Szerbia már törvénybe is iktatta s a magyar és az osztrák törvényhozás az, amely még mindig vonakodik ahhoz hozzájárulni. S minden vérontásnál még mindig hathatósabb büntetés Szerbiára nézve, ha határainkat a szerb export ellen elzárjuk, mert az utolsó két évről szóló szerb költségvetés megmutatta azt a rémes pusztítást, amit abban a kis Balkán-országban a vámháboru okozott. Nemesak, hogy investíciókra nem tellett neki, hanem még a rendes állami szükségleteit is restringálnia kellett s gazdasági és kulturális téren annyira visszafelődött, hogy míg egykor a legelső volt a Balkán-államok közt, ma a legutolsó, s még a hivatalnokait és a katonáit sem tudja fizetni. Teljesen el van zárva a világtól s nem is gondolhat arra, hogy belekössön monarchiánkba. Nem akar Szerbiában senki háborút, legfeljebb György trónörökös az, aki pléhkardját esőrteti s ha ezt komolyan vennők, csak gyengeségünket árulnók el.

A magyar anyák nem azért szültek gyermekeket, hogy Aehrenthal ur a büro-jából kommandirozza őket a mészárszékre, mert ha még annyival erősebbek vagyunk is, mint Szerbia, azért puska és ágyu ott is van s a szerb harcmezőkön a mi vérünk is folyva, nemesak azoké, akiket Aehrenthal meg akar büntetni. A behívások nálunk egyre tartanak s lázasan dolgoznak a katonai hivatalokban, hogy a mozgósítás fennakadás nélkül megtörténhessék. Már eddig is több pénzünkbe és anyagi áldozatunkba került ez, mint amennyit viselni ellentmondás nélkül hajlandók vagyunk, de arra Bécsben ne is gondoljanak, hogy egy szerb háboru ellen nem fog az egész magyar polgári társadalom tiltakozni. Végre is állítólag nagyhatalom vagyunk s mint ilyennek kell elég erőnknek lenni, hogy gazdasági és diplomáciai eszközökkel megtörjük Szerbia henczegését. De csak azért mozgósítani, hogy egy új chlopi-i parancs jelenhessék meg s hogy az ujonczlétszám felemelése kiesikartassék, sokkal frivolabb játék, semhogy már annak terve ellen is a parlamenteknek állást ne kellene foglalniok.

A politika világából.

Budapest, február 20.

Kossuth Ferencz audienciája előtt.

— A pártközi béke megpecsételése. —

Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter, a függetlenségi párt vezére — mint már jelentettük — hétfőn délután gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter és Szerényi József kereskedelemügyi államtitkár társaságában Bécsbe utazik. A miniszter kedden délelőtt jelenik meg kihallgatáson a királynál.

A politikai világ érdeklődését természetesen a legnagyobb mértékben lekötötte ez az audiencia, amelyről a függetlenségi párton úgy vélekednek, hogy azok után a kihallgatások után, amelyek már eddig lefolytak s amelyek a koronát a magyar politikai helyzetről alaposan tájékoztatták, elsőrendű, sőt döntő fontossággal bír Kossuthnak a király előtti megjelenése. Abban reménykednek, hogy Kossuth Ferencz ki fogja fejteni álláspontunk jogosságát, törvényességét, megjelöli a rendezés módját és meg fogja győzni a koronát arról, hogy teljesen kizárt a rendezésnek minden oly eshetősége, amely a közös bank szabadalmát megfoszabbítja. Természetes dolog az is, hogy a király és Kossuth közötti beszélgetés a bankkérdésen kívül más, előtérben levő politikai ügyre is ki fog terjedni. Így ha a kihallgatás után nyomban nem következik is be a döntés, annak alapját remélhetőleg Kossuth előterjesztése szolgáltatja.

Kossuth Ferencz előreláthatólag szerdán is Bécsben marad, hogy az osztrák miniszterekkel tárgyaljon.

A képviselőház folyosóján ma délelőtt természetesen csaknem kizárólag Kossuth Ferencz bécsi utjáról beszélgettek a képviselők, miközben fölmerült az a hír is, hogy Kossuth Ferencz egy egészen új bankformulát fog a király elé terjeszteni. A képviselők közül többen azzal a kérdéssel fordultak Justh Gyulához, ismeri-e ezt a formulát? Justh Gyula elnök e kérdésre válaszolva kijelentette, hogy ő a formulát nem ismeri és a függetlenségi párt más tagjainak sem igen van tudomásuk róla. Ő a maga részéről csak annyit jelenthet ki, hogy a függetlenségi párt csakis oly megoldásba mehet bele, mely az Osztrák-Magyar Bank likvidálásával két teljesen független önálló bankintézet létesítését kontemplálja. És az a formula, amelyhez Kossuth Ferencz hozzájárult, csak ezen az alapon állhat. Az ellen a pártnak nem lehet és nincs kifogása, hogy az eképv létesítendő két külön bankintézet autonóm hatáskörükben bizonyos kezelési kérdésekre vonatkozólag egyetértő megállapodásra jutnak. Minden másféle megoldási módzat a párt ellenzésével kell hogy találkozzék. A házelnöknek ez a kijelentése igen nagy hatást tett s mintegy viszehangja volt Polónyi Gézának az a nyilatkozata, hogy a jövő héten interpellációt intéz a miniszterelnökhöz az általános politikai helyzetről. Az interpellációt a jövő szombaton fogja előterjeszteni, mert megakarja várni Kossuth Ferencz audienciájának eredményét.

A képviselőház ma részleteiben is elfogadta az ujonczlétszám megállapításáról szóló törvényjavaslatot és minthogy az ötórás ülésről szóló határozat csak erre a javaslatra vonatkozott, a mai ülés már csak négy óra hosszat tartott. A balpárt és a koalíció között olyan meg egyezés jött létre az ujonczok megajánlásáról szóló törvényjavaslat dolgában, hogy a balpárt nem akadályozza meg a javaslat idején

való letárgyalását és a márcziusi sorozást. Ennek következtében pénteken véget ér az ujonczvita és szombaton már a főrendiház tárgyalhatja az ujonczjavaslatokat, amelyek már márczius elsején törvényerőre emelkednek. E megegyezés után a Ház csakugyan megkapta a farsangi szünetet és a legközelebbi ülés szerdán lesz. A függetlenségi párt és a néppárt közötti konfliktus elintézése ma formailag is megtörtént. Mind a két párt külön-külön értekezletet tartott, amelyen előterjesztették a pártelnökségek által megállapított békenyilatkozatot, s ennek egyhangú elfogadása által megpecsételték a békét. A függetlenségi párt egy része ugyan tervezett valami akciózt a megegyezés ellen, s ezért már a Házban kifogást tett az ellen, hogy ilyen fontos dologban szombatra hívták össze az értekezletet, holott a képviselők túlnyomó része vagy már nincs Budapesten, vagy pedig délután elutazik, — de a párt elnöksége azt válaszolta, hogy a képviselők ilyen fontos ügyek tárgyalásakor ne utazzanak el. Így aztán az általános részvétlenség következtében az akció is elmaradt. A terv pedig az volt, hogy a békenyilatkozat előterjesztése után *Ábrahám Dezső* jelenti, hogy a békenyilatkozatot *Kossuth Ferencz* iránt való bizalomból elfogadják ugyan, de azzal a hozzátétellel, hogy a pártnak azokat a tagjait, akik tollal is védelmére kelnek a párt megtámadott elveinek és programjának, ebben a nemes munkájukban üdvözlőnie kell. Ez a nyilatkozat azonban nem történt meg, mert alig huszan vettek részt az értekezleten, amelyet nem is tartottak a tanácskozó teremben, hanem csak a társalgóban.

A függetlenségi és 48-as párt ma este 6 órakor *Hoitsy Pál* elnöklésével értekezletet tartott. Az értekezleten a kormány részéről gróf *Apponyi Albert* és *Günther Antal* miniszterek, a párt elnöksége részéről gróf *Batthyány Tivadar* és *Sághy Gyula* alelnökök voltak jelen. A jegyzőkönyvet *Nemess Bertalan* vezette.

Hoitsy Pál elnök megnyitva az értekezletet jelentette, hogy a tanácskozás egyetlen tárgya a pártvezetőségnek jelentéstétele azokról a tárgyalásokról, amelyeket a néppárt vezetőségével folytatott az ismeretes konfliktus dolgában.

Gróf *Apponyi Albert* a következő bejelentést tette:

— A függetlenségi és 48-as párt, bár teljes elismeréssel viseltetik a függetlenségi sajtónak és jelesül a „Magyarország”-nak a párt érdekében kifejtett működése iránt, még sem látja helyén valónak, hogy a párt egyes hírlapi polémiaiáiba beleavatkozzék. A párt elnöksége érintkezésbe lépve a néppárt elnökségével, kölcsönösen meggyőződtek arról, hogy egyik párt sem azonosítja magát a másik párt ellen intézett hírlapi támadásokkal.

A párt ezt a nyilatkozatot egyhangúlag tudomásul vette és ezzel az értekezlet véget ért.

A néppárt értekezlete teljesen hasonlóan folyt le. Gróf *Zichy Aladár* és *Rakovszky István* távollétében *Zboray Miklós* terjesztette elő a békenyilatkozatot, amely azonos szövegű a függetlenségi párt nyilatkozatával, csak éppen a vonatkozások vannak megfordítva: függetlenségi párt és sajtó helyett néppárttól és néppárti sajtótól beszél. A nyilatkozatot megjegyzés nélkül fogadták el.

Budapest, február 20.

A horvát jogpárt. Zágrábban a jogpárt elnöksége tegnapra pártgyűlést hívott össze, hogy a párt országgyűlési klubja és végrehajtóbizottsága között támadt konfliktust elintézzék. A gyűlésre összehívták a párt összes klubjait, de a klubtagok közül csak nagyon kevesen jelentek meg s *Zagorac* és *Harambasics* hívei teljesen hiányoztak. Ennek következtében csak a párt központi bizottsága tartott ülést, amely elhatározta, hogy helyesli a jogpárt országgyűlési klubjának február 14-én hozott határozatát és a koalíció keretében folytatja a nemzeti küzdelmet. A párt szervezet tagjainak zöme részt fog venni a *Starcevic* Mile által márczius 9-ére

összehívott gyűlésen és hír szerint *Zagorac*, *Harambasics* és *Kuffrin* képviselők, továbbá a jogpárt végrehajtó-bizottságának kilépett tagjai csatlakoznak *Starcevic* akeziójához a koalíción kívül álló egységes jogpárt alakítása végett. *Bauer Antal* egyelőre visszavonul a politikai élettől. *Purics* választói kijelentették, hogy ki kell lépnie a koalícióból.

Interpelláció. *Beniczky Ödön* ma interpellációt jegyzett be a fővárosban divó beraktározási uszoraiüzemek tárgyában. Az interpellációt szerdán mondja el.

A puskaporos hangulat.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, február 20.

Az ujonczjavaslatot igen puskaporos hangulatban szavazta meg ma a Ház. Ez a puskaporos hangulat azonban nem a parlamenti csaták szülöttje volt, hanem annak az igazi csatának, mely most készülődik a szerb határon. Maga a honvédelmi miniszter is célzott a háboru eshetőségére. Persze, nem kifejezetten, hanem szólván a visszatartott tengerészekről, azt mondotta, hogy haza éreztik őket az év végén, ha ugyan addig ki nem tör a háboru.

És ugyancsak ennek a puskaporos hangulatnak tulajdonítható, hogy az ujonczjavaslatokról szóló vita ma egy-kettőre véget ért. *Molnár Jenő* és *Pilisy István* a zárószó jogán beszélték és indítványaik elfogadását kérték *Jekelfalussy Lajos* honvédelmi miniszter válaszlát az ellenvetésekre, de nem sokáig bibelődött velük. A részletes vitánál a cím megváltoztatását *Nagy György* és *Molnár Jenő* kérte — de eredménytelenül. Az első szakasznál *Jemét Nagy György*, azután *Okolicsányi László*, meg *Pilisy István* szólalt föl; a szakaszt eredeti fogalmazásában fogadták el. A második szakasz elfogadása után véget is ért az ujonczjavaslat tárgyalása és áttértek az interpellációkra.

Hoffmann Ottó interpellációjában a bosznia-hercegovinai alkotmánytervezet készítésére hívta föl a kormány figyelmét és azt kérdezte a miniszterelnöktől, mi az álláspontja az alkotmánymozgalommal szemben. *Pető Sándor* azért interpellált, mert a „Népszavá”-nak a vasuti állomásokon való elárúsítását megszüntették. Végül *Surmin György* horvát sérelmeket tett szóvá.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött délelőtt tíz órakor. —

Elnök: *Justh Gyula*.

Jegyzők: *Dudits Endre* és *Hammersberg László*.

Az elnök: Megnyitja az ülést.

A mai ülés jegyzőkönyvének és az interpellációs könyvnek fölolvása után az elnök bejelentette, hogy gróf *Benyovszky Sándor* ellen többrendbeli összeférhetlenségi bejelentés érkezett. A bejelentéseket, egynek kivételével, az összeférhetlenségi bizottság elé utasították.

Az ujonczjavaslat.

A Ház ezután áttért az ujonczjavaslat folytatolagos tárgyalására.

Az elnök: *Bozóky Árpád*!

Felkiáltások: Nincs itt!

Nagy György: Mindjárt jön!

Az elnök: Sajnálatomra nem vehetem tudomásul. Következik *Molnár Jenő*.

Molnár Jenő: A balpárt nem szavazza meg az ujonczokat addig, míg az önálló bank ügye tisztázva nincs. (Helyeslés.) De a hadvezetőség iránt sem lehet bizalommal, mert évtizedes katonai mizériák lesik hasztalanul az orvoslást. A létszámemelés réme is állandóan kísért. Kéri a minisztert, ha már a nagy veszedelmeket, amilyen a veradói fölemelése is, elhárítani nem tudja, igyekezzék legalább a kisebb sérelmeket orvosolni. Ott van a kutyamosó-intézmény. (Derűtség.)

Nagy György: A katoná nem arra való, hogy kutyát fürösszön. Apró, fehérszörű pudlikat! (Élénk derűtség.)

Molnár Jenő: Megalázó a katonára, hogy uniformisban kell neki edényt mosni, husért szaladni a mészárszékre. (Derűtség.) Kéri határozati javaslatának elfogadását és reméli, hogy a honvédelmi miniszter nem fogja őt arra készíteni, hogy jövőre is előterjeszse ezt a javaslatát, amit a miniszter már a múlt esztendőben sem fogadott el. (Élénk derűtség. Eljenzés.)

Pilisy István: A kormány sürgetni szeretné az ujonczjavaslat letárgyalását, de a bankkérdés egyáltalán nem sürgős neki. Pedig ehhez a nemzet jövője fűződik. (Ugy van!) Kéri ellenindítványának elfogadását.

A miniszter válasza.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter válaszlát a vita során elhangzott észrevételekre. Az altiszt kérdés reformja tisztán anyagi okokból késett eddig, de remény van rá, hogy két-három esztendőn belül a kérdés dűlőre jut. A haditengerészetnél szolgáló legénység visszatartása törvényes jogcímen alapszik, a továbbszolgálat ellenértékűl egy tartalékos esztendőt el fognak engedni a legénységnek. Ha a háboru ki nem tör, ez év végén hazaeresztik őket, ha azonban háboru lesz, természetesen tovább kell szolgálniuk.

Lévay Mihály: Ne fessék falra az ördögöt!

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter: A katonai oktatás tere van még kívánni valók, de a hadvezetőség jóindulatát és helyes intenczióit ezen a tere sem lehet kétségbe vonni. A tiszt szolgákat önkéntes jelentkezés alapján alkalmazák a legénység soraiból s azok a visszaélések, melyeket *Nagy György* felpanaszolt, teljesen lehetetlenek. A haladás a céllovászat fejlesztése tekintetében is szembeötlő. Kéri a benyújtott határozati javaslatok visszautasítását s a törvényjavaslat elfogadását. (Helyeslés.)

A Ház ezután a javaslatot általánosságban elfogadta s áttért a részletes tárgyalásra.

A részletes vita.

A javaslat címénél *Nagy György* és *Molnár Jenő* módosító indítványokat nyújtanak be.

A Ház a honvédelmi miniszter felszólalása után a címet változatlanul elfogadta.

Az első szakasznál *Nagy György* kifogásolja, hogy a létszám megállapításánál az 1900-iki népszámlálás adatait vették alapul. Hosszasabban fejtegeti, hogy azóta nagy változások történtek a népesség tekintetében.

Bolgár Ferencz: Kíméljen már bennünket, kérem!

Nagy György: Nem engedi magát senki által elnémitani.

Az elnök: A képviselő urnak igazán nincs oka panaszkodni, hogy itt elnémitják. (Derűtség.)

Nagy György után *Okolicsányi László* elfogadta a szakaszt.

Pilisy István felszólalása után a Ház a szakaszt változatlanul elfogadta, ugyszintén a második szakaszt is.

Ezzel a javaslatot a Ház megszavazta s annak harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendjére tűzték ki.

Az elnök kijelentette, hogy a javaslat megszavazásával az ülésnek egy órával való meghosszabbítása már a mai napra is szükségtelenné vált s így a Ház a legközelebbi ülés napirendjének megállapítása után áttért az interpellációkra.

Az interpellációk.

Hoffmann Ottó a bosznia-hercegovinai alkotmánytervezet dolgában intéz interpellációt a miniszterelnökhöz. A boszniai alkotmány-mozgalom eddigi irányát tekintve, olyan veszedelmes államjogi jelenséggel állunk szemben, melyet meg kell előznie a magyar kormánynak, mielőtt ez a mozgalom befejezett tények elé állítaná a monarchiát. A kérdés jogi vonatkozásától eltekintve, politikai szempontból is olyan nagy jelentősége van a bosznia-hercegovinai alkotmány-mozgalomnak, hogy magyar kormány nagy kötelességeket hanyagol el, ha nemzeti önállóságunk és aspirációink érdekében nem érvényesíti a maga befolyását a kérdés rendezésénél. Kéri a miniszterelnöktől, mi az álláspontja az alkotmány-mozgalommal szemben.

Az interpellációt kiadják a miniszterelnöknek.

Pető Sándor a „Népszavá”-nak a vasuti állomásokon való kitiltása ügyében intéz interpellációt a kereskedelemügyi miniszterhez. Ez a rendelkezés ellenkezik a sajtószabadsággal.

Az interpellációt kiadják a kereskedelemügyi miniszternek.

Surmin György a horvátországi alkotmányellenes kormányzást panaszolja fel interpellációjában. Az interpellációt a miniszterelnöknek adják ki.

Az elnök az ülést felkeltőkor berekesztette.

A t. Házból.

I. Elintéztet kérdések.

Az egyik ujonczjavaslattal, amelyik a megajánlást tartalmazza, a mai ülésen eljuttottak odáig, hogy le kellett darálni a zárbeszédeket és aztán Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter válaszolhatott az egyes felmerült kifogásokra és kérdésekre, mielőtt a Ház a felett szavazott volna, hogy a balpárti javaslatokat fogadja-e el, avagy azt, amit a kormány terjesztett elő. Nagyon kevés ember van Magyarországon, aki azt hinné, hogy a kormány javaslatát a mostani képviselőház elveti és helyette a Molnár Jauóét, Nagy Györgyét, a Bozóky Árpádét, avagy a Piliszy Istvánét fogadja el. Sőt minden habozás nélkül valljuk, hogy ha Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter ő exzellenziája elméjéből egy pillanatra se kegyeskedett volna farsztrami ezeknek a balpárti uraknak a beszédeire való reflektálással, ha nyugodtan ülve kegyeskedett volna maradt a javaslat sorsát rábizta volna egyszerűen a szavazásra, akkor is bizonyos lett volna, hogy nem a balpárti indítványokat, hanem a kormány javaslatát fogja megszavazni a Ház. Igen, de az már régi szokás, hogy ilyenkor a honvédelmi miniszter kapacitálja az ellenzékét. Az ellenzék régebben sohasem veszekedett komolyan a honvédelmi miniszterrel az ujonczok miatt s amikor az ilyen kapacitálást báró Fejérváry Géza elvégezte, hát rendesen felállott az ellenzéki oldal széléről Thaly Kálmán, átment a miniszterhez és megkínálta cukkerlivel. Hol van azóta báró Fejérváry és hol van Thaly Kálmán, aki szintén exzellenziás lett! De a szokás a jó barátsággal együtt megmaradt. Jekelfalussy, a mostani honvédelmi miniszter is jó barátságot tart az ellenzékkel, melyet ez idő szerint a balpárt képvisel és eljön az idő, hogy Nagy György is exzellenziás ur lesz, akárki meglátja.

Jekelfalussy miniszter felemelkedik a helyén s e pillanatban az elnök lekiált:

— A honvédelmi miniszter ur kíván szólni!

Egyidejűleg az elnök megnyomja a villamos csengtyüket s a folyosóról begyekeznek a képviselők, félíg nyílt szájukon még ott lebeg a mondat fele, amit az imént kezdtek s amit félbeszakított a hívogatók figyelmeztetése:

— A miniszter beszél.

Jekelfalussy nyugtalanul tekint a befelé jövőkre és int a kezével, mintha mondaná:

— Menjetez csak, kérlek, vissza és folytassátok a meggyesedéseket, magam is jobb szeretnék ott kint sétálgatni Polónyi Géza barátommal, meg a kedves nem tudom hogy hívják, aki minden reggel azzal kezdi a beszélgetést, hogy hej, amikor még én a huszároknál szolgáltam, vitéz tábornok uram. Derék fiu, magasabb rangot ad nekem, mint dukál... Magam is jobb szeretnék ott lenni, hát minek jönnek ide be a szájukat tátani, amikor nekem csak ezen szemben ülő ellenzéki balpárti barátaimhoz van néhány enyhe szavam.

De már mindegy. Ha itt vannak, hát legyenek itt. Majd kihuzza magát és ugynevezett parlamentáris szónoklatot fog mondani, amihez ime itt van a legelső kellék; ki mondja:

— Tisztelt Ház!

Nem jó. Ez nagyon bizalmas s a katonasohase legyen egészen bizalmas, hanem min-

dig drei Schritt von Leib. Tehát előlről kezdli:

— Tisztelt képviselőház!

Igy méltóságosabb és így hidegebb, így stilszerűbb. De most aztán vágjunk neki bátran, katonásan.

És nekivág:

— Az illető urnak, aki nekem szemrehányást tett, azt felelem, hogy amit mondan akar, azt mondja komolyan és akkor én is komolyan fogok rá felelni.

— Helyes!

— Na hát. És aztán ami az altiszteket illeti, kijelentem, hogy az altiszteketben iróztatatos haladás történt...

— Irtóztatos? Kitűnő.

— Különbén én válaszolok mindenre, de nem említem meg egyenként a képviselőket, akiknek válaszolok, hanem abból, amit mondok, mindenki kiválaszthatja, hogy mi az övé.

— Ez igaz. Nagyon jó lesz.

— Ami azt illeti, hogy kinek mit kell szolgálni, hát némelyek hazamehetnek, hogyha nem lesz háboru, de benne maradnak, ha lesz háboru.

— Ne tessék a háborut a falra festeni.

— Menjünk tovább. Beszéltek a katonai oktatásról. Hát én nem akarom a tisztelt kultuszminisztert megrövidíteni, de mondhatom, hogy a katonaságnál az oktatás olyan, hogy aki két évig van a honvédségnél, az a legény már annyit tud, hogy az már mindenkinek elég. Nincs igazam?

— De igenis igaza van a kegyelmes urnak — erősítik a függetlenségi oldalon.

— Aztán mit mondjak még? A katonai büntető törvényről beszéljek? Arról majd beszélni fog Günther igazságügyminiszter, mert az rá tartozik. Előre is nem tartozhatik minden hozzám. Az imént már az oktatásügyet elvettem, tévedésből, konkurrencziát csináltam Apponyinak, de most nem akarom elvenni az igazságügyet, hadd éljen Günther igazságügyminiszter ő exzellenziája is.

— Hadd éljen. Addig éljen, míg a honnak él — bölint Wekerle.

— Annyit azonban mondhatok, hogy katonai, meg polgári becsületről szoktak distingválni, de csak egyféle becsület van, ellenben a becsületnek a szabályait minden testület maga határozza meg. Tehát a becsület egyforma.

— Hát nem egyforma?

— Aztán tetszik kifogásolni a kutyamossást. Elvégre azért kutya, hogy mossa s amiért katonakutya is van, nem következik belőle, hogy ezt ne mossa. A tiszt szolgálgál és csak akkor szolgál, amikor lábom van. Avagy láttak-e önök tiszt szolgát, aki olyankor is szolgálna, amikor mines lábom. Ami pedig a lövést illeti, a katoná minden nap lö, akárhogy esóválja is ott a tisztelt ur a fejét, az minden nap lö, legfeljebb vasárnap és ünnepnapon nem muszáj neki löni és a mi katonáink annyit lönek, hogy talán sehoh a világon... Elég ez kérem?...

— Elég.

— Ezután áttérhetek arra, hogy mi történjék az illető urak határozati javaslataival. Hol is vannak? (Keresi). Nem találom őket. Tehát azt mondom, hogy azokat a határozati javaslatokat ne tessék elfogadni.

— Ugy van! Helyes! Nagyon jó! Nagyon jó!

Az elnök felteszi a kérdést. A képviselők szavaznak. Jekelfalussy miniszter is feláll.

— Nagyon jó. Exzellenziád is megszavazza a saját maga javaslatát?

— Persze hogy megszavazom. Azért szavazom meg, mert igaznak találom. Tessék meggyőződve lenni, hogy ha nem találom jónak a javaslatomat, hát nem szavazom meg.

— Nagyon jó.

Ezek után kihirdették a javaslat elfogadását s a balpárt elhatározta, hogy már a másik ujonczjavaslattal nem csinál hosszú vitát, mert a miniszter igen alaposan agyoncsapja argumentumait.

II. A beafsteak és a napirend.

Sok interpelláció volt bejegyezve s a Ház azt határozta, hogy félhárom órakor tér át az interpellációkra, ha csak az ujonczjavaslat vitáját korábban be nem végezik.

Déli tizenkét órakor még nem mutatkozott kilátás gyors befejezésre. E szerint azt lehetett gondolni, hogy a sereg interpellációval tán estig is elhuzódik az ülés. Wekerle pedig a sok ide-odajárásban megéhezett. Beizent tehát az étterembe, hogy süttesenek neki egy nagy beafsteaket és rá két tojást és szerezzenek néhány darab almásrétest.

Igy is történt. Egy fél óra múlva ott volt a miniszteri szobában a nagy beafsteak a tojásokkal, egy tányér kompóttal és négy darab hatalmas almásrétes. Közben miniszteri tanácsosok jöttek referálni.

— Tessék csak — mondta Wekerle — a beafsteak várhat. Hisz ugyis megéhezek még estig.

Együttal dr. Bárczy Istvánt, a titkárt megkérte, hogy időnként referáljon: mi történik az ülésben.

Bárczy István már jött is és jelentette:

— Kegyelmes uram, az ujonczvitát bevégezték...

— Ugy? De még vannak interpellációk?

— Igenis. Van egy csomó.

— No jó, hát jelentse majd egyenként, hogy mi történik velük, mikor kell bemennem. A beafsteak még várhat.

Egy percz múlva visszatért Bárczy:

— Kegyelmes ur, Hoffmann Ottó bevégezte a boszniai interpellációt.

— Akár el se kezdte volna. De lássuk csak azt a beafsteaket...

Ámde fontos ügyben jelentkezett a pénzügyminisztériumból a tanácsos.

— Zavarom, kegyelmes ur?

— Oh nem. Tessék csak.

A tanácsos referált, a miniszterelnök intézkedett.

Most megint bejött Bárczy:

— Kegyelmes ur, Petó Sándor már bevégezte a Népszavára vonatkozó interpellációt.

— Nagyon helyes.

— Igen, de, kegyelmes ur, Popovics Dusan meg kijelentette, hogy ő a magát szerdára halasztja.

— Ugy? De akkor végre hozzá kell látni a beafsteakhöz. Mert még megeshetik, hogy az interpellációk elfogynak, mielőtt a beafsteak elfogynak.

— Azt hiszem, kegyelmes uram...

— Mit hisz?...

— Hogy már elérkeztünk chez a pont-hoz...

— Hogyan.

— Mert, kegyelmes uram, Szentiványi Gábor, a következő interpelláló nem jött el és aki utána következik, Surmin György, a horvát, csak éppen, hogy felolvassa az interpelláció szövegét magyarul és azzal vége.

— Vége? Nincs több interpelláció?
Nincs. Se kicsi, se nagy.

És Bárczynak igaza volt. A kívülről hal-
latszó mozgás jelentette, hogy az ülés bevé-
gődött. A folyosón a szőnyeget felszedték,
a Ház ormáról a két zászlót bevonták.

... A beafsteak ott állott az asztalon,
érintetlenül, mellette a befőzött barack mo-
solygott, szomszédjában az almás rétesek
terjeszkedtek.

A miniszterelnök azonban most már nem
kezdett hozzá.

— Tehát vége az ülésnek, — szolt olyan
örömmel, akár egy kollégiumi diák, hogyha
az iskolaidőből egy órát elengednek. — Me-
gyek haza.

Az ételek ott maradtak. Wekerle haza-
sietett.

Mivelhogy a felesége olvassa a lapokból,
hogy „ülés vége 1 óra 20 perczkor“, tehát
nem mondhatja, hogy a képviselőházban kel-
lett ebédelnie, mert az ülés estig tartott.

Tudai kell, hogy a miniszterelnök otthon
nem politizál.

A monarchia Szerbia ellen.

— A nagyhatalmak közbelépése. —

Budapest, február 20.

Daczára a hivatalos czáfolatoknak, ma
az összes táviratok arról adnak hírt, hogy a
konfliktus Szerbia és a monarchia között
tényleg már a végső határhoz, a fegyveres
elintézéshez érkezett. Hogy a helyzet nagyon
komoly, azt bizonyítja a nagyhatalmak lázas
törekvése a háború megakadályozására. Kül-
önösen a francia kormány — mely a bal-
káni bonyodalmak folyamán a legbeesüle-
sebb politikát követte — fáradozik azon,
hogy a hatalmak között megállapodást léte-
sítsen abból a czélból, hogy Belgrádban kellő
súlylyal interveniáljanak a béke érdekében.

A monarchia erélyes közbelépése hírének
megvan már az az eredménye, hogy Belgrád-
ban szelidebb hurokat kezdenek pengetni. A
kormány azon fáradozik, hogy meggyújtson
minder akciózt, amelyben a monarchia pro-
vokálást láthatna. E hirtelen meglapulást
Belgrádból érkező hírek arra magyarázzák,
hogy a szerb kormány a békés törekvések ál-
arca alatt teljesen be akarja fejezni a had-
sereg felszerelését. Ez ugyan nem sokat je-
lent, mert a monarchia, mint Bécsből jelen-
tik, már most annyira előkészítette a Szerbia
elleni mozgósítás tevézetét, hogy a legrovi-
debb idő alatt akkora hadsereget képes a ha-
tárra rendelni, mely kellő eredménnyel lép-
hetne akcióba, még mielőtt a szerb hadsereg
valamely döntő lépést tehetne.

Nem lehetetlen azonban, hogy Belgrád-
ban még idejekorán észhez térnek és a hat-
mak intervenciójának engedve, készek lesz-
nek tárgyalásokba boesátkozni a monarchiá-
val, amely kész Szerbiának gazdasági téren
előnyöket biztosítani. Ennél többet Belgrád-
ban ugy sem remélhetnek, mert a kormány-
körökben nagyon jól tudják, hogy területi
kárpótlás és egyéb követelések teljesítése hiu
ábrándok, melyek sohasem valósulnak meg.
Ha azonban Belgrádban süket fülekre talál
majd a nagyhatalmak tanácsa, akkor be fog
következni, amit a szerbek maguk provokál-
tak — a retorzió. Első sorban arról van szó,
hogy a márczius 31-én lejáró ideiglenes ke-
reskedelmi szerződést nem hosszabbítják meg
és elzárják a határt a szerb kivitel előtt. Ha
ez sem használna, akkor következik az ultima
ráczió — a fegyver.

Ma a következő híreket kaptuk:

Az „ultimátum“ hatása.

Arra a hirre, hogy Ausztria-Magyar-
ország ultimátumot intéz a szerb kormányhoz,
Belgrádban a harci lármá mintegy parancs-
szóra egyszerre megszűnt; ebből azonban nem
szabad következtetni, hogy ez a fordulat a
helyzet végleges megjavulását jelenti, mert
könnyen megtörténhetik, hogy holnap újra
megkezdődik a közvélemény fölzgatása. Sok-
kal valószínűbb, hogy a nemzeti védelmi bi-
zottság különböző egyesületei és testületei, va-
lamint a szerb sajtó is utasítást kaptak a kor-
mánytól, hogy nyugodtabban viselkedjenek,
hogy a kormány csöndben és titokban annál
intenzívebb munkásságot fejthessen ki és fegy-
verkezhessek.

Veznic párisi szerb követ a „Journal“
egyik munkatársának a következőket mondta:

— Nem tudom elhinni, hogy Ausztria és Ma-
gyarország ultimátumot küldött nekünk, mert
Szerbia nem adott rá okot, hogy a hatalmas mon-
archia ilyen intézkedést tegyen ellene. Teljes
bizalommal várjuk a hatalmak és Szerbia között
folyamatban levő tárgyalás eredményét s azon-
felül meg vagyok róla győződve, hogy az összes
nehézségeket mind a két fél érdekének megfele-
lően és a béke megzavarása nélkül lehet majd el-
intézni.

Tekinettel az Ausztria-Magyarország és
Szerbia közt veszedelmesnek látszó feszültsé-
gre, a „Times“ nyomatékosan javasolja Fran-
czia, Angol- és Németország barátságos és
engesztelő irányú intervencióját. A franczia-
német egyezmény, valamint Edvárd király
berlini utja által előidézett entente most gyü-
mölesztethető lenne. A korrektség és előz-
kenység alapján álló új politika a balkáni
béke föntartása irányában fejthetné ki most
tevékenységét. Pichon, Grey és Bülow akár
konferencia, akár intervenció nélkül sikerre
tehetnének szert.

Párisból jelentik, hogy a szerb külügy-
minisztériumhoz közelálló körökből kiszivár-
gott, hogy a belgrádi kormány és különösen Mi-
lovanovic külügyminiszter szándékai egyálta-
lán békéssek. A szerb kormány minden erejét
arra fordítja, hogy a nép akarata ellenére biz-
tosítsa a békét. Ha Szerbia mégis a hatalmak-
hoz fordult, csak jogával élt, mert sorsa a ber-
lini szignatárius hatalmak kezében van és ha
ezekben a válságos időkben hadsereget készen-
lébe helyez, csak ugyanazt teszi, amit meg-
tenne az ő helyzetében minden más állam és
mégis Ausztria-Magyarország is, de készülö-
déseinek czélja kizárólag a védekezés, ha ellen-
ben azt követelnék tőle, hogy azonnal szerelje
le, vagy ha egyenesen ultimátummal lépnek
meg, akkor a szerb kormány kénytelen volna
számolni a nép akaratával és minden ilyen lé-
pést határozottan visszautasítani. Az osztrák-
magyar monarchia ilyen irányú lépéséről ed-
digelő Belgrádban hivatalosan semmit sem
tudnak.

A nagyhatalmak intervenciója.

Párisban a nemzetközi helyzetet aggasz-
tónak tartják és a francia kormány érintkezést
keres a nagyhatalmakkal, hogy el lehessen ke-
riülni a konfliktust Ausztria-Magyarország és
Szerbia között. Londoni jelentésekből az tűnik
ki, hogy ott is komolyan látják a helyzetet. A
„Gaulois“ azt írja, hogy Ausztria-Magyar-
ország be akarja várni márczius 31-ikét, ami-
kor lejár a kereskedelmi szerződés és akkor
rögtön eltölti a szerb behozatalt és ha ez az
intézkedés Szerbiát kétségbeesett lépésre kény-
szerítene, akkor az osztrák-magyar monarchia
a végső eszközhöz: a fegyveres megoldáshoz
nyúlna.

A „Zeit“ estilapja a következőket közli:
Jelentették tegnap, hogy a berlini szigna-
tárius hatalmak Belgrádban demarche-ra ké-
szülnek. Ez a demarche az utolsó intés volna a
fenyegető összeütközés előtt. A tárgyalások már
megindultak. Nehány kormány arra a meg-
győződésre jutott, hogy elérkezett az utolsó pil-
lanat a tervbe vett közbelépésre. Eltekintve a
Szerbiában egyre lármásabb harcizajtól, amely

írásban és szóban nyilatkozik meg, a szerb
hadikészülődések odáig terjedtek, hogy már
nincs más hátra, mint a csapatok összehívása
offenzíva czéljából. A nagyhatalmak külügyi
kormányai tudják, hogy az osztrák-magyar
monarchia is megtett minden intézkedést és
minden meglepetés esetére készen áll. Ezek az
intézkedések azonban nem elegendők abban a
pillanatban, mihelyt Szerbia hozzálát had-
oszlopainak összehívásához és akkor Ausztria-
Magyarország kénytelen lenne mozgósítással
válaszolni. Köztudomásu, hogy Ausztria-Ma-
gyarország, mint minden rendezett haderejű
állam, képes béke idején olyan intézkedéseket
tenni, hogy haderejét negyvennyolcz óra alatt
a határra vethesse, mindenesetre olyan had-
erőt, amelylyel fegyveres döntés esetén biztosan
számíthat sikerre. Ha aztán ez az időpont el-
érkezett, tapasztalás szerint már nem használ
semmiféle közvetítő intervenció. Ennek a ve-
szedelemnek akar elébe vágni a hatalmak dé-
marche-a.

A „Neue Freie Presse“ tudósítója jelenti
Párisból, hogy Pichon külügyminiszter ma az
orosz nagykövetet fogadta, miután tegnap a né-
met, angol és orosz nagykövetet fogadta, mi-
után tegnap a német, angol és olasz nagyköve-
tekkal tanácskozott. Ezekben a konferenciákon
arról volt szó, hogy mi módon lépjenek föl köz-
vetítőként a nagyhatalmak az osztrák-magyar-
szerb konfliktus békés elsimítása czéljából. Pá-
risi távirat szerint ma este az angol, francia
és orosz nagykövetek a német birodalmi kan-
cellárnál is demarche-ra készülnek, amelynek
czélja megállapítani, vajjon megvannak-e az
előfeltételek arra, hogy a párisi, londoni, pé-
tervári és római kormányok a német birodalmi
kormánylyal együtt barátságosan közvetítsék
a békés megegyezést Szerbia és az osztrák-ma-
gyar monarchia között.

Montenegró nem kapja meg Spizzát.

Nordelli dalmáciai helytartó tegnap Su-
tomoreba utazott a montenegrói határszélre és
a községházán legfelsőbb meghagyás folytán
kijelentette, hogy a király tudomásul vette a
községnek azt az óhaját, hogy továbbra is a
dalmát királyság kebelében kíván maradni és
elrendelte, hogy a község lojális érületének
ismerése mellett adják tudtul, miszerint
Spizza átengedése vonatkozó minden hírcsél-
tés teljesen alaptalan.

Megegyezésünk Törökországgal.

A „Times“ jelenti Konstantinápolyból,
hogy az osztrák-magyar-török megegyezés vég-
leges megkötése csak néhány napnak a kérdése.
A bojkott azonnali megszűnése talán nem re-
mélhető, de a kormány már erélyes intézkedé-
seket tett, hogy a legális üzletmenet minden
megzavarását, nevezetesen ami az osztrák és
magyar hajók kirakását illeti, megakadályozza.
A „Sabah“ és a „Tanin“ szerint a nagy-
vezér azt mondta, hogy a megegyezés jegyző-
könyvére vonatkozó tárgyalás most már csak
egy szó körül forog. A „Yeni Gazetta“ sze-
rint a nagyvezér több kereskedőt magához hi-
vatott és kijelentette nekik, hogy a jegyző-
könyv aláírása legközelebb megtörténik és a
bojkott folytatása fölösleges.

A szerb kormányválság.

Az ó-radikális párt felszólította az ifju-radi-
kális pártot, hogy a visszalépett három pártjabeli
miniszter helyett új jelölteket nevezzen meg. Az
ifju-radikális párt azonban elhatározta, hogy az
ó-radikálisokkal a múlt év augusztus havában
megkötött kompromisszumot, annak illojális meg-
sértése miatt semmi s zin alatr nem hosszabbítja
meg. Az ó-radikálisoknak most az a szándéka,
hogy az összes pártvezérekből alakult koalíciós
kabinetet alakítanak Pasics miniszterelnöksége
alatt. Amennyiben ez a kombináció nem sikerül,
a válság megoldását ismét elnapolják. Ez esetben
az ó-radikális miniszterek Velimirovic alatt hi-
vatalban maradnának és a három ifju-radikális
miniszter által vezetett reszortot ideiglenesen
szintén az ó-radikális miniszterek vezetnek. A há-
rom ifjuradikális miniszter lemondása következté-
ben Davidovic, a szkupstina első alelnöke és az if-
juradikális jegyzők is lemondtak.

A szkupstina mai ülésén a miniszteri padosorban a Velimirovics-kabinet valamennyi ó-radikális minisztere jelen volt. Stojkovic nacionalista azt a kérdést intézi a miniszterelnökhöz, vajjon az egész kormány szolidaritást vállal-e Glavinic leszavazott miniszterrel. Velimirovics miniszterelnök kijelenti, hogy a kormánynak joga van valamely napirendet elfogadni vagy elvetni. A kormány tegnap nem élt ezzel a jogával. A szkupstina által leszavazott bizalmi nyilatkozatra mint egyszerű képviselő szavazott, miután ő is azon a nézetben volt, hogy az ankét összehívása lett volna a helyes út. Ez a körülmény azonban semmi módon nem befolyásolja a válság további fejlődését. Az ülést a napirendre való áttérés után a ház határozatképtelensége miatt berekesztették. A következő ülés holnap lesz.

Tiltakozó gyűlés Belgrádban.

A Südslavische Correspondenznek jelentik Belgrádból: Egy bizottság, amely egyetemi hallgatókból és főiskolai diákokból áll, holnapra meetinget hívott egybe, hogy tiltakozzék a horvátországi szerbek üldözése ellen. Tudvalevőleg a rendőrség néhány hét előtt betiltotta napirendje miatt ezt a gyűlést és talán a holnapi meetingnek is ez lesz a sorsa, ámbár sok jel szól a mellett, hogy a kormánynak szinte kedvére való, ha a közfigyelmet a belpolitikai zavarokról elterelheti. A gyűlést valamely vendéglő nagytermében vagy esetleg a nemzeti színház előtt fogják megtartani és ha csak az utolsó pillanatban be nem tiltja a rendőrség, akkor számítani kell arra, hogy tüntetések lesznek az osztrák-magyar monarchia ellen. Estig a rendőrség még nem határozott.

KÜLFÖLD.

A császár nyilatkozata. A „Matin“ ma a következő nyilatkozatot teszi közzé:

Mint hogy a német-francia marokkói egyezség megkötése alkalmából több nevet emlegettek, mint a mi cikkeink informátorai, kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy sem Erzberger német birodalmi képviselő, sem Radolin herezeg német nagykövet ebben a dologban nem szerepeltek. Radolin herezegnek ebben a dologban való szerepe csupán arra szorítkozik, hogy az ő diktálása szerint irtuk meg és tettük közzé közleményünket, miután neki a császári távirat szövegét megmutattuk. Ragaszkodnunk kell ahhoz, hogy az említett nyilatkozatot oly embertől kapjuk, aki előtt a császár a nyilatkozatot megtette.

A perzsa forradalmók veresége. A Ruskoje Slovo szerint a Taebriis körül vívott véres csatában a kormány csapatai foglyul ejtették Satar kánt, miután őt Ain es Dävleh herezeg személyesen súlyosan megsebezte. A pétervári perzsa követésen ezekről az eseményekről semmit sem tudtak.

A porosz képviselőház ülése. A képviselőház a jövendelmi adók és pótdadók javaslatát a bizottsági jelentésnek megfelelően elfogadta. Egyben elhatározták a szocialisták javaslatára, hogy a nagyobb család alapján az állampolgároknak adott kedvezmény a választójog gyakorlásánál ne számítassék be.

Haldane az angol hadseregről. Haldane angol hadügyminiszter New-Castleben mondott beszédében a katonai vezérkar és a garmati csapatok szervezéséről szólt. Ha az egész organizáció rendezve lesz, az angol birodalom 64 hadosztály, vagyis 23 hadtest felett fog rendelkezni. Az ily hadsereg gyakorlatilag elérhető és így remélhető, hogy ez a remény valóra válik.

Sonnino nyílt levele. Sonnino volt miniszter a választások alkalmából választóihoz nyílt levelet intézett, melyben kifejti, hogy a belpolitika tekintetében a katonai és pénzügyi kérdések azok, amelyek a legfontosabbak. Első sorban is a határ védelmi állapotának, ugyszintén a hadifelszerelésnek megújítása a legsürgősebb. Igen kívánatos, hogy a diplomácia eszközt találjon arra, hogy lehetőleg gyorsan oszlassa szét a szövetségesek között netán felmerülő félreértéseket. Még ha Olaszország legnagyobb tartózkodással is viseltetnék, nem maradhatna nyugodtan oly események láttára, amelyek a Földközi-tenger partvidékein az erők egyensúlyát megváltoztatnák. Épp ezért

a szövetség életképessége és őszintesége érdekében kívánatos, hogy a megegyezés e kérdésre is kiterjedjen, hogy ezáltal a jelen állapot fenntartása biztosítható.

A SZEZÓN.

Ezen a nedves reggelen két kedves, szerelmes emberpárom sűrög-forog itt az íróasztalom körül, s ahogy egymásra tekintenek, ahogy a ködalakok hullámos légységével egymás felé hajlanak, lenyűgöznek minden előítéletet, szilánkos tudást és tavaszos emléket. Ma már boldog fiatal-házások, de már mászuk napján léptek elém az újság szürke tükörlapjából, esküvői parádében, szemükben a szokatlan boldogság könyes csillogásával, egy új, szép, meglepetéses életre utrakészen. S magukkal hozták bizonyára legnehezebb podgyászukat is, egy már át-szenvedett élet sok nagy baját és bánatát, mert hogy olyan furcsán végeztetett felőlük odafönt az égből, hogy az egyik szerelmes párom vőlegénye hatvanégyéves, a menyasszonya hatvanéves, a másik szerelmes párom vőlegénye huszéves, a menyasszonya pedig hatvankétéves legyen. Ahogy itt típegnek most előttem, arczukról elsimulnak a gondok, a ránczok, csak négy utrakész, az élet eljövendő örömeiben és gazdagságában hívó emberfiát látok, akik kilibbenve a megszokottság határain, még a szerelem rendes szenvedélyén is túl, új játékba kezdenek a szerelemmel.

Játékos szerelem — istenem, milyen hideg van odaküint, milyen későre jön a tavasz, s hogyan fázhatnak az egyedül álló hatvanégyéves asszonyok, magukban, falun. S a szívemben, a lelkemben milyen rettenetes kevéssel, mily üresen és egyedül állt szemben az élettől az a huszéves fiatalember, aki így tavasz előtt hajlott át a páros élet párázatos melegébe. Talán igaza van az erős, az élet egy czélját betöltő fiatalágnak, amikor szerelmes szíve szenvedélyének minden kegyetlenségével fordul el az én két öreg emberpárom furcsa berendezkedésétől, amikor inkább a patológiába utalja az esetüket. De hiszen ezek a fiatalok még jóval az oltáron innen tartanak s mire odáig elérkeznek, majd csak nekik is sok mindennel kell a patológián kívül is még leszámolniuk. Már annyi boldogtalan házasságot kezdtek felépíteni csupa színes, éltetően ragyogó reménynyel, csupa ábrándos álommal, hogy most ez a kettő, amint alapjában a leszámolás és a fájó lemondás közös megértésén épült, bizonyára ráczáfol a fiatalokra. Az én két nászos párom már most elérkezett addig az állomásig, hogy a szerelem nem a bírásnak, hanem a lemondásnak ezerféle, folyton megújuló változása. Egyéb meglepetés pedig már ugy sem érheti őket.

A főváros valamelyik menhelyén abba vészett el egy ember, hogy véletlenül elvágva egyik ütőerét, az egész menhelyen nem akadt senki, aki a sebet bekötötte, vagy csak az orvos segítség megérkezéséig az ujjával befogta volna. A szerencsétlennek vérző sebet egyre hideg vízzel mosogatták s így még szabadabb utját nyitották az elvérzésnek. Egyszerűen bámulatos, hogy nemcsak azon a menhelyen, hanem teljes iskolázottságu, igen művelt, minden tudomány iránt fogékony körökben, hogy a legújabb társadalmi, mű-

vészeti, irodalmi, egyáltalán minden új kérdés felé rendkívül érdeklődő rétegekben is az emberi szervezet czéltudatosságának, leggyeszerübb részeinek, a leggyakoribb betegségek fejlődésének, korlátozásának még csak halvány sejtésével sem rendelkeznek. A leginkább vétkes ebben iskolai rendszerünk. Saját testiink, szerveink működése, ápolása, vagy megóvása — ki hallott, vagy tanult valaha erről az iskolában? Háromszázféle haluak a nevét latinul tudtuk, de hogy hol mi a gyomor, a vese, ki volt Semmelweiss, Pasteur, azt senki sem sejtette.

A tudóvészellenes mozgalom ebben az egy irányban igen hasznosan világosította fel a klinikákon kívül álló tömegeket. De az iskolákban, szabad előadásokon, népgyűléseken, külön tanfolyamokon talán mégis jó lenne egy kissé kevesebb klasszicizmus, szociológia, nőemanczipáció s az ázsiai fenszokok faunája. Ehelyett legalább valami orvos-tudományt is taníthatnának.

Valahogy mégis csak le kellene küzdeni azt az érthetetlen idegenkedést, amelyet önmagunk, a saját testiink uri mivolta iránt éreziünk, s amelyet rendszerint csak akkor szoktunk megbánni, ha már a patikákba szaladgálunk.

A berlini véres esetek krónikája a maga napról-napra bekövetkezett fejlődési menetében igen tanulságosan példázta, hogy bizonyos rejtőző, lekötött erők, szenvedélyek, bűnök és perverzítások mintegy holt energia fekszenek mélyen beágyazva az emberek idegében s csak valami visszatartatlannul beteges kitörésnek kell valahol, valamelyik médiumban felszabadulnia, hogy széles gyűrűzéssel egyre tágabb körökben szabadítsa fel a rezonálásra váró s a fejlődés bizonyos fokain még veszteglő akaraterőt. Bizonyos, hogy Berlinben az első napon csak egy ilyen-fajta örült ember követte el a merényletet. De amint a híre a gyorsan szálló rémülettel várossá szaladt, már hatalmába ejtett tán valahol egy épp esendesen bandukoló másik embert, akinek eddig lehettek nagy küzdései a vérével, de még visszatartotta s az eset híján továbbra is visszatartotta volna szenvedélyének kitörését. Most, hogy az első eset híre szinte belevágódott s felborította a logikáját, a félelmét, a tartózkodását, hogy az újabb részletek a gyönyör színező adagolásával mérgezték, egyszerre urrá pattantak fölötte az idegei, foglalkozott a vágyával s másnap már ő is lesbe állt a kapuk alatt.

Érdekes megtenni az utat a betegség e fejlettségétől, a szenvedélyek ilyen magas fokáról lefelé egész azokig a szerencsétlenekig, akik nem is a vérük kegyetlen hajszája alatt, hanem valamiféle kielégülést keresésből, túlcigázott fantáziából, érdekességből s az egyszer én is megpróbálomból szurkálnak, nem halálosan, csak végzetes játékszerűen, egyenlőképpen vállalva a kozkázatot a legelvetemültebb gyilkosokkal.

Az áldozatok soránál ezen a fokon azok az asszonyok és leányok állnak, akik maguk tépik le testiükről a ruhát, képzelt rémületeikben valósággal átélnek a tragédiák részleteinek fájdalmait, sírnak és jajgatnak és sokszor csak a legerélyesebb orvosok parancsra hiszik el, hogy hiszen senki sem bántotta őket.

Miklós Jenő.

A bulgár függetlenség elismerése

Budapest, február 20.

Mint tegnapi számunkban jelentettük, Szófiából azt a szenzációs hírt közölték, hogy Oroszország elismerte Bulgária függetlenségét. A mai táviratok részben megozafolják, részben pedig megerősítik az elismerés hírét. Diplomáciai körökben, különösen Londonban és Konstantinápolyban kínos meglepetést keltett a pétervári kormány magatartása, mely ezzel a lépésével megbolygatta a nagyhatalmak egyöntetű eljárását a Balkánon. Orosz részről hivatalosan tagadják az elismerés tényét és azt a körülményt, hogy Ferdinánd királyt Pétervárott független uralkodót megillető tisztelettel fogadják, egyszerű udvariassági ténynek minősítik.

Mai távirataink a következők:

A szófiai távirat, amely szerint Oroszország, Anglia és Franciaország elismerték Bulgária függetlenségét és a többi hatalom legközelebb el fogja ismerni, a portára és az ifju-török bizottságra igen nagy hatással volt. A „Tanin“ értesítése szerint a nagyvezér a szófiai komisszáriátus jelentésének vétele után kérdezősködött az angol nagykövetnél, aki kijelentette, hogy Anglia ebben a kérdésben nem Oroszországgal egyetértőleg járt el. A lap reméli, hogy ez Franciaország esetében is áll. A „Tanin“ azt mondja továbbá, hogy Izvolszki miniszter közölte Törökországgal, hogy Oroszország, amidőn a bolgár király Vladimir nagyherceg temetésén való részvétele iránti óhajának adott kifejezést, végül elhatározta, hogy a bolgár királyságot elismeri és kijelenti, hogy ez az aktus nem fogja a két hatalom egymás közötti viszonyát megváltoztatni. A porta eddig nem tett lépést, csak ma teszi meg a török nagyköveteleknek a szükséges közléseket.

Berlini mérvadó helyen azt a hírt, hogy a hatalmak Bulgária függetlenségét már elismerték, korainak mondják. A hír valószínűleg onnan eredt, hogy Vladimir nagyherceg különösen jó viszonyban állt a bolgár udvarral és annak idején a Sipkaszorosan tartott ünnepélyen is résztvett és így Ferdinánd király, mielőtt a nagyherceg haláláról értesült, azonnal tudatta Pétervárott, hogy részt óhajt venni a temetésén. A pétervári udvar ez által kissé kellemetlen helyzetbe jutott és végre is a legnagyobb udvariassággal úgy oldották meg a kérdést, hogy Ferdinánd királyt ad personam, a királyokat megillető tiszteletadással fogadják. Tényleg azonban a bolgár királyság elismerését Oroszország is attól teszi függővé, hogy Bulgária Törökországgal megegyezik-e?

Az egész orosz sajtó lelkesen üdvözli Ferdinánd bolgár királyt és jövőtelében Bulgária függetlenségének Oroszország részéről történt elismerését pillantja meg.

Oroszországnak a bolgár kérdésben bekövetkezett meglepő és váratlan fordulatát Belgrádban arra vezetik vissza, hogy Izvolszki meggyőződött róla, hogy az orosz javaslat nem alkalmas a török-bolgár ellentétek kiegyenlítésére. Mivel pedig Oroszország akciójának meghiúsulása az orosz diplomácia ujjab vereségét jelentené, ezt elkerülendő, Izvolszki arra az álláspontra helyezkedik, hogy legelőszörűbb lenne, ha a porta közvetlenül Bulgáriával lépne alkudozásokra. Izvolszkinak első gondolja, hogy a Balkánon Oroszország ki ne adja kezéből a vezetőszerepet s azért határozott olyan gyorsan, tekintet nélkül Franciaországra és Oroszország leghivebb barátjára, Angliára.

A bolgár külügyminisztérium éjjel Pétervárról azt a hivatalos értesítést nyerte, hogy Miklós orosz császár elhatározta a bolgár királyság elismerését és Ferdinánd királynak ehhez méltó fogadását, hogy továbbá Oroszország a többi hatalommal megtette a kezdeményező lépéseket az elismertetés ügyében. A helytelen szövegű első jelentést a Jamboliban időző miniszterek kapták, onnan Szófiába továbbították, ahol a felhivatalos Wreme publikálta. Diplomáciai körökben arról biztosítanak, hogy Bulgáriát az összes hatalmak együttesen kell

hogy elismerjék, amint az eredetileg tervezett volt véve.

A nagyvezér a Szófiából érkezett táviratok következtében tegnapelőtt meglátogatta a francia és angol, ma pedig az orosz nagyköveteiket. Utóbbi közölte a nagyvezérrel Izvolszki orosz külügyminiszter táviratát, amelynek másolatát is odaadta a nagyvezérnek. Ferdinánd király táviratilag azon óhajnak adott kifejezést, hogy Vladimir nagyherceg temetésén jelen óhajt lenni, de udvariassági okokból megfelelő fogadtatásra számít. A távirat utal a portán ma elfogadott pénzügyi javaslatra, amely a török-bolgár differenciákat rendezni fogja, egyben az idevonatkozó elintézést sürgeti. A távirat, mely felvilágosításokkal szolgál Oroszországnak Ferdinánd királyllyal szemben elfogadott álláspontjára és baráti kijelentéseket tesz, megnyugtatta a láthatólag izgatott portát.

A „Lokalanzeiger“-nek táviratozzák Szófiából: Február 18-án Izvolszki tudatta a francia, az angol és a török nagykövetelekkel, hogy a császár elismerte Bulgária függetlenségét. A két nyugati állam képviselői szó nélkül fogadták ezt a közlést, a török nagykövet ellenben nem titkolta kínos meglepetését és kijelentette, hogy a porta fentartja magának az akció szabadságát. Paprikov és Liaposev miniszterek elhalasztották pétervári utazásukat. Alapítvány a készülő koronázás szertartásáról elterjedt híresztelések. Illetékes helyen most még nem foglalkoznak a ceremóniák dolgával.

E hírekkel szemben Pétervárról a következőket jelentik: Hogy Oroszország még nem ismerte el Bulgáriát független királyságnak, az abból is kitünik, hogy a felhivatalos pétervári távirati ügynökség „Ferdinánd fejedelem“ megérkezéséről ad hírt és Vladimir nagyherceg temetésén az elhunytnek érdemrendjelei között a bolgár Sándorrend nagykeresztjét még a montenegrói Danilorend után helyezték el, de mégis bizonyos, hogy a fejedelmet Pétervárott mint szuverén uralkodót fogják fogadni.

A „Temps“ mai száma írja, hogy az a körülmény, hogy Oroszország királynak ismerte el Ferdinánd fejedelmet, megszegése az európai konzertnek. Most már az osztrák-magyar monarchia is követelheti egy-egy hatalomtól az annexió elismerését. Ilyen körülmények között nem lehet elhárítani a veszedelmet és a keleti probléma európai problémává lett.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Veszprémmegye közigngatási bizottsága Hunkár Dénes főispán elnöklésével ma ülést tartott. Napirend előtt a főispán felszólalt és meleg szavakkal emlékeztet meg Bibó Dénes nemrég elhunyt bizottsági tagról. Oszoly Mihály pénzeskudti tanító ellen, aki iskolájában az előadásokat önhatalmulag beszüntette, a bizottság fegyelmi vizsgálatot rendelt el. Azután Juraszek János kir. ügyész indítvány folytán elhatározta a bizottság, hogy a járási főszolgabírákat utasítani fogja, hogy a jegyzői gyűlésekre hívják meg a kir. ügyészt, aki a nyomozási teendőket ki fogja a jegyzőket oktatni. Marosvásárhely város törvényhatósági bizottsága ma délután három órakor Ugron Gábor főispán elnöklésével ülést tartott, melyen bemutatják Szeberényi József államtitkár köszönő levelét, melyben diszpolgárrá történt megválasztásáért mond köszönetet. Majd felolvasták a kereskedelmi miniszter leiratát a mezőszéki vasút építésének jóváhagyásáról. A törvényhatóság elhatározta, hogy az elemi iskolák építési költségeinek fedezetlen részére 90.000 korona kölcsönt vesz fel a Magyar Jelzálog-Hitelbanktól. Végül folyó ügyeket intéztek el.

Ambroviécs főispán ma Szirmai Vider törvényhatósági bizottsági tag indítványa alapján a bajai állandó közház építése tárgyában fontos átiratot intézett a tanáshoz. Az átiratban a főispán 200.000 korona költséggel közház építését ajánlja olyformán, hogy a kibocsátandó 200.000 korona részvény közül a törvényhatóság 100.000 korona értékű részvényt jegyezzen, a másik 100.000 koronát a társadalom előirányozásából fedezze. A tulkialások fedezésére, melyek előreláthatólag 100.000 koronára rughatnak, adja el a város a jelenleg színházul szolgáló Bárány-szállót és ebből fedezze a felveendő kölcsön annuitását. A közönségnek, amely jegyezni a részvényeket, 3 százalékos kamatozás volna biztosítandó. A főispáni tervezet, mely a bajai színház állandósítását vonná maga után, a tanács pártolással terjeszti a márciusi közgyűlés elé.

Lakók forradalma.

Budapest, február 20.

Egy aktív és egy passzív forradalom folyik ma Budapesten, mind a kettő a világ legszomorubb, minden évnegyedben hontalanul vándorló, zálogházi pézsból bért fizető ember típusaé: a fővárosi lakóké. Az aktív forradalom a külvárosokban tör az ablakokat, veri le a házak vakolatát, rombolja szét a lépcsők korlátaikat, püföli el a házmestereket. Ez a heti bért fizető, ágyrajáró, nyolczan-tizen-tizenötön egy szük lyukban tengődő rongyosok szangvinikus, impulzív ösztönök után induló forradalma egy-egy tulságosan vérmes kedvű házbéruzsorák ellen. A passzív forradalom ellenben a főváros egész területére kiterjed és a népesség minden rétegét magával ragadja, azokat az aránylag jómódban élőket is, akiknek van tehetőségük arra, hogy négy-öt szobáért ezer forint bért fizessenek. Egy bíró barátom beszéli, hogy tárgyalóterme mostanság mindennap háziurakkal, lakókkal s házmesterekkel telik meg s minden másortik perben, vagy bírói uton való fölmondást, vagy makacsodó lakók kilakoltatását kell elintéznie. Az emberek immár tul vannak azon, hogy stájerolás miatt renitenskedjenek; a gyapjút szeliden odaadó birka engedelmes gyámoltalanságával fűnik, hogy megkoppaszszák őket; megkoptulják, megrongyoskodják inkább a követelt pluszt, csak tetőt akarnak, meleg, nyugodalmas otthont akarnak, legyen az egyébként akármilyen borsos áru, akármilyen poloskás. És ha valamelyik háziur mégis az utczára kívánja kitenni őket, a kapukra kitett czédulák közt való kályajáráras helyett inkább a passzív ellentállást választják; a felmondást csak a bírósági közbesítő kezéből fogadják el, költözödni pedig ujra csak a bíróság közbesítottával költözödni. Akkor, amikor már karhatalom fenyegeti őket azzal, hogy mindea butorukkal, feleségükkel és peropattyukkal egyetemben a szabad ég alá kerülnek.

Ez a megható gyámoltalanság, az akaratlanságnak, a tétlen türesnek ez a forradalma talán még élesebb, még megdöbbentőbb világitásban mutatja a budapesti lakók rabszolgaságát és a budapesti lakásviszonyok vigasztalanságát, mint az aktív, tomboló, romboló, házmestert elpüföelő, háziurat átkozó másik forradalom. A teljes behódolás, a teljes reménytelenség, a minden kilátás nélkül való tökéletes megadás képe ez. Néhány száz, vagy néhány ezer háziur előtt kényre-kedvre megadja magát Budapesten hétszázötvenezer ember és csak irgalomért esdekel, a pusztalakatásért, fedelért, négy falért, hogy úgy ahogy védekezhessék az idő viszonytársága ellen és az utczákon, tereken táborozva, ne hívja ki maga ellen a rendőri beavatkozást.

Nem ezélem ezzel az irással, hogy kimutassam azt, hogy milyen utakon keresztül jutottunk ennyire. Nem akarom megírni a fővárosi közigazgatás teljes esődjének geneziséjét, sem azt, hogy a főváros, melynek vezetését elsősorban a vagyonos, a tőkés a háztulajdonos irányítja, miért úz olyan politikát, mely a kültekkel teljes elhanyagolásával, a közúti közlekedés drágításával, a telekspekuláció nagyranövésével lakók gyászát gyarapítja, háziurak örömét növeli.

Engem mindenekelőtt maga a forradalom érdekel: a passzív forradalom, a teljes reménytelenség és vigasztalanság, a tétlen megadásba fuló apátia, mely mindíg előhírnöke egy eruptív robbanásnak. És az aktív forradalom érdekel, mely már is expleziókkal tarkazza a vigasztalan halotti nyugalmat, egyelőre ugyan még csak a periferiákon. De az ilyen szociális forrongásoknak még mindig a periferiák az első fészket, onnan hatol az beljebb a szociális test belső részei felé. Külső segély, városi politikaváltás, állami beavatkozás nélkül Budapesten csak még vigasztalanabb lesz a meglevő állapotoknál a helyzet. És a tömegek elérgületlensége előbb határozatlanul gomolyog, mint valamely gázfelhő, mely minden szellősempásra más irányba fordul. Nagyobb nyomás alatt ezek a gázok cseppfolyósodnak, látszólag megnyugodnak. Még nagyobb nyomásra

azonban fölszabadulnak a rejtett energiák és a levegőbe röpitik az egész préselő masinát, akkor is, hogyha nem házbéruzsorások, nem a házbéruzsorásoktól függő városvezérek, hanem császárok, királyok, ezernyi hadseregek tartják a sróf feszítő rudját.

Ez a lázongás, ez az elkeseredés, mely összes gazdasági rugóival egyetemben itt előtűnik, tulajdonképen csak forradalom egy pohár vízben. De a kis dolgok a nagy dolgok után igazodnak s ugyanazonos törvények igazgatják a szociális rend liliputi és gigászai válságait. A francia forradalom előtt évszázadok óta dolgozott és szenvedett a francia paraszt; kiizzadta a XIV. Lajos háborúhoz szükséges milliókat fedezte a versaillesi udvartartás föméntelen költségét, kifizette a Pompadour asszony és Mertenon asszonyi selyemszámláit. És robottal, becsületes földet művelő izzadtságával, kalászt hízaló munkájából aranyakkal tömte meg a napkirály udvarában lebzselő, páváskodó nemesség és főpapság erszényét is, addig, amíg... Addig, amíg egy-két utóddal később olyan szemérmelen lett a prés és odáig züllöttek a viszonyok, hogy a parasztnak napi keresete tizennégy-husz sous volt, s ezzel szemben állami fejadója magában véve kitett négyszáz sous-t. Akkor azután fölrobantak a cseppfolyósított gázok; az aláztat, urat süvegelő, papcsuhát esőkelő francia paraszt jakobinus lett, fogta, legillotinozta előbb a királyt, azután a királynét, majd a főnemességet, a főpapságot. Mikor pedig ezeknek a listája is kifogyott, fogta a közpennemességet, a jobbfejta polgárságot, fogta mindazokat, akik többet kerestek, többet tékoztak tizennégy, vagy husz sousnál és nyakazta őket, nyakazta... nyakazta...

Nem látok rémeket. Tudom, hogy más volt Páris, anno 1789. és más Budapest, anno 1909. És nem hiszem azt, hogy ma-holnap a Budapesti lakók is gillotint állítanak az Oktogon-téren s tömegesen lenyakazzák a háziurakat és a városi tanácsnokokat. Csak azért említem a legnagyobb, legtipikusabb s az elméket mai napig leginkább megejtő forradalmat, mert ennek a tüneteit legalkalmasabbak arra, hogy velük kezdetében, fejlődésében, végső alakulásában megmagyarázzódjék minden forradalom, akár eljutott a Gréve-térig, akár nem.

És még egyre jó. Ezt már szomorú rezignációval, az elnyomottak, a megtépettek, a leigázottak lehangozt reménytelen fájdalommal írom: arra, hogy messze látható példával bizonyítsa minden forradalmak hiábavalóságát.

A tizennégy és a husz sous-s emberek lelkiismeretesebben nem végezhetők volna azoknak a kiirtását, akiknek minden bajukat, nyomorúságukat köszönhetnék. A fűrészpóros kosárba hullott fejek azonban — mihelyt elvitték a Gréve-térről a gillotint, farsangos jókedvvel pattantak vissza gazdáik nyakára. Megkapta fejét újra a király, a királynő, a főpap; legfeljebb a hűbéri nemesi kaszt maradt lenyakazottan, de helyett is jött a polgárság a derék negyedik rend, s a maga nyakára fette föl a nemesség fejét, megkoronázva a gazdasági uralom, a tőkés fölény koronájával. Annyi lett a változás, hogy ahhoz képest, hogy akkor már nemcsak a földbirtok volt kapitális, hanem az ingó, a kereskedelmi, az ipari vagyon is; ezentúl zárt születési rend helyett bárki lehetett népnuzó és kapitalista. Ha ugyan tudott lenni. Ha elég lelkiismeretlen, elég uzsorás vérszipoly, vagy elég szerencés volt arra, hogy összegyűjtse, örökölje a kapitálist; a többi ember maradt a tizennégy-husz sous klasszissában, a létminimumon, sőt azon alul. És itt is marad mindaddig, amíg nyomorúsága nem lesz elég fészere arra, hogy a Gréve-térre megint fölállítsa a gillotint... Ámde mire való volna ez? Pokol szülöttei azok a fejek, bár hányszor vágják, újra visszapattannak gazdáik fejére. Legfeljebb, miután 1789-ben megalapozódott a negyedik rend fejek, bárhányszor vágják, újra visszapattanzarolására, szipolyozására rendezkedik be egy ötödik rend. A világ szabálya az, hogy minden ember vagy uzsorás legyen, vagy kiuzsorázott. Szerencsésen. élelmességün-

kön, személyes előnyeinken mulik, hogy ide, vagy oda tartozunk.

Ezért nézem én rezignált és szomorú szemmel a budapesti aktív és passzív forradalmat. Tegyük föl a legjobbat. Tegyük föl, hogy csakugyan fölállítjuk a gillotint az Oktogon-téren a derék háziurak és a szimpatikus tanácsnokok számára! A ház, a lakható szoba akkor is kevesebb lesz Budapesten, mint az ember és amíg házak vannak, háziurak is lesznek és amíg a háziurak klíkk-főnökök, városi bizottsági tagok és más efélék maradnak, inkább ő rájuk, mint miránk hallgatnak a mindenkor tanácsnokok.

Benda Jenő.

BUDAPEST.

Fekete est.

Ketten baktattunk a deredt zugligeti úton. Egymás mellett mentünk. Gyorsan. Nem sokat beszéltünk. Lépéseink alatt tompán kongott a gyalogut. A tiszta, hegyi levegő átjárta a kabátunkat. Fáztunk. A szemünkben kiszajtolódott a könny. Hideg van — mondtam — a társam rádörmögte: — Nagyon. Aztán jobbra mutatott: — Ott a tébolyda. — Magas vaskerítés mellett álltunk meg. Előttünk néhány muzsikusszorongott. Dideregtek és kacagtak. Hangszereiket göresösen szorongatták a hómuk alatt. Arról beszéltek, hogy tegnap milyen jó estéjük volt. Sok bevétel! Vajjon, mennyi lesz ma? A portás kitérte a nehéz vaskaput. Beléttünk az impozáns, nagy parkba. Csend. A sűrű fák kopasz ágaim, mint valami óriási aeol-hárfa játszott az estéli szellő. Szordinas zizegés, halk bugás. Siettünk. Egy pillanatra összenéztünk és gyorsan, szótlanul megállapítottuk: most min da ketten hajlunk a romantikára. Olyasmit érezhettünk, hogy mi most egy böcklini kép megelevenedett figurái vagyunk. Köröttünk csupa kékes lilás, borongó tónus. Halk, siri, temetői hangulat. És komor, tintába mártott ciprusok: sötét mementói az elmúlásnak, végnek, halálnak. Azt hiszem, mind a ketten meghatóttak voltunk. Szerettük volna az ellenkezőjét bizonyítani. Mosolyogni is akartunk. És hallgattunk.

Előttünk monumentális arányokkal meredt a Lipótmezei tébolyda, nyugodt, csendes, lomha méltósággal. Olyan volt, mint egy óriási, néma kriptá. Bent ma tánczol a jogait követelő élet, kacagásokba hömpölyög a legszomorubb világ. Ronesolt kedélyek belekapaszorodnak egy-egy keringő túsába és elragadtatják magukat. Önfeledten usznak a melódiák ritmus-habjain és mohón habzsolják az egészséges, élvágyó élet kitárlásait. Kemény, kegyetlen kézzel összebogozott idegek halkan szertemálnak, remegve ápol és épített illuziókról súlyos leplek hullanak le, esüggedő, fojtott remények kovályogva, ujjongó sikongással rebbennek szét. Bent ma életet játszik az élet. És künn csak a néma, komor, szomorú közfizionómia. És semmi. Mintha csak a bentlakó egyének szimboluma lenne ez a ház. Kívül a vonalak és sikok nyugalma. De belül! Mi van belül?... Tépett éleket rongy-foszalányai?... Képzelt világok esillogó fatamorgánája?... Mi dul ott bent?... Száz ablak világít ki az éjszakába. Száz égő, tüzelő szem. Most már benne vagyok... és halkan odamondom a társamnak: — Mintha a téboly lángja csapna ki belőlük. — Egy kényszeredett mosoly a felelet.

Beléptünk.

Világos, szőnyeges folyosók. Muzikaszó. Hullámzó, sétáló, csevegő, kacagó tömeg. A legtöbb normális embernek látszik. Ki itt a beteg? Ki itt az egészséges? Ki a bentlakó, ki a vendég? Kinél merjünk informálódni? Egy orvos bemutatkozik. Kétkedve nézünk rá, aztán kezét fogunk. Félve, bizalmatlanul. Az urak ujságirók? — kérdi. Igen. — feleljük. Méltóztassék, erre — mondja. Ezzel egy rögtönzött ruhataral kombinált buffetbe vezet. Levettük a télikabátunkat és

az orvos gyorsan informál. Ma itt öt óra óta bál van a könnyebb betegek részére. Minden évben rendezünk egyszer ilyet. Jól hat a betegek kedélyére. Nyolcz óraker kabaret lesz, azután vacsora és éjjeli két óráig újból táncz. Azután bevezet a tánczterembe és eltűnik.

Bent a terembe rekkenő hőség. Az ablaktáblákról csurog a verejték. A cigány egy keringőt játszik a „Vig özvegy“-ből. Leülünk. A szemünk előtt kavargó kép. Egyelőre nem látok semmit. Aztán egy hölgy, negyven évesnek látszik, sárga, félrecsuszott kartonruhában, szinte piroettezve lebben elénk. Szende, bizalmas pillantást vet ránk, mintha tánczra invitálna. Aztán féloldalt fordul és a tükör elé áll. Fakó, rendetlenül stílizált hajában ríkió szalag, piros rózsá. Hoszan, szerelmesen, ömelégtlenül nézi magát a tükörben, igazgatja a haját, a ruhája csipke fodrait. Hajlong, kering, mint egy precieus hölgy a Napkirály szalonjában, szinte kéjeleg a képzelt szépségében és eleganciájában. Körülnéz, mint egy királynő, az arczáról leolvasható: érzi, hogy hódított, hogy mindenkélt elbűvölt a szépségével. Szegény, csunya, elfonnyadt, ránczos asszony. Ki ez a nő? — kérdelem az ápolónőtől. — Veronka kisasszony — feleli — leány, valami szegény iparos családból. Értem. A kispolgári leányok álma a gondtalan asszonyiságról, a jólétől, selyemről, pompáról... az idegőlvő várás Valakire, aki jön, jönni fog... amíg eliramlanak az évek, lefonnyad a fiatalság rózsája és megjelenik az első ősz hajszál... a madame Bovary-k csendes, nagy tragédiái, melyek akár-hogyan végződnek, nem végződnek jól. A Veronka kisasszony tragédiája. Értem. A szegletből gyűlölettel szólal meg egy vékony hang — kövér torz-arcu nő: — Nagyon szép, nagysád, gyönyörű! Csak illegesse magát, még felesip valakit. — Veronka kisasszony elpirul, groteszk gráciával meghajol és tánczleépésekben arrébb áll.

A zene közben csárdásba kapott. A betegek vadul járták ezt a tánczot. Az arczokon vörösen ég a gyönyör láza. Egy legény görcsösen szoritja magához a lányt, akit szinte hurezol magával. Közben jókedvűen kurjongat, forog és szerelmesen néz a lány szemébe. A lány állja a tekintetét és néha-néha hálásan simítja végig a lovagja verejtékes fejét. Ők ketten egymásnak mulatnak. Nem törődnek senkivel, amiért sokan sértődötten néznek végig rajtuk. Egész este evütt maradtak. A fal mellett sápadt, szőke leány ül. Kopott ferenczjózsefben öszes férfi hajlik meg előtte. Tánczra hívja. A lány nem megy. Ki nem állhatja ezt a durva tánczot, az ő finom „lelke“ csak a keringőt „sziveli.“ A férfi hidegen elköszön, aztán rám néz. Azt vizsgálja, vajjon láttam-e, hogy kosarat kapott. Elkapom a tekintetemet, de már későn. Rajtakapott. Gyorsan hozzám lép és idegesen mondja: — Látta? kosarat kaptam. Én, én, egy ilyentől — a vármegye legkeresettebb tánczos. Ismeri ön ezt a lányt? Tudja, mért vágatta le a haját? — Hozzám hajolt és rekedt, bizalmas hangon mondta: — Mert, amíg vőlegénye volt, addig ez mindig a hosszú, selymes haját esőkelte. Aztán a vőlegény elillant, a lány meg utána dobta a haját. Kell is nekem az ilyen! — Felszegette a fejét, gunyos krakogással kacagott és más tánczos után nézett. Később diadalmasan tánczolt el mellettem egy vörös, pozsgás, nagyosontu, tömzsi leánynyal. Ugy tartotta a karján, mint valami hercegnőt.

Nyolcz óra előtt hirtelen megszűnt a zene. A folyosóról székeket hoztak be a szolgák. A terem gyorsan kiürült. Az üres parketten csak Veronka kisasszony lejtett végig méltósággteljes nyugalommal egy magas, frakkos orvos karján. Ő ismét hódított. Künn a folyosón új kép. Egy görbehátú kórlista nagy hősszerelmi léptekkel járt fel s alá. Félhangon, félénken, inkább csak magának Rómeót szavalta. Ez volt életének egyetlen vágya. Mindig félreismerték, scha meg nem hallgatták. Itt sem. Itt is kikacagták. Lányok kettésével, hármásával incselkedve szaladgáltak fel s alá a folyosón. Erősen, bizonyos félszeg bájoskodással kinézték maguknak a másik nem szebb példányaait és szármalmas kaczerkodással csimpaszkodtak tekint-

tetükkel a társamba. A szép, szőke, kékszemű fiu határozottan hódított. Ezek a lányok nem is olyan bolondok — konstatáltam némi irigységgel. Mellettünk egy husos, a kövér-ségtől deformált asszony telepedett le. Czvikkerrel, rövidre nyírott parókával, vérvörös kartonruhában. Komoly volt és rideg, mint egy Beethoven-maszk. Egyébként az arca egy hatott rám, mint valami asszonyi Neró fiziognómiája. Kővér hentesné lehetett, aki egész életét a kasszában töltötte, miközben pénzt és ponyvaregényeket olvasott. A pénz idővel meggyűlölte, a regényekbe pedig bele-gabalyodott. Később valami ideális, vagy transzcendentális filozóf-mániával ideke-rült. Most rosszalva vizsgálta a lányokat, megvetett minden földi mulatságot, de azért a kabaréba ő is bement a terembe. Leült egy sarokba és ottan, mintha felhőkön trónolna, gőgösen lenézte az egész társaságot: a bolondokat.

A kabaré alatt ismét Veronka kisasz-szony szerepelt. Előre törtetett az első sorba és ott állva maradt. Szinte beleolvadt a táro-gató bus, bugó hangjaiba s úgy ringatta a testét, mintha minden hangnak, minden ak-kordnak egy külön mozgató idege lenne nála. Ő nemesak vele, de benne élt az előadott da-lokban. Mintha csak ő maga lett volna az előadó. Ő is köszönte meg a tapsokat. Haj-longott, sirt, kaczagott és énekelt. Filozófus szomszédom majd leszurta a tekintetével. A közönség, mint közönség, mint tömeg, nem sokban különbözött az átlag ismert publi-kumtól. Tapsolt is, ujrátapott is, mulatott és unatkozott. Gyakran az unalmas részeken mulatott, a mulattatókon unatkozott. Ha va-laki elkaczagta magát, utána kaczagott a szomszédja is. És így tovább. Ha két tenyér összeverődött, utána zudult a többi. Egyik sem akart értelmetlenebbnek látszani a má-siknál. Később aztán versenyt kaczagtak és versenyt tapsoltak. Sőt közbe-közbe versenyt mutatkoztak is. Tout comme chez vous. Kon-zekvens talán csak Neróné volt. Nem mo-solygott, nem tapsolt, csak unatkozott, tüntető lenézéssel. Később el is aludt. Vagy or-ygett, mintha aludna. Az étterembe a vacsorá-hoz azonban ismét eltalált. Idejekorán. Sokat evett, mohón, de az egész világ megvetésével. És különösen a Veronka kisasszony megveté-sével, aki úgy „étekezett“, mint egy párisi kokott a Moulin Rouge szeparéjában.

Aztán menekültünk. A folyosón még lát-tam egy erős, előkelő megjelenésű, szép, öreg urat. Két karjával a feleségét és a lányát ölelte. Megható tableau. A férfi szeméből, a két szép, szomorú szeméből kiolvastam egész tragédiáját. Egy előkelő lélek küzdelme az élet durvaságaival, a családi gondok tipikus martírja, a nagy zuhanások földhözvertje... Azt hihetné az ember, hogy két erős válla még egy második élet súlyát is elbírná. Pedig...

Gyorsan, dideregve futottunk végig a parkon. Fázunk, de most belül, mélyen, a lélek táján. Vissza se néztünk. Félünk ettől a szomorú, nagy, lomha, nyugodt külsejű háztól. Belül, mintha a battudalaikat éne-kelnék kórusban az emberek. Mintha a halál csörgetné farsangi süvegét... Benin a város-ban zsúfoltak voltak a kávéházak, a mla-tokból kaczagva, gondtalanul, magával el-foglalva önzöllött a nép. Az éjszakát felverte az egészségesek zivállya. Csak mi ketten vol-tunk szomorúak, csendesek. Mi ketten éreztük csak ennek az életnek minden nyomorúságát, hiábavalóságát. Mi ketten, fiatalok, erősek.

Relle Pál.

TÁVIRATOK.

Menelik es az olaszországi földrengés.

Róma, február 20. Menelik abessziniai negus a délnyugati földrengésnél károsodott városok fölszámítására 30.000 tallért adományozott.

Ferdinánd fejedelem Oroszországban.

Konstantinápoly, február 20. Török képviselői és sajtóköriokban nyugtalanságot okoz, hogy Fer-dinánd bolgár fejedelmet Oroszországban királyt

megillető tisztelettel fogadják. Az általános érdek-lődés arra irányul, vajjon ezzel egyetért-e Fran-cziaország és Anglia. A Serveti Funun estülapja azt mondja, hogy az utóbbi esetben a politikai látóhatár ismét beborult. A helyzet Törökország-ban súlyos. A kérdést a portának a törökök méltó-ságának megfelelően kell rendezni.

UJDONSÁGOK.

A Darwin-referádák.

* * *

Darwinhoz ma már érkezett a plebs is — értvén ez alatt a becsületsértő kifejezés alatt az ugynevezett művelt osztályt, az in-telligenciát. Így hát mi sem természetesebb, minthogy születésének századik évfordulóját megünnepelték, mint valami ezüst-lakodal-mat, vagy névnapot. Őles cikkekben pingál-ták le a nagy embert és annyit, meg olyan dolgokat írtak róla, hogy igazán jó, hogy ezek a megemlékezések nem kerülhetnek többé szeméi elé.

Persze, ezek a megemlékezések híven visszatükrözik a „plebs“ fölfogását. Így pél-dául a „Morning Post“ — a rideg és állítólag nagyon képzett angolok egyik hatalmas or-gánuma — párhuzamot von Milton és Dar-win között s arra a konkluzióra jut, hogy mind a kettő egyforma hatást gyakorolt a vil-ág összes népeire és mind a kettő azért te-kinthető világraszóló nagy embernek, mert mind a kettő hatalmas képzelőtehetséggel voltak megáldva. Nagyot alkotni pedig csak fantáziájával lehet — s ezért volt Darwin nagy ember.

Ebben a naivitásban megnyilvánul an-nak a közönségnek a fölfogása, amelynek körében most divat emberszabásu majmok-ról beszélni és amelynek gondolkodását a litteratura formálta meg. Itt azt hiszik, hogy Darwin épp úgy „alkotott“, mint ahogy, mondjuk, Milton alkotott. Tenyerébe hajtotta a fejét, gondolkodott-gondolkodott jó sokáig és egyszerre csak a homlokára csapott: topp, megszületett a nagy eszme. Iróink akárhány-szor szerény önéletrajzokban elmesélik, ho-gyan esőkolja őket homlokuk a muzsa, s ha egyszer elesattant a esők, hogy vágjat az-után a penna a fehér szántóföldön.

Holott Darwinról mindent szabad mon-dani, csak éppen azzal nem szabad nevé meg-gyalázni, hogy az ő lelkéből egyszerre csak kipattant volna valami. Hiszen az ő igazi nagysága tulajdonképpen nem is művében van, hanem inkább abban, *ahogyan* azt a művét létrehozta. Együgyűség ugyan vissza-felé jósolgatni, de azt majdnem bizonyossá-gal el lehet mondani, hogy a leszármazást és a fajok eredetét akkor is megállapították volna, ha Darwin nem születik meg. Ő előtte ez a kérdés már bőven napirenden volt; csak hogy elődei — mint például Lamarek — csakugyan olyan stílusban — mondhatnók irodalmi stílusban — dolgoztak, miat amivel most néhány zöld poéta Darwint vádolja meg. Ami Lamareknak eszébe jutott, rögtön le is írta; így történt, hogy óriási zseniali-tások mellé kolosszális számárságokat írt.

Amiért Darwin halhatatlan, az az, hogy minden gondolatát az ellenőrzések és kísérle-tek végtelen sorozata alá vetette. Majdnem harmincz esztendeig dolgozott, kísérletezett, utazott, gyűjtött, buvázkodott, míg két újjnyi vastag könyvét megírta. Darwin azért nagy igazán, mert nem „alkotott“, nem „pattan-

tot“, hanem tudós-napszamos munkát vég-zelt a természet laboratóriumában.

Azt lehetne mondani, hogy az volt ő a természettudományban, ami Marx a gazda-ságban. Egyiknek a munkájában sincs olyan, amiről addig még soha senki nem beszélt volna; hanem mind a ketten részint a meg-lévőből, részint a maguk munkájából — mi-után minden állításukat mikroszkóp alá tet-ték és sok-sok adattal alátámasztották — olyan hatalmas nagy monumentumot építettek melyet sokáig fognak megbámulni és sokáig fogják még szagragatni. Ilyen reális, mélyen elásott igazságokat a fantázia nem tud kiásni.

Darwin e munka-módszerének olyan nagy hatása volt, hogy még az irodalom sem tudott tőle megszabadulni. Az igazi nagy írók ma nem „pattantanak“, hanem tanul-nak közgazdaságot, szociológiát, fizikát és biológiát és e tudásokon keresztül szűrnek le a mesét. Anatole France nagy gazdasági, történelmi és társadalomtudományi tudása ismeretes. Upton Sinclair ökonómiai tanul-mányait kapkodják a revuek. Bernard Shaw csak éppen a napokban statisztikai táblák-kal fölfegyverkezve, nagy disputát vívott a „Times“-ben arról, hogy a szabad kereskede-lemnek micsoda hatásai vannak. Ezek az írók a modern természet-kutatások minden ered-ményét fölhasználják már munkáikban és éppen ezért ezek a munkák tömöröknek, vas-szerkezetűeknek, megtámadhatatlanoknak lát-szanak. Ibsen például még nem tudott ezek-ről a fegyverekről és ezért munkái már ma öregeknek, elavultaknak tünnek föl előttünk; s ugyszólván töviről-hegyire ki lehet róla mu-tatni, hogy mint igazi kis-bourgeois, az orra-hegyénél nem látott tovább és a „ne hazudj“, „küzdj az igazságért“, „a becsület az élet alapja“ s más ehhez hasonló erkölcsi akció-műeknek a háta mögé már nem ért el a pil-lantása.

Nem lehetetlen, hogy ha Darwin tuda-mányos kutatási módszere a „pattantók“ kö-zött is el fog terjedni, akkor a „pattantók“ nem is fogják annyira bámulni Darwint.

NAPIREND. Naptár. Vasárnap, február 21. — Róm. kath.: C. Farsang v. — Prot.: C. Eleonora. — Görög-orosz: febr. 8. D. Vajh. v. — Zsidó: Sab. 30. Ros. Chodes. — A nap két reggel 6 óra 59 perczkor, nyugszik d. u. 5 óra 30 perczkor. — A hold két reggel 7 óra 57 perczkor, nyugszik d. u. 6 óra 51 perczkor.

A ministerek nem fogadnak. Nemzetközi grafikai kiállítás a Műcsarnokban nyitva 9—5-ig. Belépődíj 1 korona. — A Miénk kiál-lítása a Nemzeti Szalonban nyitva 9—5-ig. Belépődíj 1 korona. — Bocem Ritta kiállítás a Könyves Kál-mánál (Nagymező-utca 37—39.) nyitva 9—1-ig. Be-lépődíj nincs. — Az Új Művészeti Szalon (Keeskeméti-utca 3.) nyitva 9—1-ig. Belépődíj nincs. — A Műhely kiállítás az Uránia Kigyó-teri szalonjában nyitva 9—1-ig. Belépődíj 20 fillér. — Nemzetközi rajzoktatási kiállítás az Iparművészeti Múzeumban nyitva 9—1-ig. Belépődíj nincs. — Nemes Marcell régi mesterműveinek kiállítás a Szépművészeti Múzeumban nyitva 10—2-ig. Belépődíj nincs. — A N. Múzeum összes tárai nyitva 9—12-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Történelmi Képesarnok nyitva 10-től fél 2-ig. — A Földtani Intézet Múzeuma nyitva 10—1-ig. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Ipar-Múzeum nyitva 9—1-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 9—12-ig. — Az Erzsébet Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig. — A Fővárosi könyvtár nyitva 9—12-ig. — A többi múzeum és nyilv. könyvtárak zárva.

Hétfo, február 22. — Róm. kath.: Péter székf. — Prot.: Elemér. — Görög-orosz: febr. 9. Nicefiv vt. — Zsidó: Adar 1. R. Ch. — A nap két reggel 6 óra 57 perczkor, nyugszik d. u. 5 óra 31 perczkor. — A hold két reggel 8 óra 22 perczkor, nyugszik este 8 óra 14 perczkor.

A pénzügyi államtitkár fogad 12—2 óráig. A képviselőház ülése d. u. 10 órakor.

— Az „Egyetértés Vasárnapja“. Lapunk e heti melléklete ismét érdekes és eleven re-gisztrálójá a kül- és belföldi eseményeknek. Az első oldal az legutóbbi politikai afféc

szereplőinek, Lovász Márton és Beniczky Ödön országgyűlési képviselők arcképeit közöljük. Adjuk továbbá három új udvari tanácsos, dr. Lenhosék Mihály, dr. Jendrassik Ernő és dr. Klug Nándor portraitjait és az elhunyt Sturm Albert képét. Egy képünk Catulle Mendés temetését, egy másik Haekkel Ernőt, a hírneves tudóst ábrázolja. Kedves az angol király öleberől készült fölvétel és azok, amely a kisázsiai földrengésről készültek. Egy nagy kép a szerb hadsereg különféle fegyvernemeit mutatja be. Néhány pompás képreprodukció zárja be a sort. A szövegrészből kiemeljük Váradi Antal kiváló rajzát.

— **József főherceg a királynál.** A király tegnap délután József főherceget hosszabb magánkihallgatáson fogadta Schönbrunnban. A főherceg az audiencia után visszatért Budapestre.

— **Udvari gyász.** Bécsből jelentik, hogy *Vladimir* nagyherceg elhunyt. Alkalmából február 22-től március 3-ig udvari gyászt rendeltek el. A nagyherceg temetésén a királyt *Frigyes* főherceg képviselte.

— **Magyar nemesség.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. *Hirschler* Ágoston egyetemi tanárnak és törvényes utódainak *stamfai* előnévvel a magyar nemességet adományozta. A királyi kézirat jeles orvosi működése elismerésül tünteti ki dr. *Hirschler*t, aki mint egyetemi tanár és a Szent István-kórház főorvosa egyike a magyar orvosi világ jeleseinak. A tudományos és orvosi sikerek mellett a kitüntetés a nemes emberbarát-nak is szól.

— **A trónörökös és Auersperg herceg.** *Ferencz Ferdinánd* trónörökös lemondott az osztrák Landwirtschafsgesellschaft protektorátusáról. Ezt a lemondást most összefüggésbe hozzák az osztrák budgetbizottság 1908. évi december 16-iki budgetvitájával, melyben szerepet játszott a Landwirtschafsgesellschaft elnöke, *Auersperg* hg., az osztrák uralkodásának tagja is. A budgetvitában arról volt szó, hogy az állami kezelésben levő *Blühnbach* birtokot kicserélik *Ferencz Ferdinándnak* egy másik birtokával. *Auersperg* ezt ellenezte azzal az indokolással, hogy a cserével az állam veszítene, mert a főhercegi birtoknak alig van valami értéke. A főherceg lemondását kamarai előjárója írta alá és a lemondó levelet St. Mór-ból keltezték. A klerikális osztrák lapok azt írják, hogy *Auersperg* herceg és a trónörökös között levő viszony annak következtében hidegült el, hogy egy magnás társasággal együtt bérelték *Blühnbachot*. A társaság később föloszlott, a trónörökös s *Auersperg* maradtak az egyedüli bérlők s ezután a herceg nagyon rossz néven vette azt, hogy a trónörökös *Blühnbachon* sokat tartózkodott. Alkalmint történt, az tény, hogy *Auersperg* herceg és a trónörökös között a régi barátság elhidegedett s ennek következtében történt a trónörökös lemondása.

— **Az özvegy csárné az olasz királynénak.** Az özvegy csárné a római követség útján megküldte az olasz királynénak II. Sándor császár által 1868-ban alapított Vörös kereszt-rend jelvényeit. A kísérelő levélben kijelenti az özvegy csárné, hogy ez uton kívánja a királynénak kifejezni oszlatát azért a szerető gondoskodásért, amelyvel a sebesületeket a délolaszországi katasztrófa alkalmával ápolta.

— **Castro utazása.** Castro, Venezuela volt elnöke, tegnap elhagyta Berlint és hosszabb tartózkodásra Drezdába utazott, ahol teljes felgyógyulásig fog maradni. Tartózkodási helyéül azért választotta Drezdát, mert így közel van *Israel* tanárhoz, aki az operációt végezte. Az elnök különben igen jó színben van, amint nem győztek eléggé csodálkozni azok, akik közvetlenül az operáció után és most is látták.

— **Alfonz király a repülőgépben.** Alfonz király ma délelőtt a Wright-féle aeroplanba szállt és megmagyaroztatta magának annak mechanizmusát. A király Wright Orvilletől balesetének részleteit kérdezte.

— **Falk Miksa emlékezete.** A Magyar Tudományos Akadémia hétfői ülésén dr. *Gaal* Jenő emlékeződet mond *Falk* Miksáról. A fölolvasás délután öt órakor kezdődik.

— **Vladimir nagyherceg temetése.** Pétervárt ma délelőtt temették el *Vladimir* nagyherceget a császár, a nagyherceg, valamint *Frigyes* Lipót herceg jelenlétében. A koporsót ünnepes menet kíséretében a Péter Pál székesegyházban helyezték el.

— **A trónörökösről.** *Ferencz Ferdinánd* trónörökös nem február végén, hanem márczius első napjaiban fog Bécsbe visszaérkezni. Eredetileg úgy tervezték, hogy a trónörökös február utolsó napjáig marad St. Moritzban (Svájc) és intézkedéseit eddig nem változtatta meg, mindazonáltal lehetséges, hogy a trónörökös svájci tartózkodását meg fogja hosszabbítani, mert St. Moritzban most nagyon szép, enyhe és napos az időjárás, ami az ott tartózkodást nagyon kellemessé teszi. A trónörökös visszaérkezésének ideje még nincs pontosan megállapítva.

— **A német katonai léghajó.** E hó 26-án *Sperling* őrnagy *George* és *Jena* léghajóosztálybeli századosokkal Berlinből *Friedrichshafen*-be utazik, hogy a hadügyi kormány részéről átvett *Zeppelin* I. léghajóval próbákat tegyen. A tisztekkel nyolcz altiszt és a léghajóosztály hetvenöt közlegénye is *Friedrichshafen*-be megy. Összesen harminczkét próbafelszállás lesz a léghajóval, amelyet aztán a metzi erődbe fognak szállítani.

— **Kinevezések a vízügyi műszaki tisztikarban.** A földmívelésügyi miniszter a vízügyi műszaki tisztii személyzet létszámában *Neugebauer* Sándor, *Azary* Kornél, *Schmid* Ödön, *Cserno* Teofil, *Molnár* Lajos, *Wéhli* Károly, *Fitz* Gyula, *Nyarády* László, *Forgó* Ignác, *Mátéffy* Sándor, *Nemes* József, *Filip* Károly és *Pártos* Samu kir. főmérnököket, továbbá *Steingassner* Imre műszaki tanácsosi címmel felruházott kir. főmérnököt, valamint *Kherndl* György, *Bartus* Adolf és *Hajagos* Imre kir. főmérnököket műszaki tanácsosokká, *Pálffy* Tihamér, *Nerdtwich* Jenő, *Palasovszky* Sándor, *Jármy* Tamás, *Jankó* Miklós, *Brutsi* László, *Hoffmann* Károly, *Muraközy* Endre, *Fábry* *Frigyes*, *Andrási* Lajos, *Kuttner* Kálmán, *Czitó* *Ferencz*, *Gillyén* József, *Maurer* Gyula, *Szabó* *Nándor*, *László* Domokos, *Károlyi* Sándor, *Viczán* *Ede* és *Scodnik* *Rezső* kir. mérnököket kir. főmérnökökké, *Meszleny* *Géza*, *Ráskai* *Béla*, *Károly* *Jenő*, *Bloch* *Mór*, *Reinhardt* *László*, *Schranz* *János*, *Czverdel* *Andor*, *Grosch* *Dezső*, ifj. *Szinyey* *Endre*, *Dillnberger* *Béla*, *Pohl* *Béla*, *Török* *Gábor*, *Weszely* *Béla*, *Beliczay* *Endre* és *Félegyházy* *Pál* kir. segédmérnököket kir. mérnökökké, *Kovács* *István*, *Klauschek* *Rezső* s *Trummer* *Árpád* fizetéstelen kir. segédmérnököket kir. segédmérnökökké nevezte ki.

— **A kormányozható léghajó problémája nálunk.** Gróf *Andrássy* Sándor v. b. t. t. elnöklete alatt e hó 25-én, kedden ül össze először a főváros legelőkelőbb köreiből alakult bizottság, mely a repülés fejlesztését, az e téren szakértői által érdemesnek talált hazai találmányok megvalósítását tűzte ki feladatául.

— **Falliéres és a német császár.** A monakói fejedelemeinek tervei vannak. Miután országában a forradalmi mozgalmat fekete kávé mellett szerencsésen elintézte és letörte, most a külpolitikába akar avatkozni és szeretné végleg kibékíteni a németeket és francziákat. Evégből alkalmat akar adni *Falliéresnek* és *Vilmos* császárnak arra, hogy találkozzanak. Ebből a célból a pámet császárt, valamint a francia köztársasági elnököt meghívta a monakói oceánográfiai intézet jövő hónapra tervezett felavatásához. Francia politikai körökben azonban tudni vélik, hogy *Falliéres* elnök nem fogadja el a monakói fejedeleme meghívását, mert francia köztársasági államfői minőségében nem veheti hasznát az inkognitónak, hivatalos találkozásra pedig Monakó nem alkalmas. Ellenben más forrás azt a hirt hozza, hogy *Viktor Emánuel* olasz király kezdeményezésére a császár és az elnök valószínűleg olasz földön fognak találkozni.

— **A esch házkutatások.** Egy tegnapi estilap a Csehországban megtartott házkutatások kapcsán azt írta, hogy adatok vannak arra nézve is, hogy Horvátországból és Boszniából informáltak volna Szerbiát a monarchia haderejének tervezett mozdulatairól és belső viszonyairól. Illetékes helyről felkérték a „Budapesti Tudósító”-t annak a kijelentésére, hogy ez a hír a tényeknek nem felel meg, amennyiben olyan adatok, amiket ez a közlemény megemlít, illetékes tényezőinek tudomására sem jutottak.

— **Az angol király betegége.** Minden dementi daczára erősen tartja magát a hír, hogy az angol király beteg. Ma erre vonatkozólag Londomból az a tudósítás érkezik, hogy a királyt erős köhögés kínozza és paanszkodik, hogy gyengének érzi magát. A király ennél fogva az összes államfőkkel való találkozásairól és Messinába tervezett utazásáról is lemondott. A király, akinek az orvosok nagy nyugalmat ajánlottak, valószínűleg a déli tengeren fog hosszabb ideig tartózkodni.

— **Tömeges mérgezés Brassóban.** Brassóban az évtizedek óta használatban levő rozsdamarta gázesővek miatt a Kórház-utczában végzetes katasztrófa történt, mely csaknem öt áldozatot követelt. A nevezett utczában tegnap reggel *Müller* *Sára* nevű 70 éves öreg asszonyt és annak szobátársát eszméletlen állapotban találták. Sokkal nagyobb volt a baj *Klöckner* *János* cipészénél, kit a feleségével és leányával szintén eszméletlenül találtak, mert *Klöckner* állapota az élesztési kísérletek daczára is, aggodalomra ad okot. Az összes esetekben megállapították, hogy a megbetegedéseket gázömlések okozták.

— **Az orosz titkos rendőrség.** A *lembergi* *Kurrier* *Lwowski* egyik munkatársának alkalma volt a krakói bűnpör koronatanújával, *Bakay* *Mihály*-al beszélni, aki azt mondta, hogy emlékiratain dolgozik, amelyekben nyilvánosságra fog hozni egy feltétlenül hiteles és rendkívül szenzációs okmányt annak bizonyítására, hogy az orosz titkosrendőrség feje részletes tervet dolgozott ki a császár ellen elkövetendő merényletre. Mikor *Bakay* *Krakóba* utazott, levelet írt *Stolypinnak*, a kit arra kért, hogy jelen lehessen az *Azew*-ügy tárgyalásán, mert módjában van okiratokkal bizonyítani *Azewnek* iszonyatos üzelmeit.

— **Komikus szerelmi regény.** A brüsszeli törvényszék oly ügyben itélkezett minap, melyben több a komikum, mint a tragikum. Hőse a regénynek *Isayenek*, a híres hegedűművésznek *Gábor* nevű fia. Az ifju a legutolsó nyáron egy előkelő fürdőhelyen beleszeretett egy amerikai leányba, de még — mint Amerikában mondják — „too young” (nagyon fiatal) volt ahhoz, hogy komolyan vegyék s a szép misz-szel való ismeretsége is csak flört volt. Az ifju azonban igazi, komoly szerelemre vágyott és várta az alkalmat, hogy a nagy érzésről szerelme tárgya előtt valami tettben tegyen tanúságot. Azonban hiába várta, hogy valami fuldoklót menthessen ki a habokból, vagy valakit kiragadhasson a lángokból — a hön óhajtott alkalmak csak nem jelentkeztek. Az epedő ifju cselhez folyamodott. Egy izben a villa előtt, amelyben a szép amerikai leány lakott szüleivel, puskalövés zavarta meg az alkony csendjét. A következő pillanatban berohant a házba *Isaye* fia és sápadt arcczal, rajta az észinte megdöbbenés jeleivel, ujságolta, közben jelentős pillantásokat vetvén a miszre, hogy régi szerelme agyon akarta löni, mert megtudta, hogy ő — most már bevallja — az amerikai leányt szereti... Hogy ezt bebizonyítsa, szemébe néz a halálnak, mondotta s ezzel kitépte magát az amerikai karjai alól és lefutott a villa elé. Az álmélkodó amerikaiak újabb golyósvitést hallanak, de pár pillanat múlva a hős ismét megjelen a szobában. Most már megingott térdekkal, támoiyogva mutatja kalapját, amelyet a golyó átlukasztott. Csak pár centiméterrel lejjebb s ő halott, rebegi elfuló hangon s aztán ajultan esik össze. Az ifju betegyán nagylelkűséget tanúsít. Nem kell megbüntetni a merénylő leányt. Az apa azonban másképp gondolkozik s a leány ellen panaszt emel. Az állítólagos merénylő leányt, egy fiatal pénztárosnót, csendőrök a tett színhelyére kísérik, szembesítik az ifjuval s ime, ez siránkozva vallja meg, hogy az egész merénylet csak mese, a kalapját ő maga lötte át, hogy így talán sikerül majd a hideg amerikai leányban szerelmet ébreszteni. A váratlan vallomásra a méltatlanul megvádolt pénztárosnót szabadon bocsátották, a hatóság félrevezetése miatt pedig *Isaye* fiut nyolcz napi fogságra itélték. Csakhogy ezzel a pénztárosnó nem elégedett meg és ötvenezer frank fájdalomdíjat követelt *Isayetól*. A bíróság csak háromezer frankot ítelt meg.

— **A berlini vadállat.** Nők ellen tegnap óta nem követett el véres merényletet a berlini vérengző szörnnyeteg. Ugy látszik, megijedt attól, hogy a rendőrség egész apparátusát mozgósította és — amennyire lehetett — minden egyedül járó nőt figyelemmel kísért. Most azonban, úgy látszik, férfiak vére szomjazik. Egy tizenhét éves munkást tegnap este tíz óra felé egy mellette elhaladó férfi jobb czombján késsel megszúrta. A seb meglehetősen mély, de nem életveszélyes. A tettes elmenekült.

— **Hír a boldogtalanságról.** Egy szerencsétlen, sokat szenvedett ember levelét hozta ma számunkra a posta. Nagy messzeségben, a viharos, háborgó tenger végtelen vizein kelt, az ironnal, sőt tibe összeütközött irás, amely az igazság drámai erejével mondja el egy boldogtalan ember nagy vergődéseit. *Balog* Armin, volt báni járásbírósi végrehajtó a levél írója, aki nyomasztó anyagi gondjai elől menekülni indult világra és a viharzó tengeren hánykódó oceánjáró földelzetén leült levelet írni régi kedves lapjaitak, az „Egyetértés”-nek, hogy vallomást tegyen azokról a nagy lelki hárcokról, amelyek a bizonytalanság felé való hosszú utjánban elkísérték. Elpanaszolja a szerencsétlen ember, hogy milyen aggódva gondolt elhagyott szegény családjára s hogy milyen kínzó lelkiismereti furdalások mardossák, ha arra gondol, hogy legjobb embereinek okozott kárt, amikor adósságai elől elmenekült, de nem tőle függött, hogy földönfutóvá kellett lennie. Mikor a báni járásbírósi ügyforgalma úgy megcsappant, hogy jövedelméből családját nem bírta többé eltartani, emberfeletti harozot kezdett, hogy áthelyeztetését kieszközölje, vagy hogy új foglalkozáshoz jusson. Semmi vállalkozása nem sikerült s az igazságügy-minisztériumban is csak ígéretekkel tartották a szerencsétlen embert, ámbar tudták, hogy családapá és hivatalosan tudták, hogy állását hivatalból kellett volna megszüntetni, mert fölöslegessé vált. Nem tudta kieszközölni áthelyeztetését és lassanként az adósságok árjába süllyedt, hogy családjának kenyeret adhasson. Végre is mennie kellett. Itt kellett hagynia családját szomorú bizonytalanságban és el kellett indulnia a bizonytalanságba, hogy fészket rakjon valahol, hogy kenyérhez jusson valahol, mert jöthon kenyerét, fészket elvették tőle a kegyetlen megállhatási viszonyok és a honfitársi jóindulat. *Balog* Armin most egy námet hajó földelzetén kint hányódik a háborgó tengeren és lelke kétségeinek hullámain, utban Amerika felé. Nagy szomorúságában levelet írt nekünk és arra kéri az „Egyetértés” szerkesztőségét, hogy adja tudtára hollétét aggódó családjának és barátainak. Azt írja, hogy elhagyott szeretteire aggódva gondolt és véres munkát fog vállalni odakint, hogy róluk mielőbb gondoskodjék és hogy itteni kötelezettségeinek eleget tegyen. Kéri azonfelül a jó embereket és a báni levelet három országgyűlési képviselőjét, hogy családját, el ne hagyják a nyomorúságban.

— **A református konvent tavaszi ülései.** A magyarországi református egyetemes egyház konventje április 21-én kezd meg tavaszi üléseit a konvent új központi épületében (Szabó József- és Abonyi-utca sarok).

— **Parasztdráma.** Nagyerezen községben *Gyorgyuc* László nevű legény ittas állapotban udvarolni kezdett Nyikutuc Lászlónénak, Gyorgyuc testvére azonban megzavarta őket és hívta bátyját az asszonytól. E közben a két testvér szóváltásba keveredett és birkózni kezdett, majd a fiatalabb legény a bátyját a földre teperte. Az asszony látva udvarlójának szorult helyzetét, segítségért kiáltott Gyorgyuc László restelve az asszony előtt tehetetlenségét, föluggott és egy karóval agyonütötte az asszonyt. A csendőrök elfogták.

— **A letartóztatott cseh altisztek.** Adunk hírt arról, hogy Slanban harmincz altisztet tartóztattak le, mert katonaelenes agitációt fejtettek ki. Bécsből ma demontálják ezt a hírt, de Prágából érkezett tudósítások megerősítik azt. A prágai távirat szerint a katonai hatóságok minden fölvilágosítást megtagadnak a slani harmincz altisztet letartóztatásáról. Hír szerint ezek az altisztek a 11. és 75. gyalogezredben szolgálnak, amelyben majdnem kizárólagosan cseh katonák szolgálnak.

— **A munkásszakegyletek felfüggesztése.** A fuvarosmunkások vasárnap délután gyűlést tartanak a városligeti Barokaldi vendéglőben. Itt beszél meg a további teendőket s elhatározzák, hogy egyelőre a „Küzdelem” című lap szerkesztősége intézi a mozgalmat, az végzi a közzététést, nyújt jogvédelmet, sőt segélyt is ad egyes esetekben. A munkaadók szövetségei a hét folyamán tanácskoznifognak a munkások vezetőivel s minden valószínűség szerint kimondják, hogy a fennálló kollektív szerződést annak lejártáig megújítják a szakszervezeti tanácsossal, úgy hogy az iparban ezentúl is béke lesz. Azonban, mint értesülünk, a fuvaros- és szállító munkások bojkottálni fagják a Hangyaszövetkezetet s annak összes fiókjait, mert az demonizálta a szakegyletet. Azonban valószínűbb, hogy ezt csak a szakegylet feloszlata csetén mondánák ki s ez esetben a bojkottot kiterjesztik az összes állami üzemekre. A fuvarosmunkások két megbízottja ma este Bécsbe utazott s megbeszélnek a bécsi fuvarosok szövetségének vezetőségével, hogy vegye föl a magyar munkásokat is tagokként. Az itteni fiók természetesen csak titokban működhetnek. A szakegylet tagjainak száma 3000 volt, ezek közül 300 munkanélküli, akiket a szakegylet segélyezett. Miután most a hatóság több mint 20.000 koronát lefoglalt, a segély nélkül maradt, nyomorgó munkanélküliek a főváros tanácsához mennek küldöttségileg segélyért. — A kávésegélyek között is nagy elkeseredést okozott a szakegylet felfüggesztése. Hétfőn délután félhágy órákor és este nyolcz órákor két nagygyűlést tartanak a Páris-szálló pinceszében, ahol megbeszélnek a további teendőket. Ma délbén Szenté tanácsjegyző és Heisler számtiszt fölnyitották a szakszervezet pénzeszközeit és lefoglalták az ott talált 7 korona 60 fillért. Azután elvitték az összes könyveket és lepecsételték az irodákat.

— **A vonat kerekei alatt.** Szür Gábor fékező Ácsön időzött és onnan visszatérőben az ácsi vasúti állomáson éppen a keresztül haladó tehervonatra akart felugrani, hogy Komáromba jöjjön. Mikor a kocsi fel akart szállni, egyensúlyát veszítvén, a vonat kerekei alá került, mely mindkét lábát elmetsette. Beszállították az Emberszeretőkórházba, azonban életben maradásához kevés a remény.

— **Megölte a feleségét.** Keoskeméten Kóth Imre földműves nejét ma lakásán agyonlőve találták. A csendőrség nyomban megindította a nyomozást s megállapította, hogy a gyilkosságot a meggyilkolt asszony férje követte el. Kóth Imre kihallgatásakor azt adta elő, hogy szerencsétlen véletlen okozta az asszony halálát. A csendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Életunt katonák.** Szegedről két katona öngyilkosságáról hoz hírt a táviró. *Bátori* István honvéd és *Pataki* István 46-ik gyalogezredbeli közlegény tegnap szolgálati fegyverükkel agyonlőtték magukat. *Bátori* Istvánnak a szerelmi csalódás szolgáltatót rá okot, mert otthon hagyott jegyese másnak lett a felesége. *Pataki* István a büntetésből való félelmében menekült a halálba. Kimaradási engedély nélkül maradt el este a kaszárnyából és ittas állapotában verekezésbe keveredett. A katonai őrző elfogta és *Pataki* a súlyos büntetésből félve, hajnalban föbelötte magát.

— **A „czopf” netovábbja.** Kacagató törtérelv teszi neveltségessé a Párisban megjelenő „Gaulois” a bürokratikus czopfort. Seine-Maine megyében lakik egy nyugdíjazott hivatalnok, aki rendezett vagyoni viszonyok közt él s a minden fertálykor esedékes nyugdíjáért csak az év végén jelentkezett az adóhivatal pénztáránál. A hivatalos szabály azonban azt mondja, hogy a nyugdíjnak minden fertálykor, vagyis valahányszor a nyugdíjreszlet esedékes, bizonyítania kell, hogy élben van. Amikor tehát a hivatalnok az állampénztárnál megjelent, hogy az egész évre szóló nyugdíját utólagosan fölvegye, átadta a pénztárosnak az életbenlétről szóló, szabályszerűen kiállított bizonyítványt. Nagy volt azonban a meglepetése, amikor a pénztáros kijelentette neki, hogy amíg az előző három fertályról is el nem hozza az életbenlétről szóló bizonyítványt, nem fizethetik ki a nyugdíját. Arra az érvelésre, hogy ha most életben van és azt bizonyítani tudja, akkor természetes, hogy az előző fertálykor is életben volt, azt felelte a pénztáros, hogy neki szigorúan ragaszkodnia kell a szabályokhoz. És hiába fordult a hivatalnok panaszával a polgármesterhez is, nem használt semmit; el kellett hoznia az előző évnegyedekekről is az életbenlétről szóló bizonyítványt.

— **A farsangi záróra.** A főkapitány megengedte, hogy farsang utolsó két napján, február 22-én és 23-án, a vendéglősök hajnali három óráig nyitva tarthassák helyiségeiket és ugyancsak három óráig mind a vendéglőkben, mind a kávéházakban játszasson a zene.

— **Életunt emberek.** Az éjszaka a József-köruton levő Budapest kávéházban egy huszonöt évesnek látszó fiatalember föbelötte magát. Halálos sebével vitték a Rókus-kórházba, ahol ma reggel meghalt. Kilétét még eddig nem tudták megállapítani. A kávéházban ismerték a fiatalembert, de a nevét nem tudták. Azt hiszik, hogy egyetem hallgató. Az öngyilkos ruhájának zsebében egy Lengyel Ferencz asztalossegéd nevére kiállított munkakönyvet találtak. — Ma reggel Mitek Antalné napszámosnő Lujza-utca 36. számú lakásán cles konyhakéssel elvágta a nyakán az ereket. A mentők a Rókus-kórházba vitték. — Gergely Klára eselődleány Magdolna-utca 34. számú szolgálati helyén egy korsó sörben lügkövet oldott föl és megitta. A leányt az István-kórházban ápolják.

— **A Társadalomtudományok Szabad Iskolájának** (Károly-körut 14., II. em.) jövő heti tanrendje a következő: Február 21., vasárnap félöt órákor: Lakatos László: Guglielmo Ferrero és történeti iskolája. Február 23-án, kedden 7—8-ig: Schöppflin Aladár: A régi és az új magyar író; 8—9-ig: Fülöp Zsigmond: Van-e állati lélek? Február 24-én, szerdán: Wildner Ödön: Az orosz szépirodalom; 8—9-ig: Szücs Adolf: Fizikai alapfogalmak. Február 25-én, csütörtökön: 7—8-ig: Harkányi Ede: A nő társadalmi szerepe; 8—9-ig: Tarczai Lajos: A magyar parlament története; Balázs Béla: Költői olvasmányok (szeminárium). Február 20-án, pénteken: 7—8-ig: Szende Pál: Magyarország története 1867 óta; 8—9-ig: Rónai Zoltán: A tudományos szocializmus problémái.

— **Az örökheadott fiu.** Egy szegény asszony, Chrasztek Ferencz né tizenöt esztendővel ezelött örökheadta a négyéves fiát Szomjasi Béla kereskedőnek, aki a gyermeknek a maga nevét adta. A szegény anya inséges helyzete nem javult, a sors elsodorta és tizenegy éven át nem látta a gyermeket. Most jobb sorsba került és szeretné látni a fiut, aki azóta tizennyolcz éves fiatalember lett. Keresésére indult s megtudta, hogy a nevelőapja, Szomjasi Géza 1907 májusában Amerikába vándorolt, de a fiut Budapesten hagyta. A gyermeknek azóta nyoma veszett. Chrasztek Zsigmondné ma megjelent a rendőrségen és kérte, hogy keressék meg elveszett fiát és ha megtalálják, vigyék el a Nyár-utca 19. számú házában levő lakására.

— **Gyorsírás.** Az Országos Magyar Gyorsíró Egyesület márcziusi tanfolyamaira most folynak a beírások a pariamenti gyorsírók által vezetett Gabelsberger-szakiskolában. A tanév végéig teljes kiképzés nyerhető vagy a magyar, vagy a német gyorsírásban és a melléktárgyakban. A növendékek naponként három tanórán vesznek részt (gyorsírás, gépirás, magyar-német helyesírás, fogalmazás és kereskedelmi levelezés). Az összes tandíj 10 korona. A tanfolyamok helyisége csak a Liszt Ferencz-tér 10. szám alatti Gabelsberger-szakiskola, amely elnevezést újabban megtevesztő módon utánozzák.

— **Sztrájk egy gyárban.** A Magyar-Belgagyár Hungária-körut 118. szám alatt levő telepén ma délután mintegy százötven munkás sztrájkba lépett. A sztrájk oka az, hogy a gyár vezetősége a munkások tiltakozása dacára új munkásokat fogadott fel. Ma délután a sztrájkoló munkások kivonultak a gyártelepről és mindannyian a sztrájk-tanyára, a Gömb-utca 25. szám alatti vendéglőbe mentek. Rendzavarás nem történt.

— **Házasság.** Abbáziában ma délelött fél-tizenegy órákor volt az ottani kolostor-templonában *Oberndorf* Hugó birodalmi gróf esküvője *Zichy* Paula grófnővel. Az esketést a menyasszony nagybátyja, gróf *Zichy* Gyula püspök végezte. A menyasszony tanúi voltak: gróf *Zichy* Rafael és gróf *Crenville* Ferencz, a vőlegényé gróf *Oberndorf* Ferencz és gróf *Erdődy* Sándor. Jelen voltak továbbá: gróf *Zichy* Aladár, a királyi személye körüli miniszter, gróf *Zichy* János valóságos belső titkos tanácsos, zabierowi *Schmidt* báró kerületi kapitány. Az esketés után legszűkebb családi körben dejeuner volt. Egy órákor a fiatal pár Velenczébe utazott.

Dr. *Kálcsi* Endre, a Budapesti Hirlap és az Esti Újság munkatársa ma tartotta esküvőjét Sopronban *Baán* Ellával, dr. *Baán* Endre, Sopronvármegye és Sopron város főispánjának leányával. Násznapok voltak a vőlegény részéről *Hermann* Béla nyugalmazott fővárosi tanácsos, a menyasszony részéről simonyi *Hajós* Antal, Sopronvármegye alispánja. Az esketést *Baán* Jenő süttői plébános *Páder* Rezső társaskapitányi prépost segédletével végezte. A polgári esketést délelött tíz órákor *Szalay* Péter anyakönyves végezte.

Azary Miklós munkási főgimnáziumi tanár eljegyezte *Szilágyi* Jolánt.

— **Nászajándékok.** Jegygyűrűk legelőnyösebben *Polgár* Kálmán műorás ékszertelepén, Budapest, VII., Erzsébet-körut 29., I. em. szerethetők be. Nagy képe, album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Gyanus műkincsek.** Sternberg Z. J. régiségkereskedő, aki a Dob-utca 24. száma alatt lakik, e hónap 17-ikén három csontszobrot vásárolt egy ismeretlen embertől. Minthogy a szobrok nagyjértékű műkincseknek bizonyultak s a kereskedő huszadrészét sem fizette az árunknak, Sternberg az esetet bejelentette a rendőrségnek. Azt hiszik, hogy a szobrokat ellopták valahonnan. A károsult jelentkezhetik a főkapitányság II. emeletén, a 107. szám alatt.

— **Meglézsmált sztrájkpénztár.** A Munkások Szövetségének budapesti kárpitos osztályában sikkasztás történt: Bellágh József, a szakosztály pénztárosa meglézsmálta a munkások pénzét. A szocialista szakszervezetek titokban mind gyűjtenek egy ellentálló alapot, amelyből sztrájk idején segítik hivatkozottakat. Ilyen alapot gyűjtött a kárpitosok és rokonszámuk szakszervezete is. Bár a szakszervezeti tagság megengedett és köteles díja harmincz fillér, a szabadszervezet mégis ezenkívül beszédett hetenkint hatvan fillért az ellentálló alapra is. Ezt az alapot kezelte Bellágh József kárpitossegéd, amiért havi tíz karonát kapott. Már tavaly feltűntelt, hogy Bellágh nagyon jól él. Eljárt löversenyekre, mulatóhelyekre, elégánsan öltözködött és gyakran kocsizott gummitalponon. A szakosztály végül is december 31-én elrendelte a rovincsolást s meghívta rá Bellágh Ferenczet, aki azonban nem mutatkozott. A bizottság mégis megtartotta a rovincsolást s akkor kiderült, hogy az ellentálló alaptól ezerötven korona hiányzik, sőt eltűnt a tagsági díjak egy része is. Nyomban kimentek Bellágh Rózsa-utcai lakására s főszozlították, hogy számoljon el a pénzzel. A pénztáros azt válaszolta, hogy ő neki semmi köze sincs a bizottsághoz, mert csak a közgyűlésnek tartozik elszámolni; a dolog különben rendben van, ne törődjenek vele. Később aztán beszélgetés közben elismerte, hogy a pénz egy részét kivette a kasszából, de csak azért, hogy egy találmányának értékesítésére fordítsa. A találmány azonban — valami különös derékalkja volt — egy fabatkát sem ért s a sikkasztott pénzt nem lehetett az árából pótolni.

A szakosztály várt egy ideig, végül aztán felszozlította Bellágh Józsefet, hogy záros határidő alatt szolgáltatassa vissza a sikkasztott pénzt. Bellágh goromba levélben válaszolt. Összeszidta a vezetőket s végül megfenyegette a szakosztályt, hogy ne piszkálja őt, mert aztán viselheti a felelősséget a következményekért. Figyelmeztette a szakosztályt, hogy a pénz tulajdonképpen titkos alap, titkos gyűjtés után szedték össze a munkásoktól, jó lesz tehát nem fessegetni a dologot, mert a szakosztályt fölosztatják.

A levél nagy megütközést keltett. A szakosztály nyomban ülést tartott és kimondta, hogy feloszlik. Ezután meglette a büntető feljelentést a sikkasztó ellen. A főkapitányságon megindították a vizsgálatot s kiderítették, hogy Bellágh József nem a találmányának értékesítésére fordította a pénzt, hanem elborbézolta. Állandóan játszott a löversenyen, kártyázott, éjjeli kávéházakban pezsgőzött, e mellett nem dolgozott. A rendőrség a sikkasztó sztrájkpénztárost letartóztatta.

— **Szerencsétlenség a Duna jegén.** Paks közlőben a befagyott Dunán öt ember kéziszánkón bört akart a tulsó oldalra szállítani. A jég azonban beszakadt alattuk és mind az öten a jég alá kerültek. Négyet kimentettek, Hanol János azonban odavészelt.

— **Letartóztatott kerítőnő.** A hetedik kerületi kapitányságon ma délelőtt letartóztatottk Spall Józsefné szül. Rostás Lidia 36 éves foglalkozás és lakás nélküli cselédet, aki a Váci-uti menhelyen egy 16 éves leányt a bün útjára esábitott. A leányt előbb nyilvános házában skarta eladni, de mivel semmi irománya nem volt, nem merték sehova sem odavenni, mire Rostás Lidia egyes uraknak adogatta el a leányt. A kapitányságon előbb tagadtott, de azután mindent beismer, mire letartóztatottk, a szerencsétlen leányt pedig, aki fertőzött beteg, kórházba küldték.

— **Jótekönyvező előadás a rendőrséggyűző egylet javára.** A magyar királyi budapesti állami rendőrök temetkezési és segélyző egylete javára Fisch Ferencné mozgófénykép-színháza, Heller Elek igazgató rendezésével jótekönyvező előadást rendezett, amely 527 korona 76 fillért jövedelmezett az egyesületnek.

— **A pajkosság áldozata.** Ma délután a Thököly-ut és az Aréna-ut keresztezésénél a Zugló felől jövő 533. számú villamoskocsi hálálra gázolta Kiss Kálmán posta- és távirda segédellenőr három éves Ida nevű kis leányát. A gyermek fogócskát játszott társaival az utcán és hancurozás közben, társaitól üzve szaladt neki a villamosnak, kicsiny testét a villamos hajója vágta ketté. Ott a helyszínén azonnal meghalt.

— **Német gramofonlemezek magyar felvételei.** Mióta a gramofonlemezek olyan nagy mértékben terjednek, valóságos kultureszközzé váltak. Amikor azonban a népet zenére neveljük, figyelmen kívül kell lennünk azokra a veszélyekre, amelyeket rossz gramofonfelvételek útján terjeszthetünk, amennyiben ugyanolyan nemzetietlen érzés fejlődhet ki a zene, mint a ferde irodalmi munka által. Nemrégiben forgalomba kerültek a Hannoveri-Favorit gyárnak lemezei „Magyar lemez” cím alatt és abszolúte hibás, lehetetlen felvételekbe kerültek magyar zenét. Ezeket a felvételeket mint magyar zenét bemutatni egyszerűen lehetetlen. Ez nem a mi gyönyörű magyar zenénknek megőrkítése, hanem üzleti haszonlesésből kigunyolása a magyar zenének. Miért fogad el a magyar közönség külföldön gyártott magyar lemezeket, holott van már Magyarországon hazai hangfoglaló, amely teljesen kielégíti jó magyar zenével a vevőközönséget. Figyelmen kívül kell kiserüni a német gyárnak jövőbeni működését és módot kell ejteni, hogy a külföldön is tudomással birjanak arról, hogy ezek a lemezek egyenes támadásai a tiszta hazai zenének.

— **Halálozás.** Csipka József hetvenéves korában Budapesten meghalt. Az elhunytban Bródy Aladár, a Pestj Magyar Kereskedelmi Bank vezérigazgató-főfelügyelője apóstát gyászolja.

Fonföder Vilmosné, született Rosenzweig Katalin 70 éves korában elhunyt Budapesten. Temetése vasárnap délelőtt tízenegy órakor lesz a ríkos-keresztúri új izraelita temetőben. Az elhunytban Nagy Ödön bankigazgató anyósát gyászolja.

A m. kir. állami nyomda tisztikara gyászapon jelent, hogy főnöke, Zárday József miniszteri tanácsos, a m. kir. állami nyomda igazgatója, a III. oszt. vas-korona-rend lovagja, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag e hónap 18-án 53 éves korában hosszas szenvedés után meghalt. Temetése szombaton délután 4 órakor az I. ker. Tábor-utca 3. számú gyászházából volt.

Horovitz Sámuel 72 éves korában Budapesten meghalt. Temetése 21-én délelőtt 10 órakor lesz.

Huppert Bernát (a Huppert B. és Fiai cég megalapítója és birtagja) életének 75-ik évében meghalt.

Bloch Samu tanár, a fővárosnak általánosan ismert pedagógusa, tegnap 76 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délelőtt 10 órakor lesz az Erzsébet-kirút 58. sz. gyászházából.

— **Husvét Rómában.** Folyó évi április hó 5-én a tengeri út ékeklésével közvetlen külön kocsiban pompás kényelemmel szervezett társasutazás indul Olaszországba. Szakavatott vezetés mellett megtekintésre kerülnek: Veleceze, Florenca, Róma, Nápoly, Capri és Pompeji összes nevezetességei. A husvétj ünnepek alatt a társaság a Örökvárosban időzik, ahova a különböző nagyszabású ünnepek az alkalomból a külföldiek százezreit vonzzák. Az összes költségeket magában foglaló részvételi díj 420 korona, mely összeg — kívánatra — utólagos 20 korona havi részletekben is fizethető. Részletes prospektus a m. kir. államvasutak menetjegyirodájában (Budapest, IV., Vigadó-tér 1.) díjtalanul kapható.

— **Fővárosi Orfeum.** Vasárnap, február 21-én délután 4 órakor jótékonyági előadás lesz a VIII. kerületi Jótékonyági Egyesület javára az összes nagy szabású attrakciók közreműködésével. A minden részben magas színvonalu februári műsor már csak egy héttig látható.

— **Tévedés,** ha valaki azt mondja, hogy osztrák cég jobb kávé adhat vagy olcsóbban számít, mint Fratelli Deisinger fiúcége — Budapesten a királyi bércpalotában.

— **Egy lézagpótló áruház** nyílt meg fővárosunk egyik legforgalmasabb helyén, Király-utca 54. szám alatt s ez a Hungaria Petróleum Áruház, Kovács Ákos cég tulajdonos szakzerű vezetése mellett, mely cég speciáliter csak a legfinomabb, teljesen robbanásmentes kétszerfinomított „Hungaria” biztonsági petróleum forgalomba hozatalával foglalkozik. E kiváló petróleum-faj számos előnye daczára, nagyon jótányosan árussítatik el. Ajánljuk t. előfizetőinknek e céget szíves figyelmébe.

x **A megelevenedett mithológia.** A Royal-Orfeum páratlanul népszerű és pazarlóan gazdag műsorán, mint új siker a Nimfa és a fauna násza című gyönyörű zenés és táncos jelenés szerepel, amelynek látására valóságos tödül a közönség. A külföldi lapok már most rendkívül szenzáció gyanánt hirdetik a számot, amelyet március elsőjéig biztosíthatott magának a Royal-Orfeum, ahol minden este zsufolt ház kacagja végig a vidám bohózatot, főként a már városszerle híres Hálósobalányt. Utolsó hete következik el a Milán király fia fellépésének, mert a fiatal Obrenovicot Berlinbe szelítja szerveződése. Mertsuzán egészen új, vakmerő előlévő, utatványokkal kedveskedik a közönségnek, amelynek számára pompás attrakció hoz a műsor. A hét moziját, egy meglepően ötletes, teljesen eredeti számot, amelyben verses és zenés mozgófényképek a legfrissebb aktualitásokat és a közélet legaktuálisabb alakjait viszik színpadra. A 3 kiesel nő első jubileuma után is vonzóerőnek bizonyul s a többi tízenkét attrakció szám közül egyre népszerűbb lesz a Varias Antal uri primása s cigány-utánzata.

x **Kötények** legczélszerűbb ajándék 10% engedménnyel Róslernél Budapest, V., Harminczad-u. és József-tér sarkán.

x „Ki akar egyéves önkéntes lenni” cz. hirdetésre felhívjuk az olvasó szíves figyelmét.

x **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x **Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**

x **Az Apollóban.** Elvezetett szemléh az Apolló-színház közönsége a Projectograph-mozgófénykép és gépgyár r. t. legújabb felvételét, „A sakkozás örült-jét”, amely kép a nevezett kabaré művészeinek kitűnő játékát és a hazai mozgófényképipar újabb diadalát jelenti.

Klisék

amelyek megjelentek az
Egyetértés Vasárnapja
ingyenes heti mellék-
letben

**olcsón
eladó**

az **Egyetértés** kiadó-
hivatalában

Eötvös-utca 32.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **„A király” huszonötödösör.** Ma volt a Vígyszínházban *Caillavet és Aréne* szellemes vígjátékának huszonötödik előadása. A nagyszerű, elmés francia vígjáték mai jubiláris előadását is teljesen zsufolt nézőtér nézte végig, szinte premieri hangulatban. Az előadás kitűnő volt s a közönség *Hegedüs Gyulát, Góthot és Kertész Ellát,* a többi szereplőkkel egyetemben igen sokszor szólitotta a lámpák elé.

(*) **Szép-művészeti Múzeum.** A Szép-művészeti Múzeum első emeleti különtermében holnap, vasárnap délelőtt kilencz órakor nyílik meg *Nemes Marcell* királyi tanácsosnak régi mesterek műveiből rendezett kiállítása, amelyet ma a sajtó képviselői tekintettek meg. A gyűjteményben képviselve vannak *Frans Hals, Jordans, Lucas, Goya, Bruyn, Kalf, Ruysdael, Dirk van Daelen, Mierevelt, Duck, Lawrence, Avercamp, Wynants, Tintoretto, De Heem, Bogdáni és Mányoky.* A kiállítás, amely iránt ugy művész, mint főuri körökben igen nagy az érdeklődés, naponta díjtalanul tekinthető meg. — A Szép-művészeti Múzeum antik szobor-gyűjteményének felállítására és rendezése javában folyik. A két nagy csarnokban a *Coboni-szobor* és a *Donatello* nagy lovas-szobrának eredeti nagyságban készült gipszöntvényei körül most helyezik el az olasz renaissance műremekeinek másolatait. A szoborcarnokot még ez évben megnyitják a nagyközönség számára. — A régi mesterek gyűjteményes kiállítására visszatérünk.

(*) **Mándoky Béla jubileuma.** Zilahy Gyula, a debreceni színház igazgatója március 11-én díszelőadás keretében ünnepli Mándoky Béla, a magyar színészet egyik nagyérdemű veterán harcosának ötvenéves jubileumát. Mándoky Béla művészpályája legsikeresebb részét Debreczenben élte át, illő tehát, hogy Debreczen magyar érzésű közönsége méltó módon fejezze ki iránta halálját. A jubiléus 1865-ben, a debreceni színház megnyitásakor, mint hősszerelmes volt tagja a társulatnak az intendatúra idején, annak feloszlásáig ott működött, utána kétízben is igazgatója volt a színháznak. A jubileum estén Mándoky Béla „Hamlet”-et fogja játszani és ezzel — legjelesebb alakítása egyikével — egyszersmind végleg el is búcsuzik a színpadtól.

(*) **Morál.** A Vígsházban estéről-estére szüfolt nézőtér előtt adják a játékröndben szereplő darabokat, de nem halogatják tovább a „Morál” bemutatását és szombaton, e hó 27-én szüfhozózik Thoma Lejosnak gyorsan híressé lett vigjátékát. Az újdonságot a múlt év november havában egy estén mutatták be Berlinben és Münchenben, azóta pedig már bejárta az összes nagy német színházokat és a legtöbb európai nyelvre lefordították. A „Morál” főleg elmésen kidolgozott, szatirikus eszméjének és kitűnő szerepeinek köszönheti azt a kivételes sikert, amely mindenütt kísérte.

(*) **Színházaink műsora.** Az Operaházban holnap, vasárnap G. Falcken Maryla asszony, a drezdai Operaház művésznőjének bussufellépésűl a „Parasztbecsület” kerül színre. A vendég Santuzza szerepét énekl, ezután a „Bajazzók”, végül a „Magyar táncgyuleg” zárja be az est műsorát. Hétfőn nincsen előadás, kedden Svaerdström Walborg, a kedvűt svéd énekesnő lép fel a „Romeo és Julia” fő nő szerepében. Szerdán Gluck „Orpheus”-át elevenítik fel, a czimszerepben Cahier Ch., a bécsi udvari Operaház művésznőjének vendégfellépésével. Ezen az estén még a „Táncgyuleg”-et adják. Csütörtökön népszertő előadásul, olesó helyárrakkal megismétlik a Mendelsohn szerzeményeiből összeállított előadást. Pénteken a „Hegyek alján” van műsoron. Szombaton „Fidelio” kerül színre. Vasárnap, részben új betanulással „Lammermoori Lucifá”-t adják a czimszerepben Sándor Erzi fellépésével. Utána Hüvös Iván balletja, „A csodaváza” kerül színre.

A Nemzeti Színházban a jövő héten, pénteken rendkívül érdekes bemutatás előadás lesz. Ezen az estén adják először Capus Alfréd „Les deux hommes” című négyfelvonásos új színművét. Szombaton és vasárnap megismétlik az előadást. A bemutatásig terjedő estéken a színház legvonzóbb műsordarabjai kerülnek színre. Így holnap, vasárnap és szerdán Ibsen szenzációs sikerű tragikomédiája a „Vadkacsa” van műsoron. Hétfőn mérsékelt helyárrakkal a „Hamlet”-et adják. Csütörtökön „Antonius és Kleopatra” kerül színre. A délutáni előadások során holnap „Az ember tragédiája”-t adják. A jövő vasárnap pedig a „Falusi verebek”, Gárdonyi nagysikerű új vigjátéka kerül színre a bemutató előadás szereplőivel.

A Vígsházban hétfőn, 22-én „A kivándorló” kedden, 23-án „A tanítónő” (50-edszer), szerdán „A kivándorló”, csütörtökön „A király”, pénteken „A kivándorló”, szombaton „Morál”, vasárnap délután „Izrael”, este „Morál”.

A Magyar Színházban e héten Henry Bataille érdekes, nagysikerű színműve, „A meztelen nő” dominálja a műsort. Színterület hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap este. Kedden megismétlik Drégely Gábor mulatságos darabját „A szerencse fiát”. Csütörtökön Sophus Michaelis darabja, a „Forradalmi nász” kerül színre, szombaton este pedig Lengyel Menyhért társadalmi darabját, a „Falusi idill”-t adják. Vasárnap délután megismétlik Földes Imre népszertő drámáját. „A császár katonái”-t, természetesen olesó árrakkal. Szombaton délután 3 órakor ifjúsági előadás lesz a Magyar Színházban. Színterület Mária László rendező új scenirozásában a „Hamlet”.

A Király-színház e heti műsorának szenzációja, Rajna Ferenc és Szirmai Albert nagysikerű operettjének, a „Táncos huszárok”-nak az 50-ik előadása lesz, amely csütörtökre, e hó 25-ére esik. A színház ezt a jubileumot méltó ünnepekké közt fogja megülni és a darab kiadása díszes emléklappal fogja a közönséget meglepni. Vasárnap délután, mintán Blaha Lujza egészsége teljesen helyreállt, Csiky, Pásztor és Mader énekes vigjátéka. „A nagymanu” kerül színre Blaha Lujzával. Gyermekszínház. Holnap, vasárnap ismét adják Föld Mátyas nagysikerű énekes és táncos újdonságát, a „Hüvelyk Matyi, vagy a három elvárszolt királylány”-t, mely még mindig uralja a Gyermekszínház műsorát. Különösen zajosan tapasztalják a Péter és Pál majomparódiát. Jegyek váltthatók a szokásos elővételi helyeken és a színház pénztáránál. (Révay-utca 18.). Az előadás 4 órakor kezdődik.

(*) **A Magyar Tudományos Akadémia** e hó 22-én, hétfőn délután 5 órakor összes ülést tart, melynek tárgyai: 1. Bevezik Árpád rt.: Vadnai Károly lt. emlékezete. 2. Gaal Jenő rt.: Falk Miksa lt. emlékezete. 3. Heinrich Gusztáv rt.: Jelentés a Vojnits-pitalomról. 4. Zárt ülés: költségvetés, folyó ügyek. Ülés után a Continentálban társasvácsora lesz.

(*) **Hangversenyek.** Az orsz. m. kir. Zeneakadémia hétfőn, e hó 22-én este 7 órakor rendezi első operai estéjét az intézet kis hangversenytermében. A Nemzeti Zenede diszhangversenyén, amelyet Trautsch Károly zenedei tanár fél százados tanári jubileuma alkalmából hétfőn, e hó 22-én, este fél 8 órakor, a fővárosi Vigadó nagytermében rendeznek, a következő művek kerülnek előadásra:

1. Erkel Ferenc „Himnusz”-a. Előadja az intézet ének- és zenekara. 2. Gróf Zichy Géza zongoraversenye, előadja Rappaport Ernő. 3. Mosonyi Mihály „Ünnepi zené”-je. Előadja az intézet zenekara. 4. Beethoven „Hármas verseny”-e. Előadja Barré Emil, Földes Arnold és Polónyi Elemér zenedei tanárok. 5. Bach—Albert „Preludium és fugá”-ja. Előadja az intézeti zenekar.

Ysaye Jenő hétfőn délelben érkezik Budapestre és aznap este tartja meg a Royalteremben *Dioniz* Oszkárrel egyetlen ezidei hangversenyét. A jegyek legnagyobb része már múlt héten kelt el.

Kussewitzky Sergei gordonkaművész jövő kedden, február 23-án lép fel egyetlen hangversenyén, amelyen Henri Casadesus és Lindemann Frigyes játszanak vele különböző duókat és triókat.

IRODALOM.

A milói Vénusz.

— Regény. Irta Hevesi József. —

Kétezer esztendővel ezelőtt valami szent, mámoros, művészi tranceban kidomborodott valamely mester vésője alól a hatezeresztendő, örök asszonyi szépség. Puha, fehér parosi márvány lágy, szerelmes asszonyi testté formálódott, örökké vágyakozó Aphrodité teremt meg az izzó déli ég alatt, szerelmes, csókos Melosz szigetén. És kétezer esztendővel a születése után előkerült ifjan, szerelmesen és csábitotta az embereket szerelmre a „Notre Dame de la Beauté.”

És senki sem tudja, ki volt a mestere ennek a csodálatos istenasszonynak, senki sem tudja, hogy született meg a milói Vénusz. Izgalmas fantáziák kielégítetlen vágya maradt a milói Vénusz megszületésének a története. — de a sejtések azt suttagják, hogy a szerelem istenasszonyát csak izzó szerelmek mámorában forrhatott világra, és a milói Vénusz csókos északák önkívületében teremthették meg.

A Hevesi József fantáziáját is megkapta ez a nagyszerű művészi misztikum és alkotásra termékenyítette meg a költészetét. Témává gyurta át a milói Vénusz rejtélyét, nem tudott megalkotását és anyagot hozott ki a fantáziája a sejtésekből. Pompás téma és pompás anyag, amely izzást, szerelmet lehel ki magából és amely a maga nyersségében is csupa fényes, tobzódo szín: márványos fehér, égő bíbor, tengersizű kék. Olyan téma, amely regénynek született.

Az a regény, amelyet Hevesi kihozott a milói Vénusz megszületésének fantasztikus történetéből, Perikles fényes korszakába, a hellén világ diadalmas olimpiáiba vezet. Perikles éppen Eubodia ostromáról tér vissza, — forrongó, tüzes panathenaiák idejére futárral küldi a győzelem híreit. Az örömtől tobzódo tömegben Polykleitosz szobrász meglát egy csodaszép görög asszonyt, Glükisz. Föltámad benne az örök művész és elfogja a vágyakozás, hogy Glükiszről mintázhasson egy gyönyörűséges Aphrodité, olyat, amely a világ legszebb asszonyát ábrázolja. A művész és a férfi szemérmétől lázasan követi az asszonyt: el a házájába, el Mioszba és vergődik, gyöttrődik az utána való vágyakozásban. De Glükisz hi akar maradni a férjéhez és nem akar a szobrász Aphroditéje lenni. Annál inkább vágyódik erre a dicsőségre Aspasia, a Perikles világszép szeretője. Aspasia féltékeny Glükiszre és elkövet mindent, hogy Polykleitosz öt mintázza meg. Az asszonyi hiúság és a folytonosan növekvő, lángra lobbanó szerelem azonban végre is a szobrász karjai közé kergeti Glükisz. Csókos, gyönyörrel teli nászra egyesülnek a szerelmesek és ebben a csupa-szerelm, csupa-tűz hangulatban kerül ki a szerelmes művész vésője alól az örökszép asszony: a milói Vénusz.

Ez a Hevesi József legújabb regényének a váza. A szegényes, a hiányos váza. Teleszővi az író ezt a mesét a hellén világ pompás staffage-alakjaival, tónust ad neki, szívekkel rakja teli és ezen az aranyos, szépséges világon keresztül viszi, bogozza, oldozza a témát az elbűvölő művész ösztönszerű művészetével és öntudatos routinejával. Az alakjai olyanok, mintha kiszakadtak volna a hellén világból. Nem csak azért görögök, mert himation fűdi a

testüket és mert virágot hintenek deázs, nevető istenszobrok elé: a fölfogásukban, a gondolkodásukban, a beszédjükben ott lüktet a hellénizmus egész világa. A szerelmes művész, a vigjátékíró Kratinosz, a ragyogó Aspasia és a Vénusz, a milói: Glükisz, mind, mind csupa-élet alakokká éleződtek ki a Hevesi József tolla slatt.

Az a görög világ, amelyet Hevesi ebben a regényében megrajzol, a történetíró pontosságával és a művész fantáziájával fest meg, a maga színes valóságában tárul elénk. A regény egyes részei, amelyekben a hellén közélet mozzanatait, ünnepeit rajzolja, előttünk rajzik, előttünk tombol. A Kypis madara csattog ki a sorokból, syrinx-muzsika, rózsáillat száll felénk. A dionisosi színház stoája előtt várjuk Periklest és a bevonulásánál beleharsog a fülünkbe az éreztűrtök zugó paganyja. És gyönyörrel eltelve szívjuk magunkba ennek a világnak a levegőjét.

Hevesi József a pompás anyagát kitűnően dolgozta föl. A regényébe egy kis hellén világot kögített bele és hogy ez sikerült neki, hogy erre képes volt: az megjelöli az ő „Milói Vénusz”-ának az értékét.

* **Könyvek.** Egy rossz papírosan nyomtatott és rosszul kiállított kis verseskönyv fekszik előttem, amelynek még az az emene is megvan, hogy egészen ismeretlen név van a címlapjára írva. Vischer János a könyv szerzője, akinek nevét nem hiszem, hogy láttam volna fővárosi újság irodalmi rovatában. Teljesen és kétségbeesetten homo novus tehát. Ez a minősítvény még csak néhány hónappal ezelőtt is nagyon súlyos tultcher lett volna Magyarországon indulni készülő poéta számára. Nem tudom biztosan, vajjon akadt volna-e valaki budapesti újság szerkesztőségében, aki a furesa könyvecskének akár csak az első lapjait is felvagdossa. Ma azonban forradalmakat élünk irodalomban, művészetekben és az ember sohasem tudja, hogy nem valami új Messias megnyilatkozását vágja-e a sarokba lekiismeretlen könnyelműséggel. Fölvágtam a Vischer János könyvének legelső lapját és a legelső verse megkapott. Szép és új írás. Hajtott a kíváncsiság, hogy tovább olvassak. Valami olyan érzésem volt, hogy találni fogok a könyvben erős, lázongó forradalmi dolgokat is. Olyanokat, amelyek nem sokat főrödnek a poétika jámbor és tisztességtudó szoknyaival, hanem keményen és illetlenül megmarkolják a lelkét. Soha még ilyen ellentétes és egyetlen benyomásokat nem tett rám írói egénység, mint ez az ismeretlen Vischer János. Egy-egy erős, modern írás után költői közhelyekre botlik az érzésem. A gyönyörködést a boszankodástól egy-egy verssora választja el. Nagy küzködésben van benne a korteshazafiság a mélyen megérett és ösztönszerűen megérett nagy emberi igazságokkal, amelyek nem mindig hazafiasak. Egy verse egyenesen brutális erővel hat. Ez a legszebb írása a kötetben. „Az éhséghez” van ezimezve és olvasóink megtalálják mai lapunkban mutatoul. Erős, igazán költői írás ez, tele új képpel és gondolattal. Aki ilyen verset tud írni, az fog még öntudatosabb művészi munkát is nyújtani, mert nagy erény az, ha új ember első könyvében ennyi kvalitás van. Meg lehet érte becsátani azt a vajudást, hogy a régi sablonoktól, — a hazafias nagy példaktól — még nem tudott egészen elszakadni. A könyv ára 2 korona, kapható a szerzőnél (Eskü-ut 6. III. em.). (g.)

* **Új Idők.** Érdekes és változatos tartalommal jelent meg az „Új Idők” e heti száma s a lap élén Herezeg Ferenc pompás, művészi regényét, „A királyné futárját” találjuk, amelyhez most is a közönség kedvelt festője, Innocent Ferenc készített illusztrációt. Novellát Krudy Gyulától, Szomaházy Istvántól és az olasz irodalom egyik kiváló irónőjétől, Neerától közli a lap. Cikket Nádas Pál írt „Ideges gyermekek” és Plune „A madár-ember” ezimen. Lyka Károly művészeti cikket írt. Gárdonyi Géza ezerujegyzetei, Czöbel Minka, Kun József és Szamolányi Gyula verse, apróbb cikkek, könyvbírálatok, Mühlbeck ötletes fejlécei, aktuális képek a trónörökös téli sport-életéből, az árvízveszedelemről és az új kínai császárról egészítik még ki az „Új Idők” változatos tartalmát. Előfizetési ára negyedévre 4 kor. Kiadóhivatal Andrassy-ut 10. szám.

FŐVÁROS.

Robbanószerek árusítása.

— Uj szabályrendelet a korlátozásról. —

Budapest, február 20.

A fővárosban egy idő óta napirenden van a benzín-, vitriol-, vagy más efafta robbanószerek okozta szerencsétlenség. A bűnös gondatlanságot azonban megtorolni jóformán sohasem lehetett, mert rendszerint kitünt, hogy semmiféle szabályzat sem rendelkezik a robbanószerek árusításáról, kezeléséről. Ezen hiányon akar segíteni a kerületi előljárók értekezlete, amely legutóbb elhatározta, hogy a fontos kérdés rendezésére új szabályzat alkotását javasolja a tanácsnak. Egyben az értekezlet megállapította az új szabályzat főbb pontjait is a következőkben:

1. Üzlethelyiségekben s az azokkal kapcsolatos kéziratokban, pinczefülszékben benzín, lignin, aether, szénkéreg, kollódium, abszolút alkohol, egyéb petroleum-esszenciák és azoknak keverékei (féregirtószerek, hajolajok) félliternél nagyobb mennyiségben csak hatóságilag elismert, zárt, robbanásmentes edényekben tarthatók, legfeljebb 25 kg. mennyiségben. Ennél nagyobb mennyiség csak hatósági szemle alapján engedélyezett egyéb helyen, módon és mennyiségben tartható. Terpentin, petroleum, firniss, cyrin, valamint a magasfokú szeszifélék 1 literen felüli mennyiségben csak jól záró bádgedényben, vagy hordókban tarthatók. Az edények jól látható „benzín, stb. tüzveszélyes!” felirattal kell jelezni.

2. Ezeket a robbanó gőzöket fejlesztő és feltehető gyúlékony anyagokat a lakástól, vagy üzlettől fallal és tűzbiztosan elkülönített kamrában, vagy pinczefülszékben kell tartani, melynek bejáratát kívül jól látható „benzín, stb. tüzveszélyes!” feliratot kell elhelyezni. Az ilyen anyagok elhelyezésére szolgáló helyiségeknek, vagy helyiségrészeknek nappali világossággal kell bírnia és jól szellőztethetőnek kell lennie. Azokban — de különösen a fenti anyagok közelében — más gyúlékony tárgyakat, úgy mint gyufákat, olajos rongyokat, szalmát, fa- és papírhulladékokat, szemetet stb. tartani tilos. Ezenben ugyanott, avagy a közvetlen közelben homokkezelést és lapítót kell tartani és az átított talajt is időnként száraz homokkal kell felfrissíteni. A pincze csapóajtóját, illetve a kamara ajtóját, az ajtótokot és annak faszerkezetű környékét vasbádoggal kell bevonni. E helyiségekben, avagy ily folyadékok közvetlen közelében nyílt fűtést (kályha), világítást (gyufa, gyertya, gázlámpa) alkalmazni tilos. Ez okból a nem használt kéménynyílásokat be kell falazni s világításra csak villamos izzólámpa, vagy zárt biztonsági lámpák alkalmazható. A villamos világítás kapcsolói és biztosítékai e helyen el nem helyezhetők. Netán megsérült, vagy hiányos robbanásmentes edényeket azonnal rendbe kell hozni.

3. Minthogy a kapcsolatos üzlethelyiségekben netán keletkező tűz az ezen anyagokat tartalmazó helyet vagy helyiséget is veszélyeztetheti, ennek folytán ezen helyen is fokozott rendet és óvatosságot kell betartani. Nevezetesen:

a) Nyílt gyertyával, gyufával világítani tilos; a raktári készletek közelében levő közönséges gázlámpák Auer-égykéké alakítandók át; a gázlámpákat olyképen kell rögzíteni, hogy azok oйдalt, vagy fölfelé a gyúlékony tárgyaktól kellő távolságon legyenek; szükség esetén — ha e távolság oldalt 30 cm., fölfelé az 1 m. távolságot nem éri el — hófogó védőlemezeket kell közbeiktatni. Az ólom gázcsöveket vascsövekkel kell kicserélni. A petroleumlámpák bádogolajtartóval birjanak s olyképen legyenek elhelyezve, hogy azokat lelokní, vagy kiborítani ne lehessen.

b) A kályhákat, kályhacsöveket, a kémény tisztító ajtócskákat köröskörül 50 cm. távolságra teljesen szabadon kell hagyni; esetleg azok körül 30 cm. távolságon védőlemezeket alkalmazni. A kályhacsövek betorkolását házagsmentesen körül

kell vakolni: használatban nem levő kályhacsöveket be kell falazni, de legalább is bádogkupakkal elzárni. A kályhák alatt és előtt a padlót 50 cm. távolságon vasbádoggal kell burkolni.

c) A vízvezetési csap mellett 1—2 vedret, esetleg extinktort kell tartani.

d) Minden szemetet azonnal el kell távolítani a helyszébről. A lépcsők alatt gyúlékony anyagokat nem szabad tartani. A pinczék ablakaira sűrű dróthálót és azon belül felfelé hornyolt, szemétfelfogó bádogvályut kell alkalmazni.

e) A közlekedési utakat és kijáratokat mindenkor szabadon kell hagyni, hogy vész esetén minden irányban gyorsan menekülni lehessen.

f) Vitriol, sósav stb. maró folyadékok edényeit oly helyen kell tartani, ahol azok ledobása, eltörése kizártnak tekinthető, a közönség közelébe nem juthat s így épsége sincs veszélyeztetve.

(Kertváros a Gellérthegy alján. A főváros szívéhez közel a Gellérthegy déli lábánál, északi szélétől védett helyen terül el a Lágymányos, amely kiváltságos fekvésénél és klímájánál fogva valósággal amerikai arányokban fejlődik. Ez a fejlődés egyre fokozódik és az utolsó években is egyre-másra épültek a modern bérpaloták, holott a város más részein stagnált az építkezés. Hogy azonban ennek a nagyjövőjú városrésznek a fejlődése egészséges alapon történjék, célravezető, szakszerű irányítás vált szükségessé és e célból a Kelenföldi Kaszinó rendszeres programot dolgozott ki, amely munkájában kiváló szakemberekből álló műszaki tanács támogatja. A Boráros-téri hűtőkiépítés természetesen fő követelése a Lágymányosnak s ez ügyben megszabása mozgalmat szándékozik indítani. De vannak más aktuális kérdések is, amelyek megoldása sürgősnek mutatkozik. Mikor a Lágymányos szabályozási tervét kidolgozták volt, abból a feltevésekből indultak ki, hogy a belső részekben csupa bérpaloták fognak épülni s ehez képest a talajviszonyok különböző alakulását nem méltányolva, kisebb-nagyobb feltöltést állapítottak meg nemcsak a mélyen fekvő külső részekben, de a Gellérthegy alján fekvő területen is, amelynek egyes részei valósággal fensík-jellegűek. Ezzel szemben most a városfejlesztés oly irányt vett, hogy kivált az Áltós-ut és a Villányi-ut közt a középosztály részére valóságos családiház-telepek létesülnek előkertekkel és hátsó kertekkel. Valóságos kertváros van keletkezésben, amelynek kiépítését már a tavasszal megkezdik. A változott viszonyok között ezen a vidéken a feltöltés kétszeresen indokolatlan, annál is inkább, mert a Gellérthegy környéke agyagos, száraz talajú, ahol talajviznek nyoma sincs. Ez ügyben a Kelenföldi Kaszinó a fővárosi közmunkák tanácsához nagyobb küldöttséget menesztett Szebeny Antal országos képviselő vezetésével s szakszerű emlékiratot nyújtott át Garancsy és Bakos miniszteri tanácsosoknak, akik örömmel ígérték meg a méltányos kérés teljesítését. A küldöttség azután Rózsavölgyi alpolgármesternél tisztelt, akinek avéghől nyújtott át memorandumot, hogy a Villányi-ut, amely a vidék egyik fő utvonala és a budai Külső-körút első szakasza, haladéktalanul rendeztessék és ezzel kapcsolatban a már régóta tervezett Villányi-ut—némethölgyi villamos vonal is kiépítettessék. A polgármester megígérte, hogy a kérés teljesítésére minden tőle telhetőt megtesz.

(Bérházak a tisztviselőknek. A lakáshány megszüntetésére a főváros részéről megindított akcióban egyik fontos lépés, hogy a tisztviselők jussanak mielőbb megfelelő lakásokhoz. Ennek az elérésére a polgármester ma megtette az első intézkedést. Az összes tisztviselőkhöz a mai napon a következő rendeletet intézte:

A főváros fejlesztéséről szóló 1908. XLVIII. tcz. 12. szakasza szerint mindazok a lakóházak, amelyeket a főváros azon célból épít, hogy azokat saját költségeinek megfelelő bér mellett bérbéradja, mindaddig mentesek az állami házádtól, amíg a bérösszegek az önköltség mértékét tényleg még nem haladják. E törvényes kedvezményt a főváros alkalmazottai javára mielőbb értékesítendő, sürgősen megindítani kívánja a fővárosi

alkalmazottak számára építendő bérházak munkálatait. Evéghől mindenekelőtt tájékozódni akar a főváros alkalmazottainak lakásszükségletéről és pedig úgy a lakások mennyisége, nagysága és fekvése, mint a lakásbérlek fizetési képessége tekintetében. A tisztviselők között tehát kérdőlapokat osztatott ki, amelyekre legkésőbb február 25-ig az elnöki ügyosztályba dr. Harrer Ferenc tanácsjegyzőhöz (Központi városháza I. em. 96—98.) kell a feleletet megadni. A kérdőpontokra nézve megjegyzi a polgármester, hogy a családi házakban levő lakások bére természetesen nagyobb lesz, mint a soklakásos bérházak lakásainak bére és, hogy a családi házak lakásainak száma előreláthatólag egy és nyolcz között fog mozogni. Végül kijelenti, hogy a fővárosi alkalmazottaknak megfelelő lakásokkal való ellátása természetesen csak bizonyos évekre felosztva történhetik meg.

(Uj helyiérdekű villamos vasut. A kereskedelmi miniszter a Budapest székesfőváros bérterületéből és pedig a Külső Jászbernyi-ut, illetve a Maglódi-ut keresztesítésétől kiindulólág Rákoskeresztur és Rákoscsaba községek érintésével Péczel község egy alkalmas területéig vezető villamos üzemű helyiérdekű vasúti vonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

EGYESÜLETEK.

(—) A Poliklinikai Egyesület megtartott igazgatótanácsi ülésében, melyben az egyesületi elnök gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter akadályoztatása miatt dr. Sámuel Lázár adv. tan. elnökölt. Mindenekelőtt dr. Neumann Árminnak, az egyesület igazgatósági tagjának elhunyt felett jegyzőkönyvi részvétét fejezte ki az igazgatósági ülés, azután dr. Stern Sámuel egyesületi pénztáros előterjesztése alapján az egyesületnek 1908. évi számadásait tárgyalta, azokat tudomásul vette s a felmentvény megadását a legközelebb egybehívandó rendes évi közgyűlésnek javasolni fogja. Az ülés folyamán Hevesy Lajos igazgató tanácsos 4000 koronát adott át néhai lovag Biedermann Albert nevére létesítendő ágy-alapítvány céljaira.

(—) Tudományos felolvasás. A Magyar Paedagógiai Társaság ma este Fináczy Ernő egyetemi tanár elnök vezetésével felolvasó ülést tartott, amelyen Kelemen Ignác „Reform törekvések a természettudományi oktatás terén” czimű értekezést olvasott fel. Az előadó ismertette, módszeresen megindokolta és némileg a hazai viszonyokra is vonatkoztatta a külföldi ily irányú reformtörekvéseket, amelyek különösen Németországban vetettek nagy hullámokat. Az egyes tárgyakra vonatkozó kívánságok felsorolása után megemlékezik az előadó hazai viszonyainkról is. Tantervünk némely tekintetben előnyösebb szerepet ad a természettudományi oktatásnak, mint pl. a porosz tanterv, de azért hiányai is vannak. A természettudományi oktatás korán fejeződik be, a chemia a gimnáziumban nagyon kevés figyelemben részesül és a természettudományi oktatás minden ágát a fizikai előismeretek hiányát. A legnagyobb baj azonban az osztályok zsúfoltsága, amely csaknem lehetetlenné teszi az eredményes tanítást. Végül elengedhetetlenül szükségesnek tartja a tanárképzés javítását és a tanárok továbbképzésének magyarán elősegítését. Érdekes előadását tetszéssel fogadták.

(—) A Magyar Hölgyekoszoru IV-ik, illetve vigalmi, pénzügyi és jogvédelmi ügyosztálya e hó 22-ikén, hétfőn délután 5 órakor tartja a vármegyeház termében szakosztályi gyűlését.

(—) Emberi jogok és a nő mint teljesjogu polgár. E cziműen tart előadást a Femmisták Egyesületének vendége, dr. Gertrud Woker, a berni egyetem tanára folyó hó 22-én, hétfőn délután fél hat órakor az Újvárosháza közgyűlési termében (IV, Váci-utca 62).

MOLL-féle SÓSBORSZESZ

Legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés csuz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 2 koronáért kapható. MOLL készítmény kéréndő.

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBEN 9. SZ.

Vidéki megrendelések naponta postantárvét mellett teljesítetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

MOLL-féle SEIDLITZ-por

felülmulthatatlan háziszor mindama gyomorhajoknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL készítménye kéréndő eredeti dobozokban 2 kor.

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBEN 9. SZ.

Vidéki megrendelések naponta postantárvét mellett teljesítetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, alapvizsgákra, államvizsgákra, ügyvédi és bírói vizsgákra előkészítő biztos sikerrel

Dr. ERŐS VILMOS
jogi szemináriuma

Budapest, VII. ker., Wesselenyi-utca 18. szám. Fiókintézet: Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 14. szám.
TELEFON 118-57. TELEFON 118-57.

Mulatságok.

** A postatakarékpénztár bálja. A m. kir. postatakarékpénztári tisztviselők ma tartották meg segélyalapjuk javára rendezett báljukat a Royal-szálló feldisített termeiben. A gazdagon díszített előcsarnokot, melyen a postatakarékpénztár díszegyenruhás szolgálói állottak sorfalat, már kilencz órakor ellettek a rendező bizottság agilis tagjai, hogy a bálanyákat, dr. Halász Sándornét, bellusi Baross Gézanét és dr. Csury Jenőné méltó fényvel fogadassák. Pont fél tíz órakor vonultak fel a bálanyák a Rákóczi-induló hangjai mellett, mire kezdetét vette a tánc. Kossuth Ferenc és Szebenyi József kimentették magukat, de a kereskedelemügyi minisztérium, a rokon posta- és távirat igazgatóság, valamint a pénzügyi és kereskedői világ előkelőségei közül számosan jelentek meg. Ott láttuk: kislódi Hollán Sándor, ny. államtitkárt, a postatakarékpénztár volt igazgatóját, Csöke Ferenc min. tanácsost, a postatakarékpénztári tanács elnökét, dr. Halász Sándor min. tanácsos postatakarékpénztári igazgatót, a bál védnökét, Kálmán Gusztáv, Gonda Béla, Ehrenhöfer Aladár, Stetina József min. tanácsosokat, Follert Károly helyettes posta- és távirat elnöközgatót, Vezzerle Gyula, Demény Károly és Henyey Vilmos posta- és távirat főigazgatókat, bellusi Baross Géza min. osztálytanácsost, a postatakarékpénztár aligazgatóját, Lukács József udv. tanácsos, a Magyar Általános Hítelbank igazgatóját, Béla Henrik orsz. képviselőt, Székely Ferencet, a Belvárosi Takarékpénztár igazgatóját, Kardoss Nándor, kir. tanácsos, központi főfelügyelőt, valamint a postatakarékpénztár valamennyi osztályfőnökét.

A megjelent szebbnél-szebb asszonyoknak és leányoknak a rendezőbizottság rendkívül izéles tánczrenddel kedveskedett. Egy bronz plakettes bársony könyvvel — melyen a postatakarékpénztár miniatűr peccsétje lógott.

Az első négyest háromszáz pár tánczolta, úgy hogy a nagy számban megjelent közönség egy része a szomszédos télikertekbe átalakított termekbe szorult. Jelen voltak: Asszonyok: Csikos Ferenczné, Fodor Gyula Leoné, Kerekes Lajosné, Székely Lóránd, Stier Józsefné, Gyalus Lászlóné, Adorján Sándorné, Kapuy Ferencné, Rónai Jánosné, Tóás Pálné, Holló Józsefné, Csasznek Károlyné, Rozsicz Józsefné, Mezei Vilmosné, Radó Miksáné, Dobay Elekné, Földváry Sándorné, Mannheim Frigyesné, Szöllőssy Jenőné, Szabó Emilné (Fiume), Quieton Zsigmondné, Kalmár Dezsőné, Szabó Benőné, Singer Sománé, Ferenczy Lajosné, Hochmann Samuné, Schein Gyuláné, Róna Nándorné, Uray Dezsőné, Bokor Ernőné, Molnár Ignácné, Taenczer Lipótné, Vágó Béláné, Haris Sándorné, özv. Frankl Mórné (Érsekujvár), Tamásy Károlyné, Eliás Venczelé, Stern Károlyné, Vomaszta Józsefné, Havas Kálmáné, Ringwald Bernátné, Bertalanffy Imréné, Havas Dezsőné, Rottenstein Zsigmondné, Barna Károlyné, Rosner Zsigmondné, Vajda Dezsőné, Riesenberger Sománé, Schneller Arminé, Mészáros Ferencné, Schirger Gézané, Hank Olivérné, Gschwindt Józsefné, Bródy Zsigmondné, Holler Vilmosné, Spira Farkasné, b. Bornemissza Károlyné, Brück Jenőné, özv. Jausz Károlyné, özv. Major Amoldné, Sebő Sándorné, Hartmann Béláné, Barta Gézané, Hirsch Sándorné, Fenyvess Árpádné, Weisz Ferencné, özv. Stern Dávidné.

Leányok: Csikos Etelka és Vilma, Kelen Vilma, Kalmár Olga, Duczika és Piroška, Kerekes Elvira és Ilonka, Kvieton Erzsike, Singer Hermin, Cseke Erzsike (Eperjes), Hochmann Karola, Harnos Etelka, Annhalt Ilona, Ország Aranka, Elberth Lenke, Szatmáry Janka és Józsa (Pusztaföldvár), Schwarz Irmuska, Grünwald Ilona (Mezőtúr), Hochfelder Tusi, Andrányi Böske, Freiburger Gizike (Szombathely), Hesselein Mimi és Jolán, Geröffy Manzi, Schnitzer Hermína (Pécs), Ofner Etelka, Rohonczy Manzi, Womasta Margit, Szabó Katica és Irma, May Irénke, Zsolgá Gizike, Schwarz Rózi és Ilonka, Ferenczy Annuska, Róna Margit, Lieblich Irma (Nagyimihály), Paulovics Manzi (Esztergom), Bokor Gusztó, Molnár Erzi, Vajda Erzi, Radó Tusi, Grünwald Aranka, Balász Etuska, Endrey Blanka, Petrovics Erzsébet, Bruckner Etelka és Szidike, Mannswirth Margit, Holló Etuska és Rózsika, Csasznek Margit, Rozsicz Irma, Wallenfels Ella

és Janka, Mészáros Ilona és Hermin, Frankl Rezső (Érsekujvár), Weisz Ilonka, Tamásy Irénke és Iluska, Schneller Ceczel, Husszer Ilma, Véghe Zsazsa, Holló Ilonka, Gál Margit, Bródy Paula és Jolán, Eliás Lujza, Vass Margit és Ilonka, Deutsch Janka, Véghe Ilonka, Bruck Frida, Árkövy Margit, B. Major Margit, Lázár Lenke, Görtlet Stefike, Hermann Aranka és Hermin, Mezey Ilonka és Stefike, Székely Szeréna, Ilonka és Sarolta, Jausz Kornélia és Elvira, Gschwind Ilonka, Horváth Mariska, Tisch Ilonka, Jakab Maresa, Ringwald Juliska, Vadász Illy, Kluger Böske, Hubert Dusi, Morono Gina, Kiszvath Emmy, Irén és Anna, Weil Rózi és Irén, Udvary Mariska, Lovass Gizella és Panni, Kluger Elza, Erdöss Margitka, Rottenstein Etus és Janka, Bertalanffy Blanka, Szabó Etus, Waldmann Annuska, Somogyi Irénke, Jost Emmus, Irénke, Oberhaeuser Andorka, Andert Francziska, Ács Etel és Aranka, Winter Regina (Győr), Halász René, Stauber Ferike, Szöke Ceczel és Annus, Velecky Toncsi, Kocsárd Hermin, Kunossy Margit, Grau Pauluska és Stefike, Arady Zsanett, Schmidt Janka.

** Az Újságkiadó tisztviselők művészestélyén, melyet e hó 28-án a Royal-szálloda dísztermében fognak megtartani özvegy- és árvaalapjuk javára, közreműködnek: Sándor Erzi és Venczel Béla, a m. kir. Opera tagjai, Csontos Gyula, a Magyar Színház tagja, Sarkadi Aladár, a Vigaszínház tagja, Németh Juliska, Nagy Endre Modern Színház tagja, Király Ernő, a Királyi Színház tagja, Kabos Ilonka k. a. és az I. ker. magy. kir. honvédeknek. A teljes műsort a legközelebbi napokban közreadják. Jegyek és meghívók minden újságkiadóhivatalban kaphatók.

** A hivatalos „Szent György” betegsegítő és temetkezési egylete fényesen sikerült tánczestélyt rendezett szombaton a Terézvárosi Kaszinó dísztermében. A terem megtelt színes bál mulatozókkal és a vigalom a legjobb kedvben tartott reggelig. A mulatságon, amelynek jövedelmét jótékony célra szánták, a következő hölgyek jelentek meg:

Ott voltak, leányok: Wallenberger Irma, Tóth Amália, Aczél Lenke, Strasser Sárika, Aczél Ida, Hajdu Bözsike, Szabó Rózsika, Kuun Annus, Kuun Gizella, Kerska Erzsike, Barhanovits Antónia, Pothaksy Anna, Mösler Mariska, Pauss Pipus, Kögler Milly, Lukits Ilus és Böske, Preis Rózi, Tamankó Böske, Gyalus Katica, Szölch Claudia, Neuhofer Stefánia, Rosenberg Mici, Thüriner Ilona, Winnalek Emilia, Árpai Jolán, Horák Kornélia, Dragonits Mariska, Pöttinger Gizi, Waflicza Zsenike, Gürtler Vilma, Feik Margit, Wist Rózi, Riedl Margit, Non Mici, Buron Róza, Buron Anna, Süle Rózsika, Süle Lidike, Marosi Margit, Hucsik Olga, Reichner Janka, Bauer Ilonka, Karian Ida és Vilma, Rajics Ibolyka, Garms Margit és Frida, Lörincz Teruska, Bach Riki, Sigerl Ella, Plicska Viktória, Lieb Elsa, Héber Irma, Gitterger Katica, Söller Margit, Karola, Frida, Feiler Rózsika, Schwarz Margit (Sófok), Schierer Eleonora, Bucek Jankica, Gombási Anna és Mici, Solti Juliska, Fekete Katinka, Tömösváry Matild, Fischer Ilonka és Melánia, Babics Vilma, Forrai Ilonka, Papp Gizike, Padengruber Anna, Zechmeister Irma, Malmari Margit és Irén, Herczmann Stefi, Münzl Gizella, Olga és Hedvig, Vörös Ceczelia, Vranovits Annus és Janka, Kohautek Olga, Tuchtat Teréz, Grüssner Hedvig, Burz Milli, Stekl Krisztina, Stekl Aranka, Perger Vilma, Horvát Irmuska, Schiller Terike, Biegl Erzi, Aczél Palika, Neugrad Katica, Schmiedl Irma, Neumann Aranka, Elek Ilonka, Rosenzweig Hermin és Margit, Weiss Margitka, Schubauer Juliska, Czibusz Gizella, Bartl Dóra, Smarska Lujza, Schmittl Gizi, Bély Erzsike, Krausz Elza és Antónia, Kirchhner Ilona, Betz Gabriella, Magyar Margit, Aczél Pistike, Bosnyákovits Margit, Reidner Annus, Gusztika és Hermin, Tittelbach Erzsébet, Telekes Erzsike, Szöll Milli, Marquis Mariska, Radó Ilonka.

** A Vivó- és Athletikai Club hangversenyvel egybekötött tánczestélyt rendezett fényes közönség részvételével a Lloyd-társulat dísztermében. Igaz tetszést váltott ki a közönségből Banyai Irén, Gerzso Szerén és Heltai Olga kedves szavatai. Ezeknél nem kisebb hatást értek el Lazarus Leó és Eisenberg Leó magas technikai készültségű szép gondokra, illetőleg hegedűjátékára. A hangverseny után a mulatozók vidám, reggelig tartó tánczra perdttek.

** A ganzyári zenekar Goll Rezső karnagy vezetése alatt fényesen sikerült hangversenyvel egybekötött tánczestélyt rendezett a budai Vigadóban. A hangverseny keretében zajos sikert aratott Harsányi Irén énekesnő a „Teteműhívás”, Arany János megzenésített hallalájának szoprán szólójával, melyet Wurtzler Béla szerzett és hozta itt először előadásra. A hangversenyt reggelig tartó táncz

követett, melyet a szebbnél-szebb leánysereg és a jövedvű fiatalság a kora reggeli órákig tartott. A fényesen sikerült mulatság rendezése körül szerzett érdemek főrsze Burger Károlyt és Mösler Albertet illeti.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A bíróság köréből. Az igazságügy-miniszter előterjesztésére a király Klonfár Alajos varannói járásbírói jegyző a nagymihályi járásbíróihoz albiróvá nevezte ki. — A király február 18-án kelt legfelsőbb elhatározásával dr. Korpásy Gyula, a szegedi ítélőtáblához tanácsjegyzőül berendelt, topolyai kir. járásbírónak kir. törvényszéki bírói minőségben a szegedi kir. törvényszékhez és Kelemen László mohácsi kir. járásbírói albirónak a sádi kir. járásbíróhoz saját kérelmükre leendő áthelyezését megengedte.

§ Zsarolási kísérlet az alsóausztriai helytartó ellen. Pár évvel ezelőtt, mikor még dr. G. Zs. ügyvéd irodavezetője volt az ügyvédi kamara elhunyt pénztárosának, Novák Sándornak, egy Till nevű ügynök azzal a kérelemmel kereste föl dr. G. Zs. ügyvédet, hogy szerezze meg Szabó Erzi nevű szolnoki leánytól azokat a fontos iratokat, amelyek gróf Kilmansegg Erich alsóausztriai helytartót közvetlenül érdeklik. Elmondta Till azt is, hogy neki maga a helytartó ezen iratok megszerzéseért 60.000 forintot ígért. Dr. G. Zs. akkor le is utazott Szolnokra, hogy felkeresse Szabó Erzit, de kutatása meddő maradt, mert a leányt feltalálni nem sikerült. Évek multával Novák Sándor meghalt s dr. G. Zs. ügyvéd irodavezetői állását vesztette. Ekkor eszébe jutott nagy nyomorában az alsóausztriai helytartó ügye, s rövid elhatározás után levelet írt gróf Kilmansegg Erich helytartónak s ezen levelében megfenyegette a helytartót, hogyha nem fizet neki 400.000 koronát, akkor közzé fogja tenni mindazon leveleket és iratokat, amelyek reá nézve nagyon kompromittálók. Egyben azzal is megfenyegette, hogy Szabó Erzi elűntetéséért is kérdőre fogja vonatni. Még három levélben ismételte meg ezen fenyegetéseit a szolnoki ügyvéd, mire a helytartó büntető feljelentést tett ellene a budapesti büntető törvényszéknek zsarolás kísérletének vétségéért. A büntető törvényszék vádtanácsa a befejezett vizsgálat után dr. G. Zs. ügyvédet zsarolás miatt vád alá is helyezte.

§ A gazdátlan portéka. Két évvel ezelőtt, 1907. január 22-én nagymennyiségű árut loptak el a rákosi rendezőpályaudvaron vesztelő vasúti kocsiokból ismeretlen tolvajok. A megindított nyomozás Sturm Henrik és Karpfner József csavargókat fogta gyanuba. Sturm idejében megszökött, de Karpfner letartóztatták. A vizsgálat során perbe fogta a kir. ügyészség Edelman Miksa szatocsot is orgazdaság bűntettéért. A megtartott házkutatás alkalmával ugyanis a rendőrség Edelman Miksa üzletében nagymennyiségű barchet és kanavász árukat foglalt le. Ez ügyben másfél évvel ezelőtt már kitűzte a törvényszék a főtárgyalást, de iteleire akkor nem kerülhetett a sor, mert a bíróság pótvizsgálat megejtése céljából újbb visszaadta az ügyet a vizsgálóbírónak. A másfél évig tartó pótvizsgálat után ma került végre főtárgyalásra az ügy dr. Bakonyi táblabíró ítélőtanácsa előtt. A tárgyaláson azonban kiderült, hogy a vasut feljelentésében egész más áruknak ellopása miatt emelt panaszt. A lefoglalt barchet és kanavász áruk ellopásáról a vasut feljelentésében egy szóval sem tett említést. A bíróság ennek folytán Karpfner Józsefet a lopás, Edelman Miksát pedig az orgazdaság bűntetteinek vádjá alól felmentette. Az ítélet jogerős.

§ Pénzbüntetésre ítélt végrehajtó. Viosz Béla V. ker. bírósági végrehajtó ellen a tizedik fegyelmi eljárást folytatták le ma. Kilencz ízben elítélték szabálytalan, törvénytelen eljárásáért és ma, midőn tizedik ízben állott a bíróság előtt, már a hivatalvesztés veszedelme is fenyegette a végrehajtót. Ma tárgyalta ügyében az volt ellene a vád, hogy tulajdon kocsiköltséget számított fel a feleknek, továbbá hogy olyan postaköltségeket számított fel, amelyeket ki sem adott és hogy egy ügyben felelővel rendelés nélkül foglalt. A budapesti törvényszék fegyelmi bírósága a vádbeli esekelményelért 400 korona pénzbüntetésre ítélte Viosz Béla végrehajtót. Ma délelőtt tárgyalta ezt az ügyet a kir. tábla fegyelmi tanácsa Dénich László elnöklésével. A fegyelmi bíróság helybenhagyta az elsőbíróság ítéletét. Az ítélet jogerős.

§ Váltóhamisító hadnagy. Simonides Ödön volt 20. honvédegyalozredbeli hadnagy, ki Budapesten és Raguzában tisztársai és ismerősei nevére váltókat és okiratokat hamisított, annak idején Londonba szökött. A pestvidéki törvényszék Simonides kiadatását kérte, mire a londoni hatóságok Oderbergen át Budapestre indították. Időközben a raguzai tartományi törvényszék körözölevelet bocsátott ki Simonides ellen, mire az oderbergi csendőrség megtiltotta a Budapestre szállítást és Trieszten át Raguzába küldte. A kísért csendőr Simonidest Fiuméba hozta és a hajóindulásig a fiumei ügyészség börtönébe kísérte. Melocco ügyész tekintettel Simonides magyar honpolgárságára és a pestvidéki törvényszék letartóztatási parancsára, Simonides Raguzába való szállítását megtagadta és előzetes letartóztatásba helyezte. A raguzai bíncselekmények miatt is a fiumei törvényszék ítélkezék Simonides felett.

SPORT.

( ) József főherceg a M. A. F. C. vívóversenyeinek fővédnöke. Immár ötödször éri eme kiválóan agiliss főiskolai egyesületünket az a nagy kitüntetés, hogy József főherceg ő fensége elfogadta a MAFC. versenyeinek fővédnökségét. Sőt a főudvarmesteri hivatal már arról is értesítette a klubot, hogy ő fensége a József nádor emlékkadémián való megjelenést is legkegyelmesebben kitérésre helyezni méltóztatott. A Műegyetemi AFC. versenyei márczius 18—20 között zajlanak le. Ez évben három versenyt rendez a MAFC. És pedig: 1. József nádor emlékversenyt és akadémiát. 2. Magyarország főiskolai vívóbajnokságát. 3. Egy csztétikai versenyt a legszebb és legplasztikusabb testtartású és mozgású vívók részére. E' verseny ez évben sokkal szélesebb méretű lesz, mint eddig.

( ) Főiskolai kardvívó-bajnokság. Magyarország 1908/9. főiskolai kardvívó bajnoksága, melyet a Budapesti Egyetemi Athletikai Club tizéves fennállása alkalmából a Főiskolai Sport Szövetség megbízásából tegnap, szombaton, a vívók minősítésével kezdődött meg. A bajnoki vívóverseny, amelynek fővédnöke gróf Apponyi Albert kultuszminiszter, védnökei Szemere Miklós országgyűlési képviselő és dr. Székely István, a tudományegyetem rektora, díszelnöke dr. Klupathy Jenő, egy sportérték, mint külső fény tekintetében imponáns sportünnepe. A sportbeli értékét eleve biztositja az, hogy huszonöt neveztek a versenyre, akik között a legjelesebb főiskolai vívók nevével találkozunk. Pajzs Pál, Posta Sándor, Rozgonyi György, Grünwald Béla, Leszik Károly, Kovács György, Palotai Kovács Károly, ifj. Halász Zsiga, Szrubián Dezső, a bajnokság legjogultabb aspiránsai. A versenyzőket a bajnokság dícsőségén kívül a verseny gazdag díjazása is sarkalja, mert a propozícióban hirdetett éremdíjazáson felül még öt díj, összesen tehát nyolcz tiszteletdíj, közöttük a kultuszminisztérium, az egyetemi tanács, a székesfőváros díja fog kiosztásra kerülni a döntő küzdelemben belekerült nyolcz vívó között. A zsüri elnöke: dr. Nagy Béla, dr. Földes Dezső, dr. Földváry György, dr. Grede Oszkár, dr. Hajdu Marcell, Heinrich Aladár, Heller Ágost, Krenesey Géza, Mészáros Ervin, Sötér Gyula, Stiller Mihály, Werkner Lajos, Zulawsky Béla. A rendezőség élén: dr. Speidl Zoltán főtitkár, Palotai-Kovács Károly ifjusági elnök, Ember Sándor jogkari, Hajnóczy Sándor bölcsésztkari, Halász Zsiga orvoskari alelnök, Zobel Lajos versenytitkár, Dermár János és Ábrahámly József versenyjegyzők állanak. A versenyt Palotai-Kovács Károly ifjusági elnök rövid, de tartalmas beszéddel nyitotta meg. — A minősítésnél is nagyszámu közönség volt jelen, de a holnapi döntő küzdelemnél, az érdeklődés után itélve, óriási közönség lesz jelen. A minősítés alapján összeállított párok között vasárnap d. e. kilencz órakor lesz a körvívás. A döntő küzdelem pedig d. u. négy órakor kezdődik az egyetemi kupolateremben. A tegnap megtörtént minősítés eredménye a következő: 1. Pajzs Pál 10.37, 2. Posta Sándor 10.21, 3. Rozgonyi György 9.91, 4. Grünwald Béla 9.42, 5. Graeber Géza 9.33, 6. Halász Zsiga 9.21, 7. Sajgó Jenő 9.20, 8. Palotai Kovács Károly 9.08, 9. Kovács György

9.00, 10. Leszik Károly 8.21, 11. Hoór Egon 8.18, 12. Polgár István 8.17, 13. Kortsák Géza 7.88, 14. Kubik Lajos 7.75, 15. Szrubián Dezső 7.71, 16. Mandel Andor 7.67, 17. Szecsőy István 7.25, 18. Hoffmann Béla 7.00, 19. Mészárovs György 6.88, 20. Bognár Gusztáv 5.96, 21. Prokopp Sándor 5.92, 22. Rácz Vilmos 5.91.

( ) Nemzetközi jég-hockey-mérkőzés. A Budapesti Kereselyező Egyletnek sporteseményekben gazdag sasonja ma, vasárnap d. e. a prágai „Slavia“ hírneves hockey csapatával tartandó revanche mérkőzésével méltó befejezést nyer. A „Slavia“ mult vasárnapon Prágában több cseh csapattal szemben Csehország hockey-bajnokságát nyerte meg, mi újabb bizonyítéka a csapat erős, ügyes és nagy gyakorlattal bíró játéknak. A mérkőzés megtartása délelőtt fél 12 órára van tervezve, de az időjárás viszonyokra való tekintettel nincsen kizárva, hogy a match-et már a korai délelőtti órákban kell megtartani.

( ) A főiskolai vívóverseny döntő küzdelme. A Budapesti Egyetemi Athletikai Club 10 éves fennállása alkalmából rendezett főiskolai kardvívóverseny döntő küzdelme holnap, vasárnap délután 4 órakor lesz a Tudományegyetem kupolatermében.

( ) Magyar mérnökök sportegylete. Több magas állású műszaki vezérferfiu kezdeményezésére egy csoport sportkedvelő mérnökember elhatározta, hogy a testüket edzeni akaró mérnökök, akik ugyis erősen nélkülözik a többi tudományzakoknál anynyira kifejlődött társadalmi szervezetet, egy olyan — a mérnöki kar társadalmi igényeit is kielégítő — sportegyesületet alakít, amelyben csakis műegyetemet végzett mérnökök, gépészmérnökök, építész-mérnökök és vegyészmérnökök szerepelhetnek. Az új egyesület szoros kapcsolatban kíván működni egy a magyar mérnökök már fennálló hatalmas egyesületével, valamint hazánk egyetlen műszaki sportegyesületével, a Műegyetemi A. és F. C.-al. Ez az alakulás nem tévesztendő össze azzal, melyet Műszaki Sporttársulat név alatt alakítanak meg február 22-én, annak nem műegyetemet végzett műszakiak is lehetnek tagjai.

( ) Birkózó-verseny. A Törökvis Sport Egylet 1909. évi márczius 7-én a Magyar Athletikai Szövetség megbízásából országos birkózó versenyt rendez Budapest székesfőváros bajnokságáért, mindhárom súlycsoport részére.

Nyilttér.

E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN jogi szeminárium

Budapest, IV., Magyar-utca 3.

Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizgára.

— Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel. —

Természetes forró-melég kén forrástó
a Thermál szálloda földszintjén, iszapborogatások, kö- és kádfürdők a nagyszálloda földszintjén. Gondospensio. A téli fürdővadra vonatkozó felvilágosítás végett forduljon a budai

Szent-Lukácsfürdő igazgatóságához.

Serravallo
China-bora vassal
Hygieniai kiállítás Bécs, 1906. legmagasabb kitüntetés.
Erősítőszér gyengeségben szenvedőknek, versenyzőknek és údüzőknek. Étvágyat gerjesztő, ideget erősítő, vért javító szer. Kétféle ízű. Több mint 5000 orvos ajánlat.
SERRAVALLO J. Trieste-Barcola.
Kapható a gyógyszerárakban 1/2 literes üveg 2 K. 80 fill. 1 literes üveg 4 K. 80 fill.

WIKUS TATRA TEJCSOKOLADÉ

KÖZGAZDASÁG.

A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank zárszámadása.

Budapest, február 20.

Az év egyik legnagyobb szabású mérlegét is megállapította és közzétette ma a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank igazgatósága. Sorrendben utolsóként jelent meg ez a mérleg, amely azonban méreteivel, a benne megnyilatkozó üzleti tevékenység nagy konzepeziójával méltán a legelső sorba tartozik. Ha a mérlegen végigtekintünk, nyomban szembeötlök az a bámulatos fejlődés, mely az összes tételekben végig húzódik, mint azt az utolsó három év főbb üzleteredményeinek összehasonlítása is mutatja. Eszerint volt:

	1906	1907	1908
Részvénytőke		40,000.000	
Tartalékalap	6,569.947	6,719.947	8,702.872
Közp. törl. szla	1,106.075	1,181.946	1,261.230
Nyugdíjalap	2,912.773	3,149.279	3,398.605
Elfogadományok	20,675.500	20,965.600	19,157.800
Betétek			
Váltótárca	36,514.357	39,905.746	47,278.404
Foly. jelz. kölc	30,646.514	32,443.603	40,520.785
Tiszta nyereség	3,510.080	3,444.529	3,385.226

E kimutatásból legjobban szembeötlök a betéteknek csaknem 11 millióval való emelkedése, amely összegből több mint 7 millió takarékpénztári könyvecskékben elhelyezett betétekre esik. Ezen állandó emelkedést mutatja a következő táblázat:

Év	Az összes betétek kitétek
1904.	75,215.032 koronát
1905.	78,394.995 „
1906.	98,342.496 „
1907.	101,953.689 „
1908.	112,672.662 „

Ezek a számok hű kifejezői a bank iránt táplált általános bizalomnak. A betétek ezen emelkedése következtében a bank vezetésére fokozottabb gondot fordít arra, hogy aktívái könnyen realizálható módon legyenek elhelyezve. Ezen törekvés kifejezést lelt abban, hogy a váltótárca 7 és fél millió koronával emelkedett s a különféle adósok számlája, mely a költségvetést is magában foglalja, csaknem nyolcz millióval nagyobbodott, végül hogy az értékpapír-tárca 2 millióval növekedett. A lombardüzletben elhelyezett összegek tekintetbe vételével a bank könnyen realizálható aktívái a betétek állományát meghaladják. Az értékpapírpiac ismert kedvezőtlen állapotára eredményezte, hogy az értékpapír-számla ugyszólván változatlan. A bank fiókjai a lefolyt évben örvendetesen fejlesztették üzletkörüket és kedvező eredménnyel dolgoztak. A költség-számla alig mutat eltolódást, bár a bank igyekezett hivatalnokai helyzetén fizetésük fölemelésével javítani és így a személyzeti kiadások tetemesen megnagyobbodtak, ezzel szemben azonban sikerült az üzlet növekedése dacára a dologi kiadásoknál megtakarításokat elérni.

Az ismert politikai és gazdasági viszonyok következtében a lefolyt év hiján volt minden nagyobb pénzügyi tranzakciónak és így az elért nyereség kizárólag a folyó üzlet eredményteljes művelésének eredménye. A kamatszámra némi esökkenése az egész év folyamán hanyatló irányzatot mutató kamatláb-konjunkturára vezethető vissza, mely főleg az aktív és passzív kamatok között való különbözet esökkenésében nyilvánult.

Ha fáj a feje ne tévovázzék hanem **Beretvás-pastillát** használjon azonnal
mely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. **Ára 1 korona 20 fillér.** Kapható minden gyógyszerárban
Készíté Beretvás Tamás gyógyszerész Kispeszen. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingyen postai szállítás.

E kedvezőtlen viszonyok dacára is a megállapított mérleg- és nyereség- és veszteség-számla az 1907. évről áthozott 360,414 K 73 fillér betudásával 5,279,062.68 korona bruttó nyereséget és az összes költségek, adók és leírások levonása után 3,385,226 korona 35 fillér tiszta nyereséget mutat az előző év 3,444,528 korona 84 fillérrel szemben.

A bank e sikerének egyik forrása az áruosztály, melynek üzletmenete a lefolyt évben az előző év kis gabonatermése folytán gyengébb volt. Ez azonban nem annyira a bizományi üzletben volt érezhető, ahol kielégítő forgalom fejlődött ki, hanem főleg az előlegüzletben, mert raktáraruban nagy hiány mutatkozott. Főlemeljük még, hogy a bank pénztári forgalma az elmúlt évben közel 5 milliárd koronát tett ki, a leszámított belföldi váltók összege 327 millió koronát, a belföldi váltók forgalma 832 millió korona volt s a bank össz-forgalma meghaladta a 12 milliárd koronát és hogy a jelzálogüzletben ténylegesen folyósított a bank körülbelül 9 és fél millió korona törlesztéses jelzálogkölesont, úgy, hogy a jelzálogköleson-állomány az időközi visszafizetések levonása után 8 millióval 40 és fél millióra emelkedett.

Az igazgatóság elhatározta, hogy a március hónap 11-én tartandó közgyűlés elé azt a javaslatot fogja terjeszteni, hogy minden 400 korona névértékű részvény után, úgy, mint az előző esztendőben, 28 korona, azaz 7 százalékos osztalék fizetessék, ezenfelül a tartalékalap a külön tartalék mérlegszerű 71,966.27 K-nyi gyarapításán felül 150,000 koronával és a nyugdíjalap 20,000 koronával dotáltassék. Ezen előterjesztések elfogadása esetén — az igazgatósági tantiemek levonása után — a folyó üzletévre 312,745 korona 19 fillér vitetik elő.

A megállapított mérleg és nyereség- és veszteség-számla részletes adatai a következők:

Vagyoni: Pénztári készlet K 3,421.918.48 (+ 234.244.14). Értékpapírkészlet 7,398.456.05 (+ 1.858.361.59). Záloglevélbiztosítási alap értékpapírai K 3,056.375.— (+ 14.925). Záloglevélkészlet K 4,361.375.— (+ 1,121.452.66). Nyugdíjalap értékpapírai K 2,729.774.43 (+ 850.156.25). Külföldi váltók és pénzek K 969.845.95 (— 348.759.67). Váltótárca K 47,278.404.29 (+ 7,372.658.36). Előlegek a lombardüzletben K 36,213.598.43 (— 2,409.191.29). Társasvállalati befizetések K 8,955.616.19 (+ 433.544.16). Különféle adók K 42,295.286.84 (+ 7,799.865.38). Zálogveles jelzálogkölesonok K 40,520.785.65 (+ 8,077.182.59). A budapesti közraktárak befizetett berátalánya K 7,470.180.28. Az áruosztály, bizomány, előleg- és raktárüzletben igénybe vett összegek K 23,631.110.28 (— 6,374.008.23). Ingatlan számla K 2,250.000. Felszerelési számla a központban leírva. Fiókok ingatlan és felszerelési számlája K 218.200.— (+ 30.600). Összesen K 230,770. 927.47 (+ 18,661.030.94). — Teher: Részvénytőke K 40,000.000. Tartalékalap K 6,869.947.58 (+ 150.000). Különtartalék K 1,832.924.91 (+ 71,966.27). Összes tartalékok K 8,702.872.49 (+ 221,966.27). Budapesti közraktárak törlesztési számlája K 1,261.230.44 (+ 79,284.70). Nyugdíjalap K 3,338.605.98 (+ 249,226.91). Elfogadványszámla K 19,157.800.— (— 1,807.800.—). Betétek takarékkönyvekre, cheque- és folyószámlán, pénztárjegyek K 112,672.662.18 (+ 10,718.972.58). Jelzálogadók ideigl. követelése K 1,483.630.03 (+ 1,149.982.97). Forgalomban lévő 4 százalékos záloglevelek K 30,815.600 (+ 210.400). Forgalomban lévő 4 1/2 százalékos záloglevelek K 9,890.300 (+ 7,898.300). Nyereség: a múlt évről áthozott 360,414.75 koronával együtt K 3,385,226.35 (— 59,202.49). Összesen kor. 230,770.927.47 (+ 18,661.030.94). Tartozik: Tiszti fizetések számlája: K 695.266.64 (+ 52,533.99). Költségszámla: K 866.464.32 (— 39,903.40). Behajthatatlan követelések leírás: K 41,251.88 (— 49,063.68). Leírás a felszerelési számlán: K 41,095.72 (+ 25,803.93). Adószámla: K 241,357.77 (+ 5,551.87). Felügyelői köztársaság: K 8400 (— 3600). Nyereség az 1907. évről áthozott 360,414.73 koronával együtt K 3,385,226.35 (— 59,202.49). Összesen K 5,279,062.68 (— 67,979.78). Követel: Nyereségáthozat az 1907. évről K 360,414.73 (+ 57,026.97). Kamatszám K 6,254,489.31 (+ 13,228.69), levonva a passzív kamatot K 3,229,942.02 (+ 170,860.81), tehát K 3,024,547.29 (— 157,632.12). Jutalék- és bizomány K 611,872.43 (— 13,622.36). Nyereség értékpapírok és társasvállalatoknál K 285,578.90 (+ 32,821.23). Nyereség külföldi váltókon és pénzek K 46,876.08 (— 5233.83). Nyereség a fiók-osztályoknál K 220,889.04 (+ 34,233.85). Különféle nyereségek K 86,408.79 (— 2242.40). Nyereség

a jelzálogköleson-üzletben K 243,572.04 (+ 98,778.20). Nyereség a budapesti közraktáraknál K 301,169.66 (— 112,873.80). Házjóvedelem K 97,733.72 (+ 1264.48). Összesen K 5,279,062.68 (— 67,979.78).

Gazdák vezér nélkül.

Budapest, február 20.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület múlt vasárnapi elnökválasztó közgyűlése meddő maradt annyiban, hogy bár megválasztotta a magyar gazdák leendő vezérét gróf Károlyi Mihályban, ezidő szerint mégis csak árva gyermek a magyar gazdaosztály, mert társadalma vezér nélkül áll, gróf Károlyi Mihálynak, a megválasztott új elnöknek ezen állásáról való lemondása következtében. A nagynevű elődök reményre jogosító fiatal sarjadéka, a nemes gróf, mint azt is közöltük Párisból intézett táviratot Bujanovics Sándor udvari tanácsos alelnökhöz, hogy a gazdaközönség részéről beléje helyezett bizalomnak megnyilvánulását hálásan köszöni, de az O. M. G. E. elnöki tisztét elvállalni nem hajlandó.

Azt hisszük, méltó megütközést kelt gróf Károlyi ezen elhatározása a magyar gazdaosztály táborában, annál is inkább, mert az O. M. G. E. elnöki állása nem annyira nagy szaktudást, mint inkább csak vezetni tudást igényel, lévén az elnökség reprezentatív állás, hiszen a „Köztelek” büroiban az ország mezőgazdái hivatott munkásai végzik az egész magyar mezőgazdasági életre kiható munkát és így a elnök inkább csak rendelkezik, utasít, vezet ebben a társadalmi testületben, de pozitív munkára nem hivatott. Az O. M. G. E.-nek, gróf Széchényi István eme közel egy százados nagy alkotásának a belserveszete olyan, hogy a közgyűlésen kívül az igazgatóválasztmány, szakosztályok és bizottságok tagjaiban képviselve van szakképzettség és tudás tekintetében a magyar mezőgazdaságnak minden ágazata.

Gazdák vezér nélkül! Fájdalommal kell ezt konstatálni, hogy sem nagy, sem középbirtokos osztályunk sorában országos vezetésre hivatott egyének nem növekedtek, nem termettek az utolsó emberöltő alatt. Maga a külföldi gazdaközvélemény körövendőleg konstatálta ezt mostanság egyes sajtóorgánumaiban. Utaltak arra, hogy amíg Németországban a Bund der Landwirthe 300 ezrenyi tagjának sorában a vezető, az előharcosok egész tábora fellelhető, addig az agrikulter Magyarországon nagybirtokosai és középbirtokosai sorában nem akad egy a tömegnél fejlel magasabb, kiemelkedőbb elme, amely képes volna vagy hivatást érezne magában egy országos intézménynek vezetésére és arra, hogy a magyar gazdaosztály törekvéseinek országos érdekképviseelője legyen.

A nemzeti kaszinóban egy frakkezió állítja, hogy az O. M. G. E. múlt heti közgyűlésén kisebbségben maradt lengyel nemes: gróf Zselénszki Róbert mindazon tulajdonokat egyesíti magában, amelyek ezen országos intézménynek vezetéséhez szükséges attributumok. Mi kétségbe vonjuk ezt az állítást, mert valóban szűk látókörűségre vall az, hogy egy olyan elme, mint a Zselénszkié — amely kétségbevonja a közzgazdaság egyik legjelentékenyebb faktorának, a kereskedelmnek a létjogosultságát — fel tudja fogni és elvégezni bírná azon nagy feladatokat, amelyek a magyar gazdátársadalom ezen egyetlen országos intézménye előtt állanak. A felekezeti gyűlölségtől izzó, rideg, de kapzsi és önző indigéna úgy látszik még nem tudott gondolkodásmódjával bekelődni az ezeréves magyar nemzet lojális és öntudatteljes eszmekörébe, mert ha bele tudott volna illeszkedni, bizonyára nem hívta volna csatlósául ezéjái elérése végett egy letűnt politikai rendszer kisebbségben maradt maroknyi csapatát.

Igazuk volt azoknak a gazdáknak, akik a múlt vasárnapi elnökválasztó közgyűlésen annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy az elnökválasztási küzdelemben az egyik párt bevitte a politikát, bevitte azt a politikát, amelynek napja a nemzeti küzdelemmel lealkonyodott, s minden magyar ember hő óhajta, hogy ennek a politikai rendszernek ne legyen többé feltámadása.

Egyébként a lemondás ügyével — természetesen

— az O. M. G. E. hivatalos lapja is foglalkozik, s mai számában ezeket írja:

„Gróf Károlyi Mihály lemondó levelét az O. M. G. E. egyesületi tanácsa a legközelebb tartandó igazgató-választmányi ülés elé fogja terjeszteni, hogy a választmány a közgyűlés határozatához képest megtegye a szükséges lépéseket. Kétségtelenül új elnökválasztó közgyűlés egybehívására lesz szükség, még pedig lehetőleg rövid időn belül, mert a régóta húzódó elnökválság nemcsak az O. M. G. E. belső életére hat hátrányosan, de miután a pártoskodás szellemét csejti: a gazdátársadalomban is káros szétszakadásokat idézhet elő. A gazdátársadalom közvéleményének további megzavarását elkerülendő, maga gróf Zselénszki Róbert tette meg az első lépést azzal, hogy levelet intézett Károlyi Mihály grófhhoz, melyben arról biztosítja, hogy amennyiben az újból való jelölés elfogadná, ő és hívei szavazatukat Károlyi Mihály grófra adják. Ez a lojális kijelentés arra vall, hogy gróf Zselénszki is fölötte károsnak tartja a gazdaközönség pártoskodó izgalmaiba való sodródását, amiben egyetért vele minden, a gazdátársadalom magasabb érdekeivel számoló ember. Éppen ezért talán nem hiába reméljük, hogy e belátás nyomán olyan békés kiegyenlítődes jön létre a hangulatokban, mely lehetővé teszi az egyhangu jelölést és az egyhangu választást, tehát a gazdátársadalom egységes akaratának és értelmi szolidaritásának annyira kívánatos kifejezését.”

A magyar hitel esése. Az utolsó napokban elterjedt mozgósítási és egyéb tekintetben is kedvezőtlen politikai hírekre a tőzsde ismét lanyha és hitelpapírosaink iránt nagyon közönyös volt, úgy hogy azok stagnáltak, vagy estek. Így a Magyar Általános Hitelbank papírjai sem tudták kivonni magukat az esési áramlat alól, úgy hogy ma a bank papírosai 6 koronával, 739 koronáról 733 koronára estek. Érdekes, hogy a hitelpapírosokat állandóan Bécs vette fel s különösen olyan ügynökök vásárolták, akik mögött magasrangú katonatisztek vannak. Ugy látszik, katonák minden hivatalos és háborus hü-hó dacára is jobban tudják, hogy egyáltalán nem lesz háboru.

Jövedelmező községi takarékpénztár. Nagy-kőrös városnak immár negyvennyolc éve van községi takarékpénztára, mely eddig százazekre menő jövedelmet juttatott a városnak. E községi takarékpénztár betéte 1908 december 31-én 5,051,926 kor. 10 fill., jelzálogkölesone 2,919,002 korona 79 fillér, váltókölesone 2,677,242 korona 29 fillér volt, tiszta nyeresége pedig 97,068 korona 92 fillér, melyből leszámítva a 300,000 korona alap-tőke 4 százalékos kamatját s a jutalékokat, a város községe 80,355 korona 14 fillér tiszta jövedelemben részesül, melyet községi kiadások fedezésére fordíthat.

Hanyatlak a koronajáradék. Sajnos, csak rövid ideig tartott az az öröm, amit koronajáradékaink sok szép reményt keltő emelkedése okozott. A mi tőzsdénk gyengesége, az önállóság hiánya, ma már ismét lefelé szorította papírosunkat, mely egy negyed százalékkal, 90.50 koronáról 90.25 koronára hanyatlott. Bármilyen kicsi szám is ez, mégis szomorú jelenség, mert éppen nem mutatja gazdasági helyzetünk javulását.

Egy szállító cég visszaélései. Üzleti körökben már régóta suttognak arról, hogy a Heisler Ignácz szállító cég szabálytalanul jár el a fuvarlevelek kiállítására körül s hamis bevallásokkal és egyéb csalárd módon megkárosítja a MÁV-t. A cég versenytársai végre figyelmeztették erre a vasutigazgatóságot, mely széleskörű, az egész országra kiterjedő vizsgálatot indított. A vizsgálat állítólag a vádakat beigazolta. Kitűnt e szerint, hogy a Heisler-cég a vasut megtevésére az árurnegvezést a valóságtól eltérően úgy eszközölte, hogy a vasut az olcsóbb díjtételeket volt kénytelen alkalmazni. Például ezt a szót „Holztische” úgy írta, hogy inkább „Holzstifte”-nek lehetett olvasni. Ezenkívül a Heisler-cég sűrűn tévedett a fuvarlevelek hátára irt konszignációiban amelyek az egyes kollik súlyát feltűntette, különösen az összeadásnál; persze mindig a maga előnyére és a vasut hátrányára. Némely 60—100 métermázsás küldeménynél az ilyen tévedés 10—20 métermázsá volt. Az e fajta tévedéseket elősegítette, hogy a súlyokat jelző számokat sem szerette tisztán és olvashatóan írni, pl. a 875 kg-os láda súlyával az 5-ös számjegyet olyan kicsire s kissé magasabbra írta, hogy tulajdonképpen 87 kg.-nak látszott. Mindezekkel és talán más, ezekhez

hasonló visszaélésekkel a Heisler-cég hozzáértők becslése szerint — állítólag — az államasutakat évente legalább 100.000 koronával károsította meg, úgy hogy érthető, hogy amikor a MÁV igazgatósága a turpisságról értesült, az üzletvezetőségek főnökeit Budapestre bizalmas értekezletre idézte és elrendelte, hogy minél több gyűjtőközi tartalmát vizsgálják meg alaposan s a korábbi malverzácókra nézve is gyűjtsenek adatokat. Ugyanezen forrásunk azt állítja, hogy az így megindított vizsgálat már legkezdetlegesebb stádiumában súlyosan kompromittáló adatokat derített ki a cégre.

Allampénztári tisztviselők mozgalma. A mai szociális forrongások között talán a legrokonszenvesebb az államtisztviselők, akikről mindenki tudja, hogy jövedelmük nem áll arányban a képzettségükkel és az általuk végzett munkával a pár év óta uralkodó drágaság mellett. Sőt azelőtt sem volt az elég egy intelligens család megélhetéséhez. Ezért igyekezett a mindenkor kormány egy-egy toldást, egy-egy változtatást tenni az elavult fizetési rendszeren. Azért következett be az ide: a státuszrendezés. Ez azonban még nem általános s nincs a tisztviselők egyetemére kiterjesztve. Hogy másokat ne említsünk, a m. kir. állampénztáriak státusa is maradt a régi ben de azért annak, hogy a múlt évben egy terjedelmes memorandumot adtak át a pénzügyminiszternek. Az állampénztári tisztviselők ezért most népes értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy az 1908. évben beadott memorandumukban foglalt kívánságaiknak az 1910. évi költségvetésben való realizálása céljából küldöttségileg mennek a pénzügyminisztériumba, amely küldöttség vezetői az egyesített állampénztárak főtisztjei lesznek. Memorandumuk rövid foglalata ez: két VII. fizetési osztálybeli főtiszt állás szervezése a központi állampénztárnál, egy a IX. kerületi, egy a zágrábi állampénztárnál és négy VIII. fizetési osztálybeli állás szervezése a IX. kerületi állampénztárnál. Ismervé a pénztáraknak, mint állami vagyongazdálkodóknak fontos funkcióját, mi ezt a mozgalmat érdeklődéssel kísérjük és hisszük, hogy a pénzügyminisztériumban sem zárkoznak el az állampénztári tisztviselők jogos kívánságai elől.

A nemzetiségi törekvések előrenyomulása. Mialatt a magyar közvéleményt a nagy politikai és gazdasági kérdések összeroldóttá foglalkoztatja s a főfigyelem a bankkérdés miatt Bécs felé fordul, az alatt a től nemzetiségi párt szép csendben és suba alatt egy nemzetiségi bankot csinált Budapestben. A bank czime *Központi Bank Rt.*, alaptőkéje 200.000 korona. Igazgatóságában legismertebb pánszláv igazgatók csoportosultak. Név szerint: Melaviczky Vladimir, Szkiecsák Ferencz, Hodza Milan, dr. Barovszky Lajos, Bella Metód, és dr. Wagner János. Felügyelő-bizottság: dr. Markovits Gyula, Pauliny Vilmos, Hedola Kornél, Thomecz Andor és Thurzó Iván. Roméjük, a belügyminiszter kellő figyelemben fogja részesíteni ezt az intézetet, mely Budapestről akarja irányítani a pánszláv mozgalmakat.

A budapesti malmok üzemszervezése. A tíz budapesti malom közül — amint ismeretes — négy elhatározta, hogy nagyobb üzemi találatások és berendezések okából üzemet 4—6 hére teljesen beállítja. Másik négy malom az eddigi üzemszervezést önkényesen kiterjeszti. Marad tehát két malom, melyről még nincs tudva, hogy fentartja-e mostani, hetenkint 4 és fél napi üzemet. De, ha fentartja, a többi malmok üzemszervezésével, illetve további korlátozásával a cél ez esetben is el lesz éve.

Nagy selyemgyár Aradon. Már több ízben foglalkoztunk azokkal a vállalkozókkal, akik Aradon selyemgyárat akarnak építeni. Most egy újabb vállalkozó akadt, aki ugyanezek Arad városát szemelte ki egy „nagy” selyemgyár építésére. Hír szerint ugyanis Zerkovitz Rezső a Hegyaljai Motoros Vasut vezérigazgatója, Arad városának be-

jelentette, hogy egy nagy francia pénzesoport (?) Aradon négy millió korona alaptőkével (!) selyemgyárat szeretne létesíteni. Ez az a francia pénzesoport, mely Párisban székel és célja, hogy Magyarország nagyobb városaiban ipartelepeket létesítsen. Minthogy Békéscsabán selyemgubó beváltó hivatal van, annak közelében szeretnének selyemgyárat létesíteni. Ezt adta elő Zerkovitz és hozzátette, hogy a francia pénzesoport jelenleg Magyarországon tartózkodó vezetője és igazgatója, báró Castelnovo, a jövő héten Aradra jön, hogy tárgyaljon a várossal s megtudakolja, milyen kedvezményeket kaphat a selyemgyár, amelynek különben az állam a részvénytőke 50 százalékának megfelelő összegű szubvenziót helyeztet kilátásba. Zerkovitz elmondta Varjassy Lajos polgármesternek, hogy a francia pénzesoport, amelynél Páris leggazdagabb iparosai vannak érdekelve, 35 millió frankkal dolgozik; a gyár részvényei ugyszólyán kizárólag francia kezekben volnának, de ha a város kivonja, kérésben aradiak hozzájárulását is akceptálnák. Az alapító francia pénzesoport hivatalos neve különben a következő: *Sindicat d'affaire industrielles et financières en Hongrie*. A terv nagyon fantasztikus, s így nem sokat bízunk benne.

Szociális kurzus a Köztelken. A Magyar Gazdaszövetség gróf *Dessowffly* Aurél elnöke alatt tartott igazgatóválasztmányi ülésén a szociális kurzusról *Molnár* István gazdaköri felügyelő tett jelentést, értesítve, hogy a belügyi, földművelésügyi, valamint a vallás- és közoktatásügyi minisztérium külső tisztviselőinek részvétele ezeken a kurzusokon nagy erkölcsi haszonnal járna. Előterjesztést tesz a terv gyakorlati megvalósítását illetően olyan időben, mikor a külső tisztviselők munkaköre a részvételt megengedi. Bemutatja az immár megállapított programot, amely szerint 16 előadás tartaték a „Köztelken”-en. Az igazgatóválasztmány hozzájárul a tervezetthez s örömmel veszi tudomásul hogy előadásokat tartanak: Gaál Jenő, Földes Béla, Bernáth István, Janosó Benedek, Giesswein Sándor, Sebastyén Gyula, Balogh Jenő, Meskó Pál, Geöcze Sarolta, Buday Barna, Baross János, Molnár István és Czettler Jenő. Löherer Andor s Kodolányi Antal különösen arra fektetnek súlyt, hogy a kurzus anyagával a tanárok és a tanítók megismertessék.

Gróf Zichy Vladimir — fizetéképtelen. Gróf Zichy Vladimir kopacseli (Biharm.) erdőbirtokos és bejegyzett fakereskedő hitelezőinek bejelentette fizetéképtelenségét. Az ügyezkedési tárgyalások már folynak, de egyelőre nagyon kevés eredményel bíztatnak és valószínű, hogy az egész hatalmas ipartelep esődbe kerül. A gróf uradalma, Kopacsel, édesd térszomszédságában terül el. A modern berendezésű faterlep mintaképül szolgálhatott más hasonló vállalatok előtt. Állandóan több száz munkást foglalkoztatott, saját iparvasútja van Mezőtelezd állomásra, és gőzerőre berendezett fűrészmalma. A múlt évi pénzügyi válság bénította meg a kopacseli faterlep működését, amihez a krónikus waggonhiány járult. Amegrendelésnek nem volt kétség eleget tenni és a már adott előlegeket, a bánatpénzzel megkérteszerelve visszakövetelték az üzletfelektől. A fakereskedők bukása folytán kinlevőségeit sem volt képes behajtani. A hitelezők egymásután pörölték a tulajdonos gróf Zichy Vladimirt. A legnagyobb hitelező egy szerb fakereskedő cég, mely végrehajtást fogantatosított a kopacseli faterlep ellen és szoros zár alá vette az összes lefoglalt ingóságokat. A nagyváradi törvényszék zárgondnoknak dr. Földes Béla édesdi ügyvédet nevezte ki. A végrehajtás után nyomban a többi hitelezők is megjelentek, hogy felülfoglalják az ingóságokat. Legutóbb dr. Wavrek Kálmán fogantatosított végrehajtást 120.000 korona erejéig egy vidéki cég képviselőjében. A héten az egyik hitelező eskődkérvényt adott be a nagyváradi törvényszékhez a kopacseli iparvállalat ellen, de a gróf haladékat kapott a további egyezkedésre.

A tenyészállatkiállítás. Az országos tenyészállatkiállítás rendező-bizottsága a február 15-iki határidő leteltével a bejelentéseket lezárta. Bejelentetett 102 drb ló, 1324 darab szarvasmarha, 985

darab juh és 794 darab sertés. A díjazásra rendelkezésre áll ezidő szerint 33.300 korona, mely összeg még szaporodni fog.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár ma délután tartotta közgyűlését, amelyen Hodossy Imre elnök gyengélkedése folytán Bujanovics Sándor ndv. tanácsos, másodelnök elnökölt. A közgyűlésen 56 részvényes jelent meg, akik 1242 részvényt képviseltek.

A bemutatott igazgatósági jelentés közli, hogy a vállalkozási kedv esőkkenése dacára sikerült a tavalyival egyező eredményt elérni. Az intézet összes forgalma 4.839.751,040 K 36 fillért tett ki, ebből a pénztári forgalom 1.855.377,521 K 39 fillér volt. A tiszta nyereség az alapszabályszerű levonások után 1.704.340 korona 36 fillér. Ehhez hozzáadva a múlt évi áthozatot, 2.035.105 korona 15 fillér áll rendelkezésre, melynek felosztására vonatkozólag az igazgatóság javasolja, hogy 17.500 darab részvénytörzvénynek 85 koronával leendő beváltására 1.487.500 koronát, a nyugdíjalap gyarapítására 24.000 koronát, jótékony és közhasznú célokra 10.000 koronát, a tisztviselők külön javadalmazására 35.000 koronát, a nyereségtartalék-alap további gyarapítására 50.000 koronát fordítsanak, a fennmaradó 428.605 korona 18 fillért pedig a jövő év számlájára vezessék át. A részvénytőke felemelése folytán rendelkezésre áll 4.768.895 korona 12 fillér hóváfordítása dolgában az igazgatóság javaslata a következő: Az összegből a részvénytőkére irtak 2.100.000 koronát, a tartaléktőkére pedig 1.050.000 koronát. Ezek levonása után fennmaradó összegre vonatkozólag az igazgatóság ajánlja, hogy 1.000.000 korona értékpapír-árfolyam különbözeti tartalék alakítására, 200.000 korona az alkalmazottak nyugdíjalapjának gyarapítására, 20.000 korona az alkalmazottak betegsegélyző-alapja javára fordítsassék, a még fennmaradó 396.895 korona 12 fillér pedig az 1905-ik évben eszközölt részvénytőkeemelés alkalmából fennmaradt 644.745 korona 31 fillérhez csatoltassék, s az egész 1.041.640 korona 43 fillér az intézet igazgatóságának rendelkezésére tartassék fenn.

A közgyűlés a bemutatott jelentést a benne foglalt javaslatokkal egyetemben jóváhagyólag tudomásul vette, s úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadta. A közgyűlés ezután még lényegtelen módosításokat ejtett az alapszabályokon és a nyugdíjszabályzaton, mire a választások került a sor. Az igazgatóság tagjai újból Gomperz Károly, dr. Schmidt József és Wolfner József lettek. A felügyelő bizottság tagjaivá választották: Heinrich Alajost, dr. Krausz Edét, Németh Tituszt és dr. Röck Gézárt. Végül hatvan tagot választottak a választmányba. A közgyűlés bezárása előtt dr. Metzler Gusztáv a részvényesek köszönetét és halálját tolmácsolta az igazgatóság, a felügyelő bizottság és a tisztikar buzgóságáért. Az 1908. május hó elsején esedékes 37. számú részvénytörzvény 85 koronával már folyó hó 22-ikétől, hétfőtől kezdve beváltják az intézetben.

A sertésüzlet 1908-han. Az első magyar sertésüzlet r.-t. ma tette közzé 1908. évről szóló jelentését. E szerint az 1908. évben felhajtott 88.816 drb. belföldi sertés, 5114 darabbal több, mint az előző évben. A piac sertésállományából: Budapest 17.438 darabot fogyasztottak. Belföldre 41.917 darab, Bécsbe 15.906 darab és az osztrák tartományokba 12.795 darab szállítottak el. Vánkülföldre: Bajorországba pedig 399 darab vitetett ki. Szerbiából behoztak sertésust hazánkba 885.511 kg., Ausztriába pedig 1.505.365 kilogrammot, ez utóbbi mennyiségből Bécsbe 963.898 kg., a többi 541.467 kg. egyéb osztrák fogyasztó piacokra került.

A Központi Kereskedelmi és Iparbank R.T. üzleteredménye. Ma tette közzé a Központi Kereskedelmi és Iparbank Rt. az intézet 1908. évi mérlegét, mely az egész vonalon fejlődést tüntet fel. A nyereség felosztására nézve az igazgatóság a márczius 8-ára összehívott közgyűlés elé azt a javaslatot fogja terjeszteni, hogy a 322.126.39 kor. tiszta nyereségből a tartalékalap javadalmazására 30.000 kor. (mialtal, valamint az 1908. év folyamán gyűjtött 31.105.50 kor. külön tartalékkal, összesen 161.105.50 koronára emelkedik), 25000 darab egyenként 200 korona névértékű részvény 3. sz. részvénynek beváltására darabonként 10 korona, vagyis

Angol készpénzrendszerü

országosan ismert elsőrangú uri szabó-termék szállít mérték szerint, kifogástalan kelméből, többször próbával. **prima munka.**

Téli kabátot . . 35 frtért
Smoking-öltönyt 35 „
Frakk-öltönyt . 45 „
Prima öltönyt . 30 „
IV. kerület, Bolváros
Magyar-u. 3.
I. emelet. Telefon 120-60
Kossuth Lajos-u. mellett

250.000 korona fordítottassék és az alapszabályszerű levonások után fennmaradó 10.775.17 kor. az 1909-iki üzletév számlájára vitessék át.

A bank mérlegszámlája a következő: Vagyon. Pénztárkészlet 479.992.07 korona. Váltótárcza 5.071.675.94 K. Értékpapírok 935.024.37 K. Előleg értékpapírokra és ellátási üzlet 1.739.811. Köztisztviselőknek nyújtott törlesztéses kölcsönök 3.853.177.84. Törlesztéses jelzálogkölcsönök 600.000 K. Adósok folyószámlán 1.263.489.78 K. Lettár 32.000. Összesen 13.975.171 K. Teher: Részvénytőke 5.000.000 K. Tartalékalapok 131.105.50 K. Hitelezők 3.838.490 K. Betétek 4.028.667.76 K. Engedményezett törlesztéses jelzálogkölcsönök 600.000 K. Átmeneti kamatok 52.212.35 K. Fel nem vett osztalékok 2570 K. Nyereségegyenleg 322.125.39 K. Összesen 13.975.171 K.

Nyereség- és veszteségszámla. Veszteség: Költségek 293.299.81 K. Adók 52.559.05 K. Leírások 29.891.11 K. Nyereségegyenleg 322.125.39 K. Összesen 697.875.36 K. Nyereség: Nyereségáthozat 1907. december 31-ről 8623.17 K. Kamatnyereség 440.681.52 K. Jutalékok és egyéb nyereségek 248.570.67 K. Összesen 697.875.36 K.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok ellenőrzése. Az új adóreform gyökeresen megváltoztatja a jövedelem megadóztatásának módját. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok pénzkézeltése nagyobb ellenőrzés alá kerül. Minthogy pedig a pénzügyi hatóságok feladata lesz az ellenőrzés, ezeknek kell megszerezni azt a szaktudást, amely szükséges ahhoz, hogy a számadások tömkelegben eligazodhassanak és az adó nagyságát meg szabhassák. E célból az a terv merült fel, hogy a pénzügyminisztériumban külön osztályokat szervezzenek, amelyek figyelemmel kísérik a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok vagyonkezelését és számadásait s amennyiben szükség lesz rá, támogatásukat, kitanítsák a nagyközönséggel közvetlenül érintkező pénzügyi és adókövető közegeket. Ez a terv — ha csakugyan megvalósul — igen életrevaló lesz. Mert míg egyrészt az állam érdekeit védi, másrészt nagy előnyt jelent magára az adófélre, mert megszabadítja azt a minden szakértelem nélkül törtető zaklatásoktól. Ez az ellenőrzés egyébként csak nálunk új dolog. A nyugati államokban annyira meghonosodott már, hogy ott nemcsak a nyilvános számadásra kötelezettek vizsgálják meg számadásaikat ahhoz értő szakemberekkel, hanem magánosok is. E jó példát követendőnek találva, nálunk is megalakult pár hét előtt a számvizsgálók társasága azért, hogy tagjait rendelkezésére bocsássa azoknak, akik számvitelüket megvizsgáltatni kívánják. Ez most jól fogja kiegészíteni a tervezett miniszteri osztályt, mely ha mindenki által igénybe vehető lesz, akkor még üdvösebb működés vár rá. Mindenki tart majd tőle és ez megvalósulását idézi elő az adóreform intenciójának: az igazságos, t. i. jövedelemhez mért megadóztatásnak.

A trónörökös és az osztrák mezőgazdasági társaság. Bécsből jelentik, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös lemondott az osztrák mezőgazdasági társaság védnökségéről. A lemondásra az szolgáltatott okot, hogy a társaság elnöke, Auersperg herceg nemrég a költségvetési bizottságban beszédet tartott, amelyben bírálat tárgyává tett egy esere-üzletet, amelyet a trónörökös jószágigazgatósága egy vadászbirookra vonatkozólag az állammal kötött.

A MÁV. tarifacemlése. A Magyar Vegyészeti Gyárosok Országos Egyesülete legutóbbi választmányi ülésében foglalkozott az államvasúti díj-szabások tervezett felemelésével és elhatározta, hogy ez ügyben felterjesztéssel fordul a kereskedelmi miniszterhez.

Az éves bérletjegyek átíratása. A kereskedelmi kormány néhány esztendővel ezelőtt a kereskedelmi utaztatás érdekeinek előmozdítása szempontjából azt a reformot hozta be, hogy az éves bérletjegyek évközben átírathatók legyenek abban az esetben, ha ugyanaz az utaztató cég — akár a régi utazó elbocsátása, akár föléserelése következtében — a jegyet egy másik alkalmazottjára kívánja átíratni. A kereskedelmi minisztérium ezt a kedvezményt azonban 1909. márciusus elsejével meg-

szünteti. A Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete most beadvánnyal járult a miniszterhez, melyben ennek a kedvezménynek további fenntartását kéri.

Árufelvétel. A Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy az árufelvétel a Száva szízek-sabaci vonalán fekvő állomások egymás közötti belforgalmában f. hó 22-ével megnyitattik.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, február 20.

A készáru-piacra ma csendes volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malpök kissé tartózkodók voltak, csak keveset vásároltak és jobb árat sem voltak hajlandók fizetni. Mivel másrészt az árubirtokosok sem forszírozták a dolgot, csak jelentéktelen forgalom fejlődött ki, melynek folyamán alig 10.000 q buza kelt el, jól tartott tegnapi áron. A legdrágább eladási ár 27.85 korona volt 80.3 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 24.90 korona 72 kilós boszniai buzáért. Egyéb gabonaneműek árai nem változtak. Csak 300 q cizinquantin került forgalomba 17.10—17.20 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet mindjárt megnyitáskor igen szilárdan és a tegnapi zárlatnál jóval magasabb jegyzésekkel indult meg, a forgalom folyamán egyre fokozódó vételkedv mutatkozott, minek folytán a kereslet egyre sürgebbé vált, ami természetesen odavezetett, hogy az árfolyamok még tovább emelkedtek. Zárlat előtt nyugodtabb hangulat mellett egy kis gyöngülés állott be. A tegnapi zárlatához viszonyítva végeredményképpen ma az áprilisi buza 20—20 fillérrel, az áprilisi rozs 26 fillérrel, az októberi rozs huszonnégy fillérrel, az áprilisi zab 12 fillérrel, a májusi tengeri 10 fillérrel emelkedett.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki új	75	—	79	26.50—27.80
"	76	26.45—26.75	80	27.30—26.85
"	77	27.—26.75	81	26.75—26.60
"	78	26.05—27.15	82	—
Fejérmegyei új	75	—	79	27.75—27.70
"	76	26.25—26.45	80	26.50—27.50
"	77	26.45—26.75	81	—
"	78	26.75—26.95	82	—
Pestvidéki	74	—	78	26.45—25.10
"	75	—	79	27.—27.05
"	76	26.25—27.25	80	26.80—27.05
"	77	25.55—25.75	81	—
Bácskai új	74	—	78	26.50—27.—
"	75	—	79	26.75—27.15
"	76	26.35—25.95	80	27.25—27.15
"	77	27.15—27.35	81	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	20.40—22.—
" középminőségű új	—	—	—	21.10—21.45
Árpa takarmány I. rendű	—	—	—	17.10—17.—
" II. rendű	—	—	—	16.30—16.90
Köles	—	—	—	—
Zab I-rendű	—	—	—	17.65—17.90
" II-rendű	—	—	—	17.30—17.65
Tengeri belföldi új	—	—	—	14.50—14.90
Ropce: Káposztarepe	—	—	—	—

A készáru piacon elkelt:

Buza: Tiszavidéki: 200 q 80.3 k 27.85 K.
125 q 80 k 27.65 K, 300 q 80 k, 100 q 79 k 27.60 K, 160 q 79 k 27.65 K, 300 q 79 k 27.50 K, 400 q 79 k 27.40 K, 160 q 79 k 27.55 K, 100 q 79 k 27.50 K, 500 q 78.7 k, 500 q 80 k 27.80 K, 200 q 78 k 27.40 K, 100 q 78 k 27.40 K, 100 q 76.8 k 26.90 K, 1000 q 76 k 26.20 K felső üszöghegyű, 100 q 75.5 k 25.40 K felső üszökös.
Pestvidéki: 250 q 75.5 k, 100 q 75 k 26.60 K.
Bácskai: 300 q 80 k 27.55 K, 300 q 78 k 27.40 K, 100 q 77 k 26.90 K.
Fejérmegyei: 100 q 77 k 27.10 K, 200 q 77 k 27 K.
Erdélyi: 200 q 77 k 26.60 K.
Bihari: 320 q 77.2 k 26.25 K, 100 q 76 k 26.20 K.
T. Becei: 200 q 79.5 k 27.70 K.
Verbászi: 500 q 78 k 27.40 K.

Boszniai: 100 q 72 k 24.40 K.
Cizinquantin: 100 k 17.10 K, 200 q 17.20 K kpl. par.
Az áruk 100 kilogrammonként koronaértékben értendők.

A határidőpiacon kötötték:

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1909-re:

Buza áprilisra	13.15—13.26—13.21—13.19—
Buza májusra	13.08—13.07—13.13—
Buza októberre	11.33—11.34—11.30—11.37—11.32—
Rozs áprilisra	10.43—10.51—10.44—
Rozs októberre	9.56—9.54—9.63—9.55—
Zab áprilisra	8.79—8.80—
Tengeri májusra	7.40—7.45—7.42—

7 óra 30 perczkor zárulnak:

1909. áprilisi buza	13.19—13.20
1909. októberi buza	11.32—11.33
1909. áprilisi rozs	10.46—10.47
1909. októberi rozs	9.55—9.56
1909. áprilisi zab	8.79—8.80
1909. májusi tengeri	7.44—7.45

Budapesti gabonaforgalom.

1909. február 18-tól 1909. február 19-ig.

	Érkezett	Elszállított
	m é t e r m á z s a	
Buza	8055	—
Rozs	1485	—
Árpa	102	—
Zab	859	—
Tengeri	851	—
Liszt	100	12095
Korpa	—	1621

Értéktőzsde.

Ugy látszik, hogy az értéktőzsdén már hozzászoktak a szerbiai nagy lármahoz, mert az erre vonatkozó hírekre most már nem nagyon reagálnak. Az irányzat azonban mégis kifejezetten lanya, mert a spekuláció sehogy sem bizik a helyzet javulásában és így a birtokában levő értékeken folyvást tudni igyekeznek. Ma különösen a Magyar hitel volt sürgős kínálat tárgya, minek folytán 4 koronával csökkent. Az Osztrák hitel és az Államvasut szintén erősen el volt hanyagolva, az előbbi 2.25 koronával, az utóbbi pedig 2.50 koronával ment vissza. A külföldi tőzsdékről ma reggelre beérkezett tudósítások nem voltak kielégítőek, ennek folytán kedvetlenülült és a tegnapi zárlatnál alacsonyabb jegyzésekkel nyílt meg az előtőzsde. A forgalom folyamán csendes volt az irányzat, mi mellett mérsékelten csökkentek az árfolyamok. A déli tőzsdén szintén lanya volt az irányzat, csak jelentéktelen forgalom fejlődött ki, mi mellett az árfolyamok még tovább gyengültek. A mai üzlet folyamán forgalomba került: Osztrák hitel 627.25—625.75—626.50 koronán. Magyar hitel 737—734.50 koronán. Államvasut 668.50—667.50 kor. Jelzálogbank 425.50—424—424.50 koronán. Rima 527.50—526.25 koronán. Városi villamos vasut 262 koronán. Közuti 572.50—573—571 koronán. Magyar koronajáradék 91.30 kor. Salgó 577 kor. Hazai bank 270—271 kor. Drasche 450—452 koronán.

Az előtőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 627.25—626.75—626.75. Magyar hitel 737.25—735.75—736. Osztrák-magyar államvasut 668.50. Rimamurányi 527.50—526.25. Közuti vaspálya 572.50—573—572.50 K.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 626.75—625.73—626.50. Magyar hitel 735—734.50. Osztrák-magyar államvasut 667.50. Jelzálogbank 425.50—424—424.50. Rimamurányi 526.25. Városi villamosvasut 262.—, Közuti vaspálya 571.50. Magyar koronajáradék 91.30 korona.

Díjbiztosítások osztrák hitelrészvényre: holnapra 4—5 korona, nyolcra napra 8—10 korona, márczius hónap végére 30—32 korona.

Utőtőzsde délután 4 órakor:

Osztrák hitel 625.50. Magyar hitel 733. Államvasut 668. Leszámitolóbank 481.50. Jelzálogbank 424.50. Rimamurányi 526. Városi vasut 262.50. Közuti vasut 571.50.

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle

használatra valódi áldás gyomorbetegségeknek és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az előzetes gyomorteljesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

BÉCSI GABONATÖZSDE:

Bécs, február 20. (Saját tudósítónktól.) A hetitözsde irányzata valamivel szilárdabb. Buza 35-40 fillérrel drágult a múlt szombati árakhoz képest, rozs ellenben e heti javulásából csak 15-20 fillért tudott megőrizni. Általában a kínálat még árpában is nagyon gyöngre s ennek következtében még e cikkben is alig fejlődhetett ki üzlet változatlan árakon. Tengeri 15, zab 15-20 fillérrel volt drágább, semmint nyolcz nap előtt.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 14-14.40, bánáti 13.75-14.15, mosoni 13.30-13.55, tötfelvidéki 13.30-13.65, délviasuti 13.25-13.50.

Rozs: tötfelvidéki 10.45-10.65, csepeli 10.40-10.55, pestmegyei 10.60-10.70, délviasuti 10.40-10.60, különféle magyar 10.40-10.60, osztrák 10.35-10.55.

Arpa: morvaországi 9.20-10.35, marchfeldi 8.20-9, bécsvidéki 9-9.30, tötfelvidéki 8.10-9.80, csepeli 7.90-8.40, közpudmai állomások 8.20-8.90, délviasuti 8-9.50, északmagyarországi 7.60-9.10, tiszavidéki 7.60-8.50 K.

Magyar tengeri 7.75-8. Cinquantin 8.85-9.40. Magyar zab 9.30-9.70, válogatott 9.70-10.10, cseh-morvaországi és alsó-ausztriai 9.35-9.40.

A nyersternények drágulása következtében természetesen liszt ára is lényegesen emelkedett. Buzaliszt 50, rozsliszt 30 fillérrel lett drágább, de a forgalom csekély. Takarmányliszt irányzata valamivel szilárdabb, korpa is szilárd, de ára nem javult.

BÉCSI ÉRTÉKTÖZSDE.

Bécs, február 20. Az előtözsde irányzata, noha a Szerbiához intézendő ultimátumról szóló híreket megzavarták, mégis lehiggott volt, mert kedvezőtlen hatást gyakoroltak a newyorki és általában a külföldi alacsonyabb árjegyzések, ugyszintén a belpolitikai helyzet rosszabbodása. Államvasuti részvény lényegesen hanyatlott, alpesi részvény pedig, amelynek kárára voltak az amerikai kedvezőtlen jelentések, a forgalom későbbi során behozta árnyatlását. Általában a forgalom csendes, csak Magyar Jelzálog hitelbankrészvényekben voltak kitételek. Magyar koronajáradék 5 fillért vesztett.

A déli tözsde nyugodt forgalommal és alig változott árfolyamokkal nyílt meg, később az irányzat gyengült budapesti arbitrage eladásokra, de az árfolyamok hanyatlása csak szűk határok között maradt. Berlin a bányáértékek piacáról kedvetlen irányzatot jelentett.

11 óraker zárultak:

Osztrák hitel 627, Laenderbank 432.75, Bankgye-sület 519.50, Államvasut 667.50, Déli vasut 102, Alpesi 628, Rimamurányi 526, Török sorsjegy 182.25, Magyar koronajáradék 91.25 K.

1 óraker jegyezték:

Osztrák hitel 625.75, Magyar hitel 735, Anglo 291, Bankgye-sület 519, Földhitelintézet 1063, Laenderbank 433, Union 537, Államvasut 668, Déli vasut 102.25, Dunagőzhajózás 920, Alpesi 627.50, Rimamurányi 526.50, Orosz járadék 97, Török sorsjegy 182.25, Fegy-vergyár 622 K.

Bécs, február 20. (Magyar értékek zárlata.) 4 száze-lékos arany-járadék 111.55. Tiszai és szeg. köcs, sorsjegy 470.—, Angol-osztrák bankrészvény 292.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény —, Adria hajózá-si részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 91.30, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. —, Magyar nyer-k. sorsjegy 192.25, Kassa-Oderbergi Vasut részvény —, Magyar Jelzálogbank 424.—, Magyar keresk. bank —.

Bécs, február 20. (Osztrák értékek zárlata.) 4/2 száze-lékos papir-járadék 93.95, 4 százalékos osztrák arany-járadék 114.65, 1860-as sorsjegy 155.90, Osztrák hitel-sorsjegy 470.—, Angol-osztrák bankrészvény 292.50, Bécsi Bankveroin 518.85, Osztrák-magyar bank 1746, Déli vasut 102.10, Dunagőzhajózási társ. 922.—, Dohány részv. 351.—, Cs. k. arany (vert) 11.33, Német bankv. 116.98, Osztr. Lloyd 414.—, 4/2 szaz. ezüst jár. 93.90-98.—, Osztr. koronajáradék 94.—, 1864-es sorsj. 267.50, Osztrák hitelintézeti részvény 626.50, Union-Bank 537.—, Osztrák Landerbank 432.75, Osztrák-magyar államvasut 668.75, Elbevölgyei vasut 444.50, Alpesi részvény 628.75, 20 frankos 19.06, Londoni váltóár 239.87, Lipótkohó 409.—, Töröksorsjegy 181.65.

A nm. v. és köz. miniszter elismerő leiratával kitüntetve.
Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső FOGORVOSI INTEZETE
álhelyezve: Károly-körut 3. sz. alá.
Egyszerű gyógyítások Szájpaddás nélküli műfogak
Tartós fogtömések aranyhidak, koronák,
Fogszűrés (altatásban is) Jól használható fogszűrés el-készítése és behelyezése.
Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.
Videkiek félnap alatt megkapják műfogalkat.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDE.

Berlin, február 20. A tözsde a hét végén tul-nyomórészt kedvetlen irányzatu volt, különösen az első üzletórában, amidőn az amerikai és a német vasipar vigasztalan helyzetéről szóló jeleneteknek, a tegnapi külföldi tözsdék és a mai bécsi előtözsde gyengébb magatartása erősebben éreztették hatá-sukat. Az esések azonban általában szűk határok között mozogtak, miután csekély volt a kínálat. Erősebben csak az osztrák hitelrészvények engedtek Bécs hatása alatt. Bankok közül német bankértékek változatlanok maradtak, kivéve a Deutsche Bank részvényeit, amelyek árfolyama némileg emelkedett. Magasabban jegyezték továbbá amerikai vasutak, amelyek iránt a spekuláció érdeklődést tanúsított. Később az árfolyamok a mérsékelt nyívön több-nyire meglehetősen jól tartották magukat. Némi ke-recslet mutatkozott azonban villamosági részvé-nyek, különösen Edison-részvények iránt, azok üz-leti helyzetéről szóló kedvező jelentésekre. Utóbbiak mintegy 1 százaléket nyertek. A zárlat és az utó-tözsdei irányzat megszilárdult volt, részint az Ottavia-bányák jobb irányzatára, részint a kész-pénzpiac ipari értékeinek szilárdságára. Napi pénz 1 1/2 százalék, ultimópénz 2 1/2 százalék, magánészá-mitolási kamatláb 2 1/4 százalék.

Zárlatok jegyeztetik: 4/2 százalékos papirjára-dék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.25, osztrák hitelrészvény 198.25, Déli vasut 17.60, orosz bankjegyek 216.05, 4 százalékos új orosz kölesön 77.25, Disconto Commandit 188.—, Dinamitruszt 159.90, Har-peni 190.10, Unifikált török járadék 94.50, 4/2 százalé-kos ezüst-járadék 94.60, 4 százalékos magyar arany-járadék 94.30, Magyar koronajáradék 92.—, Osztrák-magyar államvasut 143.90, Bécsi váltóár 85.40, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 228.25, Gelsen-kiireheni 188.25, Laurakohó 199.90. Gyengébb.

Frankfurt, (Zárlat) február 20. 4/2 százalékos papir-járadék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.30, Osztrák hitelintézeti részvény 198.50, Osztrák-magyar-államvasut 143.90, Északnyugati vasut —, Bustieh-radi vasut —, Londoni váltóár 205.—, Bécsi Bank-verein 131.10, Villamos részvény —, 3 százalékos magy. aranykölesön —, 4/2 százalékos ezüstjáradék 98.25, Osztrák koronajáradék 94.40, Magyar korona-járadék 92.40, Osztrák-magyar bank 126.00, Déli vasut részvény 17.50, Elbevölgyei vasut —, Bécsi váltóár 85.40, Párisi váltóár 812.66, Union bankrészvény 132.—, Alpesi bányarészvény —. Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) február 20. 4/2 százalékos ezüst, járadék 98.10, 1860, sorsjegy 158.50, Déli vasut 17.40, 4 százalékos aranyjáradék 98.75, Osztrák hitelrészvény 198.60, Osztrák-magyar államvasut 143.75, Olasz jára-dék 104.—, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 94.10. Nyugodt.

London, február 20. Angol consol 85 1/2.

Paris, (Zárlat) február 20. 3 százalékos Francia jára-dék 97.87, Osztr. aranyjáradék 98.80, Magyar arany-járadék 94.60, 3 százalékos Olasz járadék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 286.—, 5 százalékos marokkói járadék 521.—, 4 százalékos spanyol járadék 97.20 4 százalékos unifikált török jár. 95.10, Török sorsjegy —, Török dohányrészvény 381.—, Osztrák földhitel-intézet 1147.—, Osztr. Landerbank 478.—, Magyar jel-zálogbank 462.—, Banque de Paris —, Banque Otto-mane 710.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 109.—, Hartmann gépgyár 510.—, Urikányi község — Váltó Amsterdamra (rövid) 208.25, Váltó német piacokra (rövid) 122.75, Váltó Bécsre (rövid) 104.87, Váltó Bel-giumra (rövid) 1/2 szaz. Olasz aranyváltó (rövid) 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 1/2 szaz. Csek Londonra 251.65, Magán-kamatláb 1.75 Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Kőbányai sertéspiacz.

Február 20. Fialat nehéz (páronként 320 kilogram-mon felüli sulyban) 140-141 fillér. Fialat közép (pá-ronként 251-320 kilogrammig terjedő sulyban) 140-141 fillér. Könyű (páronként 250 kilogrammig) 140-141 fillér. Közép (páronként 240-280 klgr.) 139-140 fillér. Könyű (páronként 240 klgr.) 139-140 fillér. Sertéslétszám: 1908. évi február hó 18. napján volt készlet 19488 darab, — 1908. február hó 19-én felhajta-tott 163 drb, — 1908. február hó 19-én elszállított 92 drb, — 1908. február hó 20. napjára maradt kész-letben 19561 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: vál-tozatlan.

Sertéskonsumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és községőhid igazga-tósága.) Február 20-án. Előző napi eladatlan maradvány 471 drb sertés, 11 drb sülde. Pótfelhajítás 49 drb sertés. Mai felhajítás 211 drb sertés, 29 drb sülde, ösz-szesen 731 drb sertés, 40 drb sülde. Eladott 457 drb sertés, 2 drb sülde. Mai maradvány 274 drb sertés, 38 drb sülde. Következő árak jegyeztettek: Zsirtsertés: Öreg I. rendű 350 kilogrammon felüli ételsulyban 108-110 fillér, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül ételsuly-levonással 133-137 fillér, fiatal közép 220-300 klgr.ig ételsulylevonással 127-142 fillér, fiatal könnyű 120 kilogrammig levonással 132-144 fillér. Hus-

sértés, belföldi sülde 96 fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, súlyban értendők. A vásár irányzata lanyha. Az árak változatlanok.

VIZÁLLÁS.

		febr.20 febr.19		febr.20 febr.19				
		m é t e r		m é t e r				
Inn	Schärding	0.08	0.10	Tisza	M-Sziczet	0.17	0.2	
	Passau	0.91	0.94		Tekeháza	0.35	0.35	
	Linz	1.76	1.63		V-Namény	0.80	0.80	
	Bécs	1.61	1.53		Tokaj	0.46	0.40	
	Pozsony	0.47	0.49		Tiszafüred	0.58	0.56	
	Komárom	1.47	1.66		Szolnok	0.78	0.76	
	Budapest	1.00	1.14		Csongrád	1.49	1.42	
	Paks	4.40	4.77		Szeged	0.48	0.51	
	Mohács	5.16	5.36		T-Becse	1.63	1.16	
	Gombos	4.63	4.73		Titel	3.42	3.18	
Morva	Újvidék	3.08	3.08	Óndova	Hód	0.42	0.63	
	Pancsova	3.47	3.45	Tapoly	Bárfu	0.20	0.20	
	Orsova	1.50	1.36	Órógy	Ladmócsa	0.31	0.01	
	Morvafalu	1.58	1.25	Sajó	Zsolca	1.22	1.51	
	Zsolna	0.00	0.04	Hernád	H-Németi	0.28	0.28	
	Trencsén	1.00	0.01	Berettyó	Margitta	0.02	0.11	
	Szered	0.44	0.42	B-Ujfalu	B-Ujfalu	0.01	0.11	
	Szt. Gotthárd	0.44	0.44	Kőrös	Csucsá	0.28	0.02	
	Sárvár	0.07	0.06	N-Várad	N-Várad	0.24	0.31	
	Győr	1.55	1.68	Belényes	Belényes	0.24	0.20	
Dráva	Vrsnad	0.78	0.79	Tenke	Tenke	0.26	0.20	
	Zákány	1.24	1.32	Gurabonc	Gurabonc	0.32	0.20	
	Barcs	0.50	0.91	Borosjenő	Borosjenő	0.20	0.06	
	Eszék	1.86	1.46	Békés	Békés	0.08	0.00	
	Mura	M-Szerdah.	0.06	0.12	Gyoma	Gyoma	0.01	0.59
	Száva	Zágráb	0.12	0.12	Maros	Gy-Fehérvár	0.00	0.00
	Sziszék	Sziszék	0.78	0.74	Branyicska	Branyicska	0.30	0.00
	Mitrovicza	Mitrovicza	1.38	1.47	Soborsin	Soborsin	0.00	0.00
	Deés	Deés	0.08	0.05	Arad	Arad	1.20	0.18
	Szatmár	Szatmár	0.24	0.30	Makó	Makó	0.07	0.97
Kraszna	N-Majtény	0.84	0.00	Temes	K-Kostély	0.44	0.42	
	Latorcza	Latorcza	0.22	0.20	Béga	Kiszető	0.70	0.86
	Latorcza	Latorcza	0.00	0.00	Temesvár	Temesvár	1.68	0.98
	L-borc	L-borc	0.00	0.00	Becskek	Becskek	0.28	0.22
	Ung	Perecseny	0.06	0.00				

IDŐJÁRÁS.

A Magyar Kir. Országos Meteorológiai és Föld-mágnességi intézet jelentése.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban ma reggelre szórványosan a nyugati, meg északi határmegyékben és Erdély tul-nyomó részén fordult elő gyenge havazás. A hő-mérséklet, a délkeleti határmegyék kivéve, által-ánosan emelkedett, az éjjeli fagy intenzitásából vesztett és a minimum Rajeczfürdőn —20 C. fok, a maximum pedig Fiumében 7 C. fok volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Lényegtelen hóvaljóság és keleten helyenkint havazás várható.

Állomás	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és erője	Felhőzet	Csapadék mm.		Hőmér-séklet	
					max.	min.	max.	min.
A-Szlatna	65.4	12.3	E	2	*	17	11	
Ungvár	64.8	4.6	NE	4	*	17	11	
Késmárk	66.1	5.9	N	4	*	18	11	
Losoncz	68.5	17.0	N	0	*	18	11	
Gyalla	67.6	5.1	N	0	*	18	11	
Budapest	67.0	3.8	N	0	*	19	11	
Héreny	68.8	1.2	N	3	4	19	11	
Keszthely	68.6	3.2	N	4	4	19	11	
Pécs	68.6	2.3	N	4	4	19	11	
Zágráb	69.9	2.6	NE	0	*	19	11	
Fiume	68.8	0.4	NE	0	1	19	11	
Szeged	67.6	5.3	NE	4	4	19	11	
Temesvár	68.2	9.0	N	0	*	19	11	
Nagyvárad	—	—	N	0	0	19	11	
Kolozsvár	65.8	8.2	N	0	0	19	11	
Nagyszeben	67.0	14.6	NW	0	0	19	11	
Szatmár	—	4.8	NW	0	4	19	11	
Eger	—	6.0	NW	0	4	19	11	
Aranyváralja	—	10.0	NW	0	2	19	11	
Sármécsbánya	—	4.0	NW	0	4	19	11	
Komárom	—	4.0	NW	0	4	19	11	
Magyar-Óvár	—	3.2	NW	0	3	19	11	
Sopron	—	7.8	NW	0	4	19	11	
Eszék	—	0.4	NW	0	4	19	11	
Cirkvenica	—	4.6	E	0	4	19	11	
Debreczen	—	7.1	E	0	4	19	11	
Kecskemét	—	3.4	E	0	4	19	11	
Oroszlána	—	4.0	E	0	4	19	11	
Arad	—	0.0	NE	1	0	19	11	
Zsomolya	—	0.0	E	0	0	19	11	
Versecz	—	1.5	E	0	4	19	11	
Orsova	—	3.8	E	0	4	19	11	

Szooptató anyák

tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsió használatával.

Rimerültség megszűnik,

s a csecsemő rózsásabbá, vidá-mabbá és pajzánabbá válik, mint valaha volt.

Az anyaságnak bármily válsá-gos percében, a

SCOTT-féle Emulsió

erőt kölcsönöz, bátorít s emellett kollemes izú és könnyen emész-tető.

Egy eredeti üveg ára 2 H. 50 filli
Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásá-rásnál a SCOTT-féle módszer ved-jegyé — a ha-laszt — kérjük ügyelemben van!

Szerkesztői üzenetek.

S. S. S. Férjhez ment. Házassága, szerelmi házasság. Férje minden férfinél különb. Olyan szép, mint Adonis, olyan erős, mint Herkules, olyan böcs, mint Sokrates, olyan akésszőlő, mint Cicero, olyan bátor, mint Mars, olyan értelmes, mint Merkur. Amellett — kifogyván a mitológiai hasonlatokból — jó is, gyöngéd is, szolid is, makarokos is, iparkodó is, sőt — jómódu is. De!... Mert van egy szomorú „de” is!... De őn még se boldog. A nagy szerelmi mámorban egy körülmenyével nem számolt: Férjének anyja van és ez a derék úrino ennélfogva önmek — anyós. Nem sokat törődnek vele, ha 6 Brassóban laknék és évenként egyszer-kétszer látogatna el önékhöz. De őn kénytelen anyósával egy tető alatt, egy közös lakásban lakni. És ez rettenetes. Pedig beismeri, hogy anyós a derék, művelt, finom asszony. Egy szóval se bántja őnt, soha kelemelen megjegyzést se tesz. Csak egy hibája van — anyós. Engedje meg, ez a panasz nagyon gyöms. Ha a férje is kifogástalan, az anyja is korrekt, más valakiben kell a hibának lenni. És az a vataki — ha nem csalódunk — csakis őn lehet. Szinte látjuk: féltékeny az anyósára. Sajnálja tőle a szeretetnek azokat a morzsáit, melyeket férje neki is juttat. Holott még kevesel ezelőtt az egész szive, minden gondolata, az egész élete az ővé volt; holott nekí köszönheti, hogy olyan jó, olyan kedves, olyan páratlan férje van. Legyen méltányos, legyen igazságos és türelmes.

Lalkus. A tuba — Erdős Tivadar „Az összes hangszeres ismertetőse” című új hangszereléstana szerint — a rezfuvók közt a legmélyebb hangszer. Hangja átható, nyers. A kontra G-től az egyszerű vont F-ig terjed; a B-hangolajú tuba még egy egész hanggal lejjebb. Utóbbinak írásmódja egyezik az előbbivel, de egy hanggal lefelé transzponál. Az Esz vagy F-tuba 3, illelve 4 hanggal feléle transzponál. Az előbbi a helikon, utóbbi a bombardon. Wagner Richard a Nibe-lung-tetralógiában külön rezfuvóhangsereket használt: a tenor-tubát B-hangolásban, a basszus-tubát F-hangolásban, meg a basszus-trombitát C-hangolásban.

R. Gáspár. Béresd. A cementmentész előállításá azonos a portlandcementével. Ha jó szerkezetű mészégető-kemenczéje van, úgy abban kifogástalan cementmentészt nyerhet. Hogy értelmes-e házilag égetni, attól függ, milyen áron szerezheti be a nyersanyagokat.

P. K. Rövidem is, hosszasan is megköszönheti, ahogy önmek tetszik. J—n. A leghelyesebb és legjózanabb dolog lenne, ha szakítana vele, mert ennek az ösmerettségnek jó következménye úgy sem lenne.

Régi előfizető. Ezt a rangot a király adományozza azon nemes származásúknak, kik az ősi próbát leteszik, legalább 24 évesek s megfelelő vagyonnal rendelkeznek. A kabinétirodához kell fordulni.

Kébor. Nem kaptuk meg. Szives ajánlata elkésétt. Byron. Ezt még nem, talán a következőket. Sz. J. Sepsiszentgyöngy. Nincs állandó lakása a fővárosban. Legjobb a leveleket a parlamentbe címmezni.

E. F. Kolozsvár. Az a kis község Bars megyében van 489 tót lakossal. Az porosz város.

Kivándorló. Számot nem mondhatunk. De annyit állíthatunk, hogy ezekkel több a munkanélküliek száma, mint éveikkel ezelőtt.

Érdelklődő. Nem ad kihallgatást. Helyette Sztevényi államtitkár halgatja ki azokat, akik jelentkeznek.

Előfizető fia. Hirlapjegyek nem áll rendelkezésünkre, mert annak kiadását a postagazgatóság megszüntette.

Új előfizető. Lakatlan orosz kormányzósághoz tartozó sziget az Északi-Jeges-tengerben 3495 km² területtel.

Chemikus. Ez csak az achátnak egyik változata, melyen a korálhoz hasonló alakú rajzok vannak, melyeket az ásványon átvonuló vérvörös erek képeznek.

E. B. tanár. Ha helyünk lesz, hamarosan hozzánk. 7089. előfizető. Singer és Wolfner kiadásában jelenik meg. Ott tessék megrendelni.

H. Irén. Azokat az urakat, akik százast, vagy ezresbankóval gyujtanak szivarjukra, nem lehet megbüntetni. Előbb-utóbb hozzátartozóik ugyanis valamelyik szanatóriumba zárják.

L. János. Ez esetben semmi bántódása nem lesz s így bátran hazajöhet, sőt állandóan meg is telepedhet. Tudákos asszony. Miért kérdez olyan dolgokat, amelyekre felelni lehetetlen.

K. V. Szeged. Nem. A szegedi internátusok magánintézetek. Tudomásunk szerint Szegeden állami középiskolai bennlakás nincsen.

Fehérvári olvasó. A felsorolt butorok közül csak egy házősekrényű és a három képet foglalhatják le. Tanász. H. J. Mind a két költemény rossz. A próza értéktelen.

Hivatalnok. Mind a két esetben helyesen járt el. Bűnbánó. Nem illő dolog öreg emberrel szemben oly durván eljárni, bármennyire is megsértette őnt.

M. B. Kolozsvár. Kiskoru testvérei fölött önmek nincs rendelkezési joga; ezért rendel ki az árvaszék gyámat, hogy az a kiskorúak érdekeit belátása szerint védemezze.

Vagyombukott. Az esetben, ha leteszi a vagyontalansági esküt, a csődöt a bíróság nem rendeli el. Hős. Ön csak kötelességét teljesítette s ilyen körülmények között külön díjazásra nem számíthat.

Tudatlán. Kérjen árjegyzéket bármely budapesti látszeresztől, abból megdudhatja. Üzleteket nem ajánlunk.

Kényelemszerető. Annyi fáradságot ökvellenül kell vennie, hogy kikeresse a lakás pontos címét. Mj épp oly kevéssé tudjuk, mint őn.

R. R. Semmi kötelezettséget nem vállalt magára, tehát felelősséggel sem tarthatatik.

Maláta tápsör különlegessé
Hercules-sör
Mosch B. képv. Budapest, Király-u. 99. Árj. ingyen.

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS.
Kiadó-tulajdonos:
A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.
Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 20. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bidán János okleveles tanítót az izbugyarád-ványi állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Kisfaludi Pál okleveles tanítót a kunfalvi állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Fekete János okleveles tanítót a görbcskővesegyházi állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Körösi Margit okleveles tanítónak a körösmezői állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Szembrátovics Ferenc okleveles tanítót a ráhói állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Bátor Gizella okleveles tanítónak az alsóvisi állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Pila János okleveles tanítót a bereznfalvi állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Ladányi Jenő okleveles tanítót az izai állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Ifj. Nemes Mihály okleveles tanítót a petrovai állami elemi népiskolához rendes tanítónak; az igazságügyminiszter Szemere József nagytapolcsányi járásbíróági tealkkönyvvezető, jelenlegi alkalmazása helyén, a IX. fizetési osztályba sorozott tealkkönyvvezető; a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Demeczky Miklós honvédelmagyot a dévai pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez pénzügyi számtisztte ideiglenes minőségben. Fekete Ármín esongrádi adóhivatali gyakornokot adó-tisztte ideiglenes minőségben, Molnár Imre budapesti lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká a fő- és székvárosi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez, Piezinger Károly szabadhatyványi lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká a pénzügyminiszteri számvvevőséghez; a kereskedelemügyi miniszter az állami mértékhatle-sítő hivatalok személyzeti létszámában Breic Iván volt bródi városi mértékhatle-sítő, a XI. fizetési osztályba való sorolással, a zágrábi állami mértékhatle-sítő hivatalhoz állami mértékhatle-sítővé; a budapesti ítéltábla elnöke dr. Peregi Ödön győri járásbíróági díjtalan joggyakornokot saját kérelmére a budapesti törvényszékhez díjaz joggyakornokká, dr. Nyáry Miklós budapesti lakos, ügyvédjelöltet a budapesti ítéltábla területére díjaz joggyakornokká; a dévai pénzügyigazgatóság Varga Imre makói díjtalan adóhivatali gyakornokot a vajda-hunyadi adóhivatalhoz díjaz adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Tamássy Erzsébet nyabószvai állami elemi iskolai tanítónak a somodi állami elemi iskolához, Maliska Károly kunfalvi állami elemi iskolai tanítót a máriatölgyesi állami elemi iskolához, Rózsa Károly mel-lézei állami elemi iskolai tanítót a sümegi állami elemi iskolához helyezte át.

Pályázatok. A pestvidéki pénzügyigazgatóság-nál két díjtalan adóhivatali gyakornoki állásra; a nagy-bányai kerületi társaságoknál kezelőtiszt állásra; a nagy-otocsazi adóhivatalnál adóhivatali pénztárnoki állásra; a budapesti törvényszéknél két tolmács állásra 2 hét alatt; a lipótzmezi állami elmeegőyintézetnél két má-sodorvosi állásra március 14-ig; az ipolygási járásbíró-ságnál végrehajtói állásra 2 hét alatt; a nagykkúndai járásbíró-ságnál jegyzői állásra; a brassói adóhivatalnál első osztályú ellenőri állásra; az abrudbányai járásbíró-ságnál jegyzői állásra 2 hét alatt lehet beadni a pályá-zati kérvényeket.

Table with multiple columns: Budapesti értéktőzsde, Államadósság, Záloglevelek, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gézmalmok, Iparvállalatok, Sorsjegyek, Pénzmenek és váltók. Each column lists various financial instruments and their values in Pénz and Ár.

IDEGENEK UTMUTATÓJA

Legajánlatóbb beszerzési források
Budapesten.

Elelmezési cikkek.

Wikus Tátra tejcsokoládé gyára Budapest, V., Deák Ferenc-utca 17. Ugyanott finom csukorka-bombonyár, teásütemény készítése. Megrendeléseket a cég a legpontosabban eszközöli.

Pfeichmann Lipót szalámi és füstöltborsó gyára Budapest, Király-utca 11. Telefon 27-08. Keleti Export. Élelmezési naponta 17 000 pár Allandóan 24 munkás.

Biztosítás.

Assurazioni Generali (Triestini) ált. biztosító-társaság
A a 1831-ben. Részvénytőke és tartalékalap: 324 millió korona. Budapest, Dorottya-utca 10. sz., az intézet saját házában. **Élelmezési** minden módozat szerint, valamint fuellátási és leánykihazasítási biztosítások. — **Tíz.** szállomány, botöréssel lopás elleni és ilvegbiztosítások. — **Jegbiztosítás** a Magyar Jég- és vízöntőbiztosító részvénytársaság (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által. Részvénytőke és tartalékalap 7 millió korona. Egyenkénti és csoportos **baletbiztosítások** (egyenkénti baletbiztosítások díjvisszatérítéssel is) az **Első o. ált. balet ellen biztosító társ.** által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.) — Részvénytőke és készpénztartalék 19 millió korona.

Első Leánykihazasítási Egylet m. sz. Gyermekek- és életbiztosító intézet Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. Alapított: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermek és mindennemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. — Tartalékok: 10.000.000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány 46.000.000 korona.

Bankok és takarékpénztárak.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zalogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Központ és Magy. kir. szab. osztályosorsjáték felárúró helye: VI., **Andrássy-ut 5.** Kézi zalogüzletek: IV., **Károly-körút 18;** IV., **Ferenciek-tere 4.** Irányítók: **IV., Károly-körút 18;** IV., **Ferenciek-tere 4.** Irányítók: **IV., Károly-körút 18;** VIII., **Király-utca 57;** VIII., **ker., József-körút 2., VIII., Üllői-ut 6. sz.**

Gazdasági gép

Legfinomabb ujkori találmány a szabadalm. **kaszakivörő** (kalapáló) gép, mely a kaszát 5 perc alatt a legfokozottabbra készíti. Munkája gyors, egyenletes, a kaszát kemény és kiváló nagyobb gazdaságokban jelentékeny pénz- és időbeli megtakarítást jelent. Ára 40 korona. Egyedüli elárúró: **Reichmann Sándor** Budapest, VII., **Dembinszky-utca 46. szám.**

Víz- és légszuszogatók és csatornázás.

Pizzurnyi L. utóda Janisch János és fia Budapest, VII., **Jósika-utca 12. sz. csatornázási vállalat.** Épületbádósok műhelye és borgany diszitmények gyára. Légszuszogatók, vízvezeték, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyuberendezés, árnyékszék, vízelők, mindenféle gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegvíz-gyógyintézetek-, melegvízkészítő-berendezések fűtőhely összeköttetéssel vagy saját tüzhelyvel. **Ambergi légszuszogató gépek, világítási, fűtési és műszaki célokra.** Saját légszuszogatók minden házbán. Telefon 20-83.

Magyar-Siemens-Schuckert-művek

világossági részvénytársaság Budapest, V., **Lipót-körút 5.** Gyár: **Pozsonyban.** Telefonszám 211. és 212. Táviratcím: **Siemenschuckert.** Készít: Villamosvilágítási és erőátviteli központi telepeket és berendezéseket. Villamos vasutakat. Bányavasutakat. Egyenáramu, forgóáramu és váltakozóáramu generátorokat és motorokat, vezetékmagot, kábeleket, iv- és izzólámpákat, kapcsolókészülékeket, biztosítókat, wattórászámológát (Schuckert-rendszer), vezetékbereendezéseket központi telepekhez való bekapcsolásra. Világító testeket. Ivlámpaszekereket. **Különlegességek:** Felvonók, ventilátorok, szivattyúk, hordozható villamos fűrógépek, villamos bánya fűrógépek, villamos berendezések, mezőgazdasági és ipari célokra.

Ezüsttárgyak.

Ezüst. Ezüsttárgyak **Bachruch A. cs. és kir. udvari és kamarai ékszerész ezüsttrugyára.** IV., ker. **Királyi Pál-utca 13. szám.** 1906. évi december 1-én, gyári épületben a kicsinyben való árusítás számára is pazar helyiséget nyitott. (Bejárati földszint.) E fényes helyiségben mindennemű ezüsttárgy (asztaldísz, tálak, fényűzési cikkek, evőeszköz stb.) vásárolható Rendkívül gazdag választék a legfinomabb kivitelben szabott gyári áron, melyek minden tárgyon láthatóan föl vannak tüntetve.

Selyemárúk.

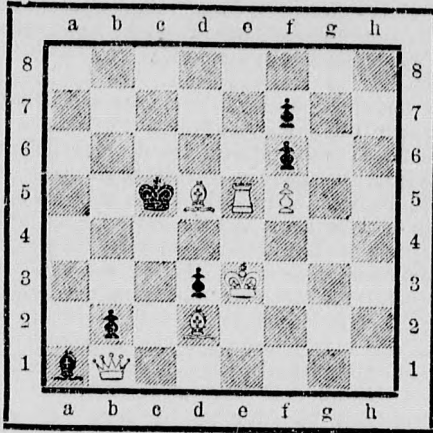
Szénágy, Hoffmann és Társa selyemárúháza IV., **Bécsi-utca 4.** Az összes tavaszi éjdonságok dus választékban már megérkeztek. Mintákat vidékre bérmentve küldünk. Miután helyben többféle szakmájú „Szénágy cég van, tisztelettel kérjük, selyemárúháznknak szóló b. rendelményeknél a pontos címünknek szives kiírását, **Szénágy, Hoffmann és Társa selyemárúház** kizárólag IV., **Bécsi-utca 4.**

SAKK.

Rovatvezető: **Gajdos János.**

6. számú feladvány.

Jespersen J. Scandborg.

Matt a negyedik lépésre.

Az 5. sz. feladvány megfajtése: 1. Vg7-c7.

242. számú játszma.

Játszották Varsóban 1908. október 30-án.

A match IV. játszmaja.

Vezérel.

Világos: **Marshall.**
Sötét: **Rubinstein.**
1. d2-d4 d7-d5
2. e2-e4 e7-e6
3. Hb1-c3 d5xc4

Mig dr. Lasker az ortodox 3. . . Hg8-f6 védelemhez ragaszkodik s dr. Tarrasch következtében megmarad 3. . . e7-c5 mellett, addig Rubinstein, ki a lodzi versenyen még állandóan 3. . . e7-c5 védelmet alkalmazta, ezuttal akceptálja a Janowski-féle védelmi szisztémát.

4. e2-e3 Hg8-f6
5. Ff1xc4 a7-a6
6. a2-a4 e7-c5
Janowski e helyen többször játszotta 6. . . b7-b6-ot is.

7. Hg1-f3 Hb8-c6
8. 0-0 c5xd4
Sötét a világos d-gyalog izolálására törekszik. Hasonló állásban Teichmann és Janowski között az 1906. oszteni versenyen S. . . Ff8-e7 történt.

9. e3xd4 Ff8-e7
10. Fe1-f4 0-0
11. Bf1-e1 Vd8-a5
12. Hf3-e5 Bf8-d8
13. He5xc6 b7xc6
14. Vd1-d2 Ba8-a7!
15. Ba1-d1 Ba7-d7

A d-gyalogra gyakorolt nyomás következtében sötét állása előnyösebbnek tartható.

16. Ff4-e5 Fe8-b7
17. h2-h3 e6-e5
18. Hc3-d5 . . .

Világos érdekes kombinációval akar szabadjúlni a nyomás alól.

18. . . . Va5xd2
19. Hd5xe7 Kg8-f8!

Mint látható, Rubinstein tovább számított; 19. . . Bd7xc7 20. Bd1xd2, Be7-d7 21. Be1-d1, Hf6-e4 22. Bd2-d3 stb. csak kiegyenlítésre vezetne.

20. Bd1xd2 Kf8xe7
21. Bd2-d3 Hf6-e6
22. Bd3-g3

Világos nem tarthatja a d-gyalogot; 22. Be1-d1-re következnék 22. . . f7-f6.

22. . . . e5xd4

A legjobb: igen kétségteljesen a játszma kiemelését itt 22. . . f7-f6, mire következhetnék 23. Fe4xc6! Ke7xc6 (ha 23. . . f6xe5, ugy 24. Fe6xd7, Ke7xd7 25. d4xe5) 24. Fe5-e7!, Ke6-f7 25. Fe7xd8, Bd7xd8 26. d4xe5 stb.

23. Fe5xg7 . . .
Az ily módon nyert gyalog természetesen nem ér föl a sötét d4-gyalogjával.

23. . . . He8xg7
24. Bg3xg7 d4-d3
25. Be1-d1 . . .

Nincs jobb; világos nem üthet sem 25. Be1xc6! sem 25. Bg7xh7-re, mivel az előnyömetelt szabadgyalogot már nem tudná föltartani.

25. . . . d3-d2
26. f2-f3 . . .

Fenyegedett 26. . . Fb7-c4 stb.
26. . . . Bd7-d4

27. Bg7-g4 f7-f5
28. Bg4xd4 Bd8xd4
29. h2-h3 Fb7-d5
30. Fe4xd5 . . .

Világos most már nem mentheti játszmaját.

30. . . . Bd4xd5
31. Kg1-f2 Bd5-d3
32. Kf2-e2 Bd3xb3
33. Bd1xd2 Bb3-b4
34. Bd2-a2 a6-a5
35. g2-g4 Ke7-f6
36. Ke2-f2 Kf6-g5
37. Ba2-c2 . . .

Világos nyilván megunta, hogy míg bástyája a gyalog védelmére tétlenül áll, az alatt a sötét király nyugodtan közeledik. A mostani utolsó erőfeszítése azonban szintén hasztalannak bizonyult; sötét győzelme lépérel-lépésre bizonyosabbá válik.

37. . . . Bb4xa4
38. Be2xe6 Ba4-a2!
39. Kf2-e1 f5-f4
40. Be6-e7 h7-h6
41. Be7-f7 h5-h4
42. Ke1-d1 a4-a3
43. Bf7-f5+ Kg5-h4
44. Bf5xf4 Ba2-f2
45. Bf4-a4 a3-a2
46. Kd1-c1 Kh4xb3
47. Ba4-a5 Kh3-g3
48. g4-g5 e2-a1V+
feladja.

Sakk-hírek.

A Budapesti Sakk-Kör bázisversenye iránt amely — mint már jelentettük — e hónap 21-én veszi kezdetét, a fővárosi sakkozók körében nagy érdeklődés mutatkozik. A versenyre szép számmal jelentkeztek s mert a versenyzők között több ismert nevű erős játékos is szerepel, a verseny igen érdekesnek ígérkezik. Péntekig a következő 14 játékos nevezése ismeretes: **Demeter Konrad, Dongan Alfréd, Fekete Oszkár, dr. Fluss György, Gajdos János, Kostics Borisklav, Kovács Gábor, Lovas Gyula, Merényi Lajos, Müller Jenő, Patényi Géza, Steiner Bernát, Sterk Károly, Wetlin Jozsef.** A kör agilis titkára, **Abonyi István** — aki pedig ugy a székesfehérvári országos versenyen, mint a prágai főturnán ismételtén tanujelét adta kiváló tehetségének — ezen a versenyen, mint torna-vezető fog közreműködni. Egyébként a verseny beosztásáról a következőket jelenthetjük: Játékidő vasárnap délután 3 órától este 7 óráig, köznapokon pedig este 6-7 órától kezdve 10-11 óráig. Óránként 20 lépés kötelező.

A Debreczeni Sakk-Körben már hetek óta folyik a háziverseny; a versenyzők három csoportban játszanak. Az első csoport biztos első díjasa Barász Zsigmond Budapestről.

Bécs. A „Wiener Schachklub“ kétfordulós versenyt rendez, melynek első turnusa a múlt hét folyamán nyert befejezést. Az eredmény szinte meglepő, mert az első helyen 4 egységgel **Réti Richard** áll, míg a második és harmadik helyet **Levy Leo** és **Schenkein Joachim** foglalták le 3 egységgel. Csak ezután következnek **Albin**, valamint dr. **Meitner** 2, s végül **Krejsnik** 1 nyert egységgel.

Newyork. Február 1-én Marshall és az amerikai Jaffe között 10 játszmas match kezdődött.

Sakk-üzenetek.

K. Ferencz, Naszály. A bevitt gyalog azonnal tiszté változik és pedig tetszés szerint, tekintet nélkül arra, hogy a választandó tiszt még a táblán van-e. Tehát lehet egyszerre két, sőt több vezér (királyné) is a játékban. Hasonlóképpen szerepeltehet három, vagy több bástya, vagy egyéb tiszt is.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóivatali igazgató; **PAJOR MÁTYÁS.**

A Tokaji Bortermelő
Társasága Rvt. Tokaj

Ajánlja tisztán kezelt szamorodni, aszu és gyögyaszu borait. A fenti társaság tagjai kizárólag szőlőbirtokosok; tehát a legmagasabb beszerzési forrás. Az árak oly méltányosok, hogy hogy ezen „Borok királya, királyok bora, Tokaj nektára és folyékony aranya“ mindenki által könnyen beszerezhető. Hetegek, lábadozók, versenyzőknek és nyomorjatosoknak nélkülözhetetlen. — **Budapesti vezérköpviselő:**

„Városmajor-utca 7. sz.“
Telefon 157-82. Telefon 157-82.
Árjeg zékkel mindenkinek szivesen szolgálunk.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az éhséghez.

Téged köszöntlek, sápadt arcú angyal!
Tedd a szívemre vértelen kezéd
S egy dobbanásán milliók szívének
Miattad égő lángját érezed!
Lángot, amely a sápadt arcú ember
Szemébe néző bús szemén kicsap
S tenger könnyében olyan, mintha tenger
Viharzó keblén haldoklik a nap.

Téged köszöntlek, kit a teremtsnek
Virághervasztó, forró lelke szült,
Mikor a földnek első virágalma
Még fel se épült és már összedült...
A tört virággal elveszett kalászáért
Fakasztották már fájo könnyeket...
Emlékezzél... a harmatszomjú földön
Mikor először harcoltunk veled!

Emlékezzél az első küzdelemre,
Meggálatott az első útközben:
Verejtékünknek véres ekéféján
Gyümölcsivel a munka szünetén.
A munka, melynek súlyos, láncos járna
Annyiszor hurezolt árvát, elbukót...
S mi felemelt a szörnyű léttusába:
Az alkotásnak istenarca volt!

Ez istenarcot látjuk harezainkban:
Napok ködén át s fátylas éjszakán
Csillagszemének milliányi fénye
Rezg véghetetlen, titkos fátyolán...
Ameddig nézzük, felszárad a könnyünk
S esüggött szívünkben új remény fakad.
Az alkotásért mosolyogva hordjuk
Robotba nyüzgő, szolgánczodat!

Téged köszöntlek, sápadt arcú angyal
S mindannyian köszöntünk tégedet:
Mi, dús világok koldus álmodói,
Kik ismerünk, mert harezolunk veled,
Szabad mezőkről álmodik a lelkünk,
Ahol az ember mind boldog, szabad;
Szabad mezőkert karjaidban küzdeve
Tördeljük már a szolgánczokat!

Vischer János.

(A német császár életmódja.) A német császár rendszeresen reggel hat órákor kel, fürdőt vesz, komornyikja segítségével felöltözködik s megreggelizik, mindig a császárné társaságában. Ez a reggeli angol módon készül s teából, kenyérből, vajból, tojásból, meleg és hideg sültből s édes tésztából áll, tehát voltaképp ez a császár fő napi étkezése. A lapokba és állami sürgönyökbe már a reggeli alatt beletekint. Hét órákor írásztalhoz ül, átnézi a kancellár, a nagykövetek, egyes közigazgatási ágak jelentését s minden irományra nagy betűkkel írja rá megjegyzéseit. Azután következik nagyon terjedelmes magánlevelezéseinek elintézése, több magántitkár segítségével s féltizkor a kabinettfőnökök és miniszterek teszik meg jelentéseiket röviden, ugyszólván táviratstílusban. Néha megeskik, hogy a jelentések idejét pár órával elhalasztja s kilovagol a Thiergartenbe és visszajövet fölnezi a kancellári palotába, hogy Bülow jelentéseit hallgassa meg. Gyalog nagyon ritkán szokott sétálni s ilyenkor többnyire a császárné is elkíséri. A második reggeli, melyre többen hivatalosak, alig tart félórát s utána a császár visszavonul, ha látogatások vagy fogadások nem tartóztatják. Ilyenkor szokta tanulmányozni a hajóépítési terveket, ilyenkor rajzolja meg egy-egy emlékszóbornak vázlatát, vagy könyvet olvas, vagy a császárnéval muzeumokat látogat, vagy egyik-másik műterembe toppan be. Az estebédhez, melyet szintén nagyon gyorsan szolgálnak fel, nagyobb társaság szokott hivatalos lenni. Körülbelül ez a császár napirendje. De csak körülbelül, mert bármily szigorúan elő van is írva napi programja, ezt minduntalan megszakítja fontos jelentésekkel s még fontosabb táviratokkal.

(Kutyák különkosója.) A kutyáknak eddig, bármennyire is kényeztetették gazdáik, keserves életük volt, ha vasuton utaztak. Ha nem voltak olyan kicsinyek, hogy a gazdájuk magával vihette a szakaszba, irgalmatlanul külön rekeszbe tették őket, ahol fázhattak és a kemény padlón nyújtózkodhattak. Még azokat sem kímélte a vasut, amelyek máskülönbben selyemváncoson a legnagyobb kényelemhez szoktak. IIIába sajgott a gazda szíve kedvelt kis kutyájáért: ha az utazásra magával vitte, nem segíthetett a baján. Most azonban jobb idő virradt; a német vasutak igazgatósága elrendelte, hogy ezután a kutyakosói-szakaszt fűteni kell, a padlót pedig be kell teríteni puha szőnyeggel, hogy az állatok ne fázzanak és ne feküdjenek a kemény padlón. S hogy a reform tökéletes legyen, elrendelte az igazgatóság azt is, hogy a kutyák számára új, kényelmes különkosókat építsenek, mert máskülön-

ben nem volna mit fűteni és puha szőnyeggel be-
teríteni.

(A világ első nemzete.) Sokban emlékeztet a nagyidai cigányháborúra az a véres szélmalom-harcz, mely pár nappal ezelőtt a middletowni American Tobacco Compagny munkásai között tört ki. A háboruskodás oka az a véletlenül fölvetett kérdés volt, hogy melyik a világ első nemzete? A kérdésre természetesen könnyű lett volna megfelelni, ha a dohánygyárban csak egyféle nemzetiségű munkások lettek volna, mert kétségtelen, hogy ezek egyhanguan a maguk javára döntötték volna el a kérdést. Ám a nevezett dohánygyárban amerikaiak, magyarok, románok és görögök dolgoztak és mind a négy nemzetiség a saját nemzete számára követelte az elsőbbséget. Különösen az amerikaiak voltak rettentően fölháborodva, hogy az amerikaiakkal szemben még vita tárgya is lehet, hogy melyik a világ első nemzete. A vitaközös hevében természetesen össze-vissza szertegették egymást a munkások, aminek azután a vége általános véres verekedés lett. Mire a rendőrség kivonult s szétválasztotta a verekedőket, négy amerikai három német, három görög és két magyar már életveszedelemes sérüléseket szenvedett. A sebesülteket a kórházba szállították, míg a verekedő munkások közül hetvenötöt, amerikai, magyart, németet és görögöt vegyest le-tartóztattak. A nagy kérdés természetesen még így sem dönt el, ámbár a szerint határozották meg a „világ első nemzetét”, hogy a nagy verekedés melyik nemzetiségének kedvezett legjobban. Minthogy pedig a magyarok közül csak ketten sebesültek meg: Middletownban már a többi nemzetiségbeliek is a magyart kezdik tartani a világ első nemzetének.

(A vakok álmai.) Specht erlangeni orvos-tanár egy német folyóiratba tanulmányt írt a vakok álmairól. Azok az emberek, akik nem születettek vakon, hanem csak később vesztették el a szemök világát, álmaikban gyakran színes, napfényes képeket látnak. A vakon született emberek álmaira vonatkozólag még kevés a megfigyelésünk, pedig Müller János, a híres fiziológus már nyolczvan esztendővel ezelőtt rámutatott az ilyen fajta álmok megvizsgálásának fontosságára. Hogy a született vakoknak ne volna álmuk, ez nagyon valószínűtlen. Mi csak nem tudjuk elképzelni ezeket az álmokat, mert a meinkban a látás által észlelt jelenségek a talányok. Keller Helén, aki ugyan nem született vakon, hanem tizenkilenc hónapig látott, azt állítja, hogy neki szép optikai és akusztikai jellegű álmai vannak.

DARROW HALÁLA.

— REGÉNY. —

Irta: M. L. SEVERG.

26

Azt hiszem, megfelel önnek, ha mindenről részletesen tájékoztatom; ebben az értelemben írom meg a közlendőimet.

Moro Scindia nyíltan vallotta, hogy Ragobahnak ellensége, annak elhunyt neje Lona pedig vérrokona volt. Moro is végtelenül szeretete, csak sokkal idősebb volt nálánál s ezért nem kérte meg a kezét. Ragobahval való házassága nagyon boldogtalan volt. Az okát nem mondhatja meg, mert megesküdött, hogy elhunyt rokonának élete utolsó eseményét csak egyetlen egy személynek árulhatja el. Amikor azt mondtam erre, hogy tudom, ki az a személy és megneveztem John Darrovot, az öreg felpattant, mintha megszurták volna és rémült esodálkozással nézett reám.

Először azt hitte, hogy a gondolatait elolvastam és sötét szeméit mereven rám függesztette, mintha ő is ugyanazt akarná eslekedni. Azután nyugodtan így felelt:

— Igen, én csak John Hinton Darrovnak szólhatok.

— John Darrov meghalt! — feleltem.

— Meghalt! — kiáltotta felugorva. — Sahib Darrov halott! — És ismét lerokskadt a székbe és kezeibe rejtette arcát.

— Oh, szegény Lónám! — mormolta hal-
kan, nem tartottam meg az ígéreteimet. Ne haragudj és ne nehezeld ezért, hiszen minden lehető elkövettem. Husz éven át hasztalanul futottam az általam oly forrón szeretett férfi után. Az első hír pedig, amely róla megtudtam, a haláláról szól.

Elmondottam most már neki, hogy Darrovot meggyilkolták és elmondtam az egész esetet, ugyszintén a gyantát is, mely Ragobah-

hogy üldözójét megbüntessék és miután Lona is megtett volna mindent, hogy ezt az utolsó óhaját teljesítse, ő is minden erejével segítségünkre kell, hogy legyen, miután az elhunyt nő őt bizta meg utolsó akaratainak végrehajtásával.

Megtöröm ugyan az esküt, melyet fogadtam. De ha nem tenném meg, szösz szerint akkor is esküt törnék, ha nem mondanék el most már mindent részletesen. Ime, amit tudok:

Azt hiszem, Sahib Darrov már elmondotta önnek, mi történt a legutolsó találkozásukkor Lónával a Malabar-dombon. Rövid idő múlva hozzá ment Ragobahoz, aki iránt alig tudta leplezni undorát. Akkoriban nagyon ritkán láttam őt, mégis feltűnt a nagy változás, mely rajta végbement. Csak egy módon tudtam magamnak megmagyarázni viselkedését, hogy kedvesét hűtlenségen kapta és ezért daczból felesége lett Ragobahnak. Be kell vallanom, hogy a dolog nem tetszett nekem és lehetőleg kitértem az utjából. Már hetek óta nem láttam Lónát, mikor egy nap levelet kaptam tőle, ami végtelenül meglepett. A levél rövid volt és olyan hatással reám, hogy szöröl-szóra kívülről tudom tartalmát:

Kedves rokon!

E sorokat Kandia által küldöm neked, hogy még idejében megkapjad, mielőtt késő lenne kívánságom teljesítése. Férjem házában olyan vagyok, mint egy fogolyhadár. Minden mozdulatomat megfigyelik és téged be sem boosátanának, ha a férjem itthon lenne. Könnyörögve kérek, jöjj most azonnal, hogy utolsó kívánágot rád bizzam, mielőtt Ragobah hazatér. Halálomat érzem, Moro, és tőled függ, vajjon szellemem megtalálja-e nyugalmát, vagy pedig örökös megbánás között tépelődjön. Titkom izzó parázként égeti a lelkem és csak neked mondhatom el. Jöjj, — jöjj azonnal! Lona.

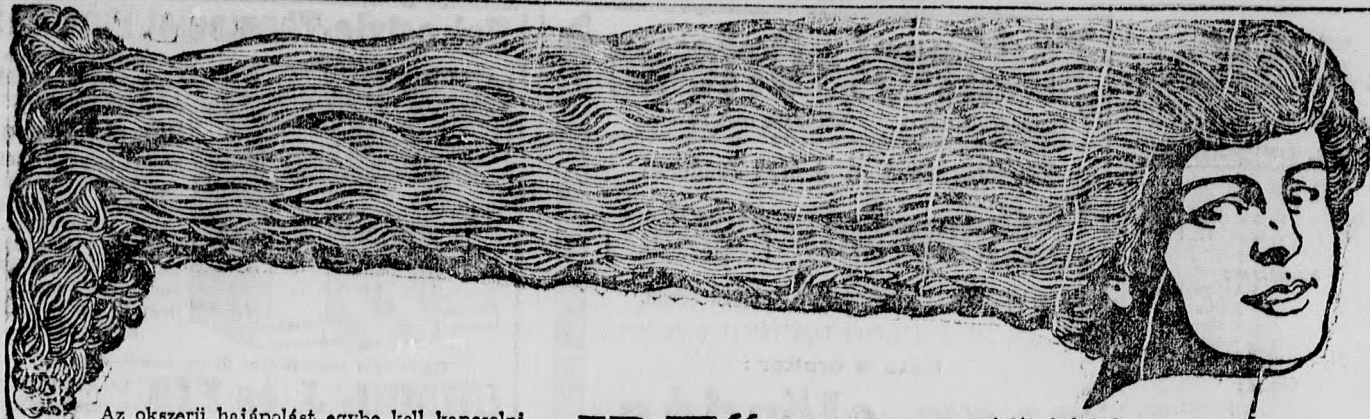
El tudja képzelni a hatást, amelyet e so-

lyan beteg, és most a szomorú hír arról értesít, hogy közeledik a halála. Minden halasztás nélkül hozzá siettem. Lázás izgatottságban találtam az attól való félelemtől, hogy nem tudok eljönni, vagy időközben hazatér a férje. Már csak árnyéka volt előbbi szépségének. Fájdalommal tapasztaltam, hogy rehamosan közeledik a véghez.

Tudtam, hogy megbízhatom benned és számíthatok rád, Moro, — szólt belépésemkor, ámbár azt hiszem eljátszottam a szeretetedet. Magamban azt mondtam, hogy régebbi érzelmeid hatása alatt el fogsz jönni hozzám és nem csalódtam. Igen, — folytatta — igen, nemsokára vége lesz mindennek. Talán meg ennyi ideig sem éltem volna, de nem tudtam addig meghalni, amíg ki nem beszéltem magam. Most már semmitem fog ebben megakadályozni és akkor vége lesz a hareznek!

Egy pillanatnyi hallgatás után ismét folytatta:

Nem nagyon hosszú a történet és azt hiszem a legjobb, ha legelől kezdem. Arra emlékezel, hogy egy angol, John Darrov megmentette az életemet. Később azután szerelem támadt köztünk és egymáséi akartunk lenni. A szüleim azonban ellene voltak e házasságnak, mert okvetlen Ragobah akarták férjemül, akinek már oda is ígérték; meg voltak tehát borzasztóan rémulve, hogy a legszentebb parancsát a kasztunknak meg akarom sérteni azáltal, hogy egy olyan férfinak legyek a felesége, aki nemcsak, hogy nem tartozik a kasztunkhoz, hanem egy teljesen idegen, keresztény. Ennek azonban csak az lett a következménye, hogy titokban találkoztunk a Malabar-dombon a nagy banáfa alatt, ahol életem legboldogabb pillanatait éltem át. Ott történt aztán, hogy egy este megbeszéltek; egymáséi leszünk örökre. Együtt szöktünk. Mielőtt azonban ez az óra bekövetkezett volna, valami közbejött, ami engem és életemet teljesen megváltoztatta.

Az okszerű hajápolást egybe kell kapcsolni egy jó, kipróbált hajnövesztő szerrel és óvakodjunk a reklámosan kidiesért értéktelen és többnyire ártalmas vizektől. Egyedüli kipróbált és kitért voltánál fogva elimert szer a mi gumónk, melynek

„IPE“

a neve, az egy szenzációt keltő hajnövesztő-szer, amelyet Európában még nem láttak. Egy csomag „Ipe“-gumóból minden gyermek tud magának két liter „Ipe“-hajvizet előállítani. A hatása csodás és mindenki azt mondja rá: „Egyszer próbáltam, mindig használok.“

Az „Ipe“-gumó nem engedi a haj ősülését egész a késő korig, a haj kihullása megszűnik és tartós kezelés mellett a haj uj, buja tenyésztésnek indul! Már az első mosás után nyer a frizura, a haj illatossá lesz és pompás tömörségűvé válik. A korpa rögtön eltűnik.

LEGJOBB

még a leggyöngédebb szőke hajnak is az „Ipe“-gumó. 1 nagy csomag „Ipe“-gumót küldünk mindenhova 4 koronáért, 1 fél csomagot 2 koronáért. Tessék azonnal megrendelni az összeg beküldése mellett (levélbélyegeken is lehet) vagy utánvétellel. — Gondot kell fordítani

a HAJ NÖVÉSÉRE!

A test és arc bőrnek ápolására föltétlenül enyhe, még a leggyöngédebb bőrre is ártalmatlan szappanra van szükség. Csakis a mi

„OJA“

szappanunk kölesönöz a bőrnek viruló színt, lágy-ságot és simaságot, melyben mindenki gyönyörködik. A bőr minden tisztátalansága, minők: pórsenések, szepők, vörösség, paraziták, ráncok stb.

okvetlenül eltűnnek az „OJA“-szappan használata folytán. „OJA“-tól a legkérgesebb kéz is elegánsá, gyöngéddé és finomná válik. A pórusok megtisztulnak és a túlságos izzadás csakhamar megszűnik. Rövid használat után be fogja Ön látni, hogy az „OJA“

nélkülözhetetlen

1 egész doboz „OJA“ csodaszappan K 2.—, 1 kis doboz K 1.—. Tessék azonnal megrendelni az összeg beküldése mellett (levélbélyegeken is lehet) vagy utánvétellel. „OJA“ az egyetlen jó szer

a bőr ápolására!

Ajánljuk továbbá hirneves specialitásainkat:

RIORET, perui szappangyökér, garantálva elsimítja a ráncokat, a bőrt bársonyos lágyaságuvá, fiatalosan üdév és vakító fehérré teszi. **Eredeti csomag K 5.—.** Mintacsomag K 2.—.

INCARNAT halvány arcoknak gyöngéd, rózsás lehetet kölesönöz. Teljesen fölismerhetetlen. **Nem kendőző-szer!** 1 doboz K 2.—, 1/2 doboz K 1.—

Kaliforniai „OJA“-crème, előállítva Virginiaból (a tavasz szépsége), nincs benne sem zsiradék, sem semmiféle festőanyag s reggel és este használandó, előzetesen „OJA“-szappannal való mosás után. „OJA“-crème a legdurvább, vörös és felpattogzott bőrt nyomban bársonypuhaságuvá változtatja. 1 eredeti doboz Kaliforniai „OJA“-crème K 3.—, 1/2 doboz Kaliforniai „OJA“-crème K 2.—.

Kaliforniai „OJA“-puder az „OJA“-crème vagy az „OJA“-szappannal való mosás után használják. Az „OJA“-pudernek előnye, hogy absolute láthatatlan és hogy mentes minden fémnyagoktól. A bőr az „OJA“-puder használata után nagyon gyöngéd és üde lesz. **Ily meglepő hatásu pudert Európában eddig még nem ismertek!** Kaliforniai „OJA“-puder 1 eredeti doboz K 5.—. Kaliforniai „OJA“-puder 1 mintadoboz K 2.—. (Fehér, rózsaszín, vagy crème).

Amerikai „OJA“-körömfény a körmöknek nyomban gyönyörű zománcos fényt kölesönöz, mely 8 napnál tovább is eltart. Egy doboz K 2.—, 1/2 doboz K 1.—.

Szállítás naponta az összeg beküldése vagy utánvét mellett az

• 7555

„OJA“ első amerikai illatszer-palotából

WIEN, I., PETERSPLATZ 11.

PRÁGA, OBSTGASSE 9.

Budaposten kapható a cégekél: **Thallmayer és Seitz**, V., Zrínyi-utca 3., **Dr. Egger Leo és Egger J.** gyógyszerész, VI., Váci-körút 17., **Molnár és Moser**, drogueria, IV., Koronaherceg-utca 11., **Török József**, Király-utca.

A szótkaülés megkezdődött
Luxus árajm nincsenek,

darabja

6

FORINT

Vejódi harosi kanárik, a legfinomabb énekturakkal, favola- és fülemile-hanggal, mely gyász- és ivben gördülő énekekkel. A legújabb készülék szerint betanítva. Zeffert-féle hangolás. Hathó api próbaidő. Kicserelés meg van engedve Tenyészös-tény 1 forint 50 kr. Kanári-tapilék 5 kg. zsák, 1 frt 50 kr.

A. SAUER
Meierhöfen bei Karlsbad.

PENZ

kölesön sorsjegyekre és érték-papírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre.
Eredeti sorsjegyre 6.50 K.
Jószív sorsjegyre 7.50 K.
Magyar v. t. 22.— K.
Bazilika 16.— K.
Olasz v. t. 30.— K.
Osztr. v. t. 40.— K.
Házai 90.— K.
Konvertált Jelz. 105.— K.
stb. stb.

A kölesön 2 koronánál kezdődő apró részletekben törleszhető. — Ha sorsjegyet már zálogban vannak, egy a letétjegy beküldése ellenében a kölesont a fenti összegre felemeljük. Azonnali elintézés és legolcsóbb kamattal

JELZÁLOG

kölesönök minden nemét a legszolidabb alapon és legelőnyösebb feltételek mellett közvetlenül előleg nélkül.

BEIFELD BANKHÁZ
Epest, Károly-körút 1
Alapítatott 1874-ben

Beszélőgépek

kizárólag eredeti elsőrangú gyártmányok részlet-fizetésre is olesón kaphatók.

MAGY. IPAR ES KE-RESKEDELMI R.-T. BUDAPEST,
VI., Király-utca 76. sz.
Kérjen árjegyzeket!

Konvertált Jelzálog - sorsjegyek.

Legközelebbi huzás február 25-én.

25 havi **6** koronás részletfizetésre kaphatók.

6 kor. ellenében beküldjük a sorsjegy számát tartalmazó részletívet.

3 igérvény

1 Jelzálog főnyeremény	75.000 K.
1 Bacsvárosi főnyeremény	300.000 K.
1 Tisza szegedi főnyeremény	180.000 K.

a három darab együtt portómentes beküldéssel 33 korona.

MERCUR-BANK
ÉS V. Ü. RÉSZV.-TÁRS.

VÁGZI-UTCZA 37.
BUDAPEST, (Mercur-palota).

Megrendeléseknél kérjük pontos címünkre ügyelni.

Compound

használt félstabil és stabil-gépek különböző nagyságban, gyárilag újítva, teljes szavatossággal kapható, **Timar Bae** cégnél, Budapest, Lipót-körút 28. Telefon 46-71.

Inhalatorium,

pneumatikus kamara, pöstyéni iszapkura, villamos szénsavas forrólégfürdők

Dr. PAJOR új vizgyógyintézet és szanatoriumában
Budapest, VIII., Vas-utca 17
Bejárók és benlakóknak.

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1903. február 21-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

Az ember tragédiája.

Dráma 5 felvonásban. Írta: Madach Imre. Színpadalkalmazta: Paulay Ede. Zenéjét szerzte: Erkel Gyula. A „Marsalaise” átiratát szerzte: Szabados Károly.

Személyek:
 Az ember: V. Molnár R.
 Rafael: F. Domján R.
 Gábor: György I.
 Mihály: Gyenes
 Lucifer: Bako
 Adam: S. Fáy Sz.
 Eva: Mihályi
 Földszelleme: Haidu
 Lovel: Horvath
 Catusus: Szacsvay
 Aggereknek: Szacsvay

Kezdeté 1/2 3 órákor.

Este rendes helyárakkal.

A vadkacsa.

Tragikomédia 5 felvonásban. Írta: Ibsen Henrik. Fordította: Dr. Lusacs György.

Személyek:
 Werle: Horváth
 G. eres: Pethas
 Az öreg Ekdal: Gabányi
 H. almar Ekdal: Gá
 Gina: H. gyosi M.
 Hedvig: Váradi A.
 Sörbyné: Lenkei H.
 Reiding: Somlai
 Molvik: Meszáros
 Petersen: Abonyi
 Jensen: Szőke
 Kövér ur: Pócs
 Kopasz ur: Haidu
 Hóvilági ur: Bartos

Kezdeté 1/2 3 órákor.

TRÁNIA SZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

A táncz.

Kezdeté 4 órákor.

Este rendes helyárakkal.

A francia forradalom.

Kezdeté 1/2 3 órákor.

FŐVÁROSI GYERMEK-SZÍNHÁZ.

VI., Király-utca 18. szám.

Hüvelyk Matyi

vagy az elvarázolt királyfiadnyok. Eredeti boházatos varázsszerege da. lokkal és táncokkal 7 képben. Írta: Földi Mátyas.

Kezdeté 4 órákor.

APOLLÓ-PROJEKTORGRÁF

Népszínház-utca 1-3. szám. Telefon 68-39.

A sakkézés öröktje.

(Az Apolló saját fővátele.) — Az Erzsébet. — Waterloo. — Életmentő bernáthgyi kutyák. — Szardem és az öt ördög.

Néma ajkak.

— Nincs otthon a maoska, tánczolni az egerek. — Nyaktörő automobill.

Julius Caesar.

Kezdeté 6 órákor, vasár- és ünnepeken 3 órákor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Bajazzók.

Dráma 2 felv. Szövegét és zenéjét írta: Leoncavallo R. Ford. Radó Antal.

Személyek:
 Nedda: M. Szeyer I.
 Tonio: Dalóczi
 Canio: Könyey
 Beppo: Keitész
 Silvio, pór: Takács

Utána:
 G. Falken Marvla fellelével:

Parasztbecsület.

Melodráma 1 felv. Zenéjét szerzte: Mascagni P. Szöveg. írták Targioni Tosetti és Masci. Fordította: Radó Antal.

Személyek:
 Santuzza: G. Falken M.
 Lola: Ambrusné
 Torludd: Lonardi
 Alfio: Várady
 Lucia: N. Valent V.

Végül:

Magyar táncgyuleg.

Koreográfiáját szerzte: Guerra Miklos. Zenéjét összeállította és részben bővítette: Szikla Adolf.

Kezdeté 7 órákor.

VÁRSZÍNHÁZ.

Nincs előadás.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A szerencse fia.

Komédia négy felvonásban. Írta: Dregey Gabor.

Személyek:
 Varga: Köröndy
 Irén, a leánya: Bathory G.
 Szondi: Dobi
 Kermos: Csontos
 Gáknthy: Réthey
 Salics Adolf: Czobor
 Reiner: Vágó
 Stefánia, a felesége: Forray R.
 Emma, a leányk: Meszáros G.
 Zarái Zimko: Z. Molnár
 Tarnó: Vándory
 David: Háky
 Lili: P. Makay G.
 Sebes: Papp
 Almódayné: Bera P.
 Almóday: Fenyvesi

Kezdeté 3 órákor.

Este rendes helyárakkal.

A meztelen nő.

Színmű 4 felvonásban. Írta: Henry Bathille. Ford.: Adorján Andor.

Személyek:
 Pierre Berniere: Csontos
 Louise Cassagne: Medgyaszay
 Chabran herceg: Törzs
 Chabran hercegné: Forrai R.
 Rouchard: László
 Gerin: Vágó
 Greville: Réthey
 Fosini: Z. Molnár
 Lafargue: Dobi
 Arnheim: Rátkai
 Rousset: Köröndy
 Selier: Papp
 Chailard: Vándory
 Soudon Cassagne: Loránt
 Carsinné: Tárnoky G.
 leadora Lorinz: Fülöp G.
 Monbinié: Kacsóh F.
 Emma: Tóth I.
 Nini: Zalka K.
 Verselle: Czobor
 Vernebourg: Tarnai
 Tabourot: Thudóczy
 Certanée: Bérés M.
 Apollónó: Foa P.

Kezdeté 1/2 3 órákor.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. WALDMANN IMRE, igazgató.

Ma vasárnap d. u. 4 órai kezdettel **jótekonysági előadás,**

a VIII. ker. Jótékonysági Egyesület javára, a fényes februári műsor legkiválóbb számaival.

Este 8 órákor:

nagy előadás.

Jegyelővétel a nappali pénztárnál délelőtt 10-1 ig és délután 3-6-ig. Telefon 93-36.

Hétfőn, február 22-én — Royal-terem

YSAYE Eugene

hegedűművész egyetlen szólóhangversenye. Jegyek 10, 8, 6, 4 és 3 kor. kizárólag Méry Bélánál Andrassy-ut 12. szám.

Kedden, február 23-án — Royal-terem

Kussewitzky

Sergei orosz gondnoka-művész egyetlen hangversenye.

Közreműködők: Casadesus (viola d'amour) és Lindemann Frigyes (zongora).

Jegyek 10, 6, 4 és 2 kor. kizárólag Méry Bélánál Andrassy-ut 12. szám.

Pénteken, márczius 5-én a Royal-teremben, YVONNE

DUBEL

a párisi Opera primadonnájának első dalestéye Budapesten.

Jegyek: 12, 10, 6, 4 és 2 koronáért kizárólag Méry Bélánál, Andrassy-ut 12. szám.

Vasárnap, márczius 7-én, Royalterem

Brüsszeli

vonósnégyes 2-ik és utolsó kamaraestéye. (Béret 4. sz.)

Közreműködő: Dr. ADB MIHALYNE zongoraművész.

Jegyek: 10, 6, 4 és 2 koronáért kizárólag Méry Bélánál, Andrassy-ut 12. szám.

Pénteken, márczius 12-én, Royal-terem

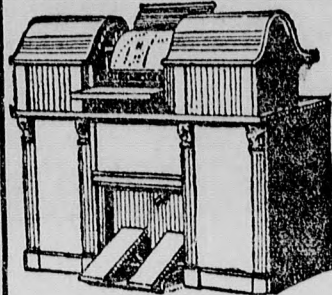
BUSONI

Ferruccio zongoraművész egyetlen hangversenye.

Jegyek: 10, 6, 4 és 2 koronáért kizárólag Méry Bélánál, Andrassy-ut 12. szám.

SZABADALMAKAT védjegyeket és mintajelölést megszerez a Szabadalmakat Ertekesítő Vállalat PASZTOR (bej. cég) Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 17. sz. Felvilágosítás díjtalan. Telefon 24-20.

Metrostyle-Themodist Pianola!

a legtökéletesebb zongorázó-készülék A saison újdonsága:

Pianola-Piano.

Ebben egyesítettett egy kintő pianino és a pianola az összes utításokkal. Kézrel is játszható, mint a közönséges zongorák vagy a beépített pianola segélyével.

Egyedüli képviselő Magyarországon:

CHMEL J. és FIA es. és kir. udv. zongoragyáros

Budapest, Gizella-ter, Haas-palota. Ugyanott a világ legjobb zongorái, mint Bösendorfer, Bechstein, Chickering, Schiedmayer, Rönisch, Görs, Proksch, Wirth stb. egyedüli képviselője.

PARISIANA-MULATÓ

Márvány-palota. Igazgató: Friedmann A. Szerecsen-utca (a magy. kir. Operával szemben.)

Nappali pénztár 10-6 ig. Telefon 101-45.

Kezdeté 1/2 10 órákor.

A világ legnagyobb A 4 FARABONIS ének és táncművészei és az egész szenzációs februári műsor. 12-1 óráig fénves CABARET a tündéri tükörkertben Constance de Linden, — Elsa de Sylvia, Mattasch stb. közreműködése mellett.

Délután 4 órákor fél helyárak mellett

fényes előadás a teljes szigorú családi műsorral. Ma és mindennap éjjel 1 órától kezdve nagy táncmulatság az összes helyiségekben 3 zenekar közreműködésével. Belépődíj 1 K.

ROYAL ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÚT 31. TELEFON 110-22

Vasárnap, február 21-én két előadás, délután fél 4-kor mérsékelt, este 8-kor rendes helyárakkal.

Mindkét előadásban:

Budapesti szépségesték. Professor Burghardts Mythology Revived

A nimfa és a faun násza

Szenzációs siker! Utolsó hét: Milán király fia mint énekes és szölvő. A hálószobalány

3 kicsi nő

Varjas Antal mint uri primas azonkívül 12 attrakció. A délutáni előadásban: Kurter and Ircey's Sportac.

Jegy váltható elővételi díj nélkül a Royal Orfeum nappali pénztáránál d. e. 10-1 ig, d. u. 3-6-ig.

A tükörkertben Royal-Cabaret. Énekek, új tánc-attrakciók. Czigányzene reggel 5 óráig.

CIMBALMOK,

legújabb szabadalmazott acélt belső szerkezettel, melynek hangja, hangtartása rendkívül jónak bizonyult, részletezése is legmesszebbmenő jóállású kaphatók. Fonográfok, gramofonok, heged k, fuvolák, cit. rak, okarinak stb. olcsón legjobbak. Kintantve elismert jó munkáert.

Árjegyzék ingyen küld

Mogyoróczy Gyula

m. kir. szabadalm. hangszergyára Bpest, VIII., Bakozi-ut 7L. Telefon 58-20.

Szőnyeg-ujdonság!

200-300 nagyságban nyitott jacquard szőnyeg, tartós minőségben 6 firt 80 krért.

Rosenberg és Qitt

női divat, szőnyeg- és vízszórók nagy árubáza

Budapest, VI., Király-u. 32. saroküzlet

Tévedés

kikerülése végett vásároljon óvszer-különlegességet a GUMMI KIRÁLY-nál

HATSCHEK N.

Csakis: Bpest, Károly-körút 6. Árjegyzék titoktartással ingyen.

FOLIES CAPRICE

Igazgatósnál: LEITNER és KELETI Révay-utca 18. Főrendező: ROTT SÁNDOR

Az előadás kezdete 1/2 9 órákor.

Az első stáció.

Bohózat. Írta: SATYR. Rendező: Rott Sándor.

Végül 11 órákor! Végül 11 órákor!

„BADE ZU HAUSE“

Jelenet a gőzfürdőben. Írta: Satyr. Rendező: Rott S.

Nappali pénztár délelőtt 9-1 óráig és délután 3-6 óráig. Az 1-ső emeleti „Casino de Parisban” elődrangó tánc-attrakciók. — Kezdeté 1/2 2 órákor. Telefon 14-22.

Hull a haja? Használja a GARA-fele Petroleum-hajszeszt. Egy eredeti liter ára 2 korona. Főszékhelyi hely Budapest, VIII., József-körút 80. Gara Góza és Isa drogeria — Tessék árjegyzéket kérni.

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1909. február 21-én.

VIGSZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárrak.

Tatárjárás.

Operette 3 felvonásban. Írta: Bakonyi Karoly. Zenejét Gábor Andor. Versőire szerz.: Kálmán I.

Személyek:

Lohonyay	Vendrey
Treszka, leánya	Komlóssy I.
Riza báróné	Kélesi J.
Imrédy	Fenyvesi
Lórentey	Hegedűs
Elekcs. hadnagy	Vámos
Wallerst. in	Sarkadi
Mogyoróssy	Kornai Bertal
Virág, strázsamester	Balassa
Turi, szászvezető	Tihanyi
Suták, kozhuzár	Na y
Kempelen	Gyöző
Gerő, intéző	Tapolczay
Idke	Dullos J.
Bence, béresgazda	Szécsényi
Szegő Bandi	Bárdi
Elemérné	V. Kézsi R.
Wuffka, ezredes	Kazalóczy

Kezdeté 3 órakor.

Este rendez. helyárrakkal.

A kivándoró.

Színmű neg. felvonásban. Írta: Herzog Ferencz.

Személyek:

Hatfaludy herczeg	Lengyvesi
Palfi Miklos	Góth
Báro Szentgróthy	Tanay
Jeszi	Harmat H.
Fegy	Tapolczay
Kerekeszay	Vendrei
Mihaly	Szerényi
A felesége	R. naszkíné
Adél, leányuk	Hegedűs
Keltema	Heredus
Foka	Balassa
Veres	Kazalóczy
Kristóf	Bárdi
Henrik	Sarkadi
Beni	Gyöző

Kezdeté 1/2 8 órakor.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Délután rendez. helyárrakkal:

Fálmay Ilka felleptével:

A hollandi lány.

Nagy operette két felvonásban. Írta: Rubens A. és Hugan A. Zenejét szerz.: Rubens P. Fordította: Bióly Miksa.

Személyek:

Papp Adrien	Szirmay
Le Coop	Margitai
Van Vuýt	Kiráy
Hook	Boross
Szinks	Német
Schnapsz	Papir
Sally	Kosary
Mina	Pálmay I.
Freda	Hornyik
Gretchen	Zala K.
Flis kofa	Erdel B.
Óreg asszony	Nyarainé
Rendör	Sáfriny

Kezdeté 3 órakor.

Este rendez. helyárrakkal.

Tánczos huszárok.

Operett három felvonásban. Írta: Róna Ferencz. Zenejét Szep Ernő versőire szerzette: Szirmai Albert.

Személyek:

Hubert Egon herczeg	Gábor
Von Flüggen	Szirmai
V. n. Saaburg	Gátszár
Von Dennenwitz	Sárosi
Von Stackelberg	Margitay
Heilbrük	Simai
Canisius Wolf	Papir
Herma, neje	Erdel B.
Thea, leánya	Petrass S.
Proksch Libor	Németh
Ede, a fia	Otyós G.
Dürenstein	Nyarainé
F. na, a felesége	T. Harmath
Hertha, leányuk	Rozsa
Lr. Froelcker	

Kezdeté 1/2 8 órakor.

Holnap, vasárnap 1909. február 21-én
FŐVÁROSI VIGADÓBAN
 az idei farsang legnagyobb
elite álarcos-bálja
 a pesti izr. nőegylet javára.
 Előre váltott belépőjegy-k ára 4 korona. Kaphatók az ismert
 alárúsihelyeken; este a penztárnál 5 korona.
 Kezdeté 9 órakor.

CZIMBALMOT
 ne vegyen, míg
REMÉNYI MIHÁLY
 legújabb czimbalom árjegyzékét át nem olvasta,
 melyet Reményi czimbalom osztálya küld
 ingyen és bérmentve,
 Budapestről
KIRÁLY-UTCZA 58.
 Telefon 87-84.
 Hang mint a zongoráé. Kivitel
 a legújabb stílusokban.
10 évi kezesség!
OLCSÓ ÁRAK.

STEINHARDT MULATÓ
 Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.
 Kezdeté 8 órakor. Ma és mindennap Ujdonsági
EGY NAGY PETITE.
 Bohozat. Írta: Lucian. — Ezt követi:
SZERELMI FÉSZEK.
 Bonózat. Írták: Glinger és Tauszig. Ford.: Steinhardt.
 Továbbá: Steinhardt, Gy. íás, Nedics, Sándor, férfi
 kettős, Pápu teljesen új maganszámokban, valamint: The
 Sobbern, am ritka én-k és Tánczkezdés, Walo ds család,
 tornászok, Matouka amerikai ének- és tánczművés nő fellépé.
 Jegyek: 6-12-ig és 3-6-ig Rákóczi-ut 63. sz. és özy Kontiné
 dohánykülönleg-ességi áruházaiban, Andrássy-ut 29.
 A rendez. tükörben reggelig táncz és zene. — Elsőrendű
 attrakciók. — Belépődíj nincs.
 Vasár- és Ünnepnap délután fél nyolc órai kez-
 dettel mérsékelt helyáru előadás.

Hétfőn, márczius 15-én, a m. kir. Zene-
 akademia nagytermében,
Magyar Nők
 Keregyesülete.
 Énekari hangverseny Lichtenberg Emil operai
 karmester vezénylete mellett. Közreműködő szólisták:
 K. Durigo Ilona—Róna Józsefné—Arányi Dezső
 Deri Jzóné—Erdős Richard—Venczell Béla.
 Jegyek: 6, 4, 3, 2, és 1 koronáért kizárólag Méry
 Bélánál, Andrássy-ut 12. szám.

Szerdán, márczius 17-én, a Royal-
 teremben — Frank
Wedekind
 drámaíró és színművész felolvasási estélye.
 Jegyek: 10, 6, 4 és 2 koronáért kizárólag Méry
 Bélánál Andrássy-ut 12.

Budapesti Cabaret
BONBONNIÉRE
 VI., Teréz-körút 28. — Telefon 52-37.
 Ma és minden este 9 1/2 órakor:
 A „Müncheni Scharfrichter“ kabaré alapítójának
 és első tagjainak rövid vendégszolgálatja.
 Marya Delvard — M. Henry — Carl Hollitzer — Heinz Lebrun
 Arcus Troll — Oscar Len.
 Művészeti esemény: Budapesti először. Azonkívül a fonyos ma-
 gyar műsor (Az előadás második része teljesen német.) Jegyek:
 6, 5, 4 és 3 kor. Bérlet és kedvezményes-jegyek érvénytelenek.
 Elővétel rendez. áron. — Bővebbet a plakátok.

FOGAK
 és fogsorokat szajpadlás nélkül, a
 természetes fogaktól meg nem
 különböztethető és rágásra kitűnő
 10 évi szavatosság mellett készít
Guttermuth János
 műfog specialista
 Budapest, VII., Baross-ter 22. l. em. jobbra 3.
 Kérem a névre és az ajtószámra figyelni, mert
 ketten vagyunk e házban. — Érkezőkor kérem a
 kapu alatti táblán levő 3-as számú gombot meg-
 nyomni, hogy az érkezők sorrendje betartassék.
 Telefon 159-63.

HAGGENMACHER
SZT. GELLÉRTSŐR

CSAPOLÁSA:
 Egyed Gy., I. Krisztina-ter 1. Wagner V., VI. Andrássy-
 Wehrmann B., I. Fehervári-út. út 44.
 Borovszky L., II. Pálffy-ter. Jahn Edéné, VII. Király-
 Kubanc V., II. Budai vigadó. utca 59.
 Derer J., III. Zsigmond-u. Hlatky S., VII. Aréna-út 19.
 (Lukács-fürdő mellett).
 Göttler L., IV. Veres Pálné-u. 2. Tachtler Gy., VIII. József-
 körút 50.
 Nemcsák M., V. Lipót- Waschata és Diósi, VIII.
 körút 11. József-körút 46.
 Schneider L., V. Lipót- Mertl I., IX. Üllői-út 111.
 körút 2.

Kovács Gyula
 zongoratermei
Budapest,
 (Gresham-palota)
 V., Ferenc József-ter 5-6.
 Telefon 110-66.

Legmegbízhatóbb **Román Oszkár**
Angol FOGMŰTERNE
 RENDSZERŰ
 Budapest, VII., Rákóczi-ut 14. sz. l. em.
 Munkáitai jóságát részletesi kedvezménynyel is bizt. sítja.

Szabadalmi-védjegy-
és mintaoltalom
 készítése az összes kulturálamban.
ADLER MIKSA okl. gép-szermőnk.
 hites szab. ügyv. fő
 Budapest, VI., Andrássy-ut 51. szám.

Kalap-Király
 a leglegújabb őszi ujdonságok megérkeztek a nagyérdemű
 közönség figyelmét felhívjuk sa át szartmányu 4, 5 és 6 kor.
 kalapjainkra. Málun: vásárolt kalapokingyon vasaltatnak.
 Kül nős gondot fordítunk Beesés partifogásáért esedeztünk
 műhelyünkben Hársfa-u. 33. okl. gép-szermőnk.
 noi kalapok atalakítására. hites szab. ügyv. fő
 Budapest, VI., Andrássy-ut 51. szám.
Osztermann és Stern
 kalapos-mester.
 Sz. gornan szabott árak! Eskü. 6. (Klotild-palota.)
 Eskü. 6. (Klotild-palota.)
 Kétdeti nanczia gyar man-
 para, selyemgummi és halálgyagok
 tuzsara kor 1-2, 3, 4, 5, 6 koro al.
 Egy kora a beklid sa utan hasko es be-
 mentve küldik 2 drb. tegnapozás mintá-
 egyimény dis. réu. nelett
NEUMAYER LIPÓT Budapest.
 s. u. u. áru különleges-ékek
 VI. Váci kör t 3 sz. Auertóház

Heti műsor:

1909. február hó	M. kir. Operaház	Nemzeti Színház	Varszínház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Urania	Hangversenyek
22 Hétfő	—	Hamlet	—	A kivándorló	A meztelen nő	Tánczos huszárok	A francia forradalom	Royal: Isay Jenő
23 Kedd	Romeo és Julia	Monna Vanna	Annuska	A lanitónó	A szerencse fia	Tánczos huszárok	A francia forradalom	Royal: Kuszeviczky Sergej
24 Szerda	Orfeusz Tánczegegytelg	A vadkacsa	—	A kivándorló	A meztelen nő	Tánczos huszárok	A francia forradalom	Royal: Baekhaus Vilmos
25 Csütörtök	Mendelszohn- ünnepegy	Antonius és Geopatra	—	A király	Forradalmi nász	Tánczos huszárok	A francia forradalom	Zenepalota: Swardstrom négyes Royal: Varró Margit Son Henry
26 Péntek	A hegyek alján	Két férfi	—	A kivándorló	A meztelen nő	Tánczos huszárok	A francia forradalom	Royal: Hubay Popper harmas
27 Szombat	d. u. este	Fidellő	Két férfi	Essex gróf	Morál	Tánczos huszárok	Az Országos Szin- művészeti aka. dénia előadása	—
28 Vasárnap	d. u. este	Lemmermoori Lucia Tánczszíndzletek	A falusi verebek	—	Israel	Császár katonái	A nagymama	Zenepalota: d. u. Akadémiai szekcsak
			Két férfi	—	Morál	A meztelen nő	Tánczos huszárok	

BRÁZAY SÓS-BORSZESZ
A LEGJOBB!

Kaphato mindenütt! Oyakodjunk utánzatoktól!

Legjobb... Legjobb... Legjobb... PAP PAP PAP

Összeszerelt vaságy kiható matracozal 10 frt.
Sodronyágybereték méret szerint 5 frttel feljebb.

Gichner János ágynemű, róz- és vasútor-gyáros,
sző veg, függöny, pokrócz, terítő stb. nagy választék.
Budapest, Erzsébet-körút 20.
Fióküzlet: Rákóczi (Kerepesi)-út 86. sz.
Gyár: VII., Kertész-utca 7. és 9. szám.
Árjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve küldök.
Meg nem felelő árut kicserélem vagy a pénzt visszaadom.

Rollaták garabja 1 frt Rollaták 50 kr.-tól felj.

Nagyon sok vizet fizetek!
Megtűnik minden háziurnak ez a panasza, ha a vízfogyasztást házában **vizmérő** után fizeti és vízfogyasztását szakértői ellenőrnk által hetenként leolvastatja. Az ellenőrzés díja **15 koronától feljebb**. A heti ellenőrzés nyomban fölfedi a hálózat vagy a felszerelési hibát és elejét veszi minden túlfogyasztásnak.

Budapesti Vizmérő Betéti Társaság Kunz F.
vizmérők szakgyára. Saját gyártelep.
Vízfogyasztás ellenőrzési osztály: I., Bors-utca 14. szám.
Telefon: II-06.

MÜHLE
KERTESZETI TELEPE
TEMESVÁR
Árjegyzék ingyen.

Hirdetésesek felvételnek a kiadóban, VI., Eötvös-utca 32. sz.

Gramofon Hegedűk Czimbalom Forgatható és önműködő hangszerek

Kétfoldu hangszerek
Fuvola
Rézfúvóhangszerek

Mielőtt **részletfizetésre** bármilyen hangszert vásárolna, saját érdekében cselekszik, ha bekeri

IVÁN és VÁRI áruházának
Budapest, Váci-utca 22.
nagy képes főárjegyzékét.

Szállítunk: Vadászfegyvereket, revolvereket, fényképező készülékeket szintén kedvező részletfizetésre.

Gramofon lemezekből megjelent újdonságok kitűnően sikerültek.
Lemez műsor jegyzéket azonnal küldünk.
Képek és műlapokból nagy választék.

Magyar Jelzálog-Hitelbank.
Hirdetmény.
A Magyar Jelzálog-Hitelbank t. e. részvényesei az 1909. évi márczius hó 16-ik napján déli 12 órakor a bank helyiségeiben (V., Nádor-utca 7. szám) tartandó **XL-ik rendes közgyűlésére** ezennel tisztelettel meghívtnak.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1908. üzletéről.
2. Az 1908. évi mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.
3. Határozathozatal a tiszta nyereség hova fordítása iránt.
4. Felügyelő-bizottság választása.

A részvények lehetők:
Budapest: a bank főpénztárána (V., Nádor-utca 7. sz.) és a Magyar Le-számitoló és Pénzváltó-Banknál;
Bécsben: az Union-Banknál;
Párisban: a Société Générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France című banknál.

Az igazgatóság.

Alapszabályok kivonata:
23. §. 20 részvény tulajdosa 1 szavazatra jogosít.
24. §. Részvényesek, kik szavazó jogukkal élni akarnak, kötesek a közgyűlés összehívása előtt legalább 8 nappal részvényeiket térítvény mellett letétmenyezni; a letétmenyezés a bank pénztárána!l vagy más a hirlapokban kijelölt helyeken eszközzendő.
25. §. A szavazó jog személyesen vagy meghatalmazott által gyakorolható. Meghatalmazás csak részvényesnek adható, Testületek, intézetek és kereskedelmi cégek, továbbá nők és kiskorúak a közgyűlésen törvényes képviselőjük által vehetnek részt, ha azok különben részvényesek nem volnának is.

Azoknak, kik szavazó jogukat igazolták, a részvények és az utánok járó szavazatok számának megjelölésével ellátott igazoló jegyek adatnak ki. A részvények a részvényes által sajátkezűleg aláírandó jegyzékbe számszerű sorrendben és pedig a Magyar Jelzálog Hitelbanknál egy, minden egyéb letéthelyen két példányban bejegyzendők. A letéve a letett részvényekről térítvényt nyer és a részvények annak idején a közgyűlés megtartása után csakis ezen térítvény visszaadása mellett fognak neki kiszolgáltatni.

Az 1908. évi nyomtatott mérleg 1909. márczius 8-tól kezdve a t. e. részvényesek rendelkezésére áll.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Rendkívül fontos tudnivaló a petróleumfogyasztó közönségnek!

Van szerencsém köztudomásra hozni, hogy Budapest, VI., Király-utca 54. szám alatt

„HUNGARIA PETRÓLEUM-ÁRUHÁZ”

KOVÁCS ÁKOS petróleum-különlegességi üzletet nyitottam!!
törvényszéki bejegyzett cégem alatt

Áruházamban kizárólag csak a legfinomabb minőségű, viztisztá, teljesen robbanásmentes, kétszerlőnömített „HUNGARIA” biztonsági petróleumot árusítok, ezidő-zerint a következő árban: 1 liter „HUNGARIA”-petróleum üzlethelyiségben kimérve 22 fillér, 3 liter „HUNGARIA”-petróleum kényelmesen kezelhető, ólomzárrel ellátott, kőolajkannákban (kannákért betét nem fizetendő) bérmentesen házhoz szállítva 70 fillér.
Mélytassék vállalatom iránt teljes bizalommal lenni, viszont magam is azon leszek, hogy ama bizalmat pontos és figyelmes kiszolgálás által kiérdemeljem. — Teljes tisztelettel

Hungaria Petróleum-Áruház Kovács Ákos

Telefon 115-90.

Budapest, VI. kerület, Király-utca 54. szám.

Telefon 115-90.

Az Én Ujságom

előfizetési ára:
egyedévre 2.50, félévre 5.—, egész éve 10.— kor
Singer és Wolfner, Andrássy-ut 10. szám.

Hol vásároljunk?

**Porcellán-
ház**

Budapest, Baross-tér 4.
Áram bűmlatos olcsók.

Legjobb választék tiszta porcellán lámpa, számos edény egész konyhaberendezék, mennyasszonyi kiegészítő, nassajándékok. Minden vidék megrendelésekor ingyen áll az árut kicsomagolni és nem teljes esetben saját költségemre visszaküldöm.

- Étkezőkészlet 6 személyre, rokokó, finom porcellán, csak 3.50
- Étkezőkészlet 6 személyre, teljesen modern fazon, festve és aranyozással, beégetve 6.50
- Étkezőkészlet teljesen 6 személyre, rokokó-stílus, díszes festés, elsőrendű minőség 7.95
- Étkezőkészlet 6 személyre, rendkívül díszes rokokó-stílus, pecsenyétál, elegáns festéssel 10.—

Legolcsóbb és legnagyobb választék csakis elsőrendű 12 személyes étkező-készletben díszesen festve, dusan aranyozott rokokó-lagor kétszer égetve, finom minőségű porcellán árai:

- 2 ovál levelestál 2 mártás alja
- 2 nagy pecsenyétál 2 nagykanál
- 2 kis pecsenyétál 2 kiskanál
- 2 nagy tésztatál 2 sórtartó
- 2 kis tésztatál 12 mély tányér
- 2 főzeléktál 38 lapos tányér
- 2 sajtatál 12 kis tányér
- 2 mártástál

25

FORINT

Azonkívül vannak készletek egészen 100 forintig.

- Étkező 12 személyre, rokokó-stílus, kisebb összehajtható, 42 db., díszes festéssel s beégetve 12.50
- Tea vagy kávékészlet festve és beégetett aranyozással, rokokó-stílus 8.25
- Tea vagy kávékészlet el, díszes és beégetett óra aranyozással, rokokó-stílus szép festéssel 4.—
- 6 személyes likörkészlet, festett és beégetett aranyozással 7.50
- 6 személyes boros-, sörös-, vagy vizes készlet festett és beégetett aranyozással 1.75
- 1 teljes angol díszes, nagy, valódi majonka mosdókészlet 4.50
- Porcellán tányérok, tiszta fehér, mély, lapos 8 és 10 1.50
- Vizes vagy boros pohár 5 és 06
- 1 asztali lámpa egyével, díszes 1.50

6 személyes finom üveggészlet
vészt, elegáns mintával

- 6 vizes pohár 6 pezsgős pohár
- 6 boros pohár 1 vizes kanca
- 6 likörös pohár 1 boros butella
- 6 sörös pohár 1 lisor üveg

6 50

1 románczozott kávédaráló csak
Vidékre ingyen láda, ingyen csomagolás, ingyen vasúthoz szállítás.

Takács Ferencz
Budapest, VIII., Baross-tér 4. szám
Rákóczi-ut végén.

Rutorszállítás
Beraktározás
Balassa Gyula és Társa
Budapest, Teréz-körút 19. Telefon 33-32.

**SZIVÓ GÁZ
BENZIN
MOTOROK ÉS
LOKOMOTÍV
BILOK.**

**BRÜNN-KÖNIGSFELDI
MOTOROK**

= EGYED-
ÁRUSÍTÓ **ABELES EMIL** BUDAPEST
V. VÁCI-UT 14.
TELEFON 98-32. SÜRGÖNYGIM BARSÉL

Ismeri ön már a
RICHTER VINCZE-féle
haj- és szakállnövesztő
= kenőcsöt? =

Utólaghatetlen hatású hajhullás és kopáskezelés ellen és erőteljes hajszőrvés előidézésére. Egy tégely ára használati utasítással 3 kor.
Shampón (hajmosó por) a legjobb fejmosó szer.
Egy csomagára 50 fillér. — 70 fillérlevélbéllyeg ellen bérmentve küldetik. — Elismert legjobb készítmények. — Naponta szétkúrdés a világ minden részébe. Ausztria és Magyarországra utánvétellel, a többi államokba készpénz ellenében.
RICHTER VINCZE
szpecialista hajpohó szerekben
:: WIEN 9/4 Sobieskygasse No. 22. ::
Bécsi raktár: **MOLL A.** gyógyszerháza, I., Tuchlauben No. 2.

Titkos betegségek
gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDAGSY

v. os. és kir. orvostudorvos és kórházi főorvos.
Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyvesebet, hólyagbajt, sebeket, bajakort (syphilis), bőrbajokat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is, önfertőzést és annak utóhatásait, ideg- és hágerőzsbajt, valamint minden női bajokat.
RENDEL: 4-9-ig és este 7-8-ig.
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 2.
Levelekre válaszol, gyógyszeréről gonoszkodik.
Levél útján is biztos gyógyítást.

Miért

is türik a szenvedők ezrei a legkülönbözőbb fájdalmakat oly esetekben is, a midőn ezeknek onyhítására és gyógyítására határozott biztos segédeszközzel rendelkezhetnek? Nem szabad a gyógyulásban vetett hitüket és reményüket elveszíteni csak azért, mert annyi sokféle jónak mondott, de nálunk hatástalanul alkalmazott gyógyítószerrel vagy eszközzel eredményt nem értek el! A gyógyult betegek szárai bizonyítják előszóval és írásban, hogy az Elektro-Vitalizer készülék szakszerű és az orvosi utasításoknak megfelelő alkalmazása mellett ki-gyógyultak oly bajuktól, a melyek ellen évekön keresztül hiába kerestek orvoslat.

Kiváló hatásának bizonyult a villamos gyógy-eljárás az idegesség, ideggyengeség, csu-zos és közvényes hántamnak esetében, hát- és fejfájás, ideges gémor-, bél-, sziv-, hulyag st. bajok, szivgyengeség, tüdűsek és min onféle gyengeségi álla-potokban. Ezen kiváló gyógymódról és az Elektro-Vitalizer készülékről terjedelmes felvilá-gosítást „Modern Villamos Gyógyimódról” szölvnyit a „Modern Villamos Gyógyimódról” mű-vecske, melyet d jtanul bérmentve s zárt borítékban kaphat meg minden érdeklődő, aki ezen lapra való hivatkozással személyesen, vagy posta útján kéri, vagy alábbi szölvnyét kitöltve beküldi.

„Elektro-Vitalizer” orv. rendelő-intézet
Budapest, IV., Károly-körút 2. félemlat 10.

Szölvény egy ingyen könyvre.

Az Elektro-Vitalizer orv. rend.-int.
Budapest, Károly-körút 2. féleml. 10. sz.
Körem té zenre dítalant, bérmentesen, zárt borítékban küldeni a „Modern Villamos Gyógyimódról” szölvnyét.
Név: .....
Cím: .....

PARISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, VII., Rákóczi-út 38. szám.

— Amerikai —

nikkel ébresztőóra

pontosan járó szerkezettel
jótállás mellett

2 Ára:
korona

meg nem felelő esetben a pénzt vissza-
terítjük. — Vidékre **bérmentve** csakis
2 kor. és 72 fillér előzetes beküldése mellett.

Képes nagy árjegyzék az összes létező árucikkekről **Ingyen és bérmentve.**

Párisi világkiállítás „Grand Prix” 1900.

KWISDA-féle RESTITUTIONSFLUID

mosóvíz lovak számára.

Egy üveg ára K. 2.80.

Az udvari istállóban, továbbá a nagyobb katonai és polgári istállóban több mint 40 év óta használatban, nagyobb strapák előtt és után való erősítésre és erőt gyűjtésre, az inak merevségénél stb. képezi a lovat a legnagyobb munkabírási trainingban.

A Kwisda-féle Restitutionsfluid csak akkor valódi, ha a fenti védjeggyel van ellátva. — Védjegy, oltimkép és gőngyölés törvényesen védve.

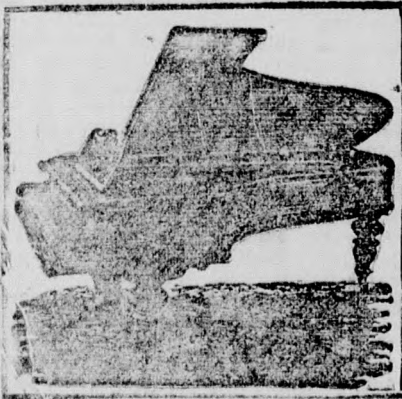

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész, Budapest, VI., Király-utca 12. szám és VI., Andrássy-ut 28. szám.

STAHL FERENCZ

zongoraterme

Budapest, IV., Sütő-utca 6. szám.

Stingl Testvérek

világhírű bécsi cs.

és kir. udvari zongora-gyárának

dus raktára.

UJDONSÁG!

„Planophon” önműködő zongora. A világ legrövidebb zongorája. 136 cm. hosszú, 7 oktávval, szárnyhanggal.

Hangolások és javítások szakszerűleg végeztetnek.

Nagy fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve.
AUFRECHT és GOLDSCHMIED betéti társaság

Budapest, VII., Rákóczi-út 30. ajánlja

Pieper Nikolas Automata pisztolyt.

Csak elsőrangú gyártmányokat tartunk raktáron.

A Browning-pisztoly tökéletesítése 6.35 mm. Browning-patronok használatára készült. Legjobb előnye, hogy szabadkézzel minden számszám nélkül egy fogással szétszedhető, ennek következtében tisztántartása és kezelése sokkal könnyebb. Baleset, egy pontosan működő biztosíték következtében, mely a kakasra irányul, ki van zárva. A mellényzsebben eltér.

Ára 80 Korona. **Havirészlet 4 Kor.**

12 havi egyenlő részletre 72 korona

Levegandó és hosszank beküldendő.

Megrendelési ív.

Aufrecht és Goldschmied b. t. cégnél

Budapest, VII., Rákóczi-út 30. szám.

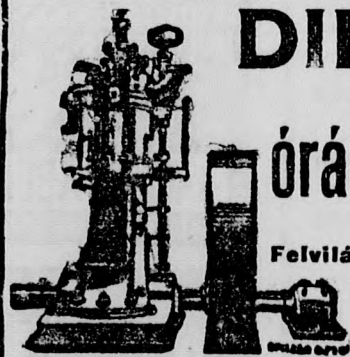
Ezennel megrendelem Pieper Automata-pisztolyt _____ korona árban, fizetendő _____ kor. havi részletekben _____ től kezdve, Budapestben, Aufrecht és Goldschmied cégnél. A csomagolási és szállítási költségeket magam viselem. Három havi részlet elmulasztása az egész hátralékot esedékessé teszi

Lakhely: _____

Kelet: _____

Név és foglalkozás: _____

Nagy fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve.

DIESEL-motorral

a tényleges lóerő

óránként csak 1 fillérbe

kerül.

Felvilágosítással és díjmentes költségtérítéssel készségesen szolgát a

Fegyver- és Gépgyár R.-t. BUDAPESTEN.

Márczius 15-iki irodalom!

SAS EDE: Hősök-hőse. Nyolcz képmelléklettel. Diszkötésben ...	7.— kor.
SEBŐK ZSIGMÓND: Kossuth Lajos életrajza. Kötve ...	—60 fill.
RAKOSI VIKTOR: Korhad fakesztek. Harmadik íj. kiad. Diszköt.	4.— kor.
PÓSA L.: Szól az ének. Szavalni való haz. versek, füzve 2 K. diszköt.	4.— kor.
RAKOSI VIKTOR: Hős fiuk. Regényes történet a szabadságharcból. Diszkötésben ...	7.— kor.
PÓSA LAJOS: A szabadság hősei. Képek az 1848—49. szabadságharcból. Képekkel ...	—60 fill.
GAUSS VIKTOR: A piros köpenyeg. Elbeszélés a magyar szabadságharcból. Képekkel ...	—60 fill.
GAÁL MOZES: A vasember fia. Történeti elbeszélés, képekkel ...	1.50 fill.
„Sem apó. Történeti elbeszélés ...	—60 fill.
HAYAS MIHÁLY: A hősök. Hazafias elbeszélés, képekkel ...	—60 fill.
KRUDY GYULA: A komáromi fiuk. Történeti elbeszélés ...	1.— kor.
„Előre. Hazafias elbeszélés, képekkel ...	—60 fill.
LENGYEL LAURA: Magyar hősök. Történeti elbeszélés, képekkel ...	1.— kor.
„A virradat napja. Történeti elbeszélés, képekkel ...	1.50 fill.
KABARASSY L.: A kis hadsereg. Történeti elbeszélés ...	1.— kor.
PERÉNYI LAJOS: A tiszti. Hazafias elbeszélések, képekkel ...	—60 fill.
TÁBORI ROBERT: Gábor Arcs. Történeti elbeszélés ...	—60 fill.
FARKAS IMRE: A kapitány. Jelenet. Előadja 2 férfi és 1 nő ...	—30 fill.
ILLYÉS DALMÁT: Hazafias költemények. Ára füzve 3 kor., kötve ...	5.— kor.
UNNEPI VERSEK: Szerkeszti dr. Vajda Gyula. Szavalkönyv. Iskolai ünnepélyekre alkalmas költemények gyűjteménye. 2. kiadás. Ez a gyűjtemény aranykönyve a magyar ifjuságnak. Egyrészt az összes iskolai ünnepélyekre alkalmas szavalkókat csoportosítja, másrészt remekírónk költeménye mellett az újabb magyar költészet összes nevesebb képviselőinek műveit tartalmazza. A vaskos kötet 300 költeményt tartalmaz. Ára füzve 3 korona, diszkötésben ...	5 korona.

SINGER és WOLFNER kiadása
Budapest, VI., Andrássy-ut 10.

ÉVŐESZKÖZÖK

**EZÜSTBŐL és ALPACCA EZÜSTBŐL,
DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK
A LEGELŐNYÖSEBBEN**

POLGÁR KÁLMÁN EKSZERTELEPÉN

BUDAPEST, VIII. Erzsébet-körut 29. sz.

**VIDÉKI MEORENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDÍTOK.
ÁRJEYZÉK 2000°RAJZZAL BÉRMENTVE KÜLDETIK.**

KI AKAR egyéves ÖNKÉNTES LENNI?

Mindazon ifjak, kik az előírt iskolákat nem végezték, előkészítésre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az **egyéves önkéntesi jogot.**

Aki már sor alatt volt, elkészett.

Születési év okvetlen közlendő.
Értesítőt ingyen és bérmentve küldi:

Járossy Lajos, a L. ch. blau-féle katonai előkészítő tanf. igazg. tulajdonosa Debreczen.
Az intézet a lami felügyelet alatt áll.

EDISON

Mozgófénykép Vállalat
VI., Nagymező-utca 21.

Első előadás hétköznap d. u. 5 órákor.
Vasár- és ünneppnapokon d. u. 3 órákor.
Utolsó előadás kedde 11 órákor.

Szenzációs újdonság!

Műsoron kívüli páratlan határu énekes és zenés mozgófénykép a világ legelső és legújabb művészi közreműködésével.

Minden órában változó műsor.

Helyárak:
Páholy I. K. I. hely 60 fill., II. hely 40 fill., III. hely 20 fill., Gyermeknek félár.

Mozgófényképvállalat tulajdonosok figyelmébe

Megjelent 150.000 méter újdonságot tartalmazó legújabb kép- (film) árjegyzékünk. Kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon 64-29.

A MAGYAR KÖNYVTÁR-ban legújabban megjelentek:

Ignotus
OLVASÁS KÖZBEN.
Jegyzetek és megjegyzések.
531-534. szám. Ára 1 K 20 f.

Höfding Harald
Darwin élete és tana.
Fordította: Zoltán Vilmos.
517. szám. Ára 30 fillér.

Kegel Miksa
Lassalle Ferdinánd élete.
Fordította: Zoltán Vilmos.
527-528. szám. Ára 60 fillér.

Kaphatók:
Lampel R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, VI., Andrassy-út 21. sz.
és minden könyvkereskedésben.

Az Ujlaki Téglá és Mészégető

Részvénytársulat virágcserep- osztálya
BUDAPEST
V., Akadémia-utca 9.
Raktár: III, Bécsi-ut 134.

Ajánlja legkiválóbb minőségű virágcserepeit, mindegyik a legújabb és legújabb technológiával készült. Szintén kerti díszeket és járulékokat.

Árajánlattal és mintával szívesen szolgálunk.

BUTOR

RESZLETFIZETÉSRE
KÖZPONTI RAKTÁR
EÖTVÖS-UTCA 17. (Andrassy-út felől)
BUDAPEST, VI. EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-ÚT FELŐL)
ÁRJEYZÉK INGYEN. TELEFON 62-27

LAUSER L.-féle turista-tapasz.

Biztosan és gyorsan ható szer a láb, szem és a talp, valamint a sarok bőrének gyógyítására, továbbá mindenféle bőrbetegségek kezelésére. A hatását jól állás-változtatás után is éreztetik.

CSAK akkor valódi, ha minden használati utasítás és minden tapasz a mellékelt védjeggyel és aláírással el van látva, azért is erre ügyelni kell. Egy doboz ára 1 kor. 20 fill., vidékre 1 kor. 65 fill. a özetes baktériumok mellett bérmentve.

Központi raktár: **SCHWENK L.**
Fő u. ysz. Meidling-Bécs

Magyarországi főraktár:
Török József gyógyszer. B. dapest, Király-utca 12. sz.
Király-utca 12. sz. Andrassy-út 26.

KOVARIK F. és J.

gépgyár

Budapest, V., Szabadság-tér 14.

Biztos üzemeltetés és jótállás!

Első díjakkal kitüntetett

gőz- és benzinnel működő oszlopos, szivógáz-telepek,
alsó- és felsővetésű, tolórendszerű, továbbá kanalas-
rendszerű, párossorú vetőgépek,
arató- és kaszáló-gépek.

Biztos gyógyulást keresőknek

kik bármely

nemi betegségben szenvednek

mint húgyvese és hólyagbajok, húgyveszékélyek, vizelet zavarok, éjjeli magömlések, sebék és bujakóros rántalmak (siphilis) az önfertőzés utóbjaként fellépő idegbajok, korai félszerű elgyengülés, bármily borkülsők sub. nőknél felhőző vas, méhajok nla os. gyors és gyökéres gyógyítására szigorúan tudom nyos és lelki-meretes gyógyászatánál fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai

hírneves szakorvosi rendelő intézetét

Budapest, VI., Andrassy-út 21.

Rendelés naponta 10-4-ig és este 7-8-ig. Idült húgyvese és hólyagbajok vizsgálata vilamos húgyvesetűkór segélyvel. Vidékiek levelkre kimerítő választ és szak-szerű tanácsot nyernek, gyógyszerkezelés gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

Magyar Styria Kötőgépgyár

BUDAPEST.

**A legjobb és leghíresebb
kötőgépek**

szahadalmazott zárrakkal ellátva. Teljes tanítás ingyen. Árjegyzék bérmentve.

Föld József Lajos öngyártó, iroda és elárulási hely Csengery-u. 54 e

Gärtner Agoston

Budapest, Wurm utca 3.

**Mindenemű izzó- és Wolfram-lámpák,
valamint villamos felszerelési cikkek.**

Telefon 95-33 **Telefon 95-33.**

Ezen szab dalmazott ágy 18-
mörreszekkel, rézdiszszel, erős
acélsodronnybetéttel 32 kor.
Réz függönyrudak, teljes készlet 4.50 K.
Rézagy sodronnybetéttel 80 K Rézagy-
csiszolás és javítás
17 K. Vaskeretes
agybetét, erős mi-
nőségű 11.50 K. Kárpí-
tózott matraczok
minden kivitelben.
Vas- és rézbutoro at
legelőcsobban szállit:

PROHASZKA JÁNOS gyáros
VI., Gróf Zichy Jenő-u. 46.
(Volt Uj-utca.)

RÓZSATEJ

kiváló teint-ápolószer 2.- kor.
fiatalos adéséget köle özőz a börnek,
balzsamszappan hozzá 60 fillér.

OSAN

kiváló fog-ápoló
szájvíz 1 kor. 76 fill. Fogpor 88 fill.

TANNINGENE

leg- hajfostószer 5 korona. Hetekig megmarad, és nem
engedi festéket. Sötetszőkőre, barnára
és feketére.

ANTON J. OZERNY, Wien, XVIII. C ri Ludwigstr. 6. I., Wallfischg. 5
Raktár: gyógyszerárakban, parfümeriákban stb.

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények
Használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Bálvány-utca 6—C. 25

K.
Őrülök, „lelkem visszahangjának”. Sorstés vásárlásnál elfloptak százhusz koronám. — nem tudja! Csókollak.

Pénzt azonnal
butorra, zongorára, koscsikra, varrógépekre, kerékpárokat, kereskedelmi cikkekre, melyeket a világos díjazással legújabb nyomonban bizományba beraktározunk. Tauber Armin és Társa, kizárólagosan csak VII., Baross-ter 18. Telefon 97—65.

Csemegeszőlőt,
fagymentesen csomagolva postaköszvényként 3.50 K. csemegeszőlő, papírhéjú díó 3.90, világos kajszi-baracklevélváltó kg. 1.80, mézede szilvalekvárnak 80 fill., különleges birsalmalekvárnak vagy sajtnak 1.80, hordóskapszát hasábal postaiútként 2.20 kor. Gyümölcskivittel Csongrádról. 24956

Hordóskáosztát,
kosárútként 2.20, világos kajszi-baracklevélváltó kg.-ját 1.80, mézede szilvalekvárt 80 fillérről, különleges birsalmalekvárt vagy sajt 1.80 Fajborokat lefejtve, kölesőhordóban 28 koronáért. Gyümölcskivittel Csongrádról. 24956

Fajborokat,
lefejtve, kölesőhordóban, 28 koronájával, kisűstön főzött törkölypálinkát 5 literes üvegekben 10 koronáért. — Gyümölcskivittel Csongrádról. 24956

Kárpitos nyergesek
részére mindennemű kellek képes képet árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv. társ. Nagymező-utca E. 46.

Vasbutor.
Részgy 35 fill., gyermekgy 11, összecukható vasgy 5, ágybetét vaskeretű 5.50, fakeretű 3.50, részgarnis 2.50. Összecukható tábori ágy acélsodronnyal 8.—, sodronnyon kerítést, vaskaput legolcsóbban szállít Hicker Gy. gyára Holló-utca 3/E. Telefon 22—66. 26975

Ha meglepő és praktikus alkalmi ajánló
akarunk szert tenni, akkor Kohn Ede és Tsa utóda, Budapest, Város-ház-utca 6, (volt Granafos-utca) cégéhez forduljunk. E régi szőlő cégénél előnyösen szerezhetőnk be arany-, ezüst- és ékszerárut. 29505

Küldő mehelógia-kozásra
nyilik alkalom a legdugottabb faluban is, ha a Sächsisch-Orientalische Lebensmittel-Import-Gesellschaft, Mittweida i. Sa. részére vaját, tojást, sajtot, általában bármennyű élelmiszert rendszeresen vásárol: és saját hasznának felszámításával postán vagy vasúton megküldi. Kérjen utasítást! Megbízás nélkül feladott csomagokat nem fogadunk el! Magyar levelezés.

Pénzszekrények
és amerikai íróbutorok, használtak és újak rendkívül olcsó áron szállít Hirsch és Társa Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 19. sz.

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123.
Telefon 62—80.

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása
háló, ebédlő, szalon-, úri szoba és irodai teljes berendezések. — Dus raktár szőnyegek, függönyök, téritők, csillárok, vas- és rézbutorokban.

GROSZ SANDOR és Társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. szám, eselőtt Gyár-utca.
Telefon 14—09.

Elsőrendű vadonatúj Singer női varrógépet
27 forintért karika-hajó 40 forintért, centráló-bint 45 forintért, iparogépeket igen olcsón 5 évi jótállással szállítok, vidékre árjegyzék ingyen. Krausz Henrik varrógépgyári raktára Budapest, IV., Veress Pálnó-u. 40. fűsz. 5. Vizonteladóknaq arendem

Zálogszedőulákat
veszek. Elzálogosított brillansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerket 100.000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értékét kifizetem. 736

SCHILLER IZIDOR
és szerkeszkedő
Budapest,
Sip-utca 8. szám.

Stenográfia
Rákóczi-ut 60. sz. Magyar, német gyorsírás- oktatás. Inyenes gépirás-tanítás az összes rendszerű írógépeken. A „Stenográfia“ Országos Gabelsberger gyorsír- és gépiró-iskolában havonta új magyar, német gyorsírás, gépirás, kereskedelmi és sokszorosítási tanfolyamok nyílnak. Levelező és vitairási tanfolyamok. Okleveles gyorsíró- és kereskedelmi iskolai rendes tanárok. Az intézet sokszorosító és másoló irodája elvállal mindennemű írás és diszmnkák elkészítését és sokszorosítását. A „Kalligrafia“ szepírás osztályában fényesen bevált gyakorlati módszer következtében minden esetben sikeres szepírás- oktatás. Mérsékelt tandíj. Beiratások naponta kizárólag Rákóczi-ut 60. I. em. Nem tévesztendő össze hasonló hangzású iskolákkal. Kérjen tájékoztatót. 222

Jogi,
politikai szigorlatokra, alav- és államvizsgákra továbbá ügyvédi vizsgákra, ugyszintén államszámvetelési államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít: Dr. Kállay Zoltán jogi szeminariuma. Bpest, IV., Magyar-utca 3., III., em. 6. (ezelőtt VI., Rózsa-u. 44.) Ne téveszse össze más hirdetéssel. 661

A legelőnyösebb részletfizetésre
zongorát, pianinot, czimbalmot, hegedűt
készenbent áron a legújabb rendszerű
bankhitel
úján kizárólag csakis
REMÉNYI
nagy magyar hangszertelepen
Prospektus és árjegyzék ingyen. 648
Budapest, Király-u. 58.

Brilliantot,
aranyat, ezüstöt, ékszerket és régieset veszek és eladok. Kertész ékszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95—48. —

Parlamentari
gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíró-iskola. Díjtalan gépirás- oktatás, magyar, német fogalmazás. Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktatott szaktanfolyamok. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Ivan 1868-ban. Biztos állásközvetítés. Nyitva szeptember 1-től július 1-ig. Tájékoztatót küld a G. belseberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-ter 10. sz. előbb Gyár-utca 4.) Czimre vigyázzunk! Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezegektől s más hirdetésünktől utánzó újabb tanfolyamoktól független. Telefon 64—08. Beiratások egész napon át. 22944

Soványaság
Az egyedüli eredménytől kísért háziszor a dr. William Bartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép tett testidomokat nyernek. — Hőgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásra jótállást. Verszegényes, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszor. Kizűntetve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Pórkaktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1.

BENZINMOTOROK
15—25 lóerőig műhelyünkben gyárilag kijavítva, valamint új motorok is, jótállással és kedvező üzleti feltételek mellett kaphatók
Kallai mo. ortelepen
Budapest, VI., Nagymező-utca 43. Ugyanitt használt gőzszéplőkészletek és örömlmok is kaphatók.

Pénzelőleggel
beraktározunk bizományba butort, varrógépet, kerékpárt, kereskedelmi cikkeit utólagos díj fizetéssel száraz raktárainkba
Szendró Sándor és Társai
VII., Dohány-utca 43. sz.,
Telefonszám 105—94.

Gazdasszonyokat,
háztartozónőket, kulesároket, házikasszonyokat, nevelőnőket, bonneokokat, jó eselédleányokat, urasági inasokat ajánl és elhelyez helyben és vidékre Rózsahegyi Antal elsőrangú közvetítő irodája, Budapest, Váci-utca 30. Harisbazar. 5725.

30 forint. Varrógépek
egy új valódi családi Singer varrógép, zarszekrényvel 5 évi jótállással csakis
SINGER A.
müegépsznel
Bpest, főútlelet Akáofa-u. 55.
Mindennemű varrógép javítását a legújabb rendszerűben elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Egyedüli pontos teljes levelczime összes hirdetésemnek
KÁLLAI LAJOS
motorgyára
Budapest,
Gyár-utca 48. sz.
Legújabb rendszerű benzinmotorokról tessék díszárjegyzékét kérsni.

CSIZ
a kontinensen a legelőnyösebb Jód brom gyógyfűfű. A megelőző gyógy-feladatokban a bevezetés szerep jut az asványvíz nagy radioaktívitasának, melyet Lengyel Béla egyetemi tanár legújabb vizsgálatai felfedeztek. Megnyitás május 1-én. Számos elsőrendű bérház, szanatórium, gyógytár, zongora, kávéház, lawntennisz, tom olik, kirándulások. Vasút állomás, posta, távíráda helyben. Hivatalos orvos Kállós Jónó dr. Katonatiszték. Állam hivatalnokoknak elő- és utóidegyben 50 százalékos kedvezmény. Prospektussal szolgálna fűrdőig a postaszeg. Az asványvíz rendelkezhető használattal utasítással a fűrdőigazgatóságnál és EDESKURY L. főlelarsítónál Budapestben.

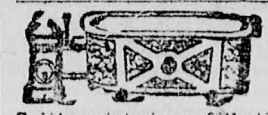
BUTOROK
háló, ebédlő, szalonberendezések, továbbá uriszoba, irodá berendezések, réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, valódi angol hógarnitúrák eladása s velele
Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. I. em.
Közöny-utca sarok. 267

Réthy
név látható a valódi pe-metefü ezukorka minden egyes darabkáján. 26796

Saját gyártmányu vas- és rézbutorok

Részgy — frt 46.—
Vasagy matracszal — 8.50
Gyermekágy — 11.50
Sodronnyag-betét — 3.50
Vas- és rézbutorok gyártáiban.
WEISZ LIPÓT
Király-utca 99. sz.
TELEFON 57—91.

Kocsi-áruccsarnok
VII. Rákóczi-ut 72. sz. Magyarország legnagyobb kocsiraktára. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 26898

Saját gyártmányu fűthető fürdőkád körmelegítő-kályhával kárák 14 koronától felobb. Elvállalok; mindentelő kutszivattuk és házi szüvezetekbe-rendezéseket. Legolcsóbb áron. Lefkovics Adolf, Bpest, VII., Wesselényi-u. 51/E. Telefon 113—16. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

VARRÓGÉPEK
családi és ipari célokra jótállással 12 frttól/fejebb mindig kaphatók

Habán Alajos
müegépsznel
Budapest, Izabella-ter 3.
Kérjen árjegyzéke

Ingóságokat
értékesítő és beraktározó vállalat Rákóczi-ut 19. bejárat a Szentkirályi utcából. Köszpenzelőleggel beraktároz bármennyű ingóságokat, berendezéseket mintaszorú raktárba csekély díjazásért értékesítés céljából vagy anélkül. Telefon 110—08. 9984

INGYENI Sérvkötő,
mülabak, mühezek, müfűzők, támgépek, egyve-nestartók, hashótörőit
és az összes betanzapolási cikkek-ről szóló nagy képes árjegyzékünket bármiként ingyen és bérmentve zárt borítékban küldjük.
UNIVERSALIS SÉRVKÖTŐK
páratlanok, kis gummi nyomlap-pal legújabb sérv is elzárható.
SÉRVKÖTŐK
egyoldalú 4—14, két old. 5—23, gummiból 8—12 korona.
Gummihariznyak, haskötők
nérték szerint készítettnek.

Magyar Orvosi Múszertár
Budapest, VII., Rákóczi-ut 33. (a Rózsa-kórházzal szemben.)
Fentös elzara és a vörös keresztre ügyeljünk.

!! Olcsó kölesönök !!
Tisztviselő kölesönt
6—6 1/2 óra, 15—35 évre, kezesek és életbiztosítás nélkül is. Életbiztosítótól való elutasítás nem akadály. Előzetes költség nincs! Díjazás utólagos! Felzálogésont 4-4 1/2 óra 4-62—5.00% annuitás mellett. Másodhelyre 6 1/2 óra 6 1/2 órára az érték 75% -ig! Átmenetizteknek hadnagytól kezdve előnyös feltételekkel. Tárcahitelt, Váltókölcsönt gyorsan és előnyösen folyósítunk. Ingatlanok, erdők, bányák adásvétel. Os tályorsjegyek hivatalos áron. Mindenféle bankügylet lebonyolítását elvállaljuk!! Minden felvilágosítás díjtalan! Képviselek alkalmaztatnak! Kun és Társa bankbizományi és kereskedelmi iroda. Budapest, V. Lipótkörut 29. II. em. Telefon: 105—34. Válaszbélyeg. 22430

Csoda grammofon
200 koronas, hatalmas, vadonatúj 16 forintért eladó. Lemezek! Nyá-utca 5. sz., ajtó 5. 5722

Diszkortkedvelők
kérjenek árjegyzékét az Elso magyar diszkort-faiskolától. Tulajdonosa: Copony Ede, Kormend, 120 fajta tulovelufak, lombfák, sorfák, dísz-cserjék kaphatók! 5720

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban állandó nagy raktár
LAUB LIPÓT
BUDAPEST, 648
Liszt Ferenc-ter 17. sz.

Neu Samu és Fia
szállítóeszköz és gépgyár, kir. országos fegyintézet
Vác.
Gyárt: mindennemű fa-és vastalicskát, kő- és kézkocsit, szerszámokat, emelőgepeket, kettős áttétellel fűzfűzfűrészeszatelókat, kerti és locomobilfeszkendóket stb. stb.
Állandó nagy raktár.
! Kérjen ajánlatot !

INGYEN PRÁGABEL MINT KALUK RENDELT FÉNYKÉP
NAGYJASOK
MUNK EGY ELETNAGYSÁG KÉPET 5 KORONÁVAL DÍZES PASZPARTYVAL 53-68 CEM. NAGYSÁGBAN CSORAGOLVA SZIMES
OLAJKEP
ARA 10 KORONA. KÖPVBELŐK KINDBNÜTT PRLVÉTEFNEK.
YAVADSSAG
MINDEN IRÁNYBAN KAPAEI FÉNYKÉPÉRTŐ IS BUDAPEST, VI. HATTEHÁJLÉD-0-60 KÜTUNTEVE A 1908. ÉVI PÁSI MEZELÉTHZI KALLITÁSON DÍZLELEVL; KERESITTEL ARANY-ÉREMMEL.

AZ EGYETÉRTÉS VASÁRNAPJA

HETI MELLÉKLETE AZ „EGYETÉRTÉS”-NEK

Dr. Lovászy Márton orszgy. képviselő, dr. Beniczky Ödön ellenfele.

Fekete domb.

Rajz.

Írta: VÁRADY ANTAL.

Szörkült. A kis vejkei határdombot rózsaszínűre kezdte festeni az ébredő hajnal. Lenn a völgyben, kekes hajnalködből csillogott ki a templom tornya. Messzebb gesztenyés erdő lombjai hajlongtak az ébredő szellő lebbenésétől. Alig volt valaki ébren a faluban.

A határdombon egy parasztleány áll. Sajátságos egy alak. Veres, bozontos haja homlokára göndörül, arca ragyás, nagy, tagbaszakadt természetével úgy áll a dombon lengő borjuszájú ingujjal, gyolcs-gatyával, árvalányhajas kalapjával, mint egy a passióképekről leszedett lator, a kik felöltöztettek parasztruhába.

Ugy látszik, hogy azon gondolkodik, vajjon neki induljon-e a faluba vezető mély utnak, vagy várja meg legalább a hajnali harangszót. Ünnepies öltözetéről azt lehetne gyanítani, hogy bucsura vagy efféle ünnepre jött, de még koránvalónak találja a bekopogtatást a pálinkás zsidóhoz. Azonközben megzendül a hajnali harangszó s a körülfekvő szőlők egyikéből egy kifordított suba, meg egy zsiros, lehajtott karimájú gombakalap kezd elősompolyogni; bizonyosan a csősz van benne elrejtve.

A vereshaju legény észre sem veszi. Isten tudja, hol jár az ő esze. Nagyon mélyen gondolkodik valami fölött. A szeme szinte kidülled belé, a mint mereven bámul a foszladozó hajnali ködbe s a halványuló hajnali csillagba az égen. Lenn a faluban kukorékolnak a kakasok s valami elkényszeredett tüllök rikoltozása hirdeti, hogy hajt a csordás.

Azalatt a suba meg a gombakalap elérték a határdombot. A benne rejtőző valaki se lát,

se hall a karimától, mely a nyakáig ér. Egyenesen a határdombra tart ő is, annak magaslátáról szokván csőszinspekcióját végezni. A vereshaju még mindig felfelé bámul, a csősz meg egyre a fűbe. Mi természetesebb, mint-hogy rettentőn oldalba ütik egymást csupa elbámultságból.

— Menydörgős menykő! Ki vagy?

S feltolja nyakig érő karimáját. A vereshaju megismeri.

— Ked az, Misa bá?

— Vagy én, szogám. Hát te mit lebzelsz itt?

— Várom a reggelt. Készülök be Vejkére

— Aztán minek csipted ki magad ennyire? Nem illik ám ilyen szegény legénynek, mint te vagy, az ilyen parádé? Vagy a mióta nem látalak, — pedig van vagy két esztendeje, — annyira felvitte volna az Isten a dolgodat, hogy most már csak a gyolcs-gatyá járja?

— Fel is, meg nem is.

— Mit értek én abbul?

— Hát csak azt, hogy másfél esztendeig dolgoztam annyit az árestomban, a miből kitélik egy pár gyolcs-ing ára.

— Hát másfél esztendeig voltál becsukva?

— Addig.

— No peig én legalább is husz esztendőre számítottam.

— Magam is — vagy akasztófára.

— Biz a szerencse, hogy elkerülte.

— Nem is kerülöm el, ha Kurta Ferkó meg Kuba Józsi rá nem esküsznek, hogy tökrészeg voltam, a mikor leütöttem az öreg.

— Apád volt szegény, az Isten nyugtassa meg.

— Amen; há peig vén kujon volt az öreg. Ki akart tagadni mindenéből.

— Hát aztán nem tette?

— Nem ám, mert nem ért rá. Széjjel hasítottam a fejét.

— Ühm. Hát örököltél?

— Örökölttem. Vagy hatszáz forint váltót készpénzben. Két ökröt meg a fertályszesz-sziót.

— No abból magad szépen eléldegélhetsz gond nélkül.

Dr. Beniczky Ödön orszgy. képviselő, aki dr. Lovászy Márton orszgy. képviselővel egy politikai afférból kifolyólag kardpárbajt vívott és a fején megsebesült.

— Magam? Jobb lesz az kettősbe.

— Hogy-hogy? tán csak nem veszsz magad mellé valakit? Vagy osztazol az öcséddel?

— Nem a? Megházasodom.

— Meg . . . há . . . za . . .

Az öreg még a száját is eltátotta ijed-
tében.

— Osztán ki az a bolond, a ki hozzád megy.

— Hát a régi szeretőm, a ki megvárt még kiszabadultam, Kláris Panni.

— Meg ám Megvárt . . . meg . . . hát aztán jól meggondoltad a dolgot?

— Nagyon, bátya. Gyűjék el ked a lakodalmomra!

— Nem én, fiam, ha aranyat ígérsz is.

— Hát aztán miért?

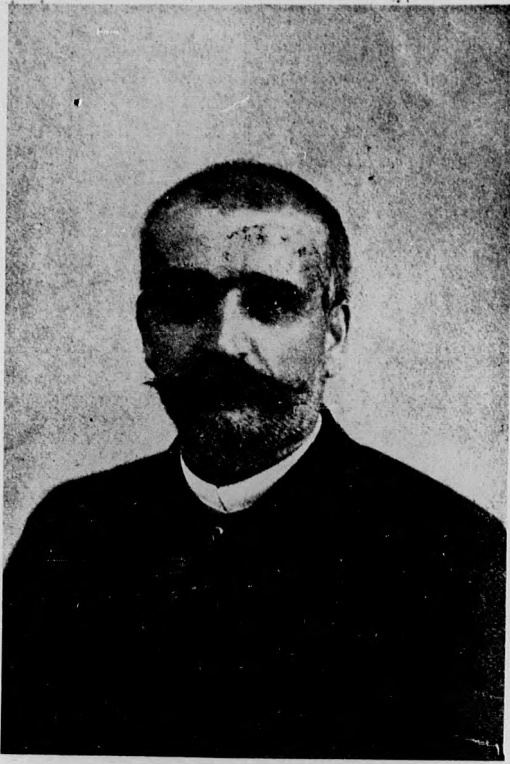
— Csak.

— De mondja meg ked.

— Nem én.

Az új királyi könyvtár Berlinben.

Tamásfalvi Klug Nándor dr. egyetemi tanár, akit érdemeiért udvari tanácsosi rangra emeltek.

— Nem jó emberem ked, Misa bá?
 — Az vagyok. S én adtam a fejszét is, a mivel leütöttem az apádat, akasztófára való. Igaz, hogy nem tudtam mire hasznáod
 — Ha jó emberem, hát ne áruljon zsákban macskát, hanem álljon elő a szinzel.
 — Hát... előállnék én, ha...
 — Ha?
 — Fokos nem volna a kezében.
 — Isten az atyám; nem bántom kedet
 — No hát; ne vedd el Pannit.
 — Már késő. Most indulok ez esküvőre.
 — Mondd vissza
 — Sohse Ha eddig nem tettem, most reggel már nem teszem.
 — Pedig jobb lenne.
 — Miért?
 — Mert Panninak, mialatt odavoltál, annyi szeretője volt, a hány gerezda a szőlőben. Ma ezé, holnap azé! Már most aztán tudhatod.
 — Tudom.

Azzal sötétben megfordult, otthagya a vén csőzt a határdombon, maga pedig ott ökölre szorított fokossal sietett le a völgy-szoraltaiba.

Lenn még sötét volt Harmat reszketett minden fűszálon, mintha mindegyik siratott volna valamit. Kis kamillavirágok apró sárga szemecskéiben könyek csillogtak s minden fűszál mélyebbre hajlott a harmatgyöngy sulya alatt. Lenn a faluban kolompolt az induló gulya, itt ott ugattak a kutyák, csikorgott a kutygém s rikoltozott a tüllök. A legény nem hallott abból semmit. Fülében csak az öreg csősz szava zugott-bugott, hogy az ő menyaszsonya a mások szeretője volt.

A mások szeretője!
 Ez a rettenetes gondolat üldözte futólépésben a falun végig. Itt-ott a házak előtt már állott valaki s megbámulta az arra sietőt. Mintha itt-ott köszöntöttek volna régi ismerősök. Oda se figyelt.

A falu túlsó végén állt egy kis ház, tul a falu korcsmáján, melyben még most is csengett a pohár, szólt a cimbalom s harsogott a mulatók kurjongása. Meniől közelebb ért ahhoz a kis házhoz, annál jobban megszeliődött. Mintha valami titkos balzsam csepegne fájó lelkébe, melyet úgy megsértett az a goromba vén csősz. — Abban a kis fehér házban, befutva zöld komlóval, beárnyazva egy vén szederfa zöld ágával, elrejtve a partba hajló bokrok alá — lakik az ő világa, az ő szerelme! Az a kis fehér ház nem hazudhatik. Olyan fehér annak a lelke is, a ki benne lakik.

A mint átlépte a küszöböt, két kar ölelését érezte nyakán, ajakára forró ajak tapadt, arcán könyeket érzett végigperegni, — s keblét átjárta valami rég nem érzett melegség, mely lassanként felszárított minden lelkébe

hulló könyet, hogy nem maradt benne, csak a tiszta bizalom.

— Peti! lelkem! mennyire vártalak!

Már most aztán beszélhetett volna bárki bármit. A csók a szerető léleknek olyan ellen-szer minden beléje csepegtetett gyanu mérge ellen, hogy nincs olyan erős ilyféle mérge, melyet hatálytalanná ne tenne.

A kis lakodalmas nép hamar együtt volt; örömapa s anyja nincsen, árva lány volt, csak egy vén nénje volt a házban, az áldotta meg elmenetelkor valami ősrégi formulával s keresztet csinált a homlokára szentelt barkával. Azzal megindultak a templom felé.

A legelső ház, a mely utba esett, a korcsma volt. Ott benn vígan kurjongattak. El se hagyják talán estélig. A hangokra Panni félve simult közelebb a vőfélyhez, mintha el akarná magát rejtetni a kurjongatók elől, hogy meg ne lássák.

Fönn a hegyoldali templomban hamar vége volt a ceremóniának. Az öreg pap még ilyenkor alszik, a káplán meg mulatott valahol az éjjel, az nem sok teketóriát csinált, csak ledarálta a formulákat, összekötötte kezüket a stolával, azzal utnak bocsátotta az új házaspárt.

A mint kiértek a templomból, megcsendült fölöttük a lélekharang. Valakinek éppen most jutott eszébe meghalni, mikor ők összekelnek. Az a hang rettenetesen bántotta a Peti lelkét. Ilyenkor mindig eszébe jutott, hogy az ő apjának nem huztak lélekharangot.

Pannit azonban legkevésbé sem bántotta az. Mióta asszony lett az oltár előtt, felemelte fejét s csakugy szikrázott a szeme a megelégedettségtől. Begyenes lépkedett Peti mellett, a ki megint nagyon mélyen elgondolkodott valami fölött.

Csak akkor tért magához, mikor a korcsma közelébe jutottak. Rettenetes láрма volt odabenn. Nagy dulakodva tartott a kapunak négy-öt részeg parasztleány. Peti ismerte valamennyit, — meg úgy látszik, Panni is.

A legények dühös ordítással lökdösték egymást az utcára.

— En megyek elől! az enyim volt legelőbb!

— Nem igaz! én vettem neki a bucsukor a cickendőt!

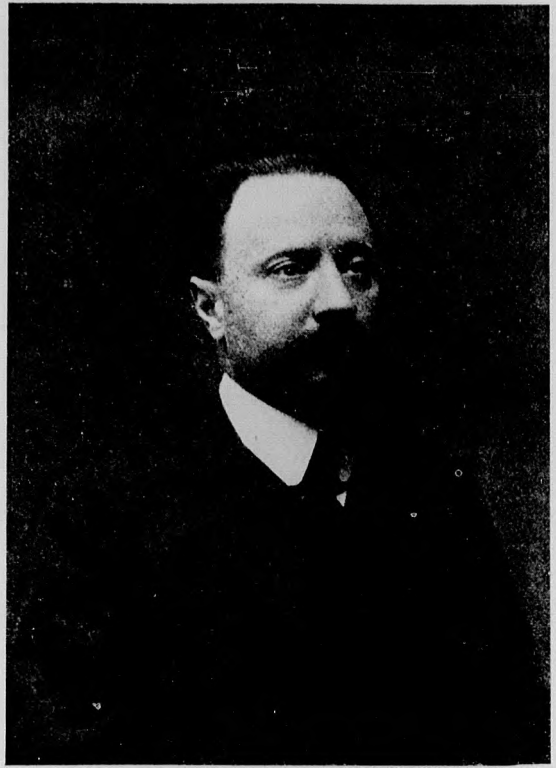
— Velem járta minden vasárnap délután!

— De én ültetem először az ölembe!

— Agyonütöm, a ki ellent mer mondani!

dr. Jendrassik Ernő egyetemi tanár, aki e napokban udvari tanácsos lett.

dr. Lenhosék Mihály egyetemi tanár, akit e napokban udvari tanácsosi rangra emeltek.

Azza! mint egy ostromló had tolokodtak a Panniek háza felé.

Panni mint egy üldözött madár simult halászápadt arcával Petihez. Őtet keresték.

A kis ház ajtajánál találkozott a két csapat. A részegek meg a lakodalmasak.

Petinek villámlottak a szemei, ajka reszketett. Odaugrott a kapuhoz s rájuk ordított dühötől rekedt hangon.

— Kít kerestek?

Azok röhögve, tántorogva integettek neki.

— A te régi szeretődöt, a Pannit.

— A mi szeretőnket.

Peti szemét ellutotta a vér.

— Az én feleségemet? Mert tudjátok meg, hogy Panni ma reggel óta az én feleségem!

A legények rettenetes röhögésben törtek ki erre a szóra. Egyik leült a kapuba s úgy kacagott. Kettő meg egymásnak vetette a hátát, félig röhögéstől, félig meg a részegségtől.

Petinek se kellett több. A kapuban ülőnek a kezéből kirántotta a fokost s félelmes csapást mért a két nevetőre. Mindakettő véres fejjel bukott a porba. A kapuban ülőnek vagy három oldalbordája bánta meg, — a többi kettő még legolcsóbban szabadult. Futni kezdtek, az egyiket utólérte s meggázolta patkós sarkával, hogy jajgatott bele, a másik messzebb futott, de visszafordult vigyorgó arccal; annak utána hajította a fokost, kivágta fél szemét, hogy az ordítva futott az ároknak s a kacagásból lett általános jajgatás és káromkodás. Peti pedig kézen ragadva a halálra sápadt Pannit s vonszolta magával a ház megett, fel a hegynek, át a réteken, megkerülte vele a falut a szőlők felé s lihegve, gyöngyöző verejtékekkel homlokán, elérte a Misa csőszgyuhóját az eldugott hegyoldalban; oda bökte a félholt leányt, ráreteszelte az ajtót s elindult megkeresni a csőzt.

Panni törekedett kiszabadulni. Összevérezte a kezeit, körmét megtépte, de a zárt nem tudta kinyitni. A kunyhó hegyoldalba volt építve, menekülni nem lehetett. Lerogyott a szalmára s feküdt mozdulatlanul, tajtékzó szájjal, halálos félelemben azoktól, a mik történni fognak.

A faluban pedig keresték Petit mindenfelé. Végre is abban állapotok meg, hogy haza ment Mucsára, majd kurrenszet küldenek utána s elfogják. Addig is nyugodtan beültek a korcsmába s ittak vigasztalásul lőret, a mennyi beléjük fért.

Este volt, mire Peti az öreg csőzt megtalálta. A závodi csárdában ivott egymagában.

Peti mellé ült szóltalanul. Az öreg Misa, a mint megpillantotta, mintha csak a reggeli beszélgetést folytatta volna. Az az egy napi megszakítás neki föl se tűnt.

Sturm Albert, kiváló újságíró, a „Budapesti Tudósító” szerkesztője, néhány nap előtt meghalt.

— Hát tudod most már?
Peti két kezébe hajtotta fejét.
— Tudom. Csakhogy késő.
— Ugy kell. Mért nem hiitél.
— Hiszek most már.
— Tudom. Csakhogy késő.
— Nagyon késő . . .
— Hol az asszony?
— A ked kunyhójába zártam.
— Akkor hát gyérünk!

Azzal neki indultak az éjszakának. Misa keresztül vezette Petit a hegyoldali bozóton. Negyedóra se telt belé, ott voltak a kunyhónál.

— Misa bá! A milyen igaz, hogy Halál Petinek hinak: ked az egyetlen ember, a kiben megbízom.

— Késő már, szógám.
— Épen azért. Adja kend a puskáját

Misa leemelte válláról a fegyvert s kiretesszelte az ajtót. Benn vesztelen sötétség uralkodott, hallatszott, a mint a felhuzott sárkány kettőt csetent a Peti ujjá alatt.

A csőz világoasságot csinált. Odatette a mécszet a szalma fölé. Panni ott feküdt a szalmán Szemei le voltak zárva, hosszú selyem pillái reszkető fényt vetettek szép, halovány arcára. Kibontott haja, mint egy fátyol takarta domboru, fehér keblét, melyről le volt tépve a ruha. Kezei össze voltak szorítva a nyakán.

Peti ráborult. Soha . . . soha sem látta ilyen szépnek!

És a mint elnézte azt a gyönyörű termetet, azt a szép halovány arcot, a mely neki egész világa volt, azokat a szép szemeket, melyekben az ő boldogsága ragyogott, — azt a két gömbölyű kart, melynek ölése oly boldoggá tette, — azt a két, most oly halovány, vértelen ajkát, melynek forró csókját még most is érezte lihegő ajkain és elgondolta, hogy ezt ő mind, mind le fogja most rontani, összetörni, oda dobni a rothadásnak, a sírnak — . . . szemét lassankint elfutotta a könny, lepergett napsütötte arcán, — keze lehanyatlott, a fegyver csőve tompa zuhanással csapódott a földre — . . . térdre roskadt.

— Nem! . . . nem bírom megölni!

Misa háttal a mécsnek állva nézte a leányt. Peti szavára feléje fordult; a mécs redős arcára világitott.

— Nem is kell ezt már. Meg van ez halva. Megölte magát.

Azzal lefejtette a leány kezeit nyakáról; egy selyemkendőt tartott merevült ujjai közt. Nyakára volt csavarva. Megfojtotta magát.

Peti szemei előtt összezavarodott a világ. Nekidől a kunyhó falának, tompa zuhanással ütötte fejét a gerendához.

— Jaj hát énnékem.

Ráborult a hullára, összecsókolta. Hajnalig sirt fölötte, mint egy gyermek. Akkor felvette a puskát, kiment a kunyhó elé, a határdombnak vette útját. Felállt a tetejébe s éppen mint tegnap, nézte a felkelő napot.

Tegnap és ma!

Mig az a fényes csillag ott keleten egyszer alámerült az éjszakába, mi nem történt

az ő lelkében! Az ő világoassága kialudt örökre.

Közelebb emelte a fegyvert szívéhez. A mint a ravaszt meg akarta rántani, — valaki megragadta a kezét. Misa volt.

— Mit akar ked? Ne állja ked utamat.

— De állom. Azért az asszonyért nem volt kár. Magam adt m kezébe a puskát rá. De érted már másképp van a dolog. Nem adom.

— Mit tévő legyek hát?

— Menj világgá.

Ki sem mondta, már két lövés dördült a bokrok közt. A komiszárusok egész éjjel keresték Mucstán, meg a pusztai csárdákban. Most akadtak rá, a mint messziről megpillantották a határdomb tetején. Az egyik rákiáltott:

— Add meg magad!

— Misa bá? Már késő. Isten megáldja kedet!

Azzal lerohant a dombról, egyenesen a csőz kunyhójának a szőlők közt. A csendörök Misát megse kérdezték, tudták, hogy neki sokféle emberrel kell szóba állani, — siettek utána a csőzházba.

Peti magára zárta az ajtót; letérdelpelt holt felesége mellé és megcsókolta még egyszer.

A kunyhó körül volt kerítve. Künn egyre hangzott az „Add meg magad!”

A várás.

Ebéd után beszélgettünk a dohányzóban. Váratlan és különös örökségekről volt szó. Le Brument, a híres ügyvéd, akit a mester névvel tiszteltek meg, nekitámaszkodott a kandallónak s így kezdé:

— Most kutatok egy örökös után, aki különös, sőt borzasztó körülmények közt tűnt el. Ez egy szörnyű s mégis egyszerű dráma a közönséges életből, ami minden nap előfordul és mégis a legrémesebb azok közt, amiket ismeretek.

Körülbelül hat hó előtt egy haldokló nőhöz hívtak.

— Uram, — szólt hozzám a beteg — egy kényes, nehéz és hoszadalmas dolgot szeretnék önre bízni. Olvassa el kérem a végrendeletemet, ott van az asztalon. Ötezer frank honoráriumot hagyok önnek, ha a dolog nem sikerül és 100,000-et, ha sikerül. Halálom után meg kell találnia a fiamat, — ez a feladat.

Kért, hogy segítsem felülni az ágyban, hogy könnyebben beszélhessen, mert szakgattott, elfuladt hangja szinte elakadt a torkán. A szoba, ahol voltunk gazdagon, előkelő izlés-el volt butorozva, a falakat vastag szőnyegek borították, melyeken jól esett az embernek a szemét legettetni.

A haldokló folytatá:

Haeckel Ernő, a híres tudós, a jeni egyetem tanára, hetvenöt éves korában nyugalomba vonulva, február 11-én tartotta utolsó előadását.

Golyók füttyöltek az ajtónak, kopogva verődtek a vastag tölgy-deszkába. Nem felelt senki. Közeledni nem mertek, nem tudván, hányan vannak még odabenn s miféle szándékkal.

Az alatt lassan-lassan füst kezdett gomolyogni a szalmatetőből. Mind sűrűbben és feketébben. Majd apró piros lángok öltöttek ki fényes nyelveiket négy-öt helyen. Peti magára gyújtotta a kunyhót.

A szél segítségére jött a kétségbeesettnek; a láng sziporkázva csapott fel, viharos kavargással szórva pernyét a fellegek közé. A lezuhanó zsarátnak alatt Peti állott, karjában Pannival. Még kihallották a kiáltását.

— Megtisztulsz a tűzben még ezen a világon! Együtt megyünk a másikba! Isten legyen nekünk irgalmas.

Az izzó gerendák nagy robogással roskadtak be s eltemették az élőt s halottat.

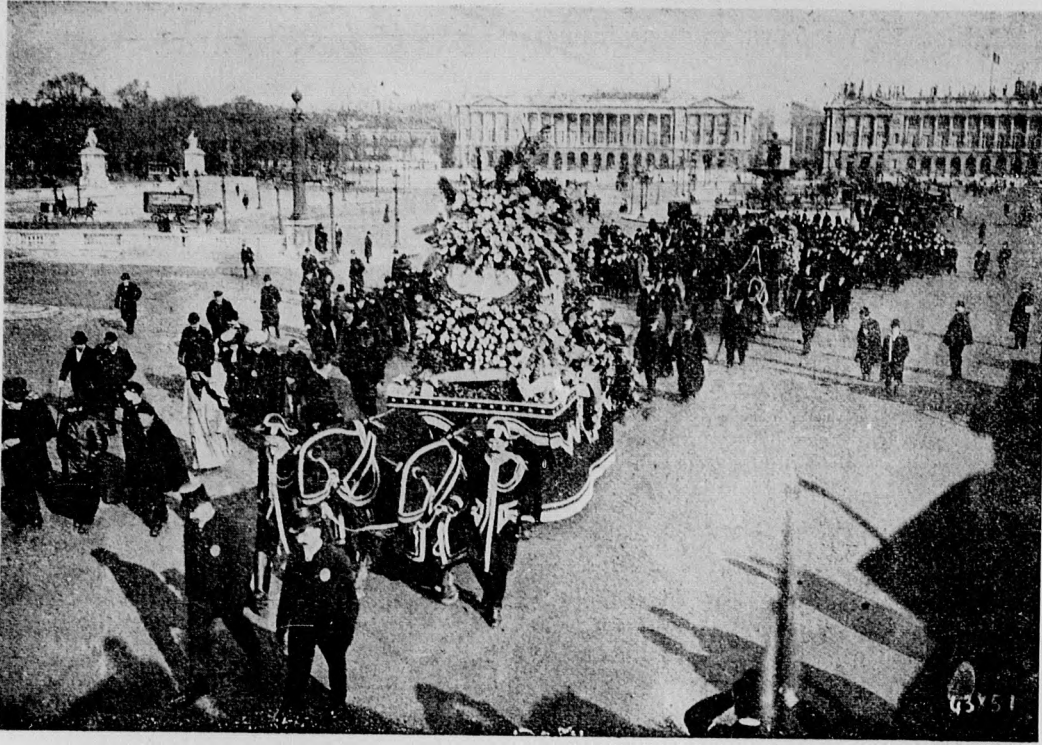
Estélig füstölgött a kunyhó romja. A csendörök eltávoztak, ott hagytak a csőzst mellette egymagában.

A kunyhó kihült üszkei pedig beszéltek egy kihamvadott életről s egy ki nem hamvadó szereletről, a mely talán még a telhők fölött is lánggal lobog. Mint egy fekete sirdomb fedték a két halottat.

Azt a helyet maig is Halál Peti fekete sirdombjának nevezik.

— Ön az első lény a világon, akinek elmondom szörnyű történetemet. Erős akarok lenni, hogy a végire juthassak. Önnek mindent meg kell tudnia, mert tudom, hogy ön nagyvilági ember, de amellet szíve is van s tudom, hogy ön minden erejével igyekezni fog rajtam segíteni. Hallgasson meg Házasságom előtt szerettem egy fiatalembert, aki megkérte a kezemet, de akit szüleim elutasítottak, mert nem volt elég gazdag. Nemsokára férjhez mentem egy nagyon gazdag emberhez. Férjhez mentem ostobaságból, félelemből, a szülőim kedveért, nembánomságból, amint férjhez megy a legtöbb fiatal leány. Házasságunkból egy fiam született, a férjemet egy pár év múlva elvesztettem. A fiatalembert, akit szerettem, szintén megnősült; mikor megtudta, hogy özvegy vagyok, nagyon fájt neki, hogy le van köive a házasság által. Meglátogatott, sirt, zokogott előttem, hogy a szívem is majd meghasadt bele. Barátom lett. Talán nem kellett volna őt elfogadnom?! De magamban oly szomorú és kétségbeesett életem volt! És még mindig szerettem. Istenem, mennyit is szenved néha az ember!

Rajta kívül senkim sem volt a világon, szüleim akkor már szintén elhaltak. Gyakran felkeresett s egész estéket töltött nálam. Nem kellett volna megengednem, hogy ilyen gyakran járjon hozzám; de erre nem volt erőm!

Catulle Mendès, a híres francia író temetése Párisban. Képtünkön a menet éppen a gyönyörű Place de la Concorde-on halad át.

— De mit fecsegnek önnek? A szeretőm lett. Hogy hogyan történt? Mit tudom én? Lehet is azt tudni! Lehet is az másképp, mikor két emberi lényt ellenállhatlan erővel hajt egymáshoz a kölcsönös szerelem! Hát hiszi ön, uram, hogy mindig képesek vagyunk ellenállani, küzdeni; annak a férfinak a kérését elutasítani, kit imádunk, mikor a szenvedélytől elragadtatva letérdel előttünk és könyvek közt bódító szavakkal könyörög hozzánk; hogy képesek vagyunk szerelmünk választottját, akinek minden örömét megszerezni, kit boldognak szeretnénk látni, a kétségbeesésbe üzni csak azért, hogy a világ becsülését megtarthassuk? Micsoda erő, micsoda lemondás, micsoda önmegtágadás, micsoda önző tisztesség kell ehhez, ugyebár?

— Végre is a szeretője lettem és boldog voltam. Tizenkét évig tartott a boldogságom. Legnagyobb gyengeségem és gyávaságom az volt, hogy barátnéja lettem a feleségének. Együtt neveltük fel a fiamat; intelligens, eszes, erélyes, széles látókörű, nemes gondolkodású embert faragtunk belőle. Tizenhét éves volt már a fiam. A fiu nagyon szerette a — kedvesemet, csaknem úgy, mint én magam, mert hisz mind a ketten egyformán szerettük és gondoztuk őt. Barátjának nevezte és végtelenül tisztelte, mert tőle csak jót látott és bölcs tanácsokat hallott. Az én lojális, hű, öreg barátomnak tartotta őt, a mi védőnknek, oltalmazónknak vagy mit tudom én, minek nézte? Talán sohasem kérdősködött volna a dolog felől, mert gyermekkorától megszokta már ezt az embert a házukban közöttünk, ki szünet nélkül velünk foglalkozott.

— Egy este együtt kellett volna ebédelnünk hármasban — a mi mindig ünnepet jelentett nekem — én vártam mind a kettőt s azon gondolkodtam, melyik jön előbb. Az ajtó kinyílik s belép az én öreg barátom; én tárt karokkal sietek elé; és ő egy hosszú, boldog csókot nyomott az ajkamra.

Hirtelen valami zaj hallatszott és ruhasutogás s bennünket elfogott az a különös érzés, hogy valaki hivatlanul itt van a szobában; reszketve fordultunk vissza. Ott állott Jean, a fiam, sápadtan és ránk nézett.

— Az első pillanatban azt hittem megőrülök. Egy lépést tettem hátrafelé s kezeimet mintegy könyörögve tartam ki gyermekem felé. És többé nem láttam. Elment.

Ott álltunk megdermedve szemtől szembe, de szólni nem tudtunk. Lerogytam egy karszékbe és örült vágy fogott el, hogy kifutok én is a sötét éjszakába és eltűnök örökre. Ő megrettenve nézett rám, de nem mert hozzám közeledni, sem szólni, sem megérinteni, mintha félté, hogy a gyermek újból vissza talál jönni. Végre megszólalt:

— Elmegyek hozzá, felkeresem őt... beszélek vele... megmagyarázom neki... Beszélnem kell vele... hada tudjon meg mindent...

És elment.

Én pedig sirtam görcsösen, keservesen. Meg volt törve a lelkem, feldulva minden idegem a borzasztó érzéstől, hogy itt jóvá nem tehető szerencsétlenség történt; lerokkadtam a szégyen sulya alatt, mely anyai szívemet érte.

Aztán vártam, reszketve, a legcsekélyebb zajra felriadva, ha a fa egyet pattant a kandelóban. Vártam egy órát, két órát... szívemben ismeretlen borzadály támadt és olyan aggodalom, melyet nem kívánnék tíz percig a legbűnösebb embernek sem. Hol van a gyermekem? Mi történt vele?

Éjjel felé egy szolga levelet hozott a kedvesemtől. A tartalmát még most is tudom kívülről: „Nincs még otthon a fia? Nem találom sehol. Itt vagyok az utcán. Nem akarok felmenni ilyen későn.“ Megfordítottam a papírt és ráírtam a választ: „Jean nem jött vissza, keresse meg okvetlenül!“ És az egész éjjelt a fauteuilben töltöttem, várakozásban. Olyan voltam mint az örült, szerettem volna ordítani,

Az angol király kedvenc kutyája megérkezik a berlini pályaudvaron.

futni, vagy a földön hemperegni. És meg sem mozdultam, csak vártam... egyre vártam. Szerettem volna tudni vagy kitalálni, hogy mi fog történni? De hiába erőlködtem, hiába töprengtem, nem tudtam a jövőbe látni!

Aztán attól féltem, hogy találkoznak! Mit fog csinálni a fiam? S a legborzasztóbb feltevések és a kétségbeesés marcangolták a szívemet.

Megbetegedtem, agyvelőgyuladást kaptam. Mikor visszanyertem az esz. néletemet hosszú betegség után, ott láttam az ágyamnál állni a szeretőmet... de csak magában. Rákiáltottam: „A fiam? hol a fiam? Ő nem felelt — Meghalt, kiáltám, megölte magát?“ — Nem, nem, esküszöm önnek De minden erőlködés dacára sem tudtuk eddig feltalálni — Hirtelen elkéserevedve, bosszusan, mert néha elfogja az embert az a megmagyarázhatlan esztelen harag, — rákiáltottam: „Megtiltom önnek, hogy visszajöjjön, hogy megátogasson, míg meg nem találja; távozzék.“ — Elment. Nem láttam többé sem egyiket, se a másikat, uram és így élek husz esztendeje ebben a borzasztó, vég nélküli várakozásban...

De most már érzem, hogy vége lesz... mert meghalok Meghalok anélkül, hogy akár az egyiket, akár a másikat viszontláttam volna!

A barátom husz év óta naponta ír nekem és én nem fogadtam el egy percet sem; mert úgy képelem, hogy ha ő visszatérne, abban a pillanatban megjelenne előttem a fiam képe is! A fiam! A fiam! Él-e, vagy meghalt? Hol rejtőzik? Talán ott valahol a tengeren túl, távol messze földön, melynek még a nevét sem tudom! Vajjon gondol-e rám? Óh, ha tudná, mily rettenetesen megbűnhődtem! Oh mily kegyetlenek is a gyermekek! Jutott-e vajjon valaha az eszébe, hogy engem mily szörnyű szenvedésre kárhoztatott; hogy taszított engem, az anyját, ki őt anyai szívem egész szerelmével imádtam, fiatalon a kétségbeesésbe, mely utolsó óráimig meg nem szűnik.

— Mondja meg neki, uram hogy ezek voltak az én utolsó szavaim: „Gyermekeim, kedves gyermekeim, ne légy keményszívű a szerencsétlenek iránt! Hisz az élet ugyis oly kegyetlen! Édes gyermekeim, gondolj arra, hogy milyen élete volt szeény anyádnak attól kezdve, hogy elhagyta Gyermekeim, bocsáss meg neki, szeresd őt legalább most már, hogy meghalt, hisz oly kegyetlenül megbűnhődött! És mondja meg neki uram azt is, hogy sohasem láttam többé... a másikat.“

Elhallgatott, majd megtört hangon tette hozzá:

— És most, kérem, hagyjon magamra.

Maga
csene
S
csisor
fiut n
leked
dom:

A
ép me
a fest
találk
M

előkel
De ez
Ennek
hez és
botrán
gessé
tagjáv
játszar
lentékt
ságért,
a meg
bizony
Igy vis
perfidia
csak a
volna h
tékeny
lélekt
ezuttal
vesziter
fogsz t
nem vo
minder
nem ny

Sü

Benned
A pénz
közöny
sem tö
föltett
rólag n
érhetel
hány ó
vége: h
élőnek
hogy h
Epen m
tettél, a
akkor is
ismeretl

A kisázsia

Magamban akarok meghalni is, mert ők nincsenek körülöttem.

Sírva távoztam a házból, úgy hogy a kocsisom a bakról visszafordulva bámult rám. A fiut nem tudtam feltalálni. De akárhogy is vélekedik a világ erről a dologról, én azt mondom: ez a fiu nagy bünt követett el.

A fogoly.

Írta: CAMILLE MAUCLAIR.

A bíró előtt, aki a szenzációs válóperben ép megnyitotta a békéltetési tárgyalást, Mauriés, a festő és felesége, akik imádták egymást, úgy találkoztak, mint két halálos ellenfél.

Mauriés haragosan jelentette ki:

— Nos, igen, igaz, hogy megcsaltalak egy előkelő hölgygyel, akinek arcképét festettem. De ez volt az egyetlen eset. Az első és az utolsó. Ennek a szeszélynek mi köze sem volt szívemhez és szerelmemhez. Már most járja az, emiatt botrányt csapni, erőszakolni a válást, kétségessé tenni megválasztásomat az Akadémia tagjává, tönkretenni az életemet és a magadét, játszani az engesztelhetetlent s mindezt egy jelentéktelen cselekedetért, egy vélt igazságtalanságért, amely a mi művészi világunkban több a megszokottnál? Irántad érzett szerelmemnek bizonyítékát megtalálhatod minden művemben. Így viselkedni, az a munkatárs árulása, a társ perfidiája, egy szóval: lelkiismeretlenség! Téged csak a büszkeség vezet, mikor a megbocsátás volna közeledésed. Ily kegyetlen boszú s a féltékenységek ekkora diadalszomja csak alacsony lélekben lakhatik! Eleget kértem bocsánatodat; ezuttal józan eszedhez fordulok. El fogod veszíteni a rangodat; magamévá tettelek és nem fogsz tudni elfelejteni. Mikor megismertelek, nem voltál egyéb, mint becsületes leány, de minden vagyon nélkül. Azt hiszed, hogy ez nem nyom a mérlegben?

Suzanne Mauriés engesztelhetetlenül felelt:

— Forma szerint el is akarok tőled válni. Benned való hitem és bizalmam szertefoszlott. A pénz, a mendemonda, a jövő, — mindez közönyös előttem. Magával a megcsalattatással sem törődöm e percben. Ha az ember azzal a föltett akarral születik, hogy egy férfit kizárólag magának hódít meg s látja, hogy ez elérhetetlen, akkor más lényre alakul át. Néhány órányi szenvedés és keserűség, aztán vége: ha az ember nem hal meg, mindenki élőnek hiszi. Ilyen vagyok én. Te azt hiszed, hogy ha műveidet emlegeted, maradásra bírsz? Epen műveid miatt hagylak el. Te foglyoddá tettél, azt mondod? Majd meglátjuk. Valóban akkor ismertelek meg, mikor még szegény és ismeretlen voltál, mint magam. Imádtalak, bo-

A kisázsiai földrengés. A lökések Smyrnában romba döntötték néhány házat, melyeknek lakói sátorok alá költöztek

londod voltam s tied lettem. Azután feleségül vettél, a nélkül, hogy ezt követeltem volna tőled. A Montmartre-n laktunk sok éven át, titkolt nyomorban, de eltelve reménnyel. Én voltam egyedüli modelled. Azután a házastársad lettem, a hitvesed, aki osztozik örömedben és gondjaidban, a kedvesed, aki elhalmoz csókjaival, a hus és vér, mely megrészegít. Neked adtam ifjuságomat, egészségemet, csókjaimat, vidámságomat, tanácsaimat. Te dolgoztál s együnkünk a másik kedvéért látszott élni. Nos, a nyomornak ez az ideje volt boldogságomé is s a boldogságom azon a napon kezdődött, melyen első diadalodat arattad. Festményed, Éva születése, egy csapásra meghódította a műértő világot; másnap híres ember voltál s pénz és dicsőség csak ömlött felénk. Jellemed ekkor átalakult. Imádni kezdted a pénzt és dicsőséget, kerested, hajszoltad azt, alkalmazkodtál és mindenáron tetszeni akartál. És én voltam az, aki ebben segítségemre lett, aki felajánlottam e célra testemet, az én gyűlöletes szépségemet. Te lefestetted ezer változatban, eladtad részletenként, felcicomáztad gazdag műkedvelők részére, engedted sokszorosítani, átengedted a lapoknak, falragaszoknak, mindenkinek, aki megvásárolta munkáidat. Oh, hogy égetett a szegény, ahányszor az úgy szerzett pénzen ajándékot hoztál! Az egész világ ismerte a teste-

met, nem mehettem sehova, hogy a magam képét ne láttam volna. Te engem magadévá tettél? Nem, te másokévé tettél! De miután megszegted a szerződést és megkivántál mást, legyen hát ő az, aki bevisz az Akadémiába, engem pedig hagyj távozni!

A válást kimondták, még pedig Mauriés hibájából. Suzanne gyorsan feledésbe merült. Eltűnt. A balparton fogadott lakást, ahol szerényen élt rokonok és ismerősök nélkül, koravéne és kétségbeesve, mint mindazok, akik akaratukat diadalmaskodni engedik szívükön. Férjét még mindig szerette s órákon át felidézte a boldog napok emlékét.

Lassanként beletrődött sorsába s kárpótlást talált a sok keserűségért a szabadság tudatában. De vajon szabad volt-e valójában? Mauriés művészete teljesen lesüllyedt az alacsony izlés színvonalára. Határtalan pénzvágya arra ösztönözte, hogy ez izlésnek hódolva, műveinek tömegével mennél nagyobb vagyonra tegyen szert. S modellje megint csak Suzanne volt, bár most csak emlékezetből s keze képtelen volt más meztelen alakot rajzolni. Suzanne képe megsokszorozva megjelent a kiállításokon, a lapokban, a falragaszokon, a gyárak dobozain, s a válás mindezt nem tudta megakadályozni Suzanne újra a maga képével találkozott még az utcán is és nem egy póz vagy helyzet boldogságának valamely mozzanatát juttatta eszébe. Ez a meztelen női test ismeretessé és híressé lett, mint a courtesane oké, s ő kétségbeesésében, hogy meg ne ismerjék, kezdte magát izléstelen és esetlen ruhákkal elrutítani.

Egy ideig azzal a gondolattal foglalkozott, hogy újra férjhez megy, vagy kedvesévé lesz valakinek, amint mások teszik. De hogy lehetett volna felesége vagy kedvese egyetlen férfinak ő, kinek testét mindenki ismerte s aki kedvese volt az egész világnak?

Lassan lassan erőt vett rajta a buskomorság.

Egy délután aztán nagy botrány történt a muzeumban. A látogatók csaknem megverték egy nőt, aki ernyőjével összeszurkálta, tönkretette Mauriés akadémikus híres festményét, Éva születését.

Mikor kivezették a teremből, egyre így sikongott:

— Mondom önöknek, hogy az már nem vagyok én! Láthatják, hogy nem vagyok meztelen! Láthatják, hogy szabad vagyok!

S örült nevetése szomorúan visszaverődött a tágas termek falairól.

A kisázsiai földrengés. — A smyrnai kerületben heves földlökések rémitették a messinai katasztrófa hatása alatt álló lakosságot. Képünkön a Phocából menekült emberek láthatók.

Hang a tulvilágból.

Írta: LOIS PAYEN.

A nyitott ablak előtt egy kis asztalkán állt a fonográf s ledarálta egy híres opera kavatínáját. Az ablak keretében, mintha színházi díszlet volna, Párizs környékének egy része látszott. A gondozott, csinos kis kert a Szajnára támaszkodott. A folyó lassan hömpölygette rózsásan csillogó habjait a rengeteg város felé, melynek tornyai és kéményei a távolban emelkedtek.

Marcellin Gibois ur és kedves Eugénieje fölaldozták a végére hajló nyári est szépségét s jámbor kegyelettel hallgatták a pompás tenort, melynek érces, kissé orrhangu éneke bámulatuk tárgya volt. Hősi balladáival, érzelgős és panaszos dalaival ez képviselte számukra az élet fényűzését s ez nyitotta meg nekik az álmok országának kapuit, csekély igényű kép-

Marcellin Gibois, aki ötvenöt évéhez az évek folyamán egy kis gömbölyűséget szerzett, s Eugénie, aki törekenyebb volt és hasonlított azokhoz a gyümölcsökhöz, melyek télen át az étagéren érnek, hat hónap óta élvezték fáradtságos életmunkájuk gyümölcsét. Ugy látszott, hogy még számos nyugodt és boldog év várakozik rájuk, ám a sors ironikus szeszélye másképp akarta.

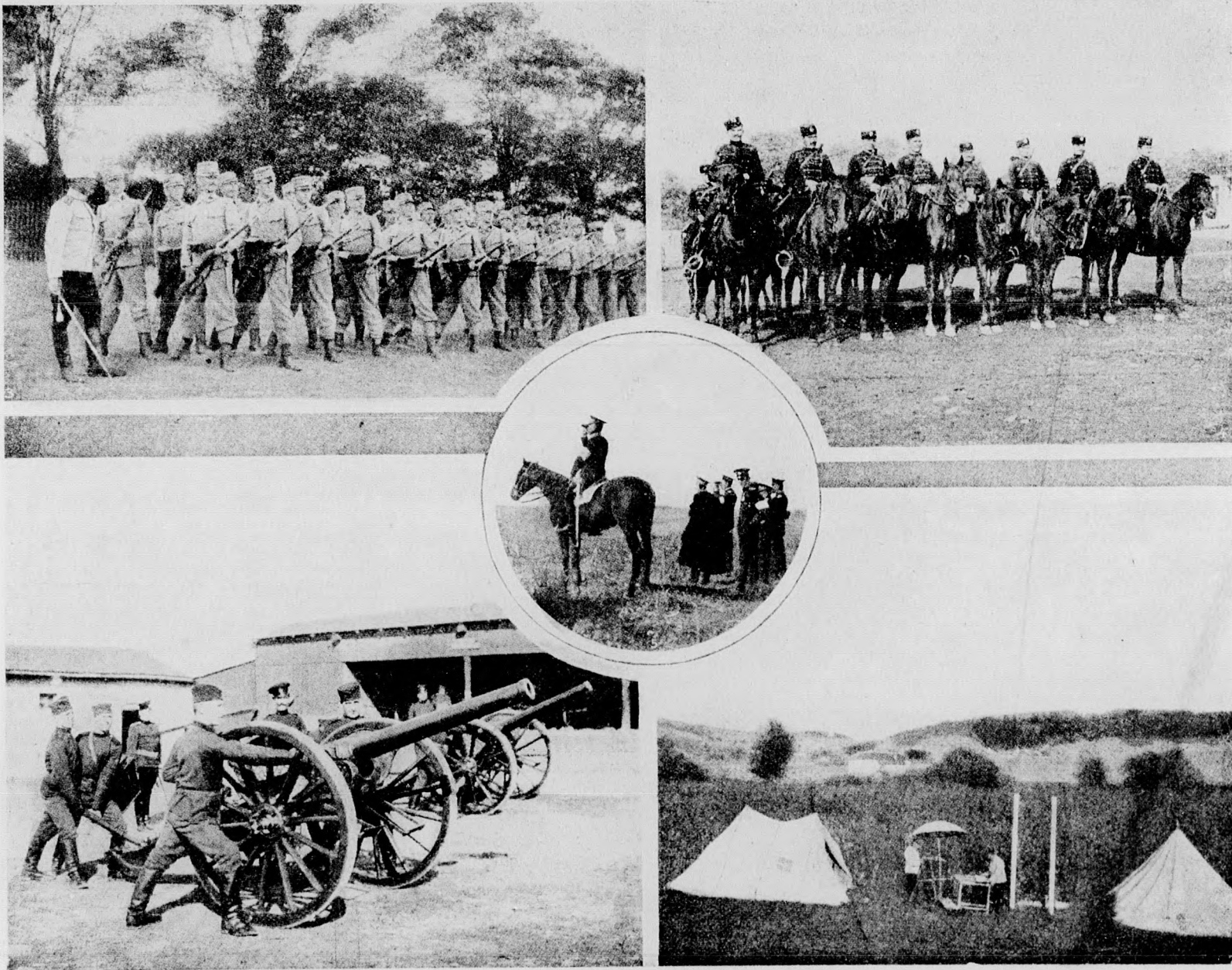
Egy szeptemberi estén Eugénie meghült. A gondos ápolás hiábavaló volt. Két héttel később Marcellin Gibois a temetőbe kísérte „hü és feledhetetlen” feleségét, mint a sírkő felirata nevezte.

Fájdalma szivettépő volt. Ugy látszott, hogy egész életének alapját, létjogát elvesztette. Lélek, gondolat és szív nélkül tengett tovább s egy ideig ép esztét fältették. Mikor öreg gazdasszonya így szólt a szomszédokhoz: „Szegény gazdám! Bizonyosan tönkremegy utána!” — mindenki sirva fakadt.

előbb énekeltek, azután hallgatták a hangszert. Valaki — Gibois unokaöccse, Viktor volt — a művészi darabok meghallgatása után azt javasolta, hogy ők énekeljenek bele a fonográfba, melynek tiszta lemezei ez énekeket meg fogják rögzíteni. Ez, vélte, ép annyit ér és érdekesebb, mint bármely opera. Az eszme tetszett, s a románc, melyet Eugénie énekelt, nagyon csinos volt és nagy hatást keltett. A halott dala most bizarr és komplikált jegyekké foglalva ott pihent bezárva a kerek, barna dobozba. Marcellin ismerte a lemezt, melynek címkéjére maga a halott írta rá a dal címét: Szerelmi eskü.

Önkéntelen kézmozdulattal levette a doboz fedelét.

A gazdasszonynak kimenője volt s Gibois egyedül tartózkodott a házban. A szalon asztalán, vászonnal letakarva állt a fonográf. Gibois levette róla a takarót s valami közönyös lemezzel kipróbálta előbb a hangszert. A gépe-

A szerb gyalogság új egyenruhájában.

A szerb tüzérség.

zelő tehetségüknek oly gyönyörűségeket nyújtva, minőket azelőtt nem ismertek. Ez a hangszer még mélyebb és nagyobb örömet szerzett a házaspárnak, mint a galambok etetése vagy kis kutyájuknak dédelgetése, mert szeszélyesen váltakozó dalaival bő tárgyat adott képzeletüknek az ábrándozásra.

Csaknem harmincz év óta a Faubourg Saint-Denis egy kicsiny, dohos fűszerüzletében sűrűgtek-forogtak mindketten, gondos lelkiismeretességgel kimérve két sou ára sót, vagy egy negyed kilogramm vaját, végighallgatva a cselédek panaszát és érdeklődve a vevők öröme és bajai iránt, ami legfőbb kötelessége a jó kereskedőnek. Mikor azután végre a jól megérdemelt nyugalomba vonultak, egy egész kis városrész nagyrabecsülését és jókívánatait vitték magukkal.

A SZERB HADSEREG

Péter király, György trónörökösrel és vezérkarával.

Lassan-lassan aztán mégis erőt vett fájdalmán, melynek külső nyilvánulásai kezdtek ritkábbak és kevésbé hevesek lenni. Marcellin, évekkkel megöregedve, újra láthatóvá vált kertjében, le-leült a verandán s fájdalmasan elmerengve szemlélte kurtaszáru pipája füstjét, míg lábainál kutyája hevert. Villáját hetenkint csak egyszer hagyta el, minden csütörtökön, mikor Eugénieje sírjához látogatott el, s ha ilyenkor visszatért, egészen a multban látszott élni, örökre a drága halottra gondolt, annak jelenlétét érezte, szavait hallotta s gondolatban azokra felelt.

Egy napon szemébe ötlött a rég elfeledett fonográf. Erről azután eszébe jutott valami. Ha akarta, bármikor hallhatta a halott hangját, szavait. Jól emlékezett rá: egy ünnepen, mikor néhány jó barát volt nála vendéglül,

zet kitógástalanul működött. Azután reszkető kézzel behelyezte a Szerelmi eskü hangjegylemezét, Mikor megnyomta a kis acélgombot, leirhatatlan izgatottság fogta el és arca halott-halványra vált.

Egy csengő, kissé remegő hang énekelni kezdte a románcot. Gibois úgy érezte, hogy a szive verése megáll. Kezét görcsösen összekulcsolta s könnyes szemekkel belebámult a fényes ércetölcserbe.

Es ize, a második versszak után, mikor a refrén is elhangzott, halk érces csengésű, vontatott kacagás hangzott föl, mely rémülettel töltötte el Giboist. Eugénie, mikor annak idején beleénekelte a hangszerbe, kétségtelenül kacagott és Gibois ezt elfeledte. De ami most megrémítette, az az volt, hogy a kacagás nem akart megszűnni s a mechanizmusnak valami

A szerb lovasság.

A tiszték a táborban.

hibájá
gásba
kutya

nyilt
boist.
ujuló,
kintete
vert lá

M
asszon
zokogó
gasztal
a fülét

erőt ad
lesz r
gamra
lgen ;

Az
fájdalm
melyne
tudta r
jobb sa
hallatsz

A
próbak
megne
natra r
gát, m
buzgó
oltár el
szenteb

Cs
ban al
arcára
fénye s
közelit
mint sz
tak, ho
gének

La
nem e
ereszke

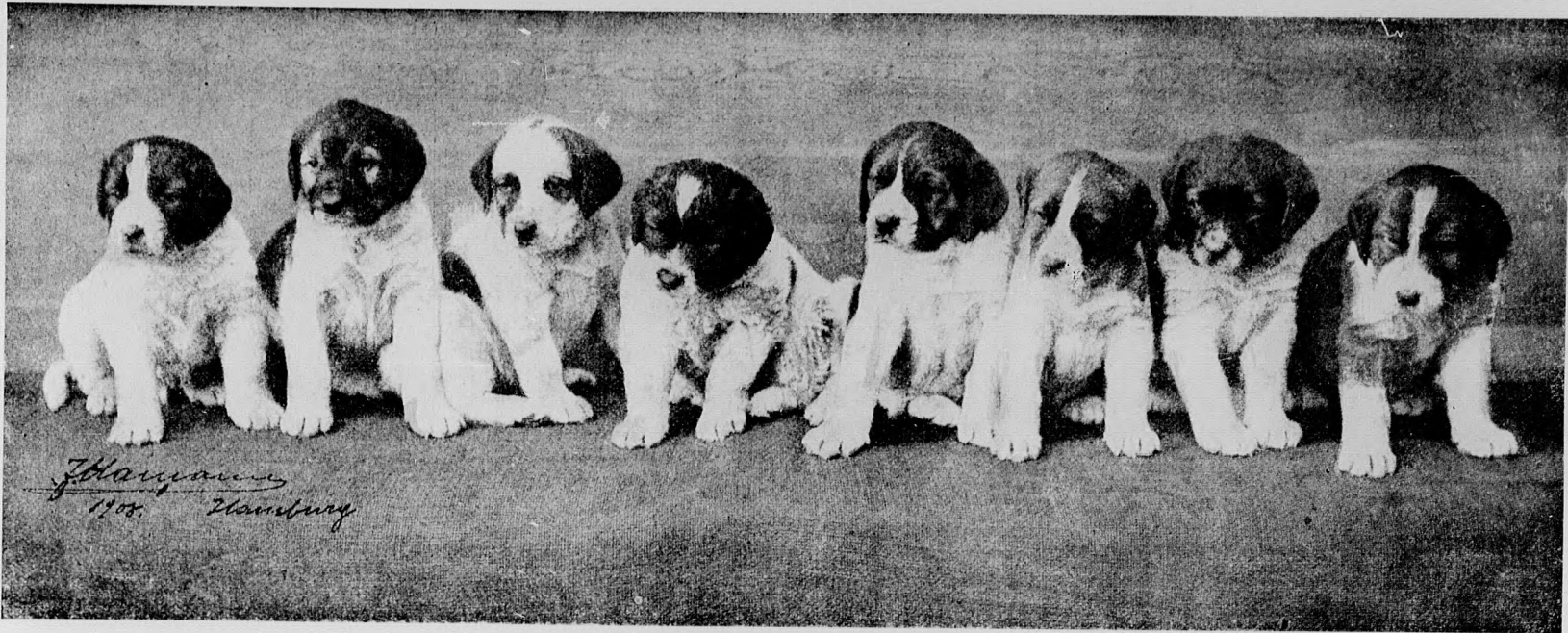
A
hangon

csak
Eke
szerzet

ségét k
nyújtó
lenül ir
neked l
nyei ör

—
gedje m
És

kony u

Bus társaság

hibájából folyton és folyton megújult. A kacagásba azután rémesen belevegyült a megijedt kutya vonítása . . .

. . . Mikor a gazdasszony hazatért, tágranyilt szemekkel a karosszékből találta Giboist. Sápadt ajkai remegtek s folyton megújuló, halk kacagást hallattak, míg rémült tekintete a fonográfot pihent, mely széttörve hevert lábainál.

Szegény Mária.

Irta: AMILCARE LAURIA.

Mikor Gerolamo atya belépett a haldokló asszony szobájába, már szürkületi kezdett. Egy zokogó férfinak, aki őt az ajtóig kísérte, vigasztalólag megszorította a kezét s ezt sugta a fülebe:

— Bátorság, barátom! Kérje Istent, hogy erőt adjon önnek! Ő nemsokára boldogabb lesz mindkettőnkénél. Most hagyjon vele magára; később majd hívni fogom önt . . . Igen; megígérem.

Azután végigjártatta tekintetét a szobán. A fájdalmas Istenanyja képe előtt gyertya égett, melynek reszkető világánál csak ügyyel-bájjal tudta megtalálni a fehérpárnás ágyat a szoba jobb sarkában. Az ágy fölől félelmetes nyögés hallatszott.

A kábító illat, melyet a haldoklónak utolsó próbakép beadott gyógyszerek terjesztettek, megnehezítette lélegzetvételét. Néhány pillanatra meg kellett állnia, hogy összeszedje magát, míg a szoba másik végére mehetett, ahol buzgó imába merülve térdreborult a kicsiny oltár előtt, melyet sebtében hevenyésztek a legszentebb részére.

Csakhamar újból felemelkedett. A homályban alig látszott a szerzetes magas alakja, de arcára ráhullt a reszkető gyertyaláng sárga fénye s ezen az arcon a szigorúság és megközelíthetlenség kifejezése ült. Ugy ez arc, mint szemének hideg tekintete arról tanuskodtak, hogy viselőjük csupán az ideálok fenségének él.

Lassan és tapogatózva haladt előre, míg nem elérte az ágyat, melynek fejénél térdre ereszkedett.

A haldokló feléje fordította arcát s elhaló hangon kérdezte:

— Te vagy, Giovanni? . . . Mondd csak . . .

Ekkor tágranyilt szemekkel megismerte a szerzetest és elhallgatott.

— Igen, leányom, te a Mindenható segítségét kérted. Eljött, hogy általam vigasztalást nyújtson életed utolsó perceiben. Isten végtelenül irgalmas. Kérjed kegyelmét s ő meg fog neked bocsátani és megnyitja előtted a mennyei örömök kapuját.

— A kezét, tisztelendő atyám! . . . Engedje megcsókolnom a kezét . . .

És égő ajkát odaszorította a szerzetes vékony ujjaihoz. Azután élénken folytatta:

— Már attól tartottam, atyám, hogy ön későn fog érkezni . . . Ám hagyjuk ezt. Perceim meg vannak számlálva és sok a mondani-valóm. Meg kell győnnöm, ami öt év óta súlyos teher gyanánt nyomja a lelkemet. De előbb igérje meg, hogy az irgalmas Isten meg fogja bocsátani bűneimet!

— Ezt igérjem meg neked, leányom? Hát nem sugja meg a szived, hogy az isteni kegyelemnek már részese lettél abban a percben, melyben feltetted magadban, hogy töredelmes vallomás után meg akarsz szabadulni bűneid-től? Nos jó, ha nem értetted meg azt a belső hangot, mely szeretetről, békéről és bocsánatról beszél hozzád, akkor megmagyarázom vigaszt nyújtó szavait. Tégy vallomást Istenednek, ő már megbocsátott s én az ő nevében feloldalak.

*

Már félóra óta halkan, de élénken beszélt a haldokló; az izgatottság új életet öntött az enyészetnek szentelt testébe, s e félóra alatt egy bűnös, végtelen szerelem történetét ecsetelte Gerolamo atya előtt.

Gerolamo atya figyelmesen hallgatta s míg arcáról eltűnt a részvét szelid vonása, mely az imént még ott ragyogott, a homálylyal immár megbarátkozott szemének tekintete

hosszan megpihent a haldokló viaszsárga kezén.

— A poklok fejedelme győzedelmeskedett — suttogta most komoly, jéghideg hangon. És nem volt senki, aki segítségére lett volna a kísértés óráiban?

A szerzetes most először hajlta a mély barázdákkal átszelt, immár egészen vértelen arc fölé, hogy közelebből lássa, de mikor a halálos beteg nagy, szénfekete szeme rámeredt, mintha ismerős vonásokat fürkészne a pap arcában, ösztönszerű irtózáttal felemelkedett, félrefordult és kezébe rejtette arcát.

A haldokló fájdalmas sóhajjal felelt és így folytatta:

— Isten és ember egyaránt elhagyott! . . . Az ég elvette anyámat, mikor még alig voltam tizéves és az egyetlen, akinek kötelessége lett volna engem védelmezni, atyám — elhagyott! Istennek szentelte életét. Szeretett hitvesének elveszte miatt bántában zárdába vonult.

A szerzetes egész testében remegett. Tágranyilt szemmel meredt a haldoklóra. Szólni akart, de a nyelve nem mozdult s torkát mintha láthatatlan kezek fojtogatták volna . . .

*

A haldokló folytatta:

— Nemde ön, aki Isten embere, ön nem

Pesko G.

Meg van?

Könyves Kálmán jogosításával.

tudja felfogni, hogy egy atya miképp bizhatta a maga édes gyermekét idegen emberek gondjaira? Ön hihetetlennek tartja, hogy halott felesége iránti szeretetből lemondott a világról... hogy Istentől rárótt magasztos kötelességéről megfeledkezett és felvette a papi szemszöveget? Belépett egy zárdába, rövid ideig ott maradt, azután másik zárdába ment s ilyen néhányszor tartózkodási helyet cserélt, hogy barátai nyomát veszítsék s ő ne legyen feltalálható!... Láthatja, hogy senkim sem volt, aki a kísértés perceiben segítségemre lehetett volna.

A szerzetes eközben térdreborult, megragadta s könnyeivel áztatta a haldokló kezét. Az asszony azt hitte, hogy fel akarja oldozni, s így folytatta:

— Igen, atyám, oldozzon fel... én senkit sem gyűlölök... valóban senkit! Mindenkinek megbocsátottam... Ha vétkeztem, a vétek engem terhel... csapán engem, nem a végzetet!... Atyám? ... oh nem!... Soha sem szerettem őt annyira, mint ebben a percben. Óh, ha áldása birtokában hunyhatnám le szemeimet!

— Bocsáss meg! Bocsáss meg! — kiáltotta zokogva a szerzetes, miközben a haldokló asszony elgyengülve visszahullott a párnákra.

A pap mélyen megrendülve az ajtóhoz lépett és behívta a férjét. Azután elhozta a rögtönzött oltárról a legszentebbet. Mire az ágyhoz ért, az asszony megszűnt élni.

— Szegény Mária! — kiáltotta a férj és kétségbeesve ráborult az élettelen testre.

Azután a férj bevezette a szerzetest a szomszédos szobába, ott sirva átölelte és szavakat sugott a fülébe, melyek borzalommal töltötték el a pap lelkét.

Odakinn derengett a tavaszi hajnal. Fa és bokor megcsillant az ébredő napfényben; a kékes köd szertefoszlott s tűnő fátyla alól karsu tornyu, tehér templom bukott fel.

Melleite állt az igénytelen zárdá, melynek csucsíves ablakaiban villogva tükröződött a kelő nap.

Az anyajegy.

Irta: J.-H. ROSNY.

— Még egészen fiatalon — kezdte elbeszélését Forville — szerelmes voltam Charlotte Dauneba. Ma, mikor az ember már eléggé higgadt állat, úgy hiszem, hogy e szerelem rendkívüli mélységében sok volt a képzelődés. Nem mintha közönyös tudtam volna maradni két szép zöld szem, lángvörös hajzat és egy remek női test láttára, hanem azért, mert annyi szép nőt láttam életemben magam körül, hogy Charlotte egyáltalában nem tehetett számot. Minden harminc és negyven év közötti férfinak hizeleg, ha meg tudja nyerni oly nő szerelmét, aki a többinél kiválóbb s akit szelleme, szive és szenvedélye a többi fölé emel. Én is büszkeségemet helyeztem e szerelembe, bár nem tartottam különbnak azoknál, melyekben eddig részem volt.

Az idő telt és a kérdés egyszerre csak kiélesedett. Atyám, akitől a legnagyobb mértékben függtem, meg akart házasítani. Ha ura lettem volna akaratomnak, habozás nélkül Charlotte választottam volna és csakugyan kísérletet is tettem arra, hogy anyámat megnyerjem az eszmének; ám egy kis szőke leányt dobtak a karjaimba, aki bájos volt és törékeny, kék szemekkel, mint a télizöld virága, s akinek vagyona is volt, ami a szegény Charlottenak hiányzott. Én nem voltam más, mint szerelmi gép, szerettem tehát a kicsikét és megadással szemlélttem Charlotte bánatát, kit a szerelem éveken át emésztett.

Lucienne, a feleségem, előtt mindez nem volt titok. A két fiatal leány barátnő volt, talán bizalmas barátnő, de a szerelemben nem lehet áldozatkészséget követelni. Lucienne ép úgy a maga érdekét tartotta szem előtt, mint Charlotte. Én a medve bájos szerepét játszottam, aki minden fára felmászik. Imádtam Luciennt, amint Charlotte-ot is imádtam volna és házasságom igen kellemes állapot volt.

Boszu volt-e, vagy mi, de Charlotte férjhez ment. Urának egy gazdag, ötven éves férfit választott, meg vagyok róla győződve, hogy inkább szelleme és jó szive, semmint gazdagsága miatt. A szegény ember imádtá ezt a megsebzett gyermeket, de nem tudta meggyógyítani. Az asszony tovább viselte titkolt sebet és mikor a férj meghalt, inkább névleg hagyta özvegynek, mintsem tényleg. Mindazonáltal a világ szemében Charlotte asszonynya lett és szépsége nagyban vonzotta a férfiakat. Kell-e mondanom, hogy minden tekintetben felette állt Luciennének? Charlottenak rendkívül éles esze volt, míg Luciennének alig volt több agyvaleje, mint egy pacsitának.

Charlotte özvegyisége kezdetén megújította benső barátságát feleségemmel. Ugy látszik, házassága megszilárdította akaraterejét, mely arra ösztönözte, hogy bátran haladjon célja felé. Emlékszem, hogy hármában töltöttük el napjainkat, ami ezeket számomra oly kellemessé tette, hogy óhajtam kezdeni: bár soha sem érnének véget.

időbe esik, hogy több ízben leült a zongorához, melyen bizonyos művészettel játszott s ilyenkor megengedte, hogy a hangjegyeket forgassam. Ilyesetekben feje nem egyszer mellemet érintette s én megfogtam ujjait, amit ő hallgatagon tűrt, sőt teljes erővel megszorítottam azokat, s ő a fájdalom ellenére mosolygott, ami biztos jele a nők szerelmének.

Eközben Lucienne folyton gyötört az „anyajegy”-gyel.

— Mit akarsz, hogy tegyek? — hebegtem.

— Ah, ha én férfi volnék! — kiáltott fel Lucienne.

Majdnem rémülve tekintetem rá: valóban örülhöz hasonlított. Szemeiben olthatatlan vágy égett s tekintete csaknem hipnotizált. Elfordítottam a fejemet. Két perccel később keservesen sirt.

— De... — volt az ellenvetésem.

— Ki tudja? — sóhajtott Lucienne. — Ő mindig szívelhetett téged.

Nem sokkal e jelenet után, egy ízben

Basch Gyula

Krisztus föltámasztja Jairus leányát

Könyves Kálmán Jogositásával.

Lucienne legnagyobb hibája az volt, ami minden asszonyné: a kíváncsi-ág. Ez a kíváncsi-ág nála már már bűnné fajult, s egyes esetekben, ha kielégítetlen maradt, valósággal beteggé tette. Charlotte ismerte ezt a gyengéjét, aminthogy általában vetélytársának minden gyengéjét ismerte. És talált nem egy módot arra, hogy e tudását annak megalázására és a felette való diadalmaskodásra felhasználja. Lucienne egy ízben, a legnagyobb titoktartás kötelezettsége mellett, tudomra adta, hogy barátnőjének testén, közvetlenül a jobb keble alatt, nagyon ritka és különös anyajegy van.

Engem a közlés hidegen hagyott, de Lucienne oly gyakran és oly fontoskodva emlegette előttem a dolgot, hogy végre is zavarni kezdett, s nem egyszer elpirultam Charlotte láttára, mert a famózus anyajegyre kellett gondolnom. Az asszony szépsége fejembe szállt, mint a bor, s ő valóban nem tett semmit, ami lehűthetett és kijózaníthatott volna. Ebbe az

egyedül voltam otthon, míg Lucienne bevásárolni járt. Charlotte belépett. Ellentálló erőm fogytán volt; lábaihoz hullottam és térdeit a ruha fölött elborítottam csókjaimmal. Charlotte nem állott ellen és forrón viszonzta öleléseimet és csókjaimat.

— Drágám! — suttogott. — Mindezt Lucienne ostobaságának köszönhetem, pedig mi már oly régóta szeretjük egymást!

— Nos? — szóltam. — Az anyajegy.

Válasz helyett felbontotta vállfűzőjét és jobb keble alatt megmutatta a legkisebb és legbájosabb lencsét, mely valaha női testen ékeskedett.

— E jelben győztem! — szólt Konstantin szavaival. — Drágám, vajjon meddig fog tartani?

— Örökké! — szóltam magamon kívül. És még aznap elhagytam otthonomat, hogy sohasem térjek vissza. Mert az ember vagy egészen hű, vagy sehogysem,